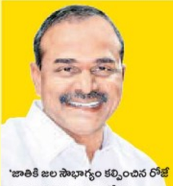

'జాతికి జల సౌభాగ్యం కల్పించిన రోజే
నాకు అసలైన పండుగ రోజు'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 16 వెల: ₹ 5.50

సంపుటి: 18
సంచిక: 159

శనివారం 30-8-2025

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | CHENNAI | DELHI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

CYBERCITY 20 YEARS BETTER THAN EVER

CYBERCITY
BUILDERS & DEVELOPERS PVT. LTD.
cybercity.in

STONE RIDGE BY CYBERCITY

HITEC City - Green Hills Road

WHERE EVERY DAY IS RESORT LIVING

Crafted for those who seek balance, leisure, and togetherness – uniquely crafted amenities turn into extraordinary experiences everyday.

KEY HIGHLIGHTS

3/4 BHK 1650 TO 3805 SQ. FT.	6 Towers (2 PREMIUM TOWERS)
25 & 27 FLOORS	66000 SQ. FT. CLUBHOUSE

PRICE STARTS FROM ₹1.36* CRORES

LAUNCH OFFER

INTEREST HOLIDAY ON

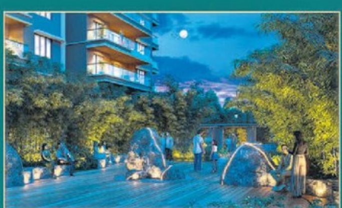
PRE EMI

TILL HANDOVER

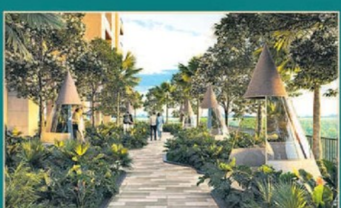
Pay Just 10% to Book

*LIMITED PERIOD OFFER

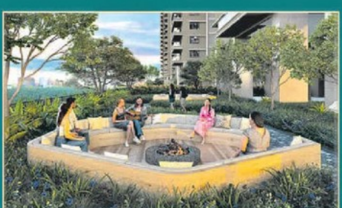
*T&C Apply

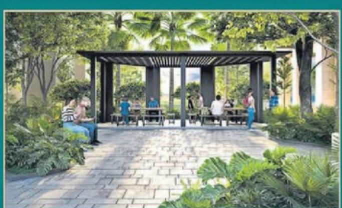
MOON GARDEN
Lit by the moon, designed for peace

LOUNGE PODS
Calm, cozy corners for effortless pauses

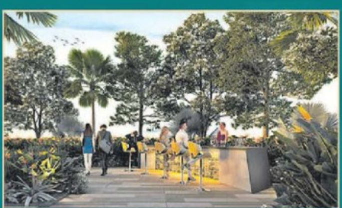
NATURE'S CIRCLE LOUNGE
For an evening glow of warmth & bonding

LEARNING PAVILION
Where curiosity finds its calm

BOULDERS TRAIL
A winding path of adventure & calm

OUTDOOR LOUNGE
Enjoy the golden hours with skyline views

*Artistic Impression

Scan QR for Location

Site Address : Near HITEC City - Green Hills Road, Moosapet, Hyderabad - 500018

Corporate Office : Plot No. 55, 4th floor, Sathsurya Complex, Extended Jubilee Hills, Road No. 36, Madhapur, Hyderabad - 500033

info@cybercity.in | 8801 00 0033

IGBC | Lifetime Member CREDAI HYDERABAD | Member of NAREDCO TELANGANA | Architect Hafeez Contractor

TG RERA Reg No.: P02200009747 / P02200009748
GHMC Building Permit No.: 5273/GHMC/KPL/2025-BP

సత్యమేవ జయతే

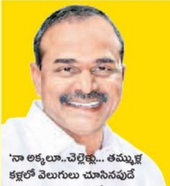
సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 16 వెల: ₹ 5.50

సంపుటి: 18 సంచిక: 159

శనివారం 30-8-2025

'నా అక్కలూ..చెల్లెళ్లు... తమ్ముళ్ల కళ్లలో వెలుగులు చూసినపుడే నా నిజమైన పుట్టిన రోజు'

హర్మన్‌ప్రీత్ 'హ్యాట్రిక్'

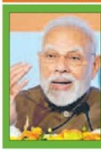
ఆసియా కప్ పురుషుల హాకీ టోర్నమెంట్.. భారత జట్టుకు శుభారంభం - 13లో

రూపీ.. లోబీపీ

ఇంట్రాడే, ముగింపుల్లోనూ జీవితకాల కనిష్టం.. 51 పైసలు పతనం - 13లో

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | CHENNAI | DELHI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

కలిసి నడుద్దాం.. బలపడదాం

'జపాన్ టెక్నాలజీ – ఇండియన్ టాలెంట్.. విన్నింగ్ కాంబినేషన్' అని ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ చెప్పారు.

వివరాలు 6లో ▸

ఇగో పెంచిన పగ

భారత్‌పై ట్రంప్ మితిమీరిన ప్రతీకార ధోరణి ప్రదర్శిస్తున్నారు. పాక్ విషయంలో భారత్ వైఖరిపై ప్రతీకార జ్వాలతో రగిలిపోతున్నారు.

వివరాలు 6లో ▸

రాహుల్ క్షమాపణ చెప్పాలి

మోదీ, ఆయన తల్లిని అవమానకరంగా మాట్లాడినందుకు రాహుల్ క్షమాపణ చెప్పాలని కేంద్ర మంత్రి అమిత్ షా అన్నారు.

వివరాలు 6లో ▸

అధ్యక్ష బాధ్యతలకు సిద్ధం

అమెరికా కమాండర్–ఇన్–చీఫ్‌గా బాధ్యతలు స్వీకరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్లు ఆ దేశ ఉపాధ్యక్షుడు జేడీ వాన్స్ చెప్పారు.

వివరాలు 6లో ▸

రోడ్లన్నీ గుంతలు వాహనాలు గంతులు

రోడ్డునపడ్డ చంద్రబాబు కూటమి ప్రభుత్వ బండారం

రహదారులు బాగు చేస్తామన్న హామీలన్నీ నీటి మూటలే

- చిన్నపాటి వర్షానికే ఛిద్రమైన రోడ్లు
- ఊరూరా అదే దుస్థితి
- కొన్ని రోడ్లపై ద్విచక్ర వాహనాలు సైతం వెళ్లలేని పరిస్థితి
- 27,141 కిలోమీటర్ల మేర గ్రామీణ రోడ్లలో సగానికి సగం దెబ్బతిన్న వైనం
- కొన్ని చోట్ల కోసుకుపోయి.. ఇంకొన్ని చోట్ల కొట్టుకుపోయి..
- కాస్త వర్షానికే రాళ్లు తేలడంతో ముందుకు సాగని ప్రయాణం

5లో

అధ్వానంగా ఉన్న ఏలూరు వంగాయగూడెం సెంటర్ నుంచి కేన్సర్ ఆసుపత్రికి వెళ్లే రహదారి

న్యూస్‌రీల్

పట్టాలు తప్పిన గూడ్స్

రాయపూర్ నుంచి వస్తున్న గూడ్స్ రైలు విజయనగరం రైల్వేస్టేషన్ నుంచి కొద్ది దూరంలో ఉన్న సంతకాల వంతెన దాటుతున్న సమయంలో పట్టాలు తప్పింది. ఆ సమయంలో రెగ్యులర్ సర్వీస్ రైళ్ల రాకపోకలు లేకపోవడంతో రైల్వే అధికారులు ఊపిరి పీల్చుకున్నారు.

వివరాలు 10లో ▸

టీడీపీ సిండికేట్ లక్కీ 'డ్రాప్'!

బార్ల ముసుగులో దోపిడీకి టీడీపీ సిండికేట్ పన్నాగం పన్నుతోంది. ఉద్దేశపూర్వకంగానే దరఖాస్తులు దాఖలు చేయకుండా కుట్రపన్నుతోంది. దశలవారీగా బార్లను లాటరీ విధానంలో దక్కించుకోవడంతోపాటు ఆ గడువులోగా దరఖాస్తులు రాలేదనే సాకుతో అదనపు 15% లాభాల మార్జిన్ పెంచి కొల్లగొట్టేలా కథ నడిపిస్తోంది.

వివరాలు 3లో ▸

వచ్చే మంగళవారం బాబు సర్కారు మళ్లీ రూ.5 వేల కోట్ల అప్పు

చంద్రబాబు సర్కారు మళ్లీ అప్పు చేస్తోంది. వచ్చే మంగళవారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సెక్యూరిటీ వేలం ద్వారా రూ.5,000 కోట్లు అప్పు చేయనుంది. ఈ మేరకు ఆర్‌బీఐ సెక్యూరిటీ వేలంను శుక్రవారం నోటిఫై చేసింది.

వివరాలు 2లో ▸

జనసేనలో చీటింగ్ నేతను చితగ్గొట్టారు

ఫ్లాట్ల అమ్మకం పేరిట పలువురిని రూ.26 కోట్ల మేర మోసం చేసిన జనసేన నేతను విశాఖపట్నంలో ఆ పార్టీ నేతలే చితగ్గొట్టారు. చాలా రోజుల నుంచి తప్పించుకుని తిరుగుతున్న అతడు సేనతో సేనాని పేరుతో నిర్వహిస్తున్న సమావేశాలకు హాజరవడంతో పలువురు దేహశుద్ధి చేశారు.

వివరాలు 10లో ▸

సివిల్ దుస్తుల్లో.. పోలీస్ విధులా?

అలా వచ్చి లా అండ్ ఆర్డర్ విధులు నిర్వర్తిస్తామంటే కుదరదు

- అసలు..ఇంటెలిజెన్స్ అధికారులకు లా అండ్ ఆర్డర్‌తో పనేముంది?
- వారు ఉన్నది కేవలం ప్రభుత్వానికి సమాచారం ఇవ్వడానికే.. బనియన్లు, డ్రాయర్లు, టీ షర్ట్‌లు వేసుకుని పోలీసులమంటే ఎలా?
- సివిల్ దుస్తుల్లో వచ్చి అరెస్ట్ చేయడం 'సుప్రీం' తీర్పునకు విరుద్ధం.. నల్లపరెడ్డి ప్రసన్నకుమార్‌రెడ్డిపై అక్రమ కేసులో పోలీసుల తీరును ఆక్షేపించిన హైకోర్టు
- కానిస్టేబుల్‌పై దాడి ఘటన వీడియో ఫుటేజీ, కేసు డైరీ సమర్పించాలని ఆదేశం
- విచారణ సెప్టెంబర్ 8కి వాయిదా

సాక్షి, అమరావతి: పోలీసులు.. సివిల్ దుస్తుల్లో వచ్చి ఎలా విధులు నిర్వర్తిస్తారని హైకోర్టు సూటిగా ప్రశ్నించింది. అలా సివిల్ దుస్తుల్లో రావడానికి వీల్లేదని, అది నిబంధనలకు విరుద్ధమని తేల్చి చెప్పింది. పోలీసు యూనిఫాంలో కాకుండా సివిల్ దుస్తుల్లో వచ్చి అరెస్ట్ చేయడానికి వీల్లేదని, అది డీకే బసు కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పునకు విరుద్ధమని స్పష్టం చేసింది. సివిల్ దుస్తుల్లో వస్తే వారు పోలీసులని ఎలా తెలుస్తుందని ప్రశ్నించింది. సివిల్ దుస్తుల్లో వచ్చి తమ విధులను అడ్డుకున్నారంటే ఎలా కుదురుతుందని నిలదీసింది. సివిల్ దుస్తుల్లో పోలీసులు లా అండ్ ఆర్డర్

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

కనెక్ట్.. యూకే

స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందంతో తెలుగు రాష్ట్రాలకు అవకాశాలు

- ఫార్మా, టెక్నాలజీ రంగాల్లో తెలంగాణ ఇప్పటికే ముందుంది
- ఆర్ అండ్ డీ, ఇన్నోవేషన్, ఏఐలో కొత్త పెట్టుబడులొస్తాయి
- డిఫెన్స్, ఏరోస్పేస్, టెక్నాలజీ, విద్య రంగాలపై యూకే ఫోకస్
- ఏపీలో సీఫుడ్, టెక్స్‌టైల్, వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు ప్రాధాన్యం
- ప్రాసెస్డ్ ఫుడ్ రంగం కీలకం.. దీనితో చాలా అవకాశాలొస్తాయి
- వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు విలువ జోడిస్తేనే యూకే మార్కెట్లోకి
- యూకే నుంచి చౌక దిగుమతులొచ్చేస్తాయనే అపోహలు సరికాదు
- ఇరుదేశాల్లోని సున్నిత రంగాలు దెబ్బతినకుండా తగిన జాగ్రత్తలు
- ఇక్కడ దొరకనివి తప్ప.. యూకే నుంచి డెయిరీ ఉత్పత్తులు రావు
- బ్రిటన్‌లో చేనేత రంగమే లేదు... కాబట్టి దాన్లో పోటీ ఉండదు

2లో

'సాక్షి'తో యూకే డిప్యూటీ హైకమిషనర్ గారెత్ విన్ ఓవెన్

- సర్కారుకు 'సుప్రీం' షాక్!

తన నియోజకవర్గానికి వెళ్లకుండా ఓ వ్యక్తిని ఎలా అడ్డుకుంటారు?

ఏపీ పోలీసుల తీరును తప్పుబట్టిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం

- తాడిపత్రిలోని తన ఇంటికి వచ్చేందుకు మాజీ ఎమ్మెల్యే కేతిరెడ్డి పెద్దారెడ్డికి గ్రీన్‌సిగ్నల్
- సింగిల్ జడ్జి ఆదేశాలకు అనుగుణంగా ఆయనకు భద్రత కల్పించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, పోలీసులకు సుప్రీం కోర్టు ఆదేశం
- అందుకయ్యే వ్యయాన్ని భరించాలని పెద్దారెడ్డికి సూచన
- సింగిల్ జడ్జి ఉత్తర్వులపై హైకోర్టు ధర్మాసనం ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను పక్కన పెట్టిన సుప్రీంకోర్టు

- వివరాలు 2లో

వీకెండ్ ఓటీటీ

బోలెడన్ని ఓటీటీలు.. ఎన్నో వెబ్ సిరీస్‌లు, సినిమాలు.. ఈ వీకెండ్ ఏం చూడాలని డౌటా.. అయితే.. వీటిపై ఓ లుక్కేయండి..

➤ ఫాహద్ ఫాజిల్, వడివేలు ప్రధాన పాత్రల్లో నటించిన తమిళ సినిమా 'మారీశన్'. సుధీష్ శంకర్ దర్శకత్వంలో థ్రిల్లర్ డ్రామాగా రూపొందింది. నెట్‌ఫ్లిక్స్‌లో స్ట్రీమింగ్ అవుతూ, డిజిటల్ వ్యూయర్స్‌ని ఆకట్టుకుంటోంది.

మారీశన్

➤ విజయ్ సేతుపతి, నిత్యామీనన్ జంటగా నటించిన తమిళ చిత్రం 'తలైవన్–తలైవి'. తెలుగులో 'సార్ మేడమ్' పేరుతో విడుదలైంది. అమెజాన్ ప్రైమ్‌లో స్ట్రీమింగ్ అవుతోన్న ఈ మూవీ వీక్షకులను అలరిస్తోంది.

సార్, మేడమ్

ఇదండీ సంగతి

దగ్ధమైన ఆర్టీసీ బస్సు

విశాఖపట్నం నాలుగో పట్టణ పోలీస్ స్టేషన్ పక్కనే ప్రమాదం

- మహిళలకు ఉచిత పథకం కొన్ని బస్సులకే వర్తింపు
- దీంతో మరింత కిక్కిరిస్తున్న బస్సులు
- పరిమితికి మించి బస్సులో 110 మందికి పైగా ప్రయాణం

10లో

కాఫర్ డ్యాంల సీపేజీపై అప్రమత్తం

- వచ్చే సీజన్ నాటికి ఈ సమస్య పరిష్కారం కావాలి
- అధికారులకు అంతర్జాతీయ నిపుణుల కమిటీ ఆదేశం
- పోలవరం ప్రాజెక్టు పనులు క్షేత్రస్థాయిలో పరిశీలన

3లో

పోలవరం పనులను పరిశీలిస్తున్న అంతర్జాతీయ నిపుణుల కమిటీ సభ్యులు

ఐదేళ్లలో ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్‌లో

రూ.లక్ష కోట్ల పెట్టుబడులు

- ఇండియా ఫుడ్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ సమ్మిట్‌లో సీఎం చంద్రబాబు
- రూ.200 కోట్ల పెట్టుబడులు దాటితే మెగా ప్రాజెక్టుగా ప్రత్యేక ప్రోత్సాహకాలు
- 175 నియోజకవర్గాల్లో పారిశ్రామిక పార్కులు
- అమరావతిలో ట్రేడ్ ప్రమోషన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా చాప్టర్

2లో

రుషికొండ డ్రామా బట్టబయలు

జగన్ ప్యాలెస్ కాదు.. పర్యాటక రిసార్ట్

వాస్తవాన్ని అధికారికంగా అంగీకరించిన బాబు ప్రభుత్వం

- నిన్నటివరకూ జగన్ ప్యాలెస్ అంటూ దుష్ప్రచారం.. నేడు అది పర్యాటక రిసార్ట్ అంటూ జీవో
- రిసార్ట్ వినియోగంపై మంత్రుల బృందం ఏర్పాటు
- ఇది డైవర్ట్ చేయడానికి రుషికొండ భవనంలో బాబు డైరెక్షన్‌లో పవన్ యాక్షన్
- ప్రీతి సుగాలి తల్లి నిలదీయడంతో పవన్ కొత్త డ్రామాలు
- మేమే న్యాయం చేశామంటూ అడ్డగోలుగా బుకాయింపు
- నిజానికి ప్రీతి సుగాలి కుటుంబానికి భూమి, ఉద్యోగం ఇచ్చింది జగన్ ప్రభుత్వమే

12లో

G.O.RT NO. DATED:29-08-2025

ORDER:

The Government have decided to constitute a Committee of Group of Ministers "to study and recommend the way forward for proper utilization of the Idle Resort at Rushikonda".

2. Accordingly, Government hereby constitute a Committee of Group of Ministers with the following Ministers:

1	Sri Kandula Durgesh, Hon'ble Minister for Tourism, Culture & Cinematography	Member
2	Sri Payyavula Keshav, Hon'ble Minister for Finance, Planning, Commercial Taxes & Legislative	Member
3	Dr Dola Sree Bala Veeranjaneya Swamy, Hon'ble Minister for Social Welfare, Disabled and Senior Citizen Welfare, Sachivalayam & Village Volunteer	Member

రుషికొండ భవనాలను పర్యాటక రిసార్ట్‌గా పేర్కొంటూ జారీ చేసిన జీవో

- రుషికొండ భవన సముదాయాలు హడావుడిగా పరిశీలన
- సీలింగ్ పడిపోయినట్లు మరో దుష్ప్రచారం
- నిజానికి రంపంతో కోసినట్లు కనిపిస్తున్న ఫాల్స్ సీలింగ్
- ఊడిన చోట కాకుండా దూరంగా పడేసి దొరికిపోయిన దొంగలు

క్లుప్తంగా...

తెలుగు భాష దినోత్సవ శుభాకాంక్షలు

వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్

సాక్షి, అమరావతి: తెలుగు భాష దినోత్సవం సందర్భంగా వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్ శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. 'తెలుగు వ్యవహారిక భాషోద్యమ పితామహుడు గిడుగు వెంకట రామమూర్తి జయంతి సందర్భంగా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న తెలుగు వారందరికీ తెలుగు భాష దినోత్సవ శుభాకాంక్షలు' అంటూ శుక్రవారం 'ఎక్స్'లో పోస్టు చేశారు.

బాబు సర్కారు మళ్లీ రూ.5 వేల కోట్ల అప్పు

సాక్షి, అమరావతి: చంద్రబాబు సర్కారు మళ్లీ అప్పు చేస్తోంది. వచ్చే మంగళవారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సెక్యూరిటీ వేలం ద్వారా రూ.5,000 కోట్లు అప్పు చేయనుంది. ఈ మేరకు సెక్యూరిటీ వేలంను ఆర్‌బీఐ శుక్రవారం నోటిఫై చేసింది. రూ.1,000 కోట్ల అప్పు వచ్చే ఎనిమిదేళ్లలో తీర్చేలా, మరో రూ.1,000 కోట్ల అప్పు వచ్చే తొమ్మిదేళ్లలో.. రూ.1,500 కోట్ల అప్పు 11 ఏళ్లలో.. మరో రూ.1,500 కోట్ల అప్పు 12 ఏళ్లలో తీర్చేలా మంగళవారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సెక్యూరిటీ వేలం ద్వారా ఈ మొత్తం రుణాన్ని ఆర్‌బీఐ సమీకరించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఇవ్వనుంది.

ఎంపీ మిథున్‌రెడ్డి బెయిల్ పిటిషన్లపై విచారణ వాయిదా

విజయవాడలీగల్: మద్యం అక్రమ కేసులో ఎంపీ మిథున్‌రెడ్డి తరఫున దాఖలు చేసిన మధ్యంతర, రెగ్యులర్ బెయిల్ పిటిషన్లపై ప్రాసిక్యూషన్‌కు నోటీసులు ఇవ్వాలని ఆదేశిస్తూ తదుపరి విచారణను వచ్చేనెల 1వ తేదీకి ఏసీబీ న్యాయమూర్తి భాస్కరరావు వాయిదా వేశారు. అలాగే ధనుంజయ్‌రెడ్డి దాఖలు చేసిన డిఫాల్ట్ బెయిల్ పిటిషన్ కూడా కౌంటర్ దాఖలుకు అదే రోజుకు వాయిదా పడింది. ఇక ఇదే కేసులో సిట్ అధికారులు జప్తుచేసిన రూ. 11 కోట్లను వీడియో తీయాలని రాజ్ కేసిరెడ్డి తరఫున దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌పై విచారణ వచ్చేనెల 3వ తేదీకి వాయిదా పడింది. మరోవైపు తాను ఉంటున్న ఇల్లు మద్యం అక్రమ కేసు డబ్బులతో నిర్మించినట్లు ఒప్పుకోవాలని పోలీసులు ఒత్తిడి చేస్తున్నట్లు ఈనెల 21వ తేదీన పైలా దిలీప్ దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌పై విచారణ సెప్టెంబరు 3వ తేదీకి వాయిదా పడింది. కాగా, గుంటూరు జిల్లా జైలులో ఉన్న బాలాజీకుమార్ యాదవ్, నవీన్‌కృష్ణ బెయిల్ పిటిషన్లను కోర్టు కొట్టివేసింది.

ఐపీఎస్ అధికారి సంజయ్ కస్టడీపై విచారణ పూర్తి

విజయవాడ లీగల్: ఐపీఎస్ అధికారి సంజయ్‌ను వారం రోజులపాటు పోలీసు కస్టడీకి ఇవ్వాలని ఏసీబీ కోర్టులో పోలీసులు దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌పై శుక్రవారం వాదనలు జరిగాయి. కోర్టు తీర్పును వచ్చే నెల 1వ తేదీకి వాయిదా వేసింది. నిధుల అక్రమాలకు పాల్పడ్డారంటూ నమోదైన అక్రమ కేసులో సంజయ్ విజయవాడ జిల్లా జైలులో రిమాండ్‌లో ఉన్నారు. కాగా, ఆరోగ్య కారణాల రీత్యా చికిత్స కోసం ఆయన దాఖలు చేసిన మధ్యంతర బెయిల్ పిటిషన్ విచారణ కూడా అదే రోజుకు వాయిదా పడింది. గన్నవరం టీడీపీ కార్యాలయంలో పనిచేసే సత్యవర్ధన్‌ను కిడ్నాప్ చేశారంటూ నమోదైన కేసులో కొమ్మా కోట్లు దాఖలు చేసిన ముందస్తు బెయిల్ పిటిషన్‌ను ఎస్సీ, ఎస్టీ ప్రత్యేక న్యాయస్థానం శుక్రవారం కొట్టివేసింది.

ప్రత్యేక విధానంతో సైబర్ మోసాలకు చెక్

తిరుపతి రూరల్: సైబర్ మోసాలను అరికట్టేందుకు ప్రత్యేక విధానాన్ని తేవాలని శుక్రవారం తిరుపతిలో ముగిసిన దక్షిణాది రాష్ట్రాలు, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల డీజీపీల సమావేశంలో నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఏపీ డీజీపీ హరీష్‌కుమార్ గుప్తా అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ సమావేశంలో తెలంగాణ, కర్ణాటక, తమిళనాడు, కేరళ, నికోబార్, లక్షద్వీప్, పుదుచ్చేరిలకు చెందిన పోలీసు ఉన్నతాధికారులు, బీఎస్ఎఫ్, సీఆర్‌పీఎఫ్, సీబీఐ, ఎన్ఐఏ, ఈడీ, ఐబీ అధికారులు హాజరయ్యారు. నేర పరిశోధనల్లో ఎదుర్కొంటున్న సాంకేతిక సమస్యలపై చర్చించారు.

కనెక్ట్.. యూకే

స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందంతో తెలుగు రాష్ట్రాలకు అవకాశాలు

బ్రిటన్‌లో చేనేత రంగమే లేదు... కాబట్టి దాన్లో పోటీ ఉండదు

'సాక్షి'తో యూకే డిప్యూటీ హైకమిషనర్ గారెత్ విన్ ఓవెన్

భారత్‌పై అమెరికా అనూహ్యమైన సుంకాలు విధిస్తోంది. ఇప్పటికే కొన్ని అమల్లోకి వచ్చాయి. మరి ప్రత్యామ్నాయం? అమెరికాతో దౌత్యపరమైన చర్చలు కొనసాగిస్తూనే.. భారత్ కొత్త మార్కెట్లను అన్వేషిస్తోంది. ఈ నేపథ్యంలో ఇటీవల యూకేతో కుదిరిన స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందాన్ని (ఎఫ్‌టీఏ) ఒక మైలురాయిగా చెప్పాలి. ఎందుకంటే భారత్ నుంచి ఈ దేశానికి జరుగుతున్న ఎగుమతుల్లో 99 శాతం ఎఫ్‌టీఏ పరిధిలోకి రాబోతున్నాయి. బ్రిటన్ నుంచి వస్తున్న దిగుమతుల్లో 94 శాతాన్ని ఎఫ్‌టీఏలోకి తెస్తామని భారత్ హామీ ఇచ్చింది. మరి ఈ ఎఫ్‌టీఏతో ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణకు ఏమైనా లాభం ఉంటుందా? ఏయే రంగాలకు లాభం? యూకే నుంచి ఏ రంగాల్లోకి పెట్టుబడులొచ్చే అవకాశం ఉంది? వాటన్నిటిపై యూకే డిప్యూటీ హైకమిషనర్ గారెత్ విన్ ఓవెన్‌తో 'సాక్షి' ప్రతినిధి మంథా రమణమూర్తి ఇంటర్వ్యూ ముఖ్యాంశాలివీ...

ఎఫ్‌టీఏతో తెలుగు రాష్ట్రాలకు లాభమేంటి?

యూకేతో విద్య, వ్యాపార, సాంస్కృతిక సంబంధాల్లో పెరుగుతున్న సానుకూలతను మూడేళ్లుగా చూస్తున్నా. ఈ దేశాల ప్రధానులు ఇటీవలే కుదుర్చుకున్న స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందంతో ఈ పరిధి రక్షణ, టెక్నాలజీ, విద్య, వాతావరణ మార్పులన్నిటికీ విస్తరించనుంది. టెక్నాలజీ, ఫార్మా రంగంలో గట్టి పునాదులున్న హైదరాబాద్‌కు ఎఫ్‌టీఏతో చాలా లాభాలుంటాయి.

ఏపీలో కొన్నేళ్లుగా పోర్టులు అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. లాజిస్టిక్స్, వ్యవసాయ రంగాల్లో అవకాశాలు పెరుగుతున్నాయి. హైదరాబాద్ ఎప్పట్నుంచో ఐటీ, ఫార్మా రంగాల్లో అగ్రగామిగా ఉంది కదా. మరి ఎఫ్‌టీఏతో కొత్తగా ఏం జరుగుతుంది?

నిజమే. రాష్ట్రాన్ని బట్టి అవకాశాలు మారుతాయి. ఏపీ విషయానికొస్తే ఎగుమతులపై దృష్టి పెట్టాలి. ఈ మధ్యే నేను విశాఖలో సీఐఐ సదస్సుకు వెళ్లా. సీఫుడ్, టెక్స్‌టైల్స్, కాఫీ, వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల ఎగుమతుల్ని పెంచడంపై చర్చించాం. ఎఫ్‌టీఏతో టారిఫ్‌లు తగ్గుతాయి. సర్టిఫికేషన్ ప్రక్రియ తేలికవుతుంది. దీనివల్ల ఏపీ ఉత్పత్తులు యూకే మార్కెట్‌లోకి ప్రవేశించడం సులువవుతుంది. ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ కీలకంగా మారనుంది. వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు విలువ జోడించాల్సి ఉంటుంది. ప్రాసెస్డ్ ఫుడ్ ఉత్పత్తుల్ని ఎగుమతి చేసే కంపెనీలకు ఎఫ్‌టీఏ బాసటగా నిలుస్తుంది. ఇది ఏపీ వ్యవసాయ ఎకానమీని మారుస్తుంది. తెలంగాణ విషయానికొస్తే ఎఫ్‌టీఏ వల్ల సర్టిఫికేషన్ ప్రాసెస్ సులువవుతుంది. టారిఫ్‌లు తగ్గుతాయి. ఇది ఫార్మా, టెక్నాలజీ రంగాలకు కీలకం. టెక్నాలజీ నిపుణుల రాకపోకలు తేలికవుతాయి.

ఈ ఒప్పందం దీర్ఘకాలంలో తెలుగు రాష్ట్రాలపై ఎలాంటి ప్రభావాన్ని చూపించొచ్చు?

దీర్ఘకాలంలో ప్రత్యేకించి ఫార్మా, టెక్నాలజీ రంగాల్లో వాణిజ్య పరిమాణం పెరుగుతుంది. యూకే ఫార్మా మార్కెట్ ప్రస్తుతం 30 బిలియన్ డాలర్లు. కానీ అందులో భారత్ వాటా 3 శాతమే. దీన్ని పెంచే అవకాశం తెలంగాణకు ఎక్కువ. ఒప్పందం వల్ల ఆర్ అండ్ డీతోపాటు ఏఐ వంటి కొత్త రంగాల్లో భాగస్వామ్యాలు ఏర్పడతాయి. ఏపీకి సంబంధించినంత వరకూ ప్రాసెస్డ్ ఫుడ్ ఎగుమతులదే అగ్రస్థానమవుతుంది.

నిపుణుల రాకపోకలకు నిబంధనలు సడలిస్తున్నారా?

అవును. స్వల్ప కాలానికి సంబంధించి ప్రత్యేకంగా కంపెనీల మధ్య రాకపోకలు తేలికవుతాయి. ఎందుకంటే ఇరుదేశాల్లోనూ సోషల్ సెక్యూరిటీ చెల్లించాలనే నిబంధనను ఉండదు. కంపెనీలకిది చాలా పెద్ద ఊరట. యూకే నిపుణుల్ని ఇక్కడికి రప్పించాలన్నా, ఇక్కడి వారిని అక్కడికి పంపాలన్నా ఆయా కంపెనీలకు ఖర్చు తగ్గుతుంది. కాబట్టి రాకపోకలు పెరుగుతాయి.

మరి యూకే నుంచి చౌక ఉత్పత్తులొచ్చి ముంచేయకుండా ఇక్కడి వ్యాపారాలను ప్రత్యేకించి ఎంఎస్‌ఎంఈలను దెబ్బ తీయకుండా ఒప్పందంలో తగిన జాగ్రత్తలుంటాయా?

భారత్‌కే కాదు. యూకేకు కూడా ఎంఎస్‌ఎంఈ రంగమే వెన్నెముక. ఏ ఒప్పందంలోనైనా సున్నితమైన రంగాలు దెబ్బతినకుండా జాగ్రత్తలు తప్పనిసరిగా ఉంటాయి. డెయిరీ, చేనేత లాంటి రంగాలకు భద్రత ఉంటుంది. ఉదాహరణకు యూకే నుంచి డెయిరీ ఉత్పత్తులను తీసుకుంటే భారత్‌లో తయారుకాని స్పెషాలిటీ చీజ్ (పనీర్) వంటి వాటికే అనుమతి ఉంటుంది. చేనేతకు యూకే నుంచి పోటీ ఉండదు. ఎందుకంటే యూకేలో చేనేత లేదు. ఈ ఒప్పందంతో భారత చేనేతకు యూకే ఫ్యాషన్ మార్కెట్లో అవకాశాలు పెరుగుతాయి.

మరి ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్‌లో కొత్త టెక్నాలజీలు కావాలి కదా? యూకే కంపెనీలు అందిస్తాయా?

కచ్చితంగా. యంత్రాలు, టెక్నాలజీపై పెట్టుబడులు పెట్టడం తప్పనిసరి. ఇక్కడి కంపెనీలు ఇప్పటికే ఈ మార్గాలను అన్వేషిస్తున్నాయి. అలాంటి పెట్టుబడుల్ని ప్రోత్సహించే వేదికను ఎఫ్‌టీఏ అందిస్తుంది. దీనివల్ల భారత కంపెనీలు యూకేతోపాటు ప్రపంచ దేశాలకు ఎగుమతి చేసే సామర్థ్యాన్ని పెంచుకుంటాయి.

ఒప్పందం వల్ల ద్వైపాక్షిక వాణిజ్యం 25% పెరుగుతుందని యూకే అంచనా వేస్తోంది. వాటిలో తెలుగు రాష్ట్రాల వాటా ఎంత ఉండొచ్చు?

రాష్ట్రాలవారీగా చెప్పడం కష్టం. కానీ బాగా లబ్ధి పొందే రాష్ట్రాల్లో ఏపీ, తెలంగాణ ఉంటాయి. ఉదాహరణకు ప్రస్తుతం భారత్ నుంచి యూకేకు ఎగుమతవుతున్న సీఫుడ్‌లో ఏపీ వాటా 2.25 శాతమే. ఎఫ్‌టీఏ వల్ల సర్టిఫికేషన్ ప్రక్రియ తేలికవుతుంది కనుక ఏపీకి విస్తృత అవకాశాలుంటాయి. నిజానికి ఎఫ్‌టీఏ వల్ల సుంకాలు తగ్గటమే కాదు. సర్టిఫికేషన్ కూడా తేలికవుతుంది. త్వరగా పాడైపోయే సీఫుడ్ లాంటి వాటికిది ఆక్సిజన్. అందుకే డైరెక్టరేట్ జనరల్ ఆఫ్ ఫారిన్ ట్రేడ్ (డీజీఎఫ్‌టీ) కూడా చాలా ఆశాభావంతో ఉంది.

ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ మీదే ఎక్కువ ఫోకస్ చేస్తున్నట్లున్నారు?

ఇది కీలక రంగం. ఎందుకంటే భారత్ ప్రస్తుతం తన ఆహార దిగుబడిలో 10 శాతాన్నే ప్రాసెస్ చేస్తోంది. తగినన్ని పెట్టుబడులతో విలువను జోడిస్తే కాఫీ, సీఫుడ్‌తో పాటు పలు వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల్ని ప్రాసెస్ చేయొచ్చు. యూకేతోపాటు ప్రపంచ దేశాలకు ఎగుమతి చేయొచ్చు. ఏపీ ఇప్పటికే యూఎస్, చైనాకు ఎగుమతి చేస్తోంది. సర్టిఫికేషన్ ప్రక్రియను సరళం చేయడం ద్వారా యూకే మార్కెట్‌ను వేగంగా అందుకోవచ్చు.

సంప్రదాయేతర ఇంధనాలు, ఏరోస్పేస్, హైదరాబాద్ స్టార్టప్‌లలోకి ఎక్కువ పెట్టుబడులొస్తాయా?

గ్లోబల్ కేపబులిటీ సెంటర్ల (జీసీసీ) ఏర్పాటుతోపాటు ఏరోస్పేస్, ఇంజనీరింగ్ రంగాల్లో భాగస్వామ్యాలను ఇప్పటికే చాలా యూకే కంపెనీలు అన్వేషిస్తున్నాయి. ఎఫ్‌టీఏతో భాగస్వామ్యాలు పెరుగుతాయి. యూకే ఎక్స్‌పోర్ట్ ఫైనాన్స్ అనేది యూకే–ఇండియా ప్రాజెక్టులకు మద్దతిచ్చే ప్రధాన వనరుగా ఉంటుంది.

మరి కార్మికులు, పర్యావరణం, ప్రజారోగ్యానికి సంబంధించి ప్రతికూలతలేమైనా ఉంటాయా?

ఈ ఒప్పందంలో అవినీతి నిరోధక, వినియోగదారుల రక్షణ, పర్యావరణం, లింగబేధంపై ప్రత్యేక చాప్టర్లున్నాయి. వాటన్నిటినీ చేర్చి భారత్ చేసుకున్న తొలి ఎఫ్‌టీఏ ఇది. కార్మికుల్ని, పర్యావరణాన్ని పణంగాపెట్టి వాణిజ్య విస్తరణ జరగదనడానికి ఇదే నిదర్శనం.

మరి ఈ ఒప్పందంతో రానున్న అవకాశాలపై చిన్నచిన్న వ్యాపారవేత్తలకు అవగాహన ఎలా?

భారత ఎగుమతిదారులకు బాసటగా డీజీఎఫ్‌టీతోపాటు సీఐఐ, ఎఫ్‌టీసీసీఐ, కామర్స్ చాంబర్ వంటి పారిశ్రామిక సమాఖ్యలు సదస్సులు నిర్వహిస్తున్నాయి. ఇరుదేశాల వ్యాపార బృందాలు అవకాశాలపై అవగాహన కల్పిస్తాయి. ఇది పూర్తిగా అమల్లోకి రావడానికి ఒక ఏడాది పడుతుంది.

● సర్కారుకు 'సుప్రీం' షాక్!

తన నియోజకవర్గానికి వెళ్లకుండా ఓ వ్యక్తిని ఎలా అడ్డుకుంటారు..?

ఏపీ పోలీసుల తీరును తప్పుబట్టిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం

తన నియోజకవర్గానికి వెళ్లకుండా ఓ వ్యక్తిని ఎలా అడ్డుకుంటారు..?

ఏపీ పోలీసుల తీరును తప్పుబట్టిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం

సాక్షి, అమరావతి: అధికార దుర్వినియోగం, కక్షపూరిత రాజకీయాలే లక్ష్యంగా సాగుతున్న టీడీపీ కూటమి సర్కారుకు సుప్రీంకోర్టులో గట్టి ఎదురుదెబ్బ తగిలింది. తాడిపత్రి మున్సిపల్ చైర్మన్ జేసీ ప్రభాకర్‌రెడ్డి అడుగులకు మడుగులొత్తుతూ.. వైఎస్సార్‌సీపీ మాజీ ఎమ్మెల్యే కేతిరెడ్డి పెద్దారెడ్డిని ఊర్లోకి అడుగుపెట్టకుండా అడ్డుకుంటున్న పోలీసులకు దిమ్మతిరిగే షాక్‌నిచ్చింది. తాడిపత్రిలోని తన ఇంటికి వచ్చేందుకు కేతిరెడ్డి పెద్దారెడ్డికి గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చింది. ''ఓ వ్యక్తిని తన నియోజకవర్గానికి వెళ్లకుండా ఎలా అడ్డుకుంటారు..?'' అని పోలీసులను ఘాటుగా ప్రశ్నించింది. సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన ఆదేశాల మేరకు పెద్దారెడ్డికి తగిన భద్రత కల్పించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించింది. ఆ ఖర్చును భరించాలని పెద్దారెడ్డికి సూచించింది. పెద్దారెడ్డి తాడిపత్రిలోని తన ఇంటికి వచ్చి ఉండేందుకు వీలుగా తగిన భద్రతా ఏర్పాట్లు చేయాలని పోలీసులను ఆదేశిస్తూ సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన ఉత్తర్వుల అమలును నిలిపేస్తూ ధర్మాసనం ఇచ్చిన మధ్యంతర ఉత్తర్వులను సుప్రీంకోర్టు తాత్కాలికంగా పక్కన పెట్టింది. సింగిల్ జడ్జి ఉత్తర్వులపై పోలీసులు దాఖలు చేసిన అప్పీల్‌ను తేల్చాలని ధర్మాసనానికి స్పష్టం చేసింది. ఈ మేరకు సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ విక్రమ్‌నాథ్, జస్టిస్ సందీప్ మెహతాలతో కూడిన ధర్మాసనం శుక్రవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

ధర్మాసనం ఉత్తర్వులపై సుప్రీంను ఆశ్రయించిన పెద్దారెడ్డి...

తన నియోజకవర్గమైన తాడిపత్రిలోకి వెళ్లేందుకు, అలాగే తన ఇంటిలో ఉండేందుకు పోలీసులు అనుమతించకపోవడాన్ని సవాల్ చేస్తూ కేతిరెడ్డి పెద్దారెడ్డి హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఈ వ్యాజ్యంపై విచారణ జరిపిన సింగిల్ జడ్జి జస్టిస్ నూనెపల్లి హరినాథ్.. తాడిపత్రిలోని ఇంటికి వెళ్లి నివసించే నిమిత్తం పెద్దారెడ్డికి తగిన భద్రత కల్పించాలని పోలీసులను ఆదేశించారు. అయితే వీటిని పోలీసులు బేఖాతరు చేయడంతో కోర్టు ధిక్కార పిటిషన్‌ను పెద్దారెడ్డి దాఖలు చేశారు. ఈ వ్యాజ్యంపై విచారణ జరిపిన జస్టిస్ హరినాథ్... తాడిపత్రిలోని ఇంటికి వెళ్లి ఉండేందుకు వీలుగా పెద్దారెడ్డికి తగిన భద్రత కల్పించాలని పోలీసులను ఆదేశించారు. దీన్ని సవాలు చేస్తూ పోలీసులు ధర్మాసనం ముందు అప్పీల్ దాఖలు చేశారు. ఈ అప్పీల్‌పై విచారణ జరిపిన ధర్మాసనం పెద్దారెడ్డికి భద్రత కల్పించాలంటూ సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన ఉత్తర్వుల అమలును నిలిపేస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేసిన విషయం తెలిసిందే. ఈ క్రమంలో హైకోర్టు ధర్మాసనం ఇచ్చిన ఆదేశాలను సవాలు చేస్తూ కేతిరెడ్డి పెద్దారెడ్డి సుప్రీంకోర్టులో స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్ (ఎస్ఎల్‌పీ) దాఖలు చేశారు. ఈ వ్యాజ్యంపై శుక్రవారం జస్టిస్ విక్రమ్‌నాథ్ నేతృత్వంలోని ధర్మాసనం విచారణ జరిపింది.

పోలీసులు పదే పదే అడ్డుకున్నారు

పెద్దారెడ్డి తరఫున సీనియర్ న్యాయవాదులు సిద్ధార్థ దవే, పొన్నవోలు సుధాకర్‌రెడ్డి, న్యాయవాది అల్లంకి రమేష్ వాదనలు వినిపించారు. ఈ కేసు ఓ పౌరుడి ప్రాథమిక హక్కులతో ముడిపడి ఉన్న వ్యవహారమని నివేదించారు. పిటిషనర్‌ను తన సొంత నియోజకవర్గానికి, సొంత ఇంటికి రాకుండా పోలీసులు పదే పదే అడ్డుకుంటున్నారని, ఇది రాజ్యాంగం ప్రసాదించిన హక్కులను ఉల్లంఘించడమే అవుతుందన్నారు. పిటిషనర్ మాజీ ఎమ్మెల్యే అని, ఆయన్నే పోలీసులు అడ్డుకుంటున్నారంటే రాష్ట్రంలో పరిస్థితులు ఎలా ఉన్నాయో అర్థం చేసుకోవాలని సుప్రీంకోర్టును అభ్యర్థించారు. ఓ వ్యక్తి తనకు నచ్చిన విధంగా, స్వేచ్ఛగా సంచరించే హక్కును రాజ్యాంగం ఇచ్చిందన్నారు. పెద్దారెడ్డి తన ఇంటికి వస్తే శాంతి భద్రతల సమస్య తలెత్తుతుందని చెబుతున్నారని, వాస్తవానికి వాటి పరిరక్షణ బాధ్యత పోలీసులదేనన్నారు.

భద్రత ఖర్చును భరించేందుకు సిద్ధం

పెద్దారెడ్డికి భద్రత కల్పించాలంటూ సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను సైతం పోలీసులు అమలు చేయలేదని పెద్దారెడ్డి తరఫు న్యాయవాదులు తెలిపారు. దీంతో పోలీసులపై పిటిషనర్ కోర్టు ధిక్కార పిటిషన్ దాఖలు చేయాల్సి వచ్చిందన్నారు. ఆ ధిక్కార పిటిషన్‌లో సైతం సింగిల్ జడ్జి పిటిషనర్ పెద్దారెడ్డికి భద్రత కల్పించాలంటూ ఆదేశాలు ఇచ్చారన్నారు. పోలీసులు ఈ ఉత్తర్వులు మొత్తాన్ని సవాలు చేయకుండా, కొంత భాగాన్నే ఎంపిక చేసుకుని అప్పీల్ దాఖలు చేశారని దవే, సుధాకర్‌రెడ్డి ధర్మాసనం దృష్టికి తెచ్చారు. ఆ అప్పీల్‌కు ఎలాంటి విచారణార్హత లేదన్నారు. తన భద్రతకయ్యే ఖర్చును భరించేందుకు పెద్దారెడ్డి సిద్ధంగా ఉన్నారని ధర్మాసనానికి దవే తెలిపారు. తాడిపత్రిలోని ఇంటికి వచ్చేందుకు పెద్దారెడ్డికి అనుమతినివ్వాలని కోర్టును కోరారు. సొంత భద్రత లేకుంటే అందుకయ్యే వ్యయాన్ని ఆయనే భరించాల్సి ఉంటుందని ధర్మాసనం పేర్కొంది. అయినా ప్రభుత్వం పెద్దారెడ్డికి భద్రత కల్పిస్తుందనుకోవడం లేదని దవే నివేదించారు. అధికార పార్టీ పెద్దఎత్తున అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడుతోందన్నారు. వాదనలు విన్న ధర్మాసనం, కోర్టు ధిక్కార వ్యాజ్యంలో సింగిల్ జడ్జి ఆదేశాల మేరకు పెద్దారెడ్డికి భద్రత కల్పించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించింది. ఇందుకయ్యే వ్యయాన్ని భరించాలని పెద్దారెడ్డికి సూచించింది.

ఏపీలో దారుణ పరిస్థితులు...!

- ఓ పౌరుడికి రాజ్యాంగం ప్రసాదించిన హక్కులను పోలీసులు కాలరాస్తున్నారు
- పెద్దారెడ్డిని సొంత నియోజకవర్గానికి, ఇంటికి రాకుండా పదే పదే అడ్డుకుంటున్నారు
- న్యాయస్థానం ఆదేశాలను సైతం పోలీసులు అమలు చేయలేదు..
- మాజీ ఎమ్మెల్యేనే అడ్డుకుంటున్నారంటే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పరిస్థితులు ఎలా ఉన్నాయో ఊహించండి..
- అధికార పార్టీ పెద్ద ఎత్తున అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడుతోంది
- సుప్రీంకోర్టుకు నివేదించిన సీనియర్ న్యాయవాదులు సిద్ధార్థ దవే, పొన్నవోలు

ఐఏఎస్ శ్రీలక్ష్మికి సుప్రీంకోర్టులో ఊరట

- ఓఎంసీ కేసులో తెలంగాణ హైకోర్టు ఉత్తర్వులపై తాత్కాలిక స్టే
- తెలంగాణ హైకోర్టు ఆదేశాలు విచిత్రమని వ్యాఖ్య
- తెలంగాణ ప్రభుత్వం, సీబీఐలకు నోటీసులు

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ఓబుళాపురం మైనింగ్ కంపెనీ (ఓఎంసీ) కేసులో సీనియర్ ఐఏఎస్ అధికారి శ్రీలక్ష్మికి సుప్రీంకోర్టులో ఊరట లభించింది. ఓఎంసీ కేసులో తెలంగాణ హైకోర్టు తనను మళ్లీ నిందితురాలిగా చేర్చుతూ ఇటీవల ఇచ్చిన తీర్పును సవాల్ చేస్తూ శ్రీలక్ష్మి దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌పై ధర్మాసనం కీలక ఆదేశాలు జారీ చేసింది. శుక్రవారం విచారణ చేపట్టిన జస్టిస్ ఎంఎం సుందరేశ్, జస్టిస్ కోటీశ్వర్‌సింగ్‌తో కూడిన ద్విసభ్య ధర్మాసనం.. తెలంగాణ హైకోర్టు ఉత్తర్వులపై తాత్కాలిక స్టే విధించింది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం, సీబీఐతో పాటు ప్రతివాదులకు నోటీసులు జారీ చేస్తూ, 4వారాల్లో కౌంటర్ అఫిడవిట్లు దాఖలు చేయాలంది. గతంలో ఓఎంసీ కేసులో శ్రీలక్ష్మిని తెలంగాణ హైకోర్టు నిందితుల జాబితా నుంచి తొలగించింది. దీనిపై సీబీఐ అభ్యంతరాలతో తీర్పును మార్చి, శ్రీలక్ష్మిని తిరిగి నిందితురాలిగా చేర్చింది. దీనిని సవాల్ చేస్తూ ఆమె సుప్రీంను ఆశ్రయించారు. పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది వాదనలు విన్న అనంతరం తెలంగాణ హైకోర్టు ఆదేశాలు విచిత్రంగా ఉన్నాయని సుప్రీం వ్యాఖ్యానించింది. హైకోర్టే శ్రీలక్ష్మిని నిందితుల జాబితా నుంచి తొలగించినా, తర్వాత తీర్పును మార్చిందని ధర్మాసనం ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేసింది.

సివిల్ దుస్తుల్లో.. పోలీస్ విధులా?

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

విధులు నిర్వర్తిస్తామంటే కుదరదంది. ఇంటెలిజెన్స్ అధికారులు సివిల్ దుస్తుల్లో ఉన్నప్పటికీ, వారి బాధ్యత శాంతి భద్రతల పరిరక్షణ కాదని, వారున్నది కేవలం ప్రభుత్వానికి సమాచారాన్ని చేరవేయడానికి మాత్రమేనని గుర్తు చేసింది. బనియన్లు, డ్రాయర్లు, టీ షర్టుల్లో వచ్చి తాము పోలీసులమంటే ప్రజలకు ఎలా తెలుస్తుందని వ్యాఖ్యానించింది. అసలు సివిల్ దుస్తుల్లో విధులు నిర్వర్తించే ప్రివిలేజీలేవీ పోలీసులకు లేవంది. కనీసం సఫారీ దుస్తుల్లో ఉన్నా కొంతవరకు అర్థం చేసుకోవచ్చునంది. ఎస్‌బీ (స్పెషల్ బ్రాంచ్) పోలీసులు కోవూరు మాజీ శాసనసభ్యుడు నల్లపురెడ్డి ప్రసన్నకుమార్‌రెడ్డి వాహనం తనిఖీ సందర్భంగా జరిగిన తోపులాటకు సంబంధించిన వీడియో ఫుటేజీని తమ ముందుంచాలని పోలీసులను ఆదేశించింది. అంతేకాక ఈ కేసుకు సంబంధించి కేసు డైరీని కూడా తమ ముందుంచాలంది. ఈ మేరకు న్యాయమూర్తి డాక్టర్ జస్టిస్ యడవల్లి లక్ష్మణరావు శుక్రవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

నాపై కేసు కొట్టేయండి...

వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షుడు, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి గత నెలలో శ్రీపొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లాలో పర్యటించిన సమయంలో వాహనాలను తనిఖీ చేస్తున్న తనపై కోవూరు మాజీ ఎమ్మెల్యే నల్లపురెడ్డి ప్రసన్నకుమార్ తదితరులు దాడి చేసి గాయపరిచారంటూ స్పెషల్ బ్రాంచ్ (ఎస్‌బీ) కానిస్టేబుల్ కరణం మాలకొండయ్య ఫిర్యాదు చేశారు. దీని ఆధారంగా దర్గామిట్ట పోలీసులు ప్రసన్నకుమార్‌రెడ్డి తదితరులపై అక్రమ కేసు నమోదు చేశారు. దాన్ని కొట్టేయాలని కోరుతూ ప్రసన్నకుమార్‌రెడ్డి దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌పై హైకోర్టు తాజాగా విచారణ జరిపింది.

సివిల్ దుస్తుల్లో వచ్చి... ఏమైనా చేస్తామంటే ఎలా?

పిటిషనర్ తరఫున న్యాయవాది వి.రూపేష్‌కుమార్‌రెడ్డి వాదనలు వినిపించారు. ఘటన జరిగిన ప్రదేశంలో ప్రసన్నకుమార్‌రెడ్డి లేరని, ఆయన ఎవరినీ తోసివేయలేదని తెలిపారు. ఫోటోలను పరిశీలిస్తే అన్ని విషయాలు తెలుస్తాయంటూ కోర్టుకు సమర్పించారు. వాటిని పరిశీలించిన న్యాయమూర్తి.. సివిల్ దుస్తుల్లో విధుల్లో ఉన్న వారి గురించి ఆరా తీశారు. వారు పోలీసులని రూపేష్ చెప్పడంతో, న్యాయమూర్తి ఒకింత విస్మయం వ్యక్తం చేశారు. పోలీసులు సివిల్ దుస్తుల్లో విధులు నిర్వర్తించడం ఏమిటంటూ ప్రశ్నించారు. స్పెషల్ బ్రాంచ్ పోలీసులు సివిల్ దుస్తుల్లో విధులు నిర్వర్తిస్తారన్న రాష్ట్ర పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ (పీపీ) మెండ లక్ష్మీనారాయణ చెప్పారు. అయితే న్యాయమూర్తి దీంతో విభేదించారు. పోలీసులు ఎప్పుడూ యూనిఫాంలోనే ఉండి విధులు నిర్వర్తించాల్సి ఉంటుందని తేల్చి చెప్పారు. ఈ విషయంలో పోలీసు మాన్యువల్‌ను సైతం పరిశీలిస్తామని స్పష్టం చేశారు. సివిల్ దుస్తుల్లో వచ్చి ఏమైనా చేస్తామని అంటే ఎలా..? అని ప్రశ్నించారు. ఈ మొత్తం ఘటనలో ప్రసన్నకుమార్‌రెడ్డి పాత్ర కీలకమని, ఆయన ప్రోద్బలంతోనే కానిస్టేబుల్‌పై దాడి జరిగిందని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ పేర్కొన్నారు. గాయపడిన కానిస్టేబుల్‌కి సర్జరీ కూడా జరిగిందన్నారు.

యూనిఫాంలో లేనప్పుడు పోలీసని గుర్తించడం ఎలా..?

అనంతరం న్యాయమూర్తి జోక్యం చేసుకుంటూ... గాయపడ్డారని చెబుతున్న కానిస్టేబుల్ పోలీసు యూనిఫాంలో లేరని గుర్తు చేశారు. యూనిఫాంలో లేనప్పుడు పోలీసని గుర్తించడం ఎలా? అని ప్రశ్నించారు. యూనిఫాం ధరించి చట్ట ప్రకారం విధులు నిర్విస్తున్నప్పుడే ఆరోపణలకు బలం చేకూరుతుందన్నారు. ఇంటిలిజెన్స్, స్పెషల్ బ్రాంచ్ పోలీసులకు యూనిఫాం ఉండదని పీపీ చెప్పగా, అలా అయితే మరి వారు లా అండ్ ఆర్డర్ విధులు ఎలా నిర్వర్తిస్తారని న్యాయమూర్తి ప్రశ్నించారు. ఇరుపక్షాల వాదనలు విన్న న్యాయమూర్తి ఘటనకు సంబంధించిన వీడియో ఫుటేజీ, కేసు డైరీని తమ ముందుంచాలని పోలీసులను ఆదేశిస్తూ తదుపరి విచారణను సెప్టెంబర్ 8కి వాయిదా వేశారు.

ఐదేళ్లలో ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్‌లో రూ.లక్ష కోట్ల పెట్టుబడులు

ఇండియా ఫుడ్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ సమ్మిట్‌లో సీఎం చంద్రబాబు

సాక్షి, విశాఖపట్నం: రాబోయే ఐదేళ్లలో రూ.లక్ష కోట్ల పెట్టుబడులతో ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్, ఆక్వా, వ్యవసాయ ఆధారిత పరిశ్రమల గ్లోబల్ హబ్‌గా తీర్చిదిద్దుతామని సీఎం నారా చంద్రబాబు చెప్పారు. ట్రేడ్ ప్రమోషన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా ఆధ్వర్యంలో విశాఖలో శుక్రవారం నిర్వహించిన ఇండియా ఫుడ్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ సమ్మిట్‌లో ఆయన మాట్లాడారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ రంగం పరిశ్రమ విలువ ప్రస్తుతం 8 ట్రిలియన్ డాలర్లుగా ఉందని.. ఇందులో ఏపీ వాటా 50 బిలియన్ డాలర్ల విలువను కలిగి ఉందని తెలిపారు. జీఎస్డీపీలో వ్యవసాయం సహా అనుబంధ రంగాల వాటా 35 శాతంతో రూ.5.19 లక్షల కోట్లుగా ఉందని.. త్వరలో ఏపీ ఫ్రూట్ కేపిటల్ ఆఫ్ ఇండియాగా అవతరిస్తుందని అభిప్రాయపడ్డారు. రాష్ట్రంలో 9 ఇంటిగ్రేటెడ్ ఫుడ్ పార్కులు, 17 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల కోల్డ్ స్టోరేజీలు, 33 లక్షల టన్నుల సరకు నిల్వ చేసేందుకు గోదాములు ఉన్నాయని చెప్పారు. ఫుడ్, బెవరేజ్ యూనిట్ల ఏర్పాటుకు అవకాశాలు కల్పిస్తూ 175 నియోజకవర్గాల్లో పారిశ్రామిక పార్కులు ఏర్పాటు చేస్తున్నామని వెల్లడించారు. రూ.200 కోట్లకు పైగా పెట్టుబడులు దాటితే వాటిని మెగా ప్రాజెక్టులుగా పరిగణించి ప్రత్యేక ప్రోత్సాహకాలు అందిస్తామన్నారు. గత ఏడాది రాష్ట్రానికి ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ రంగంలో రూ.10 వేల కోట్ల పెట్టుబడులు వచ్చాయని చెప్పారు. అమరావతిలో ట్రేడ్ ప్రమోషన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా చాప్టర్ ఏర్పాటు కానుండటం హర్షణీయమని అన్నారు. అందమైన విశాఖ ఇప్పుడు దేశంలోనే మహిళలకు అత్యంత సురక్షితమైన నగరంగా ఖ్యాతి గడించిందన్నారు. త్వరలో ఇక్కడ సీ కేబుల్, డేటా సెంటర్లు కూడా ఏర్పాటు కాబోతున్నాయని తెలిపారు.

సదస్సులో మాట్లాడుతున్న చంద్రబాబు

బీచ్ రోడ్డులో హిప్ హాప్ బస్సులు ప్రారంభం

వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో వీఎంఆర్‌డీఏ ఆధ్వర్యంలో రూపుదిద్దుకున్న ప్రణాళికల్లో భాగంగా.. విశాఖ నగరంలో హిప్ హాప్ బస్సులు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. బీచ్ రోడ్డులోని కాళీ మాత విగ్రహం వద్ద ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు జెండా ఊపి ఈ బస్సుల్ని ప్రారంభించారు. ఆర్కే బీచ్ నుంచి తొట్లకొండ వరకు 16 కిలోమీటర్ల మేర పర్యాటక ప్రాంతాల్లో ఈ ఎలక్ట్రిక్ డబుల్ డెక్కర్ బస్సులు తిరగనున్నాయి. రూ.250 టికెట్‌తో 24 గంటల పాటు హాప్ ఆన్ – హాప్ ఆఫ్ బస్సుల్లో పర్యాటకులు ప్రయాణించొచ్చు.

క్లుప్తంగా...

సెప్టెంబర్ 3న అల్పపీడనం

అదే నెల మూడో వారంలో మరొకటి

సాక్షి, అమరావతి: వచ్చే నెల 3న బంగాళాఖాతంలో అల్పపీడనం ఏర్పడే అవకాశం ఉన్నట్లు వాతావరణ శాఖ తెలిపింది. అలాగే సెప్టెంబర్ మూడో వారంలో వాయువ్య బంగాళాఖాతంలో మరో అల్పపీడనం ఏర్పడేందుకు అవకాశాలు ఉన్నట్లు తెలిపింది. వీటి ప్రభావంతో సెప్టెంబర్ ఒకటి, రెండు వారాల్లో తేలికపాటి నుంచి ఓ మోస్తరు వర్షాలు కురిసే అవకాశం ఉంది. మూడు, నాలుగు వారాల్లో రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా భారీ వర్షాలకు అవకాశం ఉన్నట్లు అంచనా వేస్తున్నారు. ఇప్పటికే ఏర్పడిన అల్పపీడనం బలహీనపడినా రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం తేలికపాటి జల్లులు కురుస్తున్నాయి. శుక్రవారం పార్వతీపురంలో 4.2 సెంటీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదైంది. అనకాపల్లి, విశాఖపట్నం, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాల్లో తేలికపాటి జల్లులు కురిశాయి.

నిర్బంధాలకు భయపడేది లేదు

వైఎస్సార్‌సీపీ నేత భూమన

సాక్షి, రాజమహేంద్రవరం: కూటమి ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తే వైఎస్సార్‌సీపీ శ్రేణులపై తప్పుడు కేసులు బనాయిస్తూ, నిర్బంధాలకు గురిచేస్తోందని టీటీడీ మాజీ చైర్మన్ భూమన కరుణాకర్‌రెడ్డి అన్నారు. రాజమహేంద్రవరం సెంట్రల్ జైల్లో రిమాండ్‌లో ఉన్న ఎంపీ మిథున్ రెడ్డిని భూమన, మాజీ మంత్రి ధర్మాన కృష్ణదాస్, వైఎస్సార్‌సీపీ రాజమండ్రి పార్లమెంట్ సమన్వయకర్త డాక్టర్ గూడూరి శ్రీనివాస్ గురువారం ములాఖత్‌లో కలిశారు. అనంతరం జైలు బయట భూమన మీడియాతో మాట్లాడారు. వైఎస్ జగన్ నైతికతను దెబ్బ తీయాలన్న ఉద్దేశంతోనే మిథున్‌రెడ్డిని కూటమి ప్రభుత్వం అక్రమంగా అరెస్ట్ చేసిందని మండిపడ్డారు. నిర్బంధాలకు భయపడేది లేదని స్పష్టం చేశారు. తప్పుడు కేసులపై పోరాటాలు చేస్తూనే ఉంటామని తెలిపారు. ధర్మాన కృష్ణదాస్ మాట్లాడుతూ అధికారంలోకి వచ్చిన నాటి నుంచి వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలనే లక్ష్యంగా చేసుకుని ప్రభుత్వం తప్పుడు కేసులు బనాయిస్తోందన్నారు.

చిత్తూరు వైఎస్సార్‌సీపీ నేత విజయానందరెడ్డిపై కేసు

సోషల్ మీడియాలో పోస్టు పెట్టినందు కంటూ కార్యకర్త కూడా అరెస్టు

చిత్తూరు అర్బన్: వైఎస్సార్‌సీపీ చిత్తూరు నియోజకవర్గ సమన్వయకర్త ఎంసీ విజయానందరెడ్డిపై స్థానిక పోలీసులు అక్రమ కేసు నమోదు చేశారు. వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యకర్త కుషాల్ అనే వ్యక్తి తనకున్న అనుమానాన్ని వ్యక్తపరుస్తూ సోషల్ మీడియాలో పోస్టు పెట్టినందుకు అతడిపై కూడా కేసు నమోదుచేసి శుక్రవారం అరెస్టు చేశారు. ఈనెల 27న చిత్తూరులోని ఆర్టీసీ బస్టాండు సమీపంలోని మద్యం దుకాణం వద్ద రుక్మాంగద అనే వ్యక్తి మృతిచెందాడు. అతను చిత్తూరు ఎమ్మెల్యే గురజాల జగన్‌మోహన్ మద్యం దుకాణంలో కల్తీ మద్యం తాగి చనిపోయాడంటూ.. సీఎం, ఎమ్మెల్యే ఫొటోలు పెట్టి విజయానందరెడ్డి, కుషాల్ సామాజిక మాధ్యమాల్లో పోస్టు చేశారని టీడీపీకి చెందిన మాపాక్షి వెంకటేశ్ పోలీసులకు తప్పుడు ఫిర్యాదు చేశాడు. దీనిపై కేసు నమోదు చేసిన పోలీసులు పలు సెక్షన్ల కింద కుషాల్‌ను అరెస్టు చేశారు. ప్రధాన నిందితుడిగా విజయానందరెడ్డిని పేర్కొంటూ ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేశారు.

కాఫర్ డ్యాంల సీపేజీపై అప్రమత్తం

అధికారులకు అంతర్జాతీయ నిపుణుల కమిటీ ఆదేశం

సాక్షి, అమరావతి/పోలవరం రూరల్: పోలవరం ఎగువ, దిగువ కాఫర్ డ్యాంలలో సీపేజీ (ఊట నీరు) సమస్యపై ప్రాజెక్టు అధికారులు అప్రమత్తంగా ఉండాలని అంతర్జాతీయ నిపుణుల కమిటీ ఆదేశించింది. వచ్చే సీజన్ నాటికి సీపేజీ సమస్య పరిష్కారం కావాలని సూచించింది. సియాన్ హించ్‌బెర్గర్, మెస్సర్స్ సీ రిచర్డ్ డొన్నెల్లి, గియానోఫ్రాంకో డీ క్యాప్పో, డేవిడ్ పాల్‌లతో కూడిన అంతర్జాతీయ నిపుణుల కమిటీ, కేంద్ర జల్‌శక్తి డిప్యూటీ కమిషనర్ గౌరవ్ సింఘాల్, కేంద్ర జలసంఘం (సీడబ్ల్యూసీ) సీఈ భక్షి, డైరెక్టర్(డిజైన్స్) రాకేష్, పోలవరం ప్రాజెక్ట్ అథారిటీ (పీపీఏ) సభ్య కార్యదర్శి రఘురాంలతో కలిసి శుక్రవారం పోలవరం ప్రాజెక్టు పనులను క్షేత్ర స్థాయిలో పరిశీలించింది. జలవనరుల శాఖ ఇంజినీర్-ఇన్-చీఫ్ నరసింహమూర్తి ప్రాజెక్టు పనులను పూర్తి వివరాలతో నిపుణుల కమిటీకి వివరించారు. అనంతరం, ప్రాజెక్టు అధికారులు, కాంట్రాక్టర్ల (మేఘా, బావర్ ప్రతినిధులు)తో కలిసి కమిటీ సమావేశం జరిగింది. ప్రధాన డ్యాం గ్యాప్-1 నిర్మాణంలో వినియోగించే మట్టి, రాళ్లతో మోడల్ డ్యాం నిర్మించాలన్న గత సూచన అమలు చేయకపోవడాన్ని కమిటీ ఆక్షేపించింది. వర్షాల వల్ల నిర్మించలేకపోయామని అధికారులు వివరించారు.

ప్రధాన సూచనలు:

- ప్రధాన డ్యాం గ్యాప్-1, గ్యాప్-2ల మధ్య జీ-హిల్‌ను క్షేత్ర స్థాయి పరిస్థితుల ఆధారంగా తగ్గించాలని సూచన.
- గ్యాప్-1 ప్రాంతంలో వరదల వల్ల ఏర్పడిన అగాధాలను 25 మీటర్ల వరకు రాళ్లతో నింపి, ప్రాథమిక పనులు ప్రారంభించాలి.

పీజీకి 'సెట్'గోపం

ఉమ్మడి ప్రవేశ పరీక్ష విధానం ద్వారా ప్రవేశాలకు మంగళం

- ఈ విద్యా సంవత్సరం నుంచి వర్సిటీలే అడ్మిషన్లు ఇచ్చేలా మార్పులు
- పీజీ సెట్ ఫలితాలొచ్చి రెండు నెలలైనా ప్రారంభం కాని అడ్మిషన్ల ప్రక్రియ
- ఇప్పటికే ప్రైవేటు కళాశాలల్లో చేరిపోయిన విద్యార్థులు
- బీటెక్ విద్యార్థులకు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ పెండింగ్
- కోర్సు పూర్తయినా యాజమాన్యాల వద్దే సర్టిఫికెట్లు
- ఫలితంగా ఎంటెక్ కౌన్సెలింగ్‌కు దూరమవుతున్న విద్యార్థులు
- ఐసెట్ రెండో దశ కౌన్సెలింగ్‌పైనా ఎటూ తేల్చని సర్కారు
- ఇంజనీరింగ్ మూడో దశ కౌన్సెలింగ్‌పై తర్జనభర్జన
- ఉన్నత విద్య ప్రవేశాల నిర్వహణలో కూటమి సర్కారు ఘోర వైఫల్యం

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలోని పోస్టుగాడ్యుయేషన్ కోర్సుల్లో ఉమ్మడి ప్రవేశ పరీక్ష (కామన్ ఎంట్రన్స్ టెస్ట్-సెట్) ద్వారా ప్రవేశాల కల్పనకు కూటమి ప్రభుత్వం మంగళం పాడుతోంది. పీజీ విద్యార్థులకు శఠగోపం పెడుతోంది. విశ్వవిద్యాలయాల వారీగా మాత్రమే సీట్ల భర్తీ కోసం జీవోలను సవరించేందుకు కసరత్తు చేస్తోంది. ఫలితంగా 2025-26 పీజీ ప్రవేశాల్లో తీవ్ర జాప్యం నెలకొంది. ప్రస్తుత విద్యా సంవత్సరంలో పీజీ ప్రవేశ పరీక్షలకు 21,995 మంది హాజరైతే ఇందులో 19,488 మంది అర్హత సాధించారు. వీరంతా వర్సిటీలు, కళాశాలల్లో ఎమ్మెస్సీ, ఎంకామ్, ఎంఏ వంటి కోర్సుల్లో చేరికల కోసం నిరీక్షిస్తున్నారు. పీజీ సెట్ ఫలితాలు విడుదల చేసి రెండు నెలలు గడిచినా ప్రభుత్వం ప్రవేశాలు చేపట్టకుండా వేలాది విద్యార్థుల భవిష్యత్తును గందరగోళంలోకి నెడుతోంది. ఒక్క పీజీలోనే కాకుండా ఉన్నత విద్యలోని ప్రతి కోర్సుల్లోనూ ఇదే తీరులో విద్యార్థులను ప్రవేశాల కోసం ముప్పుతిప్పలు పెడుతోంది. పీజీఈసెట్‌లో ఎంటెక్ ప్రవేశాలను గాల్లో పెట్టింది. ఐసెట్ ద్వారా ఎంబీఏ, ఎంసీఏ రెండో దశ కౌన్సెలింగ్‌పై ఏటూ తేల్చట్లేదు. చివరికి డిగ్రీ ప్రవేశాలను ఆలస్యంగా చేపట్టడమే కాకుండా వాటినీ వాయిదా వేస్తూ సాగదీస్తుండటం ప్రభుత్వ ఘోర వైఫల్యాలకు నిదర్శనం.

ప్రైవేటులో పీజీకి ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ ఏదీ?

ఎన్నికల సమయంలో ప్రస్తుత విద్యాశాఖ మంత్రి నారా లోకేశ్, కూటమి నాయకులు ప్రైవేటు పీజీ విద్యకు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ ఇస్తామని నమ్మబలికి విద్యార్థులను నిలువునా ముంచేశారు. తొలి ఏడాది ఎగ్గొట్టడమే కాకుండా ఈ ఏడాదీ ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ ఇచ్చే అవకాశం లేదని తేల్చేశారు. పైగా ప్రైవేటు యాజమాన్యాలకు లబ్ధి చేకూర్చేందుకు ఉద్దేశపూర్వంగా పీజీ ప్రవేశాలను ప్రభుత్వ తాత్సారం చేస్తోంది. ఫలితంగా పీజీసెట్‌లో అర్హత సాధించిన చాలా మంది విద్యార్థులు విద్యా సంవత్సరం ఆలస్యం అవుతుందనే భయంతో అప్పులు చేసైనా ప్రైవేటు కళాశాలల్లో, ప్రైవేటు వర్సిటీల్లో చేరిపోయారు. ప్రభుత్వ విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఉచిత సీటు వచ్చే అవకాశం ఉన్నా ప్రభుత్వం ఎప్పుడు ఎలాంటి తిరోగమన నిర్ణయం తీసుకుంటుందో తెలియక ప్రైవేటు బాట పట్టారు.

ఇదో తిరోగమన చర్య..

కూటమి ప్రభుత్వం జాతీయ విద్యా విధానాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్తున్నట్టు ప్రచారం చేసుకుంటూ క్షేత్ర స్థాయిలో విద్యా రంగాన్ని తిరోగమనంలోకి నెడుతోంది. వాస్తవానికి వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం దేశంలోనే తొలిసారిగా ఏపీలోని వర్సిటీల్లో సీట్ల భర్తీకి ఉమ్మడి ప్రవేశ పరీక్ష విధానాన్ని తీసుకొచ్చింది. తద్వారా ప్రతిభ గల విద్యార్థులకు బోధన సామర్థ్యంలో మెరుగైన పనితీరుతో రాణిస్తున్న వర్సిటీల్లో, వాటి అనుబంధ కళాశాలల్లో సీట్లు దక్కేలా చేసింది. దీంతోపాటు విడివిడిగా వర్సిటీలకు దరఖాస్తు చేసుకుని అనేక పరీక్షలు రాసేకంటే ఒకే పరీక్ష, ఒకే ఫీజు.. ఒకే దరఖాస్తు ద్వారా అన్ని వర్సిటీల్లో సామర్థ్యం మేరకు సీటు పొందే అవకాశాన్ని కల్పించింది. ఈ విధానాన్ని మెచ్చిన యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ (యూజీసీ) ఆ తర్వాతి కాలంలో దేశ వ్యాప్తంగా సెంట్రల్ వర్సిటీల్లో ప్రవేశాలకు ఉమ్మడి ప్రవేశపరీక్ష విధానాన్ని ప్రవేశ పెట్టి దిగ్విజయంగా నడిపిస్తోంది. కానీ, ఏపీలోని కూటమి ప్రభుత్వం విద్యలో అభివృద్ధి కంటే రాజకీయ పరపతికే అగ్రతాంబూలం ఇస్తూ విద్యా రంగాన్ని దిగజారుస్తోంది. ఈ ఏడాది పీజీ ప్రవేశాలకు ఉమ్మడి ప్రవేశ పరీక్ష నిర్వహించినా ప్రవేశాలను మాత్రం విడివిడిగా విశ్వవిద్యాలయాలు సొంతంగా నిర్వహించుకునేందుకు పావులు కదుపుతోంది. వచ్చే ఏడాది నుంచి ఉమ్మడి ప్రవేశ పరీక్షను రద్దు చేసి పాత పద్ధతిలోనే వర్సిటీ విడిగా ఎంట్రన్స్ టెస్టులు నిర్వహించుకుని ప్రవేశాలు చేపట్టేందుకు వీలుగా జీఓలను సవరించేందుకు ఏర్పాట్లు చేస్తోంది.

పీజీఈసెట్‌లో ఎంటెక్ సంగతేంటి?

పీజీఈసెట్ ప్రవేశ పరీక్ష ఫలితాలూ విడుదలై రెండు నెలలు దాటింది. కానీ, ఇప్పటి వరకు ఎంటెక్ ప్రవేశాలు షెడ్యూల్ ప్రకారం జరగట్లేదు. ముఖ్యంగా బీటెక్ విద్యార్థులకు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ పెండింగ్‌లో ఉండడంతో కళాశాలలు సర్టిఫికెట్లు ఇచ్చేందుకు నిరాకరించాయి. దీంతో ఎంటెక్‌లో కౌన్సెలింగ్‌కు సర్టిఫికెట్లు అప్‌లోడ్ చేయలేని పరిస్థితి. ఉన్నత విద్యా మండలి సర్టిఫికెట్లు వెంటనే విడుదల చేయాలని కళాశాలలను కోరినా.. ప్రభుత్వం రూ.4200 కోట్లకుపైగా ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్, రూ.2200 కోట్లు హాస్టల్ మెయింటెనెన్స్ బిల్లులను బకాయిలు పెట్టడంతో ప్రైవేటు యాజమాన్యాలు ససేమీరా అంటున్నాయి. ఇప్పటికీ విద్యార్థులకు సర్టిఫికెట్లు రాకపోవడం, కోర్టు కేసుల దృష్ట్యా వాయిదా పడిన ఎంటెక్ ప్రవేశాలకు సవరణ షెడ్యూల్ ఇంకా రాకపోవడం గమనార్హం. మరోవైపు ఐసెట్‌లో భాగంగా ఎంబీఏ, ఎంసీఏ ప్రవేశాలకు రెండో దశ కౌన్సెలింగ్‌కు విద్యార్థులు ఎదురు చేస్తున్నారు. ఇక ఈఏపీసెట్‌లో ఇంజినీరింగ్ ప్రవేశాలు తుది దశ(రెండో)కౌన్సెలింగ్ ముగిసినా ప్రైవేటు యాజమాన్యాలు మూడో దశ కౌన్సెలింగ్‌కు ఒత్తిడి తీసుకొస్తున్నట్టు సమాచారం. దానికి షెడ్యూల్ రావాల్సి ఉంది. ముఖ్యంగా ఫార్మసీ కోర్సుల్లో యూజీ, పీజీ విభాగాల్లో కౌన్సెలింగ్ ఎప్పటికి పూర్తవుతుందో తెలియని పరిస్థితి.

అక్రమ మద్యం కేసులో దిలీప్ విడుదల

గాంధీనగర్ (విజయవాడ సెంట్రల్): అక్రమ మద్యం కేసులో జిల్లా జైలులో ఉన్న పైలా దిలీప్ శుక్రవారం బెయిల్‌పై విడుదలయ్యారు. ఈ కేసులో జిల్లా జైలులో ఉన్న దిలీప్‌కు ఏసీబీ కోర్టు గురువారం బెయిల్ మంజూరు చేసిన సంగతి తెలిసిందే.

ఎమ్మిగనూరులో ఆంత్రాక్స్?

కర్నూలు(అగ్రికల్చర్): కర్నూలు జిల్లా ఎమ్మిగనూరులోని 1, 2 వార్డులలో ముగ్గురికి ఆంత్రాక్స్ వ్యాధి లక్షణాలు ఉన్నట్లు అనుమానిస్తున్నారు. ఈ విషయమై ఇప్పటికే ప్రభుత్వం నుంచి డీఎంహెచ్‌వో కార్యాలయానికి తగిన చర్యలు చేపట్టాలని ఓ లేఖ అందినట్లు సమాచారం. ఎమ్మిగనూరు ప్రాంతంలో ఇటీవల కొందరు గొర్రె మాంసం తిని తీవ్ర అనారోగ్యం బారిన పడటంతో వైద్య ఆరోగ్యశాఖ అధికారులు రక్తనమూనాలు సేకరించారు. ల్యాబ్‌లో పరీక్షించగా ముగ్గురిలో ఆంత్రాక్స్ అనుమానిత లక్షణాలను గుర్తించినట్లు తెలుస్తోంది. ఈ వ్యాధి జంతువుల నుంచి మనుషులకు సోకుతుంది. 2024-25లో ఆదోని, ఎమ్మిగనూరు ప్రాంతాల్లోని గొర్రెల్లో ఆంత్రాక్స్ నిర్ధారణ అయింది. తాజాగా మరోసారి ఆంత్రాక్స్ అనుమానిత కేసులు జిల్లాలో కలకలం రేపుతున్నాయి.

కృష్ణా, గోదావరిలో కొనసాగుతున్న వరద

- ప్రకాశం బ్యారేజీ నుంచి 2,96,900 క్యూసెక్కులు సముద్రంలోకి
- ధవళేశ్వరం బ్యారేజీ నుంచి 7,52,579 క్యూసెక్కులు కడలిలోకి

సాక్షి, అమరావతి, విజయపురిసౌత్, పోలవరం రూరల్: వర్షాలు కొనసాగుతుండటంతో వరద ప్రవాహం నిలకడగా ఉంది. కృష్ణా నుంచి శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులోకి 2,43,377 క్యూసెక్కులు చేరుతుండగా.. 2,38,626 క్యూసెక్కులను దిగువకు వదిలేస్తున్నారు. ప్రస్తుతం శ్రీశైలంలో 197 టీఎంసీలను నిల్వ చేస్తున్నారు. నాగార్జునసాగర్‌లోకి 2,61,404 క్యూసెక్కులు చేరుతుండగా దిగువకు 2.43 లక్షల క్యూసెక్కులను వదిలేస్తున్నారు. సాగర్‌లో ప్రస్తుతం 305.75 టీఎంసీల నీరు నిల్వ ఉంది. పులిచింతల ప్రాజెక్టులోకి 2,71,310 క్యూసెక్కులు చేరుతుండగా 39.55 టీఎంసీలను నిల్వ చేస్తూ 2,60,881 క్యూసెక్కులను దిగువకు వదిలేస్తున్నారు. ప్రకాశం బ్యారేజీలోకి 3,08,838 క్యూసెక్కులు చేరుతుండగా కృష్ణా డెల్టాకు 11,938 క్యూసెక్కులను విడుదల చేస్తూ మిగులుగా ఉన్న 2,96,900 క్యూసెక్కులను సముద్రంలోకి వదిలేస్తున్నారు. గోదావరి నుంచి ధవళేశ్వరం బ్యారేజీలోకి 7,58,779 క్యూసెక్కులు చేరుతుండగా గోదావరి డెల్టాకు 6,200 క్యూసెక్కులను విడుదల చేస్తూ మిగులుగా ఉన్న 7,52,579 క్యూసెక్కులను సముద్రంలోకి వదిలేస్తున్నారు. ఎగువ నుంచి వరద ప్రవాహం పెరుగుతుండటంతో పోలవరానికి క్రమేపీ వరద పెరుగుతోంది. దీంతో ప్రాజెక్టులో నీటి మట్టం 31.750 మీటర్లకు చేరుకుంది. స్పిల్‌వే 48 గేట్ల నుంచి దిగువకు 8.07 లక్షల క్యూసెక్కులను అధికారులు దిగువకు వదిలేస్తున్నారు.

సాగర్ ప్రాజెక్టులో 26 క్రస్ట్‌గేట్ల ద్వారా విడుదలవుతున్న నీరు

టీడీపీ సిండికేట్ లక్కీ 'డ్రాప్'!

- బార్లకు ఉద్దేశపూర్వకంగా దరఖాస్తులు వేయకుండా వదిలివేత
- 840 బార్లలో 300 బార్లకే దరఖాస్తుల దాఖలు
- దరఖాస్తులు రాలేదనే సాకుతో అదనపు లాభాల మార్జిన్ పెంచి కొల్లగొట్టేందుకు పన్నాగం

సాక్షి, అమరావతి: బార్ల ముసుగులో దోపిడీకి టీడీపీ సిండికేట్ పన్నాగం పన్నుతోంది. ఉద్దేశపూర్వకంగానే దరఖాస్తులు దాఖలు చేయకుండా కుట్రపన్నుతోంది. దశలవారీగా బార్లను లాటరీ విధానంలో దక్కించుకోవడంతోపాటు ఆ గడువులోగా దరఖాస్తులు రాలేదనే సాకుతో అదనపు 15శాతం లాభాల మార్జిన్ పెంచి కొల్లగొట్టేలా కథ నడిపిస్తోంది. ఆ ఎత్తుగడలో భాగంగానే రాష్ట్రంలో నోటిఫికేషన్ జారీ చేసిన అన్ని బార్లకు పూర్తిగా దరఖాస్తులు దాఖలు చేయకుండా ఉద్దేశపూర్వక తాత్సార వైఖరి ప్రదర్శించింది. వేరే వాళ్లను దరఖాస్తులు దాఖలు చేయనివ్వడం లేదు. రాష్ట్రంలో 840 బార్లకు లైసెన్సుల కేటాయింపునకు నోటిషికేషన్ జారీ చేయగా... దరఖాస్తుల దాఖలుకు మొదట ఈ నెల 27ను గడువుగా నిర్ణయించారు. ఆ తరువాత ఆ గడువును శుక్రవారం వరకు పొడిగించారు. శుక్రవారంతో గడువు ముగిసేసరికి దాదాపు 300 బార్లకు మాత్రమే కనీసం నాలుగు చొప్పున దరఖాస్తులు దాఖలయ్యాయి. నిబంధనల ప్రకారం కనీసం నాలుగు దరఖాస్తులు వచ్చే బార్లకే లాటరీ విధానంలో లైసెన్సులు కేటాయిస్తారు. మిగిలిన 540 బార్లకు మరికొన్ని దశల్లో నోటిఫికేషన్ జారీ చేసి... వాటిని కూడా ఏకపక్షంగా టీడీపీ సిండికేట్‌కు కేటాయించేలా పన్నాగాన్ని అమలు చేస్తున్నారు. శుక్రవారంనాటికి దాఖలైన 300 బార్లకు శనివారం లాటరీ విధానంలో ఎక్సైజ్ శాఖ లైసెన్సులు కేటాయించనుంది.

చంద్రబాబు సేవకే పవన్

ప్రజా సమస్యలు పట్టని డిప్యూటీ సీఎం

- పార్టీ ఎమ్మెల్యేల సమావేశంలోనూ ప్రజల చర్చే లేదు
- చర్చిస్తే చంద్రబాబుకు కోపం వస్తుందనే భయం
- వైఎస్సార్‌సీపీ గుంటూరు పార్లమెంటరీ నియోజకవర్గ పరిశీలకులు పోతిన మహేష్ ఫైర్

సాక్షి,అమరావతి: విశాఖలో జరిగిన జనసేన శాసనసభాపక్ష సమావేశంలో డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కళ్యాణ్ కనీసం ప్రజల సమస్యలను ప్రస్తావించే సాహసం కూడా చేయకపోవడం దురదృష్టకరమని వైఎస్సార్‌సీపీ గుంటూరు పార్లమెంటరీ నియోజకవర్గ పరిశీలకుడు పోతిన మహేష్ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. తాడేపల్లి వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో శుక్రవారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. ప్రజా సమస్యలపై చర్చిస్తే సీఎంకు కోపం వస్తుందేమోనని పవన్ భయ పడ్డారని ఎద్దేవా చేశారు. తాను పార్టీ పెట్టిందే చంద్రబాబు సేవకోసమే అన్నట్లుగా వ్యవహరిస్తున్న పవన్ కళ్యాణ్ తీరు మరోసారి జనసేన శాసనసభా పక్ష సమావేశంతో బయటపడిందని పోతిన ధ్వజమెత్తారు. వచ్చే 15 ఏళ్ల జనసైనికులు చంద్రబాబు పల్లకీ మోయాలని పవన్ కళ్యాణ్ అంటున్నారని, దీనిపై జనసైనికులు ఆలోచించుకోవాలని అన్నారు. పోతిన మహేష్ ఇంకా ఏమన్నారంటే..

టీడీపీ అనుబంధ విభాగంగా జనసేన

ప్రతి నియోజకవర్గంలో 500 మంది యువతకు రూ.పదిలక్షల చొప్పున ఆర్థిక సాయం చేస్తామని ఎన్నికల ముందు హామీ ఇచ్చిన పవన్ కళ్యాణ్ ఇప్పుడు దాని గురించే మాట్లాడడం లేదు. జనసేన ఓ పార్టీలా పనిచేయడం లేదు. టీడీపీ అనుబంధ విభాగంగా పనిచేస్తోంది. పవన్ కనీసం తన ఎమ్మెల్యేలకూ తనతో మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వలేదు. జనసేన ఎమ్మెల్యేలు ఉన్న నియోజకవర్గాల్లోనూ టీడీపీ నేతలే పెత్తనం చెలాయిస్తున్నారు. అయినా పవన్ పట్టించుకోవడం లేదని ఆ పార్టీ ఎమ్మెల్యేలే ఆవేదన చెందుతున్నారు. సుగాలి ప్రీతిపై లైంగికదాడి 2017లో చంద్రబాబు హయాంలోనే జరిగితే దానిని వైఎస్సార్‌సీపీకి ఆపాదించి గత ఎన్నికల్లో పవన్ లబ్ధిపొందారు. ఇప్పుడు సుగాలి ప్రీతి కేసు గురించి కనీసం పెదవి విప్పడం లేదు. దీనికి పవన్ సమాధానం చెప్పాలి.

సుగాలి ప్రీతి కుటుంబానికి అండగా వైఎస్ జగన్

వైఎస్సార్‌సీపీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు సుగాలి ప్రీతి కుటుంబానికి అప్పటి సీఎంగా వైఎస్ జగన్ అండగా నిలిచారు. ఆ కుటుంబానికి చట్టంలో ఉన్నదానికంటే మిన్నగా.. ప్రభుత్వ ఉద్యోగంతోపాటు, ఐదు సెంట్ల ఇళ్ల స్థలం, కోరుకున్న చోట ఐదెకరాల భూమి, రూ.8.25 లక్షల నగదు పరిహారం ఇచ్చారు. సీబీఐ దర్యాప్తు చేయాలని కూడా కేంద్రాన్ని వైఎస్ జగన్ కోరారు. వైఎస్సార్‌సీపీ చేసిన సాయాన్ని ఇప్పుడు పవన్ పార్టీ, ఆయన ఎమ్మెల్యేలు వారి ఖాతాలో వేసుకోవడం సిగ్గుచేటు.

పౌర విమానయాన రంగానికి గ్లోబల్ హబ్‌గా భారత్

కేంద్ర మంత్రి రామ్మోహన్ నాయుడు

ఏయూ క్యాంపస్/మధురవాడ/కొమ్మాది: పౌర విమానయాన రంగానికి, ఎయిర్ క్రాఫ్ట్ కాంపోనెంట్స్ తయారీకి ప్రధాన కేంద్రంగా భారత్ మారుతోందని కేంద్ర పౌర విమానయాన శాఖ మంత్రి కింజరాపు రామ్మోహన్ నాయుడు అన్నారు. శుక్రవారం విశాఖలో భారత సివిల్ ఏవియేషన్ మంత్రిత్వ శాఖ, కాన్ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియన్ ఇండస్ట్రీ(సీఐఐ), సొసైటీ ఆఫ్ ఇండియన్ డిఫెన్స్ మాన్యుఫ్యాక్చరర్స్(ఎస్ఐఎండి) సంయుక్తంగా నిర్వహించిన 2వ అంతర్జాతీయ ఏరోస్పేస్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ సదస్సు, ప్రదర్శనను ఆయన ప్రారంభించారు. అనంతరం ఏపీ ఏరోస్పేస్-డిఫెన్స్ పాలసీ 4.0ను ఆవిష్కరించారు. దీనిలో భాగంగా ప్రత్యేక ఏరోస్పేస్ క్లస్టర్లు, రీసెర్చ్ డెవలప్‌మెంట్ హబ్‌లు, భోగాపురం ఏరో మెట్రోపోలిస్ ప్రాజెక్ట్ ద్వారా రూ.లక్ష కోట్ల పెట్టుబడులు, లక్ష ఉద్యోగాల కల్పన వంటి లక్ష్యాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. రాష్ట్ర మంత్రి నారా లోకేశ్ మాట్లాడుతూ ఏపీలో పెట్టుబడిదారులకు అనుకూలమైన విధానాలున్నట్లు చెప్పారు.

సదస్సులో పాల్గొన్న మంత్రులు రామ్మోహన్ నాయుడు, నారా లోకేశ్ తదితరులు

రాజధాని ఒక్కటే.. అభివృద్ధిని వికేంద్రీకరిస్తాం

ఏపీకి రాజధాని ఒక్కటే ఉంటుందని, అభివృద్ధి మాత్రం వికేంద్రీకరణ జరుగుతుందని రాష్ట్ర మంత్రి నారా లోకేశ్ చెప్పారు. విశాఖలోని మధురవాడ వి కన్వెన్షన్ సెంటర్‌లో 2 రోజుల పాటు అర్థ సమృద్ధి పేరుతో నిర్వహిస్తోన్న ది ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ చార్టెడ్ అకౌంటెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియా(ఐసీఏఐ) నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్‌ను శుక్రవారం ఆయన ప్రారంభించారు. లోకేశ్ మాట్లాడుతూ.. భోగాపురం ఎయిర్‌పోర్టు వచ్చే ఏడాదికి అందుబాటులోకి వస్తుందన్నారు.

ఏఐ రివల్యూషన్‌ను సద్వినియోగం చేసుకోవాలి

విద్యార్థులు ఏఐ ఇండస్ట్రియల్ రివల్యూషన్‌ను సద్వినియోగం చేసుకోవాలని లోకేశ్ పిలుపునిచ్చారు. విశాఖ బీచ్‌రోడ్డు రాడిసన్‌బ్లూ రిసార్టులో ఐటీ సంస్థ సైయెంట్ ఫౌండేషన్ సహకారంతో రూ.8 కోట్లతో విశాఖ జిల్లాలో 50 ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఏర్పాటు చేసిన ఏఐ (ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్), స్టెమ్, రోబోటిక్స్ ల్యాబ్స్‌ను వర్చువల్‌గా ఆయన గురువారం ప్రారంభించారు. సైయెంట్ వ్యవస్థాపకుడు, చైర్మన్ డా.వీవీఆర్ మోహన్‌రెడ్డి పాల్గొన్నారు.

సాక్షి
శనివారం, 30 ఆగస్టు 2025

మిత్ర లాభం

అంతా సవ్యంగా ఉన్న రోజుల్లో భిన్న దేశాలతో దౌత్య సంబంధాలు సాఫీగా సాగిపోతాయి. కానీ సవాళ్లు ఎదురయ్యే కాలంలో వాటిని నిలబెట్టుకోవటం, కొత్త బంధాలు ఏర్పర్చుకోవటం సులభం కాదు. అమెరికా అధ్యక్షుడు డోనాల్డ్ ట్రంప్ వైఖరి కారణంగా భారత్–అమెరికా సంబంధాల్లో ఏర్పడిన ఉద్రిక్తతల నేపథ్యంలో ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ శుక్రవారం జపాన్‌లో రెండు రోజుల పర్యటన ప్రారంభించారు. ఈ నెల 31న, ఆ మర్నాడూ చైనాలోని తియాన్‌జిన్‌లో జరగబోయే షాంఘై సహకార సంస్థ (ఎస్‌సీవో) శిఖరాగ్ర సదస్సులో కూడా ఆయన పాలుపంచుకుంటారు. జపాన్‌తో మనకు చిరకాల మైత్రి ఉంది. మన స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్ ఇండియన్ నేషనల్ ఆర్మీ (ఐఎన్‌ఏ)ని స్థాపించి పోరాడినప్పుడు అన్ని విధాలా చేయూతనందించింది జపానే. స్వాతంత్ర్యానంతరం ఆ బంధం మరింత బలపడింది. రెండో ప్రపంచ యుద్ధ పరిసమాప్తి అనంతరం లాంఛనంగా 1951 సెప్టెంబర్ 8న శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కో శాంతి ఒప్పందం కుదిరినప్పుడు జపాన్‌కు పాక్షిక సార్వభౌమత్వం మాత్రమే ఇవ్వాలన్న నిబంధనను మన దేశం తీవ్రంగా వ్యతిరేకించి సంతకం చేసేందుకు నిరాకరించింది. అందుకు జపాన్ ఈనాటికీ మన పట్ల కృతజ్ఞతగా ఉంటుంది.

తొలిసారి 2014లో ఎన్డీయే సర్కారు ఏర్పడినప్పుడే మోదీ జపాన్‌ను సందర్శించారు. ఈ దశాబ్ద కాలంలో ఇరు దేశాల సంబంధాలూ మోదీ అన్నట్టు ఎన్నో రెట్లు పెరిగాయి. మన దేశంలో ప్రస్తుత జపాన్ పెట్టుబడుల విలువ 4,200 కోట్ల డాలర్లు. దేశంలోని ఢిల్లీ, ముంబై, కోల్‌కతా మెట్రో రైలు ప్రాజెక్టులు జపాన్ ఆర్థిక సహకారంతో సాకారమయ్యాయి. ఢిల్లీ–ముంబై పారిశ్రామిక వాడ, సెమీకండక్టర్లు తదితరాలపై జపాన్ ముద్ర బలంగా ఉంది. ముంబై–అహ్మదాబాద్ మధ్య సాకారం కానున్న బుల్లెట్ రైలు ప్రాజెక్టుకు అత్యాధునిక ఈ–10 రకం బుల్లెట్ రైలును అందించాలని జపాన్ నిర్ణయించింది. వచ్చే పదేళ్లలో మన దేశంలో జపాన్ పెట్టుబడుల్ని పది లక్షల కోట్ల యెన్‌ల(6,800 కోట్ల డాలర్ల) స్థాయికి తీసుకెళ్లాలని మోదీ, జపాన్ ప్రధాని షిగెరు ఇషిబా శిఖరాగ్ర సమావేశంలో నిర్ణయించటం, పెట్టుబడులతోపాటు నవీకరణ, పర్యావరణం, ఆరోగ్యం తది తరాల్లో కలిసి పనిచేయాలనుకోవటం... రాగల అయిదేళ్లలో భిన్న రంగాల నిపుణుల సేవలు పొందేందుకు పరస్పరం అయిదు లక్షల మందిని బదలాయించుకోవాలనుకోవటం భారత్, జపాన్‌ల మైత్రి పటిష్ఠతకు నిదర్శనం.

ఈ క్రమంలో సహజంగానే సవాళ్లుంటాయి. స్వేచ్ఛాయుత, శాంతియుత, సంపద్వంత ఇండో–పసిఫిక్ ఆవిర్భవించాలన్న నినాదం అమెరికా ఛత్రఛాయలో ఏర్పడింది. దక్షిణ చైనా సముద్ర ప్రాంత సరిహద్దుల విషయంలో చైనాతో జపాన్‌కు తగాదా లేకున్నా, దాని దూకుడు పెద్ద సమస్యగా మారింది. చైనా తీసుకుంటున్న ఏకపక్ష నిర్ణయాల వల్ల జపాన్‌కు ఎగుమతుల సమస్య ఏర్పడుతోంది. చైనాను కట్టడి చేయాలన్న బృహత్తర పథకానికి ఈ వివాదం తోడ్పడుతుందని అమెరికా భావించి మనల్ని అందులో కీలక భాగస్వామిని చేసింది. సుంకాల వివాదంలో ఇది ఎటు పోతుందన్న ఆందోళన జపాన్‌కు సహజంగానే ఉంటుంది. అయితే తమ వైఖరి మారబోదని మోదీ చెప్పటం జపాన్‌కు ఊరటనిచ్చే అంశం.

ఇండో–పసిఫిక్ విషయంలో మన వైఖరి చైనాకు కంటగింపుగానే ఉండొచ్చు. జపాన్‌తో సంబంధాలు సుహృద్భావంతో ఉండగా, చైనాతో సంబంధాలు అందుకు భిన్నం. సుంకాల వివాదం నేపథ్యంలో భారత్ దగ్గరవుతుందన్న అంచనా చైనాకుంది. ఎస్‌సీవో శిఖరాగ్ర సదస్సుకు మోదీ వెళ్తారా వెళ్లరా అనే సంశయం మొదట్లో ఉన్నా... రష్యా చొరవతో అది సాధ్యపడుతోంది. ఇది సాన్నిహిత్యానికి దారి తీస్తుందా లేదా అన్నది చూడాలి. చైనా ఇప్పటికే ఎరువులు, అరుదైన ఖనిజాలు, సొరంగాల తవ్వకంలో తోడ్పడే యంత్ర సామగ్రి ఎగుమతులపై ఉన్న నిషేధాలు తొలగించటానికి సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించింది. మోదీ చైనా పర్యటనలో ఈ విషయంలో మరింత స్పష్టత వస్తుంది. చైనాతో మన సంబంధాలు బలపడే సూచనలుండగా, ట్రంప్ సైతం చైనాతో సన్నిహితమై దక్షిణాసియాలో పలుకుబడి పెంచుకోవాలనుకుంటున్నారు. ఈ క్లిష్ట పరిస్థితుల్లో మన వ్యూహాత్మక ఆధిక్యతను నిలబెట్టుకుంటూ జపాన్, చైనాలతో సఖ్యత కుదుర్చుకోవటం దౌత్యపరంగా మనకు పెను సవాలే. మోదీ దీన్ని ఎలా ఛేదించగలరో చూడాలి.

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ విశ్వావసు నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయనం, వర్ష ఋతువు భాద్రపద మాసం, **తిథి:** శు.సప్తమి రా.7.44 వరకు, తదుపరి అష్టమి, **నక్షత్రం:** విశాఖ ప.1.09 వరకు, తదుపరి అనూరాధ, **వర్జ్యం:** సా.5.35 నుండి 7.21 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** ఉ.5.42 నుండి 7.27 వరకు, **అమృత ఘడియలు:** తె.4.10 నుండి 5.56 వరకు (తెల్లవారితే ఆదివారం).

సూర్యోదయం : 5.48
సూర్యాస్తమయం: 6.14
రాహుకాలం : ఉ.9.00 నుండి 10.30 వరకు
యమగండం : ప.1.30 నుండి 3.00 వరకు

సోషల్ టాక్

ప్రోత్సాహం

మహిళల విద్య అత్యంత ముఖ్యమైనది. శ్రామిక శక్తిలో వారి భాగస్వామ్యం కూడా అంతే ముఖ్యం. ప్రతి బాలికా, ఆమె ఆర్థిక స్థితితో సంబంధం లేకుండా, నాణ్యమైన విద్యను పొందేలా మనం ప్రోత్సహించాలి.

– జస్టిస్ బి.వి. నాగరత్న, సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి

మలుపులు

దారి మీద అవరోధం ఉన్నంత మాత్రాన మొత్తం దారే అవరోధం కాదు. నిరుత్సాహ పడకుండా ముందుకు సాగండి. మలుపులుండేది గమ్యాన్ని చేర్చటానికే కానీ, దారిని మూసేయటానికి కాదు!

– జనరల్ అనిల్ చౌహాన్, చీఫ్ ఆఫ్ ఆర్మీ స్టాఫ్

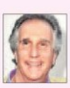
కృతజ్ఞతలు

పేదరికంలోని బాధలను అనుభవించటానికి నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు దేవుడికి కృతజ్ఞతలు. ఆ కష్టాలు నా జీవితంలోని తర్వాతి సంవత్సరాలలో నా పాత్రలను మలిచాయి.

– నావల్ టాటా, పారిశ్రామికవేత్త

కరచాలనం

మానవుని మొదటి బాధ్యత తనకు తాను కరచాలనం చేసుకోవడం! అయినప్పటికీ నీకు ఏదైనా నచ్చకపోతే దాన్ని మార్చుకో. మార్చలేకపోతే నీ వైఖరి మార్చుకో! అదేమీ నువ్వు నీ చెయ్యిని విడవడం కాదు.

– హెన్రీ వింక్లర్, అమెరికన్ నిర్మాత

చేయూత

పాతవాళ్లు కొత్తవాళ్లకు చేయూతనివ్వాలి. నేను ఎదగటానికి కొందరు తమ భుజాలను ఇచ్చారు. నేను చేయవలసిందీ అదే! కొందరికి నా భుజాలను ఇవ్వటం!! అందుకు ఉన్న మార్గాలలో ఒకటి... వారికొక అవకాశం కల్పించటం!

– డేనియల్ డే కిమ్, హాలీవుడ్ నటుడు

అవసరం

ప్రపంచం మొత్తానికి అవసరం అయ్యేది చెయ్యండి. అది లోకల్‌గా కూడా అందు బాటులో ఉండేలా చూడండి. ముఖ్యంగా, మీరు దేనిని అమ్మగలరో దానిని ఉత్పత్తి చెయ్యండి. అంతేకానీ, మీకు ఏది చేయటం వచ్చో దానిని అమ్మటానికి చూడకండి!

– జేమ్స్ క్విన్సీ, 'కోకా కోలా' సీఈవో

హిమాలయాల పెను హెచ్చరిక

◆ హిమాలయాల్లోని వరుస ఉత్పాతాలన్నీ, రకరకాల ఆపదల రాకను సమగ్రంగా మదింపు చేసే వ్యవస్థ అవసరాన్ని చాటుతున్నాయి.

◆ ఆర్కిటిక్ ప్రాంతంలో శాశ్వత ఐసు గడ్డల గురించి విస్తృతమైన అధ్యయనాలు సాగాయి. హిందూ కుశ్ ప్రాంతంలో హిమ ఖండాలు కరగడంపై ఇటీవల మాత్రమే దృష్టి సారించారు.

ఉత్తరాఖండ్‌లోని ఉత్తర కాశీ జిల్లాలో ఆగస్టు 5న వరుణుడు విలయ తాండవం చేశాడు. ఈ తీవ్ర అవపాతం హర్షిల్ దగ్గరలోని ధరాలీ, హర్షిల్ లోని సైనిక స్థావరం వద్ద ఆకస్మిక వరదలను సృష్టించింది. భారీ వర్షంతోపాటు మేఘ విస్ఫోటనం చోటుచేసుకుందని చెబుతున్నారు. అతి స్వల్ప కాలంలో అపారమైన వృష్టిని మేఘ విస్ఫోటనం అంటున్నారు. ప్రస్తుత వర్షాకాలంలో ఈ రకమైన పరిణామం ఇదే మొదటిది కాదు. 'హిందూ కుశ్ హిమాలయ' (హెచ్‌కెహెచ్) ప్రాంతం ఇప్పటికే అనేక వైపరీత్యాలను చవిచూసింది. నేపాల్ లిమి కోనలోని టిల్ గ్రామంపై మే 15న వినాశకరమైన వరద విరుచుకుపడింది. తర్వాత, హిమానీ సరస్సు ఉన్న జలాశయ ఆనకట్ట తెగి రసువా–భోటేకోశీ నది ఆయకట్టును జూలై 8న వరద ముంచెత్తింది.

జమ్ము–కశ్మీర్ లోని కిస్త్వార్ జిల్లాలో ఆగస్టు 14న తీవ్ర ఆకస్మిక వరదలు బీభత్సం సృష్టించాయి. చినాబ్ నది ఆరగాణి పొడవునా మొత్తం గ్రామాలు వరద ముంపునకు గురయ్యాయి. వందలాది మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. వంతెనలు, రోడ్లు, జల విద్యుదుత్పాదన కేంద్రాల విభాగాలు కొట్టుకుపోవడంతో అనేక మంది నిరాశ్రయులయ్యారు. వైష్ణోదేవి ఆలయానికి వెళ్ళే దారిలో , ఆగస్టు 26న వర్షాల ధాటికి కొండచరియలు విరిగిపడటంతో ఐదుగురు చనిపోయారు. అక్కడ కొండవాలు ప్రాంతాలు బలహీనంగా ఉన్నాయి. వాటికి తీవ్ర వృష్టి తోడవుతోంది. వరదలకు లోనుకాగల సానువుల్లో మౌలిక వసతుల అభివృద్ధి ప్రాజెక్టులు రూపుదిద్దుకుంటున్నాయి.

జల బాంబులు

ఈ దుర్ఘటనలన్నీ, రకరకాల ఆపదల రాకను సమగ్రంగా మదింపు చేసే (ఎంహెచ్‌ఆర్‌ఏ) వ్యవస్థ అవసరాన్ని మరోసారి చాటుతున్నాయి. అక్కడక్కడ విడి విడిగా ప్రమాదాలకు ఉన్న అవకాశాలనే కాకుండా , వాటి మధ్యన ఉండగల సంక్లిష్ట పరస్పర క్రియలను పరిశీలించేదిగా ఆ ప్రణాళిక ఉండాలి. అధిక వర్షపాతం కొండ చరియలు విరిగిపడటానికి, తదనంతరం, హిమానీ సరస్సులకు గండిపడటానికీ దారితీస్తోంది. నీరు గడ్డకట్టిన ప్రాంతాలు, హిమం కరుగుతున్నాయి. ఈ జల ప్రవాహాలన్నీ కలసి లోయల్లో అస్థిరతను మరింత ఉద్ధృతం చేస్తున్నాయి. హిందూ కుశ్ హిమానీ నదాలు ఆందోళనకరమైన వేగాలతో తగ్గుతున్నాయి. ఇవి కరుగుతున్న వేగం, హిందూ కుశ్ నదుల ప్రవాహ వేగాల గతులను మార్చేస్తోంది. ఇవి 'క్రయోస్ఫియర్ టైమ్ బాంబులు'గా తయారవుతున్నాయి.

సిక్కింలో 2023 అక్టోబర్ 3న సంభవించిన విపత్తు దీనికి ప్రత్యక్ష ఉదాహరణ. ఇది హిమానీ సరస్సుకు గండిపడటంతో వచ్చిన వరద బీభత్సమే కాదు. ఒక పరిణామం మరో పరిణామానికి పురిగొల్పే సంక్లిష్టమైన ఉపద్రవం. ఒక పెద్ద హిమఖండం దక్షిణ లోనక్ సరస్సులోకి వచ్చిపడటంతో ఆ గొలుసు కట్టు ప్రక్రియ మొదలైంది. హిందూ కుశ్‌లో ఉపేక్షిస్తూ వచ్చిన జల ఘనీభవన స్థానాల కీలక పాత్రను అది తేటతెల్లం చేసింది. ఆర్కిటిక్ ప్రాంతంలో శాశ్వత ఐసు గడ్డల గురించి విస్తృతమైన అధ్యయనాలు సాగాయి. హిందూ కుశ్ ప్రాంతంలో హిమ ఖండాలు కరగడంపై ఇటీవలి కాలంలో మాత్రమే దృష్టి సారించారు. హిమ ఖండాలు కరిగితే లోయలు అస్థిరమవుతాయి. అది కొండ చరియలు విరిగిపడటానికి కారణమవుతుంది.

భూకంపాలకు హెచ్చరించినట్టుగానే...

ఏయేటి కాయేడు, పర్వత ప్రాంతాల్లో పెరుగుతున్న సంక్లిష్ట ఉపద్రవాల ద్వారా ప్రకృతి మనకు తరచూ హెచ్చరికలు పంపుతోంది. ఈ పరిణామాలను ప్రభావితం చేయగలిగిన నమూనాలు లేకపోలేదు. కానీ, వాటి కచ్చితత్వం పూర్తిగా 'ఇన్ పుట్ డేటా క్వాలిటీ'పై ఆధారపడి ఉంటుంది. ప్రమాదాలను ముందే పసిగట్టి హెచ్చరికలు జారీ చేసేందుకు, ఆపదలను తగ్గించుకునే వ్యూహాల రూపకల్పనకు మనం ఎత్తయిన ప్రదేశాలలో క్షేత్రస్థాయి డేటా సమీకరణ చేపట్టాలి. అందుకు అత్యవసరంగా మరిన్ని నిధులను వెచ్చించవలసిన అవసరం ఉంది. గ్లేసియర్ ద్రవ్య రాశి సమతౌల్య కొలతలను నమోదు చేసుకోవాలి. వాతావరణ పరిశోధన శాఖ రికార్డులను పదిలపరచుకుని పరిస్థితులను బేరీజు వేసుకోవాలి. సరస్సుల పరిమాణాలను కచ్చితత్వంతో అంచనా వేసేందుకు సమగ్ర బాతీమెట్రిక్ సర్వేలు నిర్వహించుకోవాలి.

గ్లేసియర్ సంబంధిత వైపరీత్యాలు చెదురుమదురుగా ఉండటం అరుదు. అవి ఒకదానివెంట ఒకటి సంభవిస్తుంటాయి, సరిహద్దులకు అతీతమైనవిగా తరచూ ఉంటాయి. ఎక్కడ వైపరీత్యం సంభవించినా దాని చుట్టుపక్కల దేశాలన్నీ కష్టనష్టాలను అనుభవించక తప్పదు. కనుక, పటిష్ఠమైన ప్రాంతీయ సహకారం అనివార్యం.

ప్రజలు లేదా మౌలిక వసతులపై ప్రభావం చూపినప్పుడు ప్రమాదం సైతం పెను ఉపద్రవంగా మారుతుంది. కనుక, జనావాస ప్రాంతాల ప్రణాళికలు, మౌలిక వసతుల అభివృద్ధి శాస్త్రీయ విజ్ఞానంతో కూడుకున్నవై ఉండాలి. ముఖ్యంగా, ఎప్పుడు ఎలాంటి జలవాయు పరివర్తనాలు చోటుచేసుకుంటాయో తెలియని హిందూ కుశ్ పర్యావరణాలలో వాటి అవసరం మరింత ఉంది. వైజ్ఞానిక మదింపులను ఆధారం చేసుకున్న ఆచరణ యోగ్యమైన విధానాలను మనం తు.చ. తప్పకుండా అమలు చేయాలి. క్రయోస్ఫియర్ ప్రమాదకర మండలాల పటాన్ని తయారు చేయడం ఆ దిశగా వేసే ముఖ్యమైన అడుగు కావచ్చు. భూకంపాలు, కొండ చరియలు విరిగిపడటం సంభవించగల ప్రాంతాలను గుర్తించే పటం మాదిరిగానే దాన్నీ రూపొందించుకోవచ్చు. ఎత్తైన ప్రాంతాల్లోనూ, గడ్డ కట్టిన సరస్సులు ఉన్న చోట్ల ఎక్కడెక్కడ ఎలా అభివృద్ధి చేయవచ్చో ఆ మ్యాప్ మార్గం చూపుతుంది. ముఖ్యంగా ప్రవాహ దిగువ ప్రాంతాల్లో ప్రజలు ఉన్న చోట్ల, లేదా కీలకమైన మౌలిక వసతులు ఉన్నచోట ఎలా వ్యవహరించాలో తెలుస్తుంది.

చివరగా, హై–రిస్క్ మండలాల్లో ఆదిలోనే హెచ్చరించగల వ్యవస్థలను నియోగించుకోవాలి. శిక్షణ ఇవ్వడం, మాక్ డ్రిల్స్ నిర్వహించడం ద్వారా ప్రజలను సన్నద్ధులను చేసే కార్యక్రమాన్ని పటిష్ఠపరచుకోవాలి. కొద్ది నిమిషాల ముందు హెచ్చరించినా ప్రాణాలను కాపాడుకునేందుకు ఎంతో అవకాశం ఇచ్చినట్లు అవుతుంది.

– మహమ్మద్ ఫారూక్ ఆజమ్ । గ్లేసియాలజీ, హైడ్రాలజీ ప్రొఫెసర్, ఐఐటీ, ఇండోర్
– శాశ్వతా సన్యాల్ । ఇంటర్వెన్షన్ మేనేజర్, ఐసీఐఎంఓడీ
('ది హిందుస్తాన్ టైమ్స్' సౌజన్యంతో)

ఈ మైత్రి కలకాలం ఉంటుందా?

అభిప్రాయం

బి.టి. గోవిందరెడ్డి

కాలం కొత్త మార్పులను వెంట తీసుకొస్తుంది. దృఢమైన మిత్రదేశం అనుకున్న అమెరికా అర్థరహితమైన షరతులతో మన దేశంపై 50 శాతం సుంకాలు విధించింది. మరోపక్క శత్రు దేశమనుకున్న చైనా సన్నిహితమవుతోంది. ట్రంప్ చర్యలను 'ఆర్థిక దౌర్జన్యం'గా చైనా అభివర్ణించింది. ఇది వినడానికి బాగుంది. చైనా మనకు మద్దతుగా నిలిచిందుకు సంతోషించాలి. కానీ చైనాను విశ్వసించవచ్చా?

భారత–చైనాల మధ్య ఏర్పడుతున్న చెలిమి ఇద్దరికీ ప్రయోజనకరమైనది. ట్రంప్ రూపంలో ప్రపంచ వాణిజ్యంలో చెలరేగుతున్న పెను తుపానులో ఈ చెలిమి వికసించింది. కానీ దీర్ఘకాలం దీన్ని నిలబెట్టుకోవడానికి చేయవలసింది చాలా ఉంది. ఉభయ దేశాల వాణిజ్య పరిమాణం చాలా పెద్దది. కానీ అసమతుల్యమైనది. 2024–25లో మన దేశం 11,350 కోట్ల డాలర్ల (రూ. 9.54 లక్షల కోట్లు) విలువైన సరుకులను చైనా నుంచి దిగుమతి చేసుకుంది. కానీ ఇదే కాలంలో ఆ దేశానికి మన ఎగుమతులు కేవలం రూ. 1,430 కోట్ల డాలర్లు (రూ. 1.20 లక్షల కోట్లు) మాత్రమే. వాణిజ్యం కొనసాగుతున్నా చైనాతో ఇంకా మన సంబంధాలు పూర్తిగా మెరుగుపడలేదు. ఎల్‌ఏసీ సమస్య అలాగే ఉంది. అరుణాచల్ ప్రదేశ్‌లోని మన గ్రామాలకు కొత్త పేర్లు పెట్టడం చైనా విరమించుకుంటుందా,

◆ రష్యా అధ్యక్షుడు పుతిన్ చైనాను 'అవసరమైన భాగస్వామి'గా పరిగణిస్తున్నారు తప్ప, 'నమ్మకమైన మిత్రుడి'గా భావించటం లేదు. మనమూ ఈ తరహాలోనే ఆచితూచి అడుగేయాలి.

కొనసాగిస్తుందా అన్నది వెంటనే చెప్పలేం. టిబెట్‌లోని యార్లుంగ్ సాంగ్‌పో (బ్రహ్మపుత్ర) నదిపై అతి పెద్ద జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి చైనా సన్నాహాలు చేసుకుంటోంది. నదీ ప్రవాహపు దిగువ భాగానికి దీనివల్ల సమస్యలు ఉత్పన్నం కావని ఆ దేశం చెబుతోంది. అయినా మన జాగ్రత్తలో మనం ఉండక తప్పదు.

పాకిస్తాన్‌కు యుద్ధ విమానాలు, క్షిపణులు, యుద్ధ నౌకలు సరఫరా చేస్తోంది చైనా. జలాంతర్గాముల్ని అందించేందుకు సంసిద్ధంగా ఉంది. చైనా–పాకిస్తాన్ ఆర్థిక కారిడార్ (సీపీఈసీ) ఇంకా శైశవ దశలోనే ఉన్నా ఆ దిశగా అడుగులు పడుతున్నాయి. ఇక ఉగ్రవాదం విషయంలో అది ఎప్పుడూ పాకిస్తాన్ పక్షానే ఉంది. ఇవన్నీ భద్రతాపరంగా మనకు చైనాతో ఉన్న సమస్యలు.

చైనాతో గాఢమైన అనుబంధం ఉన్న రష్యా కూడా ఆ దేశంతో ఉన్న సంబంధాల విషయంలో ఎంతో జాగ్రత్తగా అడుగు వేస్తోంది. ఆ రెండు దేశాల మధ్యా వాణిజ్యం 24,000 కోట్ల డాలర్ల (రూ. 20.1 లక్షల కోట్లు)కు చేరుకుంది. అయినా రష్యా అధ్యక్షుడు పుతిన్ చైనాను 'అవసరమైన భాగస్వామి'గా మాత్రమే పరిగణిస్తున్నారు తప్ప 'నమ్మకమైన మిత్రుడి'గా భావించటం లేదు. మనమూ ఈ తరహాలోనే ఆచితూచి అడుగువేయాలి. భారత్–చైనా–రష్యా మైత్రి గురించి ఇప్పుడు ప్రపంచమంతా మాట్లాడుకుంటున్నది. 820 కోట్ల మంది ప్రజలున్న ఈ మూడు దేశాల సమష్టి ఆర్థిక శక్తి దాదాపు 54 లక్షల కోట్లు. అంటే ప్రపంచంలో మూడోవంతు ఉత్పాదకత ఈ మూడు దేశాల్లోనే ఉంది. ఈ మూడూ చేతులు కలిపితే సంప్రదాయ పాశ్చాత్య నియంత్రిత వాణిజ్యానికి పెను సవాలే!

సుంకాల విషయంలో మనకు మద్దతుగా అమెరికాను చైనా విమర్శించటం స్నేహపూర్వకమైనదనటంలో సందేహం లేదు. కానీ మన పట్ల సానుభూతి ఉండటం మాత్రమే సరిపోదు. ఇరుదేశాల మధ్యా వాణిజ్యంలో సమతూకం ఏర్పడేలా, పాకిస్తాన్‌కు విచ్చలవిడి ఆయుధ సరఫరాపై పునరాలోచించుకునేలా, నదీజలాల డేటాలో పారదర్శకంగా ఉండేలా చైనా చర్యలుంటే ఇరు దేశాల మైత్రి ఉన్నత శిఖరాలకు చేరుతుంది. ఆ దిశగా చైనా అడుగులు వేయాలి.

వ్యాసకర్త సీనియర్ జర్నలిస్టు

అలా రాష్ట్రపతి అయ్యారు!

ఇన్ బాక్స్

కొన్ని సందర్భాల్లో ప్రత్యర్థుల తొందరపాటు నిర్ణయాలు మనకు అనుకూలంగా మారతాయి. ఇందుకు మాజీ రాష్ట్రపతి ప్రణబ్ ముఖర్జీ రాష్ట్రపతిగా ఎన్నికైన విధం ఒక ఉదాహరణ:

13వ భారత రాష్ట్రపతి ఎన్నికలు 2012 జూలై 19న జరుగనున్నాయి. తమ పార్టీ అభ్యర్థిగా ఎవరిని చేస్తే బాగుంటుందని సెక్రెటరీ అహ్మద్ పటేల్‌ను కాంగ్రెస్ అధినేత్రి సోనియా గాంధీ అడిగారు. అందుకాయన సింపుల్‌గా మన్‌మోహన్ సింగ్‌ను రాష్ట్రపతిగా, 'ప్రణబ్ దా'ను ప్రధానిగా చెయ్యమని చెప్పారు. దానికి ఆమె ఏమీ స్పందించలేదు. విషయం తెలుసుకున్న ప్రణబ్ ముఖర్జీ చిరకాలంగా ఆశిస్తున్న ప్రధాని పదవి రాదని అర్థమై రాష్ట్రపతిగా పోటీ చేస్తానని సోనియాతో చెప్పినా ఫలితం లేక పోయింది. ఉపరాష్ట్రపతిగా ఉన్న మహమ్మద్ హమీద్ అన్సారీని బరిలో నిలపాలనేది సోనియా ఆలోచన. కానీ యూపీఏ కూటమిలో కొందరు దానికి సుముఖంగా లేరు. అప్పటి పరిస్థితుల్లో యూపీఏ అభ్యర్థి గట్టెక్కాలంటే (ఎలెక్టోరల్ కాలేజ్) మరో లక్ష క్రాస్ ఓట్లు ఎన్డీఏ క్యాంపు నుండి రాబట్టుకోవాలి. హమీద్ అన్సారీ, ప్రణబ్ ముఖర్జీలకు మద్దతు ఇవ్వబోనని తృణమూల్ కాంగ్రెస్ నాయకురాలు మమత బెనర్జీ తేల్చేశారు. తనకు నచ్చిన అభ్యర్థిని సమాజ్ వాదీ పార్టీ నాయకునితో చర్చించి తెలియచేస్తానని సోనియాకు మాటిచ్చారు. కానీ, రెండు రోజుల తర్వాత ఆమె ఎస్పీ నేత ములాయం సింగ్ యాదవ్‌తో కలిసి చేసిన పత్రికా ప్రకటనలో ఏపీజే కలాం, మన్మోహన్ సింగ్, సోమనాథ్ ఛటర్జీలలో ఒకరికి రాష్ట్రపతి పదవి కట్టబెడతామని డిక్లేర్ చేశారు.

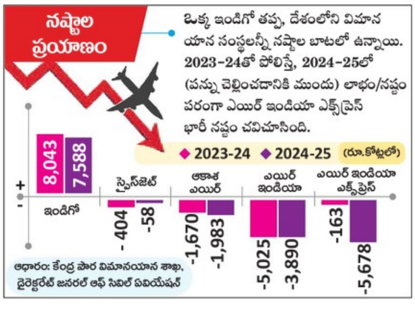

రేపు ప్రణబ్ ముఖర్జీ వర్ధంతి

తనను పక్కన పెట్టి అలా ప్రకటించడంతో మరుసటి రోజు యూపీఏ అభ్యర్థిగా ప్రణబ్ పేరును అధికారికం చేశారు సోనియా. అదే రోజు సాయంత్రం మమతను సంప్రదించకుండానే ప్రణబ్‌కు మద్దతు పలికారు ములాయం. తన చాణక్యంతో కొందరు ఎన్డీఏ ఎంపీ, ఎమ్మెల్యేలనూ తనవైపు తిప్పుకొన్నారు ప్రణబ్ దాదా. చివరికి మమతా దీదీ కూడా ఆయనకు మద్దతు పలకాల్సి వచ్చింది. మమత తొందరపాటు చర్యతో సోనియా మనసు మారి ప్రణబ్‌కు అభ్యర్థిత్వం దక్కింది. 7.13 లక్షల (69 శాతం) ఓట్లతో రాష్ట్రపతి పీఠానికి ఎన్నికయ్యారు. ఇటువంటి ఆసక్తికరమైన విషయాలెన్నో ఆయన కుమార్తె శర్మిష్ఠా ముఖర్జీ రాసిన 'ప్రణబ్, మై ఫాదర్' పుస్తకంలో ఉన్నాయి.

– జిల్లా గోవర్ధన్ । మాజీ పీఎఫ్ కమిషనర్, ముంబై

డేటా పాయింట్

రామనామ స్మరణ

జ్యోతిర్మయం

అంతా ఆ భగవంతుడి దయే అనుకోవాలి. ప్రతిదీ మంచికే జరుగుతుంది. కాబట్టి భారమంతా అతనిదే అనుకుని బాధ్యతలను నిర్వర్తించుకుంటూ పోవాలి. అప్పుడు జ్ఞాని ప్రపంచాన్ని చూస్తాడు. అజ్ఞాని ప్రపంచాన్ని ద్వేషిస్తాడు. జ్ఞానికి నిద్ర, మేల్కొలుపు, నిద్రలో మేల్కొనే స్థితి, మేల్కొనే స్థితిలో నిద్ర... అన్నీ ఒకటే!

ఎవరైనా మొదట తనను తాను తెలుసుకోవాలి. తనను తాను సరిగ్గా క్రమపద్ధతిలో తెలుసుకోలేని వ్యక్తి ప్రపంచాన్ని తెలుసుకోవడం అసాధ్యం. కానీ అలాకాక అంతా తెలుసుకున్నానని అనుకుంటే, అది పునాది లేని గోడ లాంటిదే. దైవకృపను పూర్తి శరణాగతి ద్వారా పొందవచ్చు. శరణాగతి అనేది షరతులతో కూడుకున్నది కాకూడదు. ఆరాధన కేవలం మాటలు కాదు. అది హృదయం నుండి వచ్చి హృదయంలో కలిసిపోవాలి. దీనినే ఆరాధన అంటారు. ఇదే కృప.

ఆలోచనలు మనస్సు. ఆ ఆలోచనా రూపం ప్రపంచం. ప్రతి దానికీ కేంద్రం హృదయం. రామ అనే పదంలో, 'రా' అనే అక్షరం ఆత్మ రూపాన్ని సూచిస్తుంది. 'మ' అనే అక్షరం నేను అనే అహంకార రూపాన్ని సూచిస్తుంది. ఒకరు నిరంతరం సదా రామ... రామ... అని జపిస్తూ ఉంటే, 'మ' అనే అక్షరం 'రా' అక్షరంతో కలిసిపోయి అదృశ్యమవుతుంది. 'రా' రూపం మాత్రమే మిగిలి ఉంటుంది. ఈ స్థితి సంభవించినప్పుడు, ధ్యానం చేసే ప్రయత్నం కూడా ఆగిపోతుంది. నిజమైన స్థితి, శాశ్వత ధ్యానం మిగిలి ఉంటుంది. కనుక మంచి మార్గంలో నడుద్దాం.

– యామిజాల జగదీశ్

గుంటూరులోని కాకుమానుతోట సమీపంలో ఇటీవల వేసిన రహదారి దుస్థితి

కర్నూలు నుంచి జొహరాపురం మీదుగా వెంకాయపల్లెకు వెళ్లే రహదారి గుంతలమయంగా మారి వర్షపునీరు నిల్వ ఉన్న దృశ్యం

రాష్ట్ర రెవెన్యూ మంత్రి అనగాని సత్యప్రసాద్ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న బాపట్ల జిల్లా రేపల్లె నియోజకవర్గంలో చెరువును తలపిస్తున్న బాపట్ల - రేపల్లె ప్రధాన రహదారి

రోడ్లన్నీ గుంతలు.. వాహనాలు గంతులు

రోడ్డునపడ్డ చంద్రబాబు కూటమి ప్రభుత్వ బండారం

సాక్షి గ్రౌండ్ రిపోర్ట్

ఎన్టీఆర్ జిల్లా తిరువూరు నియోజకవర్గం గంపలగూడెం మండలంలో ఎరుకుపాడు -గంపలగూడెం మధ్య ఏడాది క్రితం ఆర్ అండ్ బి రహదారిని కొత్తగా వేశారు. నిన్నా, మొన్నటి వర్షానికే కొట్టుకు పోయింది.

ఇదే జిల్లాలోని మైలవరం-నూజివీడు మధ్య వెల్వడం వద్ద ప్రధాన రహదారి మొత్తం గుంతలమయంగా మారింది. వాహన చోదకులు నరక యాతన పడుతున్నారు.

పల్నాడు జిల్లా పెదకూరపాడు మండలం 75 త్యాళ్ళూరు గ్రామంలోని జెడ్పీ పాఠశాల సమీపంలోని వంతెన వద్ద కోతకు గురై ప్రమాదకరంగా మారిన రోడ్డు. కనీసం ద్విచక్ర వాహనాలు కూడా వెళ్లలేని దుస్థితి. ఎప్పుడు కుప్పకూలుతుంతో అన్నట్లుంది.

చంద్రబాబు ప్రభుత్వ బండారం రోడ్డున పడింది. సంక్రాంతికి నాటికి గుంతలు లేని రోడ్లుగా మారుస్తామన్న సీఎం చంద్రబాబు మాటలు నీటి మీద రాతలుగానే మిగిలాయి. నాలుగు నెలల్లో మళ్లీ సంక్రాంతి వస్తున్నా రాష్ట్రంలో రోడ్ల దుస్థితి మాత్రం మారలేదు. అధికారంలోకి వస్తే.. రాష్ట్రంలో రోడ్లపై అసలు గుంతలు లేకుండా చేస్తామన్న ఎన్నికల హామీని రోడ్డుపాలు చేశారు. ఎన్నికలకు ముందు కూటమి పార్టీల నేతలు ప్రధానంగా రోడ్లపై టార్గెట్ చేసి ప్రచారం నిర్వహించారు. రహదారులు బాగుంటేనే అభివృద్ధి సాధ్యమని, ఎంత ఖర్చు అయినా సరే రహదారులకు ప్రథమ ప్రాధాన్యం ఇస్తామని గొప్పలు చెప్పారు.

తీరా అధికారంలోకి వచ్చి 14 నెలలు గడిచినా ఏ రోడ్డు చూసినా ఏమున్నది గర్వకారణం అన్నట్లు అధ్వానంగా దర్శనమిస్తున్నాయి. రాష్ట్రంలో రోడ్ల పరిస్థితిపై సాక్షి బృందం విస్తృత స్థాయిలో పరిశీలించింది. ఏ రోడ్డు చూసినా గుంతల మయంగా కనిపించింది. అడుగడుగునా గుంతలు... కోసుకుపోయిన రోడ్లు, కాస్త వర్షానికే కొట్టుకుపోయిన రోడ్లు.. రాళ్లు తేలిన రోడ్లు.. రాష్ట్రం అంతటా ఇవే దృశ్యాలు కళ్లకు కట్టాయి. ఇలాంటి రోడ్లపై గమ్యం చేరడానికి వాహనదారులు అష్టకష్టాలు పడుతుండటం అన్ని ప్రాంతాల్లోనూ కనిపించింది.

రాష్ట్రంలో ఎక్కడికక్కడ రోడ్లపై గుంతలు పెరిగిపోయి.. వాహనాలు గంతులేస్తున్న పరిస్థితి నెలకొంది. కొన్ని రహదారుల్లో వాహనాలు కూరుకుపోయి కనిపించాయి. మరికొన్ని చోట్ల ముందుకు వెళ్లలేని పరిస్థితి కళ్లకు కట్టింది. ఇంకొన్ని చోట్ల అయితే రహదారి ఉందో.. లేదో కూడా తెలియని దుస్థితి.

ఇదిలా ఉండగా రాష్ట్రంలో ఈ ఏడాదిలో ఆర్అండ్బి పరిధిలోని రోడ్లపై గుంతలు పూడ్చటం కోసం ప్రభుత్వం రూ.840 కోట్లు ఖర్చు చేశామని చెబుతోంది. అయితే ఇందులో వాస్తవంగా పదో వంతు కూడా ఖర్చు చేయలేదని ఆర్అండ్బి వర్గాల సమాచారం. మిగతాదంతా కూటమి పార్టీల నేతలే జేబులో వేసుకున్నట్లు తెలిసింది. ఇక పంచాయతీరాజ్ పరిధిలోని గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని రోడ్ల సంగతి అయితే చెప్పాల్సిన పనిలేదు. దారుణంగా మారిపోయాయి. రోడ్డుపై తారు అన్నదే కనిపించకుండా పోయింది. ఏమాత్రం ఏమరుపాటుగా ఉన్నా ఆటోలు, కార్లు, లారీలు బోల్తా పడక తప్పదన్నట్లు రహదారులు రూపు మారిపోయింది.

-సాక్షి, అమరావతి/సాక్షి నెట్‌వర్క్

విశాఖ నగరంలో ఆర్టీసీ కాంప్లెక్స్ జంక్షన్ వద్ద రోడ్డు మధ్యలో ఏర్పడిన గుంత

నంద్యాల జిల్లా ప్యాపిలి సమీపంలో కొట్టుకుపోయిన రోడ్డు

నెల్లూరు అపోలో ఆసుపత్రి నుంచి జాతీయరహదారికి వెళ్లే దారిలో పెద్ద పెద్ద గోతులు ఏర్పడడంతో అవస్థలు పడుతూ వెళ్తున్న వాహనదారులు

ఎన్టీఆర్ జిల్లా విజయవాడ గొల్లపూడి వై జంక్షన్ నుంచి సితార సెంటర్ వైపు వెళ్లే రోడ్డు మధ్యలో పెద్దపెద్ద గుంతలు ఏర్పడటంతో ఇబ్బంది పడుతున్న వాహనదారులు

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో మడుగును తలపిస్తున్న మొగల్లు- నవుడూరు రోడ్డు

అల్లూరి సీతారామరాజు జిల్లా అడ్డతీగల మండలం జీవిపాలెం గ్రామంలో రహదారిపై భారీ గుంతలు

కర్నూలు మెడికల్ కాలేజీ పక్కనున్న కిసాన్ ఘాట్ రోడ్డు దుస్థితి

తూర్పుగోదావరి జిల్లా రాజమహేంద్రవరం రూరల్ మండలంలోని ఐఎల్‌టీడీ జంక్షన్-రాజవోలు రహదారిలో బాలాజీపేట వద్ద భారీ గోతులు పడిన రహదారి

తిరుపతి జిల్లా చంద్రగిరి రూరల్ మండలంలోని దుర్గ సముద్రం వయా రామచంద్రపురం వెళ్లే ప్రధాన మార్గం గుంతలమయంగా మారిన దృశ్యం

విజయవాడలో మహానాడు రోడ్డు నుండి బల్లెం వారి వీధికి వేళ్లే రోడ్డు గుంతలు పడిన దృశ్యం

అల్లూరి సీతారామరాజు జిల్లా పాడేరు సమీపంలోని నక్కలపుట్టు వద్ద గోతులమయమైన కొత్త రహదారి

కాకినాడ జిల్లా రౌతులపూడి-కత్తిపూడి ఆర్‌అండ్‌బీ రహదారి గుమ్మరేగుల వద్ద ధ్వంసమైన దృశ్యం

శ్రీకాకుళం నుంచి హిరమండలం కొత్తూరు మీదుగా గుణుపూర్ (ఒడిశా) వెళ్లే రహదారి దుస్థితి

కడప సమీపంలో నరకప్రాయంగా ఉన్న మాచుపల్లె రోడ్డు

పార్వతీపురం మన్యం జిల్లా మక్కువ-సాలూరు రోడ్డు దుస్థితి

కలిసి నడుద్దాం..బలపడదాం!

భారత్–జపాన్ సంబంధాల్లో సువర్ణ అధ్యాయానికి శ్రీకారం

- కీలక రంగాల్లో పరస్పర సహకారం కోసం పదేళ్ల రోడ్‌మ్యాప్ సిద్ధం
- 'జపాన్ టెక్నాలజీ, ఇండియన్ టాలెంట్ విన్నింగ్ కాంబినేషన్'
- చంద్రయాన్–5 మిషన్‌లో జపాన్ భాగస్వామ్యం
- ప్రధాని మోదీ స్పష్టీకరణ ● జపాన్ ప్రధాని షిగెరుతో భేటీ
- పదేళ్లలో భారత్‌లో రూ. 6 లక్షల కోట్ల పెట్టుబడులు పెట్టనున్న జపాన్

ప్రధాని మోదీతో షిగెరు

టోక్యో: భారత్–జపాన్ మధ్య ప్రత్యేక వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యంలో నూతన, సువర్ణ అధ్యాయానికి శ్రీకారం చుట్టినట్లు ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ చెప్పారు. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, రక్షణ సహా వివిధ కీలక రంగాల్లో పరస్పర సహకారం కోసం పదేళ్ల రోడ్‌మ్యాప్ సిద్ధం చేసినట్లు వెల్లడించారు. జపాన్‌తో ద్వైపాక్షిక సంబంధాలు మరింత బలోపేతం చేసుకోవడమే లక్ష్యంగా రెండు రోజుల పర్యటన నిమిత్తం ప్రధాని మోదీ శుక్రవారం ఉదయం జపాన్‌కు చేరుకున్నారు. రాజధాని టోక్యోలో ఆయనకు ఘన స్వాగతం లభించింది. అదృష్టానికి, శుభానికి సంకేతంగా భావించే జపాన్ సంప్రదాయ దారూమా బొమ్మను బౌద్ధ మత గురువులు బహూకరించారు. అనంతరం జపాన్ ప్రధానమంత్రి షిగెరు ఇషిబాతో మోదీ సమావేశమయ్యారు. భారత్–జపాన్ సంబంధాలపై విస్తృతంగా చర్చించారు. సెమీకండక్టర్ల నుంచి అరుదైన ఖనిజాల సరఫరా దాకా.. కీలక రంగాల్లో సహకారంపై అభిప్రాయాలు పంచుకున్నారు. మానవ వనరుల అభివృద్ధి, సాంస్కృతిక సంబంధాలపైనా చర్చ జరిగింది. సుస్థిర ఇంధన కార్యక్రమం, బ్యాటరీ సరఫరా వ్యవస్థ భాగస్వామ్యం, ఆర్థిక భద్రత–సహకార కార్యక్రమాన్ని ఆవిష్కరించారు. అనంతరం ఇరువురు నేతలు ఉమ్మడిగా మీడియా సమావేశంలో మాట్లాడారు. 'జపాన్ టెక్నాలజీ, ఇండియన్ టాలెంట్ విన్నింగ్ కాంబినేషన్' అని మోదీ ఉద్ఘాటించారు. రెండూ పూర్తిస్థాయిలో ఒక్కటైతే ఇక తిరుగుండదని తేల్చి చెప్పారు. భౌగోళిక రాజకీయాల పరంగా సవాళ్లు ఎదురవుతున్న నేపథ్యంలో భారత్, జపాన్ కలిసికట్టుగా పనిచేయాలని, ఒక దేశం బలాన్ని మరో దేశం ఉపయోగించుకోవాలని పేర్కొన్నారు. ప్రపంచ శాంతి, స్థిరత్వానికి భారత్–జపాన్ భాగస్వామ్యం అత్యంత కీలకమని తెలియజేశారు. ఉగ్రవాదం, సైబర్ సెక్యూరిటీకి సంబంధించి రెండు దేశాలు సమానమైన సవాళ్లు ఎదుర్కొంటున్నాయని చెప్పారు.

13 ఎంఓయూలపై సంతకాలు

ప్రపంచాన్ని మెరుగ్గా తీర్చిదిద్దడంలో ప్రజాస్వామ్య దేశాల పాత్ర సహజంగానే అధికంగా ఉంటుందని ప్రధాని మోదీ వ్యాఖ్యానించారు. ఆ దిశగానే భారత్, జపాన్ కలిసి ప్రయాణం సాగిస్తున్నాయని తెలిపారు. ఇరు దేశాల మధ్య బలీయ బంధానికి.. పెట్టుబడులు, నవీన ఆవిష్కరణలు, ఆర్థిక భద్రత, పర్యావరణ పరిరక్షణ, అత్యాధునిక సాంకేతికత, ఆరోగ్యం, రవాణా, ప్రజల మధ్య పరస్పర సంబంధాలు, ప్రభుత్వం నడుమ భాగస్వామ్యమే ప్రాతిపదిక అని వివరించారు. అత్యాధునిక టెక్నాలజీలో భాగస్వామ్యానికి తాము అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నట్లు వెల్లడించారు. డిజిటల్ భాగస్వామ్యం 2.0, కృత్రిమ మేధ(ఏఐ) సహకార కార్యక్రమంపై సంప్రదింపులు జరుగుతున్నాయని స్పష్టంచేశారు. భారత ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా భావిస్తున్న చంద్రయాన్–5 మిషన్‌లో జపాన్ సైతం పాలుపంచుకోనుందని ప్రకటించారు. జపాన్ ప్రధాని ఇషిబా మాట్లాడుతూ.. తదుపరి తరం సవాళ్లను సమర్థంగా ఎదుర్కోవాలంటే భారత్–జపాన్ సహకరించుకోవాల్సిందేనని స్పష్టంచేశారు. మోదీ–ఇషిబా భేటీ సందర్భంగా భారత్–జపాన్‌లు 13 అవగాహనా ఒప్పందాల (ఎంఓయూ)పై సంతకాలు చేశాయి. రాబోయే పదేళ్లలో భారత్‌లో జపాన్ 10 ట్రిలియన్ యెన్‌లు (రూ.6 లక్షల కోట్లు) పెట్టుబడిగా పెట్టాలని లక్ష్యంగా నిర్దేశించారు. రక్షణ, నూతన ఆవిష్కరణల రంగాల్లో సహకారాన్ని బలోపేతం చేసుకోవాలని ఇరుదేశాలు నిర్ణయానికొచ్చాయి.

భారత్, చైనా ఒక్కటైతేనే..

ప్రపంచ ఆర్థిక క్రమం(ఆర్డర్)లో స్థిరత్వం తీసుకురావాలంటే రెండు అతిపెద్ద ఆర్థిక వ్యవస్థలైన భారత్, చైనా తప్పనిసరిగా కలిసి పనిచేయాలని ప్రధాని మోదీ వెల్లడించారు. ప్రపంచ శాంతి, స్థిరత్వం, సౌభాగ్యం కోసం ఆసియాలో దిగ్గజ దేశాలైన భారత్, చైనా మధ్య స్నేహ సంబంధాలు బలపడాల్సిందేనని పేర్కొన్నారు. అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ సాగిస్తున్న టారిఫ్‌ల యుద్ధాన్ని పరోక్షంగా ప్రస్తావించారు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో భారత్–చైనాలు ఒక్కటైతే ఇరుదేశాలతోపాటు ప్రపంచ దేశాలకు సైతం మేలు జరుగుతుందని చెప్పారు. జపాన్ పత్రిక యోమియురి షింబున్‌కు ప్రధాని మోదీ శుక్రవారం ప్రత్యేక ఇంటర్వ్యూ ఇచ్చారు. భారత్–చైనా సంబంధాల ఆవశ్యకతను వివరించారు.

పెట్టుబడులకు స్వర్గధామం

పారిశ్రామికవేత్తలకు మోదీ పిలుపు

భారతదేశం అంతర్జాతీయ పెట్టుబడులకు స్వర్గధామంగా మారిందని ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ చెప్పారు. రాజకీయ, ఆర్థిక స్థిరత్వం, పరిపాలన–ప్రభుత్వ విధానాల్లో పారదర్శకత దేశాన్ని పెట్టుబడులకు ఆకర్షణీయమైన గమ్యస్థానంగా మార్చాయని అన్నారు. ఈ అవకాశం ఉపయోగించుకోవాలని పారిశ్రామికవేత్తలకు పిలుపునిచ్చారు. ప్రధాని మోదీ శుక్రవారం జపాన్ రాజధాని టోక్యోలో భారత్–జపాన్ సంయుక్త ఆర్థిక సదస్సులో ప్రసంగించారు. జపాన్ కంపెనీలు ఇండియాలో 40 బిలియన్ డాలర్ల పెట్టుబడులు పెట్టాయని గుర్తుచేశారు.

మోదీకి జపాన్ కానుకగా ఇచ్చింది
మన బోధిధర్మ ప్రతిమే

మోదీకి దారూమా ప్రతిమను అందజేస్తున్న షోరింజన్ ఆలయ ప్రధాన పూజారి

జపాన్ పర్యటనలో అక్కడి ప్రఖ్యాత షోరిన్‌జాన్ దారూమేజీ ఆలయ సందర్శన సందర్భంగా ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ కానుకగా అందుకున్న దారూమా ప్రతిమ అందరి దృష్టినీ తెగ ఆకర్షిస్తోంది. చివరికి ఇంటర్నెట్లో కూడా అదే ట్రెండింగ్‌గా మారింది. జపాన్ చరిత్ర, సంస్కృతులతో దారూమాది విడదీయలేని బంధం! జపనీస్ భాషలో దారూమ అంటే బోధిధర్మ అని అర్థం. ఇక జీ అంటే ఆలయం. బోధిధర్ముడు జెన్ బౌద్ధ స్థాపకుడు. రాజధాని టోక్యోకు ఉత్తరాన టకసాకిలో ఉన్న షోరిన్‌జాన్ దారూమేజీ ఆలయం శతాబ్దాలుగా భక్తులు, పర్యాటకులను ఎంతగానో ఆకర్షిస్తూ వస్తోంది. ప్రస్తుత రూపంలోని దారూమా ప్రతిమను రూపొందించింది ఆలయపు తొమ్మిదో పీఠాధిపతి అయిన టొగకు. కొంతకాలంలోనే దారూమా జపనీయుల ఇంటింటి బొమ్మగా మారి పోయింది. నేటికీ ఏటా దారుమా ప్రతిమోత్సవాన్ని షోరిన్‌జాన్‌లో ఘనంగా జరుపుతారు. అలాంటి ప్రతిమను మోదీకి బహూకరించడం ద్వారా భారత్‌కు జపాన్ శుభాకాంక్షలతో పాటు ఆ ధ్యాత్మిక ఆశీస్సులు కూడా అందించిందని భావిస్తున్నారు. జపాన్‌లో మామూలు కుటుంబాలతో పాటు రాజకీయ నాయకులు మొదలుకుని వ్యాపారవేత్తల దాకా ఆశలకు, ప్రగతికి ప్రతీకగా ఇళ్లు, కార్యాలయాల్లో దారూమా ప్రతిమను ఉంచుకోవడం పరిపాటి.

బోధిధర్ముడు మనవాడే!

జెన్ బౌద్ధ స్థాపకుడైన బోధిధర్ముడు భారతీయుడేనని, అందునా దాక్షిణాత్యుడని, క్రీస్తుపూర్వం ఐదో శతాబ్దికి చెందినవాడని చెబుతారు. తమిళనాడులోని పల్లవ రాజు మూడో కుమారుడైన బోధి. దర్మ సన్యాసం స్వీకరించి జెన్ బౌద్ధాన్ని చైనాకు తీసుకెళ్లాడు. అంతేకాదు, మార్షల్ ఆర్ట్స్‌లోనూ ఆయన సాటిలేని మేటి. ఆ పోరాట కళను చైనాకు పరిచయం చేసింది కూడా బోధిధర్ముడే. అందుకే చైనీయులు ఆయనను దామో పేరిట దైవంతో సమానంగా కొలుచు కున్నారు. మూలికా వైద్యంలోనూ బోధిధర్ముడు సిద్ధుడు. ఆ విద్యను చైనీయులకు ప్రసాదించింది కూడా ఆయనేనని మనవాళ్లు నమ్ముతారు. ఆ సిద్ధవైద్య కళ శాశ్వతంగా తమకే సొంతం కావాలనే దురాశతో చివరికి దారుమాను విషమిచ్చి అంతం చేశారంటారు. ఈ ఇతివృత్తంతో సూర్య హీరోగా కొన్నేళ్ల క్రితం వచ్చిన సెవెన్త్ సెన్స్ సినిమా ఘనవిజయం సాధించింది.

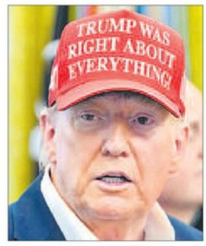
ఎటు తిప్పినా పైకే!

చూసేందుకు చిన్నదే అయినా, దారూమా ప్రతిమ తాలూకు ప్రత్యేకతలు అన్నీ ఇన్నీ కావు...

- తెరుచుకుని ఉండే కన్ను, తిరుగులేని బ్యాలెన్స్ దీని ప్రధాన ఆకర్షణలు.
- ఇది గుండ్రంగా, లోపలంతా బోలుగా, కళ్లు చెదిరే రంగులతో కూడి ఉంటుంది.
- భారీదనం కారణంగా దారూమాను ఎటువైపు పడేలా తట్టినా వెంటనే పైకి లేస్తుంటుంది.
- 'ఏడుసార్లు కింద పడ్డా, ఎనిమిదోసారి కూడా పట్టు వీడకుండా పైకి లేవాల్సిందే'నన్న ప్రఖ్యాత జపనీస్ సామెతకు ఇది ప్రతీకగా నిలుస్తుంది.
- లక్ష్యాలు నిర్దేశించుకోవడానికి, అహరహం శ్రమించి కలలను నిజం చేసుకోవడానికి దారూమా ప్రతిమను చిహ్నంగా భావిస్తారు.

– సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

ఇగో పెంచిన
పగ

- మితిమీరిన ట్రంపరితనం!
- పాక్‌తో మధ్యవర్తిత్వానికి నసేమిరా అంటోందని భారత్‌పై ఆగ్రహం
- 'నోబెల్'కు గండి కొడుతోందని అక్కసు
- తాజా నివేదికలో అమెరికా ఆర్థిక సేవల సంస్థ జెఫ్రీస్ ధ్వజం

> రెండోసారి అమెరికా గద్దెనెక్కింది మొదలు, అన్ని దేశాలతోనూ గిల్లికజ్జాలతో తంపులమారిగా, ప్రపంచానికే పెను బెడదగా తయారయ్యారు ట్రంప్. మరీ ముఖ్యంగా భారత్ మీదనైతే మితిమీరిన ప్రతీకార ధోరణి ప్రదర్శిస్తున్నారు. పాకిస్తాన్‌తో సంధి కుదిర్చే యత్నాలను నిర్ద్వంద్వంగా తిరస్కరించిందన్న కోపంతో ప్రతీకార జ్వాలతో రగిలిపోతున్నారు. అందుకోసం ఏకంగా తాను అగ్రరాజ్యానికి అధ్యక్షుడినని అన్న వాస్తవాన్ని కూడా పక్కన పెట్టారు. అహంకార (ఇగో) ధోరణితో వ్యవహరిస్తున్నారు. అమెరికాకు అతి ముఖ్యమైన మిత్ర రాజ్యాల్లో ఏ దేశంపైనా లేనివిధంగా భారత్‌పై తాజాగా ఏకంగా 50 శాతం సుంకాలు విధించడం వ్యక్తిగత కసి తీర్చుకునే ప్రయత్నాల్లో భాగమే.
> – అమెరికా ఆర్థిక సేవల సంస్థ జెఫ్రీస్

న్యూఢిల్లీ/వాషింగ్టన్: అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్‌కు ఆ దేశానికే చెందిన ప్రఖ్యాత ఆర్థిక సేవల సంస్థ జెఫ్రీస్ పలుగురాళ్లతో నలుగు పెట్టింది. భారత్ విషయంలో కొద్ది నెలలుగా ఆయన ప్రదర్శిస్తూ వస్తున్న కురచ బుద్ధిని తీవ్రస్థాయిలో తూర్పారబట్టింది. ''ఆపరేషన్ సిందూర్ అనంతరం పాకిస్తాన్‌తో తలెత్తిన యుద్ధ పరిస్థితులను చల్లబరిచేందుకు మధ్యవర్తిత్వం చేస్తానంటే నసేమిరా అంటూ భారత్ తిరస్కరించడాన్ని ట్రంప్ నేటికీ జీర్ణించుకోలేకపోతున్నారు. బతిమాలినా, బెదిరించినా, చివరికి పదేపదే బ్లాక్‌మెయిలింగ్‌కు దిగినా మోదీ సర్కారు దిగి రాలేదని, తనకు అణుమాత్రం కూడా అవకాశం ఇవ్వలేదని ఆయనలో కడుపుమంట నానాటికీ పెరిగిపోతోంది. ఇరుదేశాల మధ్య చిరకాలంగా అపరిష్కృతంగా ఉన్న కశ్మీర్ సమస్యను పరిష్కరించి, తనను తాను శాంతిదూతగా చిత్రించుకుని చిరకాల స్వప్నమైన నోబెల్ శాంతి బహుమానం సాధించాలన్న కలలకు అడ్డంగా గండి కొడుతోందన్న ఆగ్రహం పూర్తిస్థాయిలో కట్టలు తెంచుకుంటోంది. ప్రస్తుతం అంతర్జాతీయ వేదికపై భారత్ ఎంత ప్రముఖ దేశంగా వెలిగిపోతోందో తెలిసి కూడా ట్రంప్ ప్రదర్శిస్తున్న ప్రతీకార వైఖరి ఇరుదేశాల నడుమ పూడ్చలేనంతటి అగాధానికి దారి తీస్తోంది. అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్న నాయకుని వ్యక్తిగత ఇగో భారత్, అమెరికా ద్వైపాక్షిక బంధానికే పెను ముప్పుగా పరిణమిస్తోంది''అంటూ తాజా నివేదికలో నిర్మొహమాటంగా కడిగిపారేసింది.

భారత్ 'తగ్గేదేలే'!

ఆపరేషన్ సిందూర్ తదనంతర పరిణామాల నేపథ్యంలో, తక్షణం కాల్పుల విరమణకు ఒప్పుకోకుంటే భారీగా సుంకాలు బాదుతానంటూ బెదిరించి భారత్, పాక్ నడుమ అణుయుద్ధాన్ని ఆపానంటూ ట్రంప్ కొద్ది నెలలుగా పదేపదే గొప్పలకు పోతుండటం, ఆ వ్యాఖ్యలను మోదీ సర్కారు ఎప్పటికప్పుడు నిర్ద్వంద్వంగా ఖండిస్తూ వస్తుండటం తెలిసిందే. పాక్ పూర్తిగా కాళ్ల బేరానికి వచ్చి, స్వయానా మిలిటరీ ఆపరేషన్స్ డైరెక్టర్ జనరల్ స్థాయి అధికారి పదేపదే ప్రాధేయపడ్డ కారణంగానే ఆ దేశంతో కాల్పుల విరమణకు అంగీకరించినట్టు కేంద్రం విస్పష్టంగా ప్రకటించింది కూడా. అలాగే కశ్మీర్ విషయంలో కూడా మధ్యవర్తిత్వానికి ట్రంప్ ఎంతగానో ఉబలాటపడ్డారు. తన సమక్షంలో చర్చలు జరపండంటూ భారత్, పాక్‌కు పదేపదే బాహాటంగా పిలుపులు కూడా ఇచ్చారు. ఈ విషయంలో మూడో శక్తి ప్రమేయాన్ని ఎన్నటికీ, ఏ విధంగానూ అంగీకరించేది లేదని భారత్ స్పష్టం చేసింది. అందుకు ఒళ్లు మండి ట్రంప్ సుంకాలు బాదుతున్నా 'తగ్గేదే లే'దంటోంది.

మన 'సాగు'పైనా గురి!

వ్యవసాయ రంగంలో అమెరికా జోక్యానికి మోదీ సర్కారు నసేమిరా అంటుండటం ట్రంప్‌కు కొరుకుడు పడని మరో విషయమని జెఫ్రీస్ నివేదిక తేల్చింది. భారత వ్యవసాయ, పాడి మార్కెట్లలో పూర్తిస్థాయిలో కాలు పెట్టాలని అగ్ర రాజ్యం చాలాకాలంగా ఉవ్విళ్లూరుతోంది. ఆ ఆకాంక్షలకు కేంద్రం శాశ్వతంగా తలుపులు మూసేసింది. దీనిపై కూడా ట్రంప్ అగ్గి మీద గుగ్గిలంగా ఉన్నట్టు జెఫ్రీస్ వెల్లడించింది. అమెరికాతో భారత్ స్వేచ్ఛా వాణిజ్య చర్చలు మార్చి నుంచీ నానుతుండటం వెనక ఇది కూడా ఒక ప్రధాన కారణమని విశ్లేషకులు కూడా భావిస్తున్నారు. ''రైతులు, కూలీలు కలిపి భారత్‌లో 25 కోట్ల మందికి వ్యవసాయమే జీవనాధారం! భారత శ్రామిక శక్తిలో ఇది ఏకంగా దాదాపు 40 శాతం !!''అని జెఫ్రీస్ నివేదిక చెప్పుకొచ్చింది.

– సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

నోరుపారేసుకున్న మహువా

- చొరబాట్లను అడ్డుకోలేకపోతున్నందుకు అమిత్ షా తల నరికెయ్యాలని వ్యాఖ్యలు
- సర్వత్రా విమర్శలు

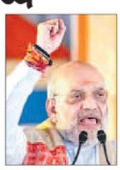
కోల్‌కతా: సంచలనాలకు మారుపేరైన తృణమూల్ కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎంపీ మహువా మొయిత్రా మరో వివాదానికి తెరతీశారు. దేశంలోకి యథేచ్ఛగా కొనసాగుతున్న అక్రమ చొరబాట్లను కేంద్ర హోంశాఖ మంత్రి అమిత్ షా అడ్డుకోలేకపోతున్నారని, అందుకు శిక్షగా ఆయన తల నరికేయాలని తేల్చిచెప్పారు. శుక్రవారం పశ్చిమ బెంగాల్‌లోని నాడియా జిల్లాలో విలేకరుల సమావేశంలో ఆమె మాట్లాడారు. పొరుగుదేశం బంగ్లాదేశ్ నుంచి ఇండియాలోకి చొరబాట్లు జరుగుతున్నాయని చెప్పారు. సరిహద్దుల్లో రక్షణ భద్రత కేంద్ర హోంశాఖ మంత్రిగా పదవిలో ఉన్న అమిత్ షాదేనని పేర్కొన్నారు. బంగ్లాదేశ్ పౌరుల రాకను అడ్డుకొనే సత్తా లేని అమిత్ షా ఆ నెపాన్ని పశ్చిమ బెంగాల్ ప్రభుత్వంపై వేసి చేతులు దులుపుకుంటున్నారని మండిపడ్డారు. చొరబాటుదార్లు వస్తున్నారంటూ తరచుగా గొంతు చించుకుంటున్న ఆయనకు వారిని అడ్డుకొనే బాధ్యత లేదా? అని ప్రశ్నించారు. అక్రమ వలసల కారణంగా దేశంలో జనాభా స్థితిగతుల్లో మార్పులు వస్తున్నాయంటూ ఆగస్టు 15న స్వాతంత్ర్యం దినోత్సవ ప్రసంగంలో ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ చెప్పారని, ఆ సమయంలో అక్కడే ఉన్న అమిత్ షా చప్పట్లు కొడుతూ చిరునవ్వులు చిందిస్తూ కూర్చున్నారని గుర్తుచేశారు. దేశ సరిహద్దులను రక్షించేవారు లేకపోతే పొరుగుదేశాల నుంచి జనం వస్తూనే ఉంటారని, మన తల్లులు, అక్కాచెల్లెమ్మలపై కన్నేస్తారని, మన భూములు ఆక్రమించుకుంటారని పేర్కొన్నారు. సరిహద్దులను కాపాడలేకపోవడంతో చొరబాట్లను ఆపలేనందుకు అమిత్ షా తల నరికి టేబుల్‌పై పెట్టాలని మహువా మొయిత్రా పేర్కొన్నారు. బంగ్లాదేశ్‌తో సంబంధాలు క్షీణించడానికి నరేంద్ర మోదీ ప్రభుత్వమే కారణమని అన్నారు. గతంలో మన మిత్రదేశంగా ఉన్న బంగ్లాదేశ్ ఇప్పుడు శత్రుదేశంగా మారిపోయిందని చెప్పారు.

మొయిత్రాది తాలిబన్ మైండ్‌సెట్: బీజేపీ

టీఎంసీ ఎంపీ మహువా మొయిత్రా వ్యాఖ్యలపై బీజేపీ నాయకులు తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు. అమిత్ షాపై ఆమె చేసిన విమర్శల వీడియో సోషల్ మీడియాలో చర్చనీయాంశంగా మారింది. దీనిపై బీజేపీ నేతలు స్పందించారు. మొయిత్రాది తాలిబన్ మైండ్‌సెట్, తాలిబన్ కల్చర్ అని ధ్వజమెత్తారు. ఆమెపై కొత్వాలీ పోలీసు స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేశారు. మొయిత్రా జిహాదీ ఉగ్రవాదుల తరహాలో మాట్లాడారని బీజేపీ అధికార ప్రతినిధి షెహజాద్ పూనవాలా ఆరోపించారు. మొయిత్రా వ్యాఖ్యలను ఎంఐఎం అధినేత, హైదరాబాద్ ఎంపీ అసదుద్దీన్ ఒవైసీ ఖండించారు. రాజకీయంగా ఎదిరించాలి తప్ప హింసను ప్రేరేపించేలా మాట్లాడడం సరైంది కాదని చెప్పారు. ప్రభుత్వ విధానాలపై నిలదీయడంలో తప్పులేదన్నారు. వ్యక్తిగతంగా మాటల దాడి చేయొద్దని సూచించారు. ఎవరైనా సరే వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలకు దూరంగా ఉండాలని స్పష్టంచేశారు.

రాహుల్ క్షమాపణ చెప్పాలి

- ప్రధాని మోదీ తల్లిని కాంగ్రెస్ నేతలు అవమానించారు
- కేంద్ర హోంశాఖ మంత్రి అమిత్ షా ఆగ్రహం

గౌహతి: చొరబాటుదార్ల కారణంగా అస్సాంలో జనాభా స్థితిగతుల్లో మార్పులు వస్తున్నాయని కేంద్ర హోంశాఖ మంత్రి అమిత్ షా ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. చొరబాటు సమస్యను అధ్యయనం చేయడానికి ప్రధాని మోదీ డెమొగ్రఫీ మిషన్‌ను ప్రకటించారని తెలిపారు. చొరబాటుదార్ల నుంచి దేశానికి విముక్తి కల్పిస్తామంటూ హామీ ఇచ్చామని, అది కచ్చితంగా నిలబెట్టుకుంటామని తేల్చిచెప్పారు. అమిత్ షా శుక్రవారం అస్సాంలో పర్యటించారు. అస్సాం తొలి కాంగ్రెసేతర ముఖ్యమంత్రి గోలాప్ బొర్బోరా శత జయంతి వేడుకల్లో ప్రసంగించారు. ఏ ఒక్క చొరబాటుదారుడు మన దేశంలో ఉండడానికి వీల్లేదని స్పష్టంచేశారు. విదేశీయుల అక్రమంగా వచ్చి మన దగ్గర తిష్టవేస్తే సహించాలా? అని ప్రశ్నించారు. చొరబాటుదారులందరినీ బయటకు పంపించక తప్పదని అన్నారు. తప్పులు లేని ఓటర్ల జాబితాను రూపొందించడానికే ఎన్నికల సంఘం ప్రత్యేక సమగ్ర సవరణ(ఎస్ఐఆర్)ను చేపట్టిందని, దానిపై రాద్ధాంతం ఎందుకు చేస్తున్నారని ప్రతిపక్షాలపై అమిత్ షా ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ప్రతిపక్షాలు ఓటర్ అధికార్ యాత్ర ముసుగులో చొరబాటుదార్ల బచావో యాత్ర చేస్తున్నాయని నిప్పులు చెరిగారు. ఏ దేశ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకైనా ఓటర్ల జాబితా గుండెకాయ లాంటిదని స్పష్టం చేశారు. బిహార్‌లో కాంగ్రెస్ నేత రాహుల్ గాంధీ నిర్వహిస్తున్న ఓటర్ అధికార్ యాత్ర సందర్భంగా ఆ పార్టీ నాయకులు ప్రధాని మోదీ తల్లిని అవమానించారని అమిత్ షా దుయ్యబట్టారు. రాహుల్ గాంధీకి నిజంగా సిగ్గుంటే తక్షణమే క్షమాపణ చెప్పాలని డిమాండ్ చేశారు.

పాకిస్తాన్‌కు వెళ్లొచ్చే నేతలు అస్సాంను పాలించాలా?

తరచుగా పాకిస్తాన్‌కు వెళ్లొచ్చే నాయకులు అస్సాంను పరిపాలిస్తామంటే ప్రజలు ఎట్టిపరిస్థితుల్లోనూ అంగీకరించబోరని కేంద్ర హోంశాఖ మంత్రి అమిత్ షా తేల్చిచెప్పారు. అస్సాం కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు గౌరవ్ గొగోయ్‌కి పాకిస్తాన్‌తో సంబంధాలు ఉన్నాయని పరోక్షంగా మండిపడ్డారు. వచ్చే ఏడాది జరిగే అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో ఎన్డీయే మళ్లీ అధికారంలోకి రావడం ఖాయమని అన్నారు. రాజధాని గౌహతిలో పంచాయతీ ప్రతినిధుల ర్యాలీలో మాట్లాడారు. ప్రతిపక్ష నేతలు చొరబాటుదార్లకు, ఆక్రమణదార్లకు మద్దతిస్తున్నారని ఆరోపించారు. అలాంటి వారిని ఎన్నికల్లో చిత్తుచిత్తుగా ఓడించాలని ప్రజలకు పిలుపునిచ్చారు. చొరబాటుదార్లు అస్సాంలో వేలాది ఎకరాల భూమిని ఆక్రమించారని, వారిని వెళ్లగొట్టేందుకు బీజేపీ ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుండగా, కాంగ్రెస్ నాయకులు అడ్డుకుంటున్నారని ధ్వజమెత్తారు. 1.29 లక్షల ఎకరాల భూమిని ప్రభుత్వం ఆక్రమణదార్ల చెర నుంచి విడిపించిందని గుర్తుచేశారు. అస్సాంలో ముఖ్యమంత్రి హిమంత బిశ్వ వర్మ అద్భుతమైన పరిపాలన అందిస్తున్నారని ప్రశంసించారు. ఆయన నాయకత్వంలో బీజేపీ మళ్లీ విజయం సాధిస్తుందని చెప్పారు.

అధ్యక్ష బాధ్యతలకు సిద్ధం: వాన్స్

వాషింగ్టన్: అమెరికా ఉపాధ్యక్షుడు జేడీ వాన్స్ సంచలన వ్యాఖ్యలు చేశారు. ఏదైనా భయంకరమైన విషాదం జరిగితే అమెరికా కమాండర్–ఇన్–చీఫ్‌గా బాధ్యతలు స్వీకరించడానికి తాను సిద్ధంగా ఉన్నానని తెలిపారు. అయితే.. ట్రంప్ తన నాలుగు సంవత్సరాల పదవీకాలాన్ని పూర్తి చేసేంత ఆరోగ్యంగా ఉన్నారని ఆయన స్పష్టంచేశారు. అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ ఆరోగ్యంపై ఇటీవల వస్తున్న ఊహాగానాల నేపథ్యంలో ఓ వార్తా సంస్థకు ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో వాన్స్ చేసిన వ్యాఖ్యలు ప్రాధాన్యత సంతరించుకున్నాయి. ఇంటర్వ్యూలో వాన్స్ మాట్లాడుతూ.. జనవరిలో మొదటిసారి ఓవల్ ఆఫీసులో అడుగు పెట్టిన సందర్భాన్ని గుర్తు చేసుకున్నారు. 'ఆ గొప్పతనం, అద్భుతమైన చరిత్ర చూసి ముగ్ధుడినయ్యాను. అది నిజంగా అద్భుతమైన అనుభవం. అది శీతాకాలం. కర్టెన్లు మూసి ఉండటంతో చాలా చీకటిగా కనిపించింది. ప్రపంచ నాయకుడు పనిచేసే ప్రదేశం ఇలాగే ఉండకూడదు. అది కొంచెం వెలుగుతో, ఉత్సాహంగా ఉండాలనుకున్నా. ఆ తరువాత అధ్యక్షుడు చేసిన మార్పులు నాకు చాలా నచ్చాయి. వైట్‌హౌస్‌ను పునరుద్ధరించడంలో ట్రంప్ విలక్షణమైన శైలి నాకు బాగా నచ్చింది' అని ప్రశంసించారు. అనంతరం 79 ఏళ్ల ట్రంప్ ఆరోగ్యం గురించి ఆందోళనలను ప్రస్తావించగా.. 'ఆయన మంచి ఆరోగ్యంతో ఉన్నారు. ఆయనకు అద్భుతమైన శక్తి ఉంది. ఆయనతో పనిచేస్తున్నవారు చాలామంది ఆయనకంటే చిన్న వయసువాళ్లే. అయినా వారందరికంటే చివరిగా నిద్రపోయేది, మొదటగా నిద్ర లేచేది ట్రంపే. ఆయన మిగిలిన పదవీకాలాన్ని విజయవంతంగా పూర్తి చేస్తారన్న నమ్మకం నాకుంది. అమెరికన్ ప్రజలకోసం ఆయన ఇంకా ఎన్నో గొప్ప పనులు చేస్తారు' అని వాన్స్ వ్యాఖ్యానించారు. పెద్ద విషాదం ఏదైనా జరిగి, అనుకోని పరిస్థితులు ఎదురైతే, అధ్యక్షుడిగా బాధ్యతలు చేపట్టేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నానని వాన్స్ స్పష్టం చేశారు. దక్షిణ కొరియా అధ్యక్షుడు లీ జే మ్యుంగ్‌తో జరిగిన సమావేశంలో ట్రంప్ చేతికి పెద్ద గాయం కనిపించడంతో ఆయన ఆరోగ్యంపై ఆందోళనలు తలెత్తాయి. 78 సంవత్సరాల ఏడు నెలల వయసులో ఈ ఏడాది జనవరిలో ట్రంప్ ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. అమెరికా చరిత్రలో ట్రంప్ అత్యంత పెద్ద వయస్కుడైన అధ్యక్షుడాయన. అంతకుముందు అధ్యక్షుడు జో బైడెన్ 2021లో పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించినప్పుడు ఆయన వయసు 78 సంవత్సరాల రెండు నెలలు. ఇక, ఈ నెల ప్రారంభంలో ట్రంప్ మాట్లాడుతూ వాన్స్‌ను తన మేక్ అమెరికా గ్రేట్ అగైన్ ఉద్యమానికి వారసుడిగా చెప్పుకొచ్చారు. కానీ వాన్స్ మాత్రం 2028 అధ్యక్ష ఎన్నికల ప్రణాళికల గురించి ఊహాగానాలను తోసిపుచ్చుతూనే ఉన్నారు.

డిసెంబర్‌లో భారత్‌కు పుతిన్

మాస్కో: రష్యా అధ్యక్షుడు వ్లాదిమిర్ పుతిన్ డిసెంబర్‌లో భారత్ పర్యటనలో పర్యటించనున్నారు. అధ్యక్ష భవనం క్రెమ్లిన్ ప్రతినిధి యూరి ఉషకోవ్ శుక్రవారం ఈ విషయం వెల్లడించారు. ఈ పర్యటనకు సంబంధించిన సన్నద్ధతపై సోమవారం ప్రధాని మోదీతో చైనాలోని టియాంజిన్‌లో జరిగే భేటీ సందర్భంగా చర్చిస్తారన్నారు. ప్రత్యేక వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యం రెండు దేశాల మధ్య బంధాన్ని మరింత దృఢతరం చేసిందన్నారు. ఈ బంధానికి ఈ ఏడాదితో 15 ఏళ్లు నిండుతాయని యూరి ఉషకోవ్ గుర్తు చేశారు.

హ్యారిస్‌కు భద్రత తొలగింపు

వాషింగ్టన్: భారత సంతతికి చెందిన అమెరికా మాజీ ఉపాధ్యక్షురాలు కమలా హ్యారిస్‌కు గత బైడెన్ ప్రభుత్వం కల్పించిన సీక్రెట్ సర్వీస్ రక్షణను అధ్యక్షుడు ట్రంప్ తొలగించారు. ఈ విషయాన్ని వైట్ హౌస్ అధికారి ఒకరు శుక్రవారం వెల్లడించారు. ఈ రకమైన భద్రత మాజీ అధ్యక్షులందరికీ జీవితకాలం కొనసాగుతుంది. అయితే, బైడెన్ పదవి నుంచి దిగిపోతూ కమలా హ్యారిస్‌కు 18 నెలల పాటు సీక్రెట్ సర్వీస్ భద్రత కల్పించే ఉత్తర్వులపై చడీచప్పుడూ కాకుండా సంతకం చేసినట్లు అధ్యక్షుడు ట్రంప్ ఆరోపిస్తున్నారు.

థాయ్ ప్రధాని షినవత్రా డిస్మిస్

బ్యాంకాక్: నైతిక ఉల్లంఘనకు పాల్పడిన ఆరోపణలపై సస్పెండయిన థాయ్‌లాండ్ ప్రధానమంత్రి పెటొంగ్‌టర్న్ షినవత్రా(39)ను రాజ్యాంగ న్యాయస్థానం ఆ పదవి నుంచి తొలగిస్తూ తీర్పు వెలువరించింది. కోట్లకు పడగలెత్తిన షినవత్రాల కుటుంబ రాజకీయాలకు గట్టి ఎదురుదెబ్బ మాత్రమే కాదు, దేశం మరోసారి రాజకీయ సంక్షోభంలో చిక్కుకునేందుకు ఈ పరిణామం దారి తీయనుందని పరిశీలకులు అంటున్నారు. అత్యంత పిన్న వయస్కురాలైన ప్రధానిగా బాధ్యతలు చేపట్టిన షినవత్రా ఏడాది కాలం మాత్రమే అధికారంలో ఉన్నారు. కాంబోడియాతో తలెత్తిన సరిహద్దు వివాదం నేపథ్యంలో జూన్‌లో ఆ దేశ మాజీ నేత హున్ సెన్‌తో జరిపిన ఫోన్ సంభాషణ బయటకు పొక్కడం తీవ్ర సంచలనం రేపింది. షినవత్రా క్షమాపణ చెప్పినా వివాదం సద్దుమణగలేదు. విచారణ జరిపిన రాజ్యాంగ న్యాయస్థానం ఆమెను సస్పెండ్ చేసింది. దీంతో, ఆమె వైదొలగి ఉపప్రధానికి ఫుమ్‌తమ్‌కు బాధ్యతలు అప్పగించారు. ఈ వ్యవహారంపై దర్యాప్తు జరిపిన రాజ్యాంగ న్యాయస్థానం తాజాగా ఆమెను బర్తరఫ్ చేస్తూ శుక్రవారం చేస్తూ ఆదేశాలిచ్చింది. హున్ సెన్‌ను అంకుల్ అని సంబోధించడం, థాయ్ ఆర్మీ కమాండర్లను తప్పుబడుతూ చేసిన వ్యాఖ్యలపై న్యాయస్థానం అభ్యంతరం తెలిపింది. కాంబోడియా నేతతో జరిపిన సంభాషణ పెటొంగ్‌టర్న్ విశ్వసనీయతపై అనుమానాలొచ్చేలా ఉందని, ఆమె హోదాకు సరైంది కాదని తీర్పులో పేర్కొంది. ఆమె తీరు థాయ్‌లాండ్ కంటే కాంబోడియాకే అనుకూలంగా ఉన్నట్లుగా కనిపిస్తోందని వ్యాఖ్యానించింది. కాగా, థాయ్‌లాండ్‌లో గత 17 ఏళ్లలో రాజ్యాంగ కోర్టు వేటేసిన ఐదో ప్రధాని షినవత్రా కావడం గమనార్హం. పెటొంగ్‌టర్న్ షినవత్రా తండ్రి సీనియర్ నేత థక్సిన్ షినవత్రా సైతం గతంలో ప్రధాని పదవిని కోల్పోయిన వారే. తాజా పరిణామంతో షినవత్రాకు చెందిన ఫ్యు థాయ్ పార్టీ ప్రస్తుత సంకీర్ణ ప్రభుత్వాన్ని నిలబెట్టుకునేందుకు తీవ్రంగా ప్రయత్నిస్తోంది. సంప్రదాయవాదులు, పలుకుబడి కలిగిన రాచరిక అనుకూల సైనిక నేతలతో ఎన్నికైన ప్రభుత్వాలు గట్టి సవాళ్లను ఎదుర్కొంటున్నాయి. కొత్త ప్రభుత్వం ఏర్పాటయ్యే వరకు ఉప ప్రధాని ఫుమ్‌తమ్, ఆయన కేబినెట్ తాత్కాలికంగా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తారు. అయితే, ఇందుకు నిర్దిష్ట కాలపరిమితి లేకపోవడం గమనార్హం. ప్రధానమంత్రి పదవికి ఫ్యు థాయ్ పార్టీకి చెందిన 77 ఏళ్ల ఛయ్‌కసెమ్ నితిసిరితోపాటు ఇతర పార్టీలకు చెందిన ఐదుగురు అర్హులని చెబుతున్నారు. అన్ని పార్టీలు కూడా తమ సొంత రాజకీయ అవసరాల కోసం యత్నిస్తుండటంతో ప్రభుత్వం ఏర్పాటు అంత సులువుగా అయ్యే పని కాదన్నది విశ్లేషకుల మాట.

2 వంతెనల్ని పేల్చేసిన ఉక్రెయిన్

కీవ్: రష్యా ఆర్మీ దాచిన మందు గుండు సామగ్రిని ఉపయోగించుకుని రష్యాలోనే ఉన్న రెండు వంతెనలను ఉక్రెయిన్ ఆర్మీ పేల్చేసింది. సరిహద్దులకు సమీపంలో బెల్గొరోడ్‌లో ఉన్న ఈ రెండు వంతెనల మీదుగానే రష్యా ఆర్మీ సరఫరాలు కొనసాగుతుంటాయని ఉక్రెయిన్ ఆర్మీ తెలిపింది. ఒక వేళ తాము అకస్మాత్తుగా దాడి చేస్తే వంతెనల్ని పేల్చేసేందుకు రష్యా ఆర్మీ ముందు జాగ్రత్తగా మందుగుండును వంతెనల కింద ఉంచిందని వివరించింది. అయితే, ఆ బ్రిడ్జిల వద్ద అనుమానాస్పద కదలికలను తాము గుర్తించామని తెలిపింది. ఫైబర్ ఆప్టిక్స్‌ను బిగించిన డ్రోన్‌ను అక్కడికి పంపించి మందుగుండు ఉన్న విషయం ధ్రువీకరించుకున్నట్లు ఉక్రెయిన్‌కు చెందిన 58వ సెపరేట్ మోటారైజ్డ్ ఇన్‌ఫాంట్రీ బ్రిగేడ్ తెలిపింది. కేవలం 800 డాలర్లు ఖరీదు చేసే రెండు డ్రోన్లను పంపి ఆ మందుగుండును పేల్చేశామని తెలిపింది.

బిహార్‌లో 3 లక్షల మంది ఓటర్లకు ఈసీ నోటీసులు

న్యూఢిల్లీ: బిహార్‌లో అనుమానాస్పద పౌరసత్వం కలిగిన సుమారు 3 లక్షల మంది ఓటర్లకు నోటీసులు జారీ చేసినట్లు ఈసీ శుక్రవారం తెలిపింది. ఆగస్టు ఒకటిన వెలువరించిన ఓటరు ముసాయిదా జాబితాలో పేర్లున్న 7.24 కోట్ల మందిలోనే వీరి పేర్లు కూడా ఉన్నాయంది. నోటీసులు పంపిన వారిలో బంగ్లాదేశ్, నేపాల్, మయన్మార్, అఫ్గానిస్తాన్‌లకు చెందిన వారున్నట్లు క్షేత్ర స్థాయి పరిశీలనలో వెల్లడైందని ఈసీ వివరించింది.

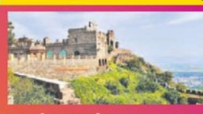
జైనుల శోభాయాత్ర

వన్‌టౌన్: పర్యూషన్ పర్వదినాలను పురస్కరించుకొని శుక్రవారం విజయవాడలో జైనులు శోభాయాత్ర నిర్వహించారు. ఈ యాత్రలో జైన గురువులు పాల్గొన్నారు.

ఫ్రైడే–డ్రైడేపై అవగాహన

పాయకాపురం: విజయవాడ రాజీవ్‌నగర్ ఎంఐజీ ఉడా కాలనీలో శుక్రవారం సబ్ కలెక్టర్ చైతన్య, జిల్లా వైద్యశాఖాధికారి సుహాసిని ఫ్రైడే–డ్రైడేపై అవగాహన కల్పించారు.

మందేసి.. చిందేసి

ఎందరో రాజుల పరిపాలన కేంద్రంగా నిలిచిన కొండపల్లి ఖిల్లా నేడు మందు బాబులకు అడ్డాగా మారింది. చవితి రోజు కొందరు యువకులు ఖిల్లాపై మందేసి వీరంగం వేశారు. -8లో

న్యూస్‌రీల్

కృష్ణా వర్సిటీలో క్రీడా వసతులకు చర్యలు

కోనేరుసెంటర్: కృష్ణా విశ్వవిద్యాలయంలో క్రీడా వసతుల కల్పనకు ఖేలో ఇండియా పథకం కింద నలభై రెండు కోట్లతో ప్రతిపాదనలను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపామని ఉప కులపతి ఆచార్య కె.రాంజీ పేర్కొన్నారు. జాతీయ క్రీడా దినోత్సవం, తెలుగు భాషా దినోత్సవం సందర్భంగా శుక్రవారం మేజర్ ధ్యాన్‌చంద్, గిడుగు రామ్మూర్తి చిత్రపటాలకు పూలమాలలు వేసి నివాళులు అర్పించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ త్వరలో కృష్ణా యూనివర్సిటీ ఆధ్వర్యాన అఖిల భారత విశ్వవిద్యాలయాల స్థాయిలో మహిళల నెట్ బాల్ టోర్నమెంట్ నిర్వహిస్తామని తెలిపారు. తెలుగు భాషా వికాసానికి గిడుగు రామ్మూర్తి చేసిన కృషిని ఆయన వివరించారు. మాతృ భాషను నిర్లక్ష్యం చేయకుండా ఆంగ్లభాషపై పట్టు సాధించాలన్నారు. వికసిత భారత్ 2047–యువ కనెక్టింగ్ నోడల్ అధికారి ఎల్. సుశీల అధ్యక్షతన జరిగిన కార్యక్రమంలో 18 సార్లు హాకీ రాష్ట్ర జట్టు సభ్యురాలిగా జాతీయ స్థాయిలో పాల్గొన్న జ్యోతిని ఘనంగా సత్కరించారు. రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య ఎస్.ఉష, ఇంజినీరింగ్ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ విజయ కుమారి, ఫార్మసీ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ రాంబాబు, విశ్వవిద్యాలయ స్పోర్ట్స్ బోర్డు కార్యదర్శి నవీన లావణ్య లత, ఎన్ ఎస్ ఎస్ విభాగం సమన్వయకర్త డాక్టర్ ఎం. శ్రావణి, ఆచార్య మారుతి, ఫిజికల్ డైరెక్టర్ గోపి తదితరులు పాల్గొన్నారు. అనంతరం రెండు కిలోమీటర్లు వాక్‌థాన్ చేశారు.

నూతన బార్లకు దరఖాస్తు గడువు ముగింపు

నేడు 30 షాపులకు జేసీ సమక్షంలో డ్రా

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నూతనంగా ప్రవేశపెట్టిన బార్ల నోటిఫికేషన్‌కు సంబంధించి దరఖాస్తు గడువు శుక్రవారంతో ముగిసింది. జిల్లాలో 39 జనరల్ బార్లు, నాలుగు గీత కార్మికులకు కేటాయించిన బార్లు ఉన్నాయి. జనరల్ బార్లకు సంబంధించి 112 దరఖాస్తులు రాగా, గీత కులాలకు కేటాయించిన నాలుగు షాపులకు 39 దరఖాస్తులు వచ్చినట్లు ఎక్సైజ్ సూపరింటెండెంట్ జి.గంగాధరరావు తెలిపారు. వీటిలో ప్రభుత్వ నిబంధనల ప్రకారం ఒక షాపునకు ఒకే దరఖాస్తుదారుడు, నాలుగు దరఖాస్తులను.. 30 షాపులకు మాత్రమే చేశారు. మిగిలిన తొమ్మిది షాపులకు నాలుగు దరఖాస్తులు చొప్పున దాఖలు కాలేదు. ప్రస్తుతం జనరల్ బార్లకు సంబంధించి 26 షాపులు, గీత కులాలకు చెందిన నాలుగు షాపులకు శనివారం ఉదయం కలెక్టరేట్‌లోని సమావేశ హాలులో జాయింట్ కలెక్టర్ గీతాంజలిశర్మ పర్యవేక్షణలో లాటరీ ద్వారా షాపుల కేటాయింపు జరుగుతుందని గంగాధరరావు తెలిపారు. దరఖాస్తుదారులు ఉదయం 8 గంటలకే వారికి ఇచ్చిన ఎంట్రీ పాస్ ద్వారా షాపుల వారీగా లాటరీలో పాల్గొనవచ్చని ఆయన సూచించారు.

'పసుమర్తి'కి గిడుగు రామ్మూర్తి పంతులు అవార్డు

కూచిపూడి(మొవ్వ): కూచిపూడి నాట్యాచార్యులు, నాట్య ప్రయోక్త డాక్టర్ పసుమర్తి శేషుబాబు (కూచిపూడి–హైదరాబాద్)ను తెలుగు భాషా దినోత్సవం సందర్భంగా గిడుగు వెంకట రామ్మూర్తి పంతులు అవార్డు వరించింది. కూచిపూడి నాట్య కళాపీఠం పూర్వ ప్రిన్సిపాల్ పసుమర్తి వేణుగోపాలకృష్ణశర్మ పెద్ద కుమారుడు శేషుబాబుకు ఈ అవార్డు వచ్చినట్లు సిద్ధేంద్ర యోగి కూచిపూడి నాట్య కళా పీఠం ఉప ప్రధానాచార్యుడు డాక్టర్ చింతా రవి బాల కృష్ణ శుక్రవారం స్థానిక విలేకరులకు తెలిపారు. అవార్డుతో పాటు రూ.25 వేల నగదు శాలువా మెమొంటో అందజేస్తారని వివరించారు. ఏపీ యువజన అభ్యుదయం, పర్యాటక, సాంస్కృతిక శాఖ ఆధ్వర్యంలో కొనసాగిన కార్యక్రమాన్ని పర్యాటక సాంస్కృతిక శాఖ మంత్రి కందుల దుర్గేష్ పర్యవేక్షణలో నిర్వహించినట్లు పేర్కొన్నారు. ఆయనతో పాటు వివిధ కళల్లో నిష్ణాతులైన 14 మందిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంపిక చేసి సత్కరించినట్లు వివరించారు.

బ్యారేజీకి వరద తగ్గుముఖం

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): కృష్ణా నదిలో వరద తగ్గుముఖం పట్టింది. ప్రకాశం బ్యారేజీకి 3,08,838 క్యూసెక్కుల ఇన్‌ఫ్లో వస్తోంది. దీనిలో 2,96, 900 క్యూసెక్కుల వరద దిగువకు వదిలివేస్తున్నారు. మిగిలిన 11,938 క్యూసెక్కులను పంట కాలువలకు విడుదల చేశారు. శుక్రవారం ఉదయం 6 గంటల ప్రాంతంలో ప్రకాశం బ్యారేజీకి 3,98,397 క్యూసెక్కులు ఇన్‌ఫ్లో రావడంతో మొదటి ప్రమాద హెచ్చరికను ఉపసంహరించారు.

పనులకు ఫుల్‌స్టాప్

- విజయవాడలో మూడు రోడ్డు పనుల టెండర్లు రద్దు
- మూడుసార్లు వాయిదాలు వేసి చివరికిలా..
- కారణాలు వెల్లడించని ఏపీ సీఆర్డీఏ
- రద్దు రహస్యం... అయినవారికి' కట్టబెట్టేందుకేనా?

విజయవాడలో బల్లెంవారి వీధి నుంచి పోరంకి వెళ్లే దారి ఇలా..

సాక్షి, ప్రత్యేకప్రతినిధి: విజయవాడ నగరంలో మూడు రోడ్డు పనులకు ఏపీ సీఆర్డీఏ ఫుల్‌స్టాప్ పెట్టింది. రూ.75 కోట్లతో టెండర్లను ఆహ్వానించిన సర్కారు వాటిని అర్ధాంతరంగా రద్దుచేసింది. టెండర్లను రద్దు చేయడానికి కారణాలేంటో కూడా వెల్లడించలేదని టెండరుదారులు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. మూడు రోడ్డు పనులు పూర్తయితే తమ ప్రాంతంలో ట్రాఫిక్ తగ్గుతుందని ఆశించిన విజయవాడ ప్రజలకు, ఆ మార్గాల్లో వాహనచోదకులకు నిరాశే మిగిలింది.

గత నెలలో టెండర్లు

విజయవాడ, గుంటూరు నగరాలతో పాటు రాజధాని అమరావతిలో పది పనులను చేపట్టడానికి గత నెలలో ఏపీ సీఆర్డీఏ రూ.793.21 కోట్లతో టెండర్లు ఆహ్వానించిన సంగతి తెలిసిందే. ఇందులో ఏడు నిర్మాణ, నిర్వహణ పనులు ఉండగా తక్కిన మూడు టెండర్లు సేవలకు సంబంధించినవి. వీటిలో రూ.683.33 కోట్లతో రాజధానిలో వివిధ పనులు కాగా రూ.109.88 కోట్లతో విజయవాడ, గుంటూరులో నాలుగు రోడ్ల నిర్మాణాలు ఉన్నాయి. నిర్మాణ, నిర్వహణ పనుల టెండరు డాక్యుమెంట్లను జూలై 11 నుంచి ఆగస్టు 8వ తేదీ లోగా డౌన్‌లోడ్ చేసుకోవాలని, నిర్దేశిత బిడ్లకు ఆగస్టు ఒకటి నుంచి 13వ తేదీలోగా టెండర్లు దాఖలు చేయవచ్చని నోటీసులో పేర్కొనడం విదితమే.

» విజయవాడ నగరంలోని బల్లెంవారివీధి జంక్షన్ నుంచి నిడమానూరు మెయిన్ రోడ్డు జంక్షన్ వరకు (హెచ్‌టీ లైన్ రోడ్) బీటీ హాట్ మిక్స్‌తో రోడ్డు విస్తరణ, సెంట్రల్ డివైడర్ తదితర పనులకు 26,51,89,656 రూపాయలతో, మహానాడు రోడ్డు.. బల్లెంవారి వీధి నుంచి పోరంకి, నిడమానూరు రోడ్డు విస్తరణ, సెంట్రల్ లైటింగ్, ఇతర పనులకు 25,52,45,567 రూపాయలతో, బందరు రోడ్డు నుంచి హెచ్‌టీ లైన్ జంక్షన్ వరకు బల్లెంవారివీధి రోడ్డు విస్తరణ, సెంట్రల్ డివైడర్, లైటింగ్ పనుల నిమిత్తం 22,96,21,066 రూపాయలతో టెండర్లను జూలైలో ఆహ్వానించిన సంగతి తెలిసిందే. టెండర్‌లో పేర్కొన్న విధంగా ఈ మూడు పనులకు సంబంధించిన టెక్నికల్ బిడ్‌లను ఈనెల 11వ తేదీ తెరవాల్సి ఉంది. సీఆర్డీఏ ఇంజినీరింగ్ విభాగం ఏ కారణం చెప్పకుండానే బిడ్ తెరవలేదు. 19వ తేదీ టెక్నికల్ బిడ్ ఓపెన్ చేస్తున్నట్లు ఆ సమయంలో పేర్కొన్న అధికారులు ఆ పని కూడా చేయకపోగా 29వ తేదీకి వాయిదా వేసిన సంగతి తెలిసిందే. తాజాగా టెండరు ఐడీ 832663ని క్యాన్సిల్/రిజెక్టెడ్ అని శుక్రవారం ఏపీ సీఆర్డీఏ చీఫ్ ఇంజినీర్ తెలియజేశారు.

నిత్యం తీవ్ర ఇబ్బందులే

ట్రాఫిక్‌తో విజయవాడ నగర ప్రజానీకం నిత్యం తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్న సంగతి తెలిసిందే. ప్రతిపాదిత మూడు రోడ్ల విస్తరణ పనులు జరిగినట్లయితే విజయవాడ తూర్పు నియోజకవర్గం పరిధిలోని ప్రాంతాలతో పాటు గన్నవరం, పెనమలూరు నియోజకవర్గాల్లోని పలు కాలనీలకు, గ్రామాలకు ప్రత్యామ్నాయ మార్గంగా, అదనపు సౌకర్యంగా ఉండేది. బెంజిసర్కిల్ ఫ్లైఓవర్ దిగిన తర్వాత హాస్పటల్ జంక్షన్, రామవరప్పాడు రింగ్, నిడమానూరు వరకు ట్రాఫిక్ చెప్పనలవికాదు. చెన్నై– కోల్‌కతా జాతీయ రహదారి కూడా అయినందున ఈ మార్గంలో భారీవాహనాలు ఎక్కువే. గన్నవరం విమానాశ్రయానికి సమయానికి వెళ్లడానికి ప్రయాణికులు పడే ఇబ్బందులు అన్నీఇన్నీ కావు. టెండర్లలో ప్రతిపాదించిన మూడు మార్గాలు విస్తరణకు నోచుకుంటే మహానాడు మార్గం నుంచి బల్లెంవారివీధి గుండా నిడమానూరు మీదుగా అటు గన్నవరం రోడ్డు, ఇటు కానూరు, పోరంకిల మీదుగా బందరు రోడ్డు, మచిలీపట్నం జాతీయరహదారికి చేరుకోవడానికి అనువైన ప్రత్యామ్నాయాలుగా ఉండేవి. అదేవిధంగా వంద అడుగుల రోడ్డు (కామినేని హాస్పటల్ రోడ్డు)కు చేరుకోవడానికి వీలయ్యేది. అన్నింటికీ మించి రెండు ఆటోనగర్‌ల నుంచి ఊరి వెలుపలికి వెళ్లడానికి, నగరంలోకి రావడానికి భారీ వాహనదారులకు ఉపయోగపడేది. తాజాగా రద్దయిన టెండర్ల అంశాన్ని స్థానిక ప్రజాప్రతినిధులు పట్టించుకుని రోడ్ల విస్తరణ పనులు జరిగేలా దృష్టి సారిస్తే ప్రజోపయోగంగా ఉంటుంది.

బిడ్ తెరవలేదు

గుంటూరు జేకేసీ కాలేజీ మార్గంలోని స్వర్ణభారతి నగర్ వద్ద నుంచి పెద్దపలకలూరు వరకు ఇన్నర్ రింగ్ రోడ్డు మూడో ఫేజ్ కింద నిర్మాణానికి రూ.34,87,28,545 టెండరు పిలిచిన సంగతి తెలిసిందే. ఆగస్టు ఏడో తేదీ టెక్నికల్ బిడ్ తెరవగా ఆరు టెండర్లు దాఖలైనట్లు అధికారులు గుర్తించారు. టెండరు నిబంధనల ప్రకారం 8వ తేదీ ఫైనాన్షియల్ బిడ్‌ను తెరవాలి. కానీ ఇప్పటివరకు ఆ పనిచేయలేదు. రాజధాని అమరావతిలో వివిధ పనులకు రూ.683.33 కోట్లతో పిలిచిన టెండర్ల అంశం ఇంకా తేల్లేదు.

మూడు సార్లు వాయిదాలెందుకు? ఇప్పుడు రద్దేల?

విజయవాడ నగరంలో మూడు రోడ్డు పనులకు సంబంధించిన టెక్నికల్ బిడ్‌ను ఓపెన్ చేయకపోగా మూడు పర్యాయాలు వాయిదా వేసి చివరకు ఎందుకు రద్దు చేశారనేది చర్చనీయాంశంగా మారింది. సాధారణంగా టెండరు ఆహ్వానదారు పరిపాలనా కారణాల పేరిట ఎప్పుడైనా రద్దు చేసుకునే అవకాశం ఉన్నప్పటికీ, దాదాపు నెలకు పైగా టెండరు వ్యవహారాలు నడిపి, టెక్నికల్ బిడ్ తెరవడానికి మూడుసార్లు వాయిదాలు వేసి చివర్లో రద్దు చేయడం ఏంటనేదే కాంట్రాక్టర్లు, నిర్మాణ సంస్థల ప్రశ్న.

కనీసం సహేతుక కారణమైనా ఉండాలి కదా అంటున్నారు. అన్ని పనులను కలిపి పెద్దమొత్తంతో టెండర్ ఆహ్వానించి రాజధాని అమరావతిలో మాదిరి బడా కాంట్రాక్టు సంస్థలకు కట్టబెట్టడానికి తాజా టెండర్లను రద్దు చేసి ఉండవచ్చనే అనుమానాలను కాంట్రాక్టర్లు వ్యక్తం చేస్తుండటం పరిశీలనాంశం. అందువల్లే వాయిదాలు వేసి చివరకు టెండర్లనే రద్దు చేశారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

తెలుగు భాష ఔన్నత్యం చాటాలి

కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): తెలుగు భాష ఔన్నత్యం చాటి చెప్పడంలో తొలి భాషా విజ్ఞాని గిడుగు రామ్మూర్తి పంతులు అందించిన సేవలు చిరస్మరణీయమని ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ కొనియాడారు. గిడుగు రామ్మూర్తి పంతులు జయంతి పురస్కరించుకుని శుక్రవారం కలెక్టరేట్‌లోని పింగళి వెంకయ్య సమావేశ మందిరంలో కలెక్టర్ లక్ష్మీశ .. రామ్మూర్తి పంతులు చిత్రపటానికి పూలమాల వేసి నివాళులు అర్పించారు. అనంతరం కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ తెలుగు భాష గొప్పదనాన్ని భావితరాలకు చాటి చెప్పాల్సిన బాధ్యత ప్రతి ఒక్కరిపై ఉందన్నారు. దేశంలో కమ్మనైన తెలుగుకు మించిన భాష మరొకటి లేదన్నారు. గిడుగు రామ్మూర్తి జన్మదినమైన ఆగస్టు 29న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెలుగు భాషా దినోత్సవం నిర్వహిస్తోందన్నారు. తెలుగు వ్యవహారిక భాషకు పితామహుడిగా గిడుగు రామ్మూర్తిని పరిగణిస్తారన్నారు. రామ్మూర్తి తెలుగు ప్రజల హృదయాల్లో చిరస్మరణీయులుగా నిలుస్తారన్నారు. ఉమ్మడి తెలుగు రాష్ట్రాలతో పాటు తమిళనాడు, కర్ణాటక, ఒడిశాతో కలిపి దాదాపు 15 కోట్ల మంది ప్రజలు తెలుగు మాట్లాడుతూ భాషలోని మాధుర్యాన్ని ఆస్వాదిస్తున్నారన్నారు. తల్లిదండ్రులు పిల్లలకు బాల్యం నుంచే తెలుగు భాషలో మాట్లాడటం, రాయడం, చదవడం నేర్పించి తెలుగు భాషను భావితరాలకు అందించడంలో భాగస్వాములు కావాల్సిన అవసరం ఉందని లక్ష్మీశ పిలుపునిచ్చారు. గిడుగు రామ్మూర్తికి నివాళులర్పించిన వారిలో డీఎం అండ్ హెచ్‌వో ఎం.సుహాసిని, ఐసీడీఎస్ పీడీ షేక్ రుక్సానా సుల్తానా బేగం, డీఆర్డీఏ పీడీ ఏఎస్‌వీ నాంచారరావు, కలెక్టరేట్ సిబ్బంది ఉన్నారు.

వ్యర్థాల పాపం ఇంటి దొంగలదే!

- సెప్టిక్ ట్యాంకుల్లో కెమికల్ వ్యర్థాలను తరలిస్తున్న కంపెనీలు
- ఏడాదికి పైగా చెరువులు, పంట కాల్వల్లో పారబోస్తున్న వైనం
- 'సాక్షి' వరస కథనాలతో నిఘా పెట్టిన జి.కొండూరు పోలీసులు
- పోలీసులకు పట్టుబడిన సెప్టిక్ ట్యాంకు

సాక్షి ఎఫెక్ట్

కెమికల్ వ్యర్థాలను పారబోస్తూ జి.కొండూరు పోలీసులకు పట్టుబడిన సెప్టిక్ ట్యాంక్

కెమికల్ వ్యర్థాలను డంపు చేసిన ఆత్కూరు కురిటి చెరువు

జి.కొండూరు: మండల పరిధిలో వ్యర్థాల పాపం ఇంటి దొంగలదే. పోలీసుల నిఘాతో రెడ్‌హ్యాండెడ్‌గా దొరికిపోయారు. కెమికల్, మడ్డి ఆయిల్, టైర్ ఆయిల్ కంపెనీల నుంచి వచ్చే వ్యర్థాలను కాల్వలు, చెరువులు, రహదారుల వెంట పారబోస్తూ కాలుష్యాన్ని సృష్టిస్తున్నారు. వినూత్న పద్ధతిలో వ్యర్థాలను బయటకు తరలించి చేతులు దులుపుకొంటున్న కంపెనీలు, వ్యర్థాలు తమవి కావని చెప్పిన బుకాయింపు మాటలు అవాస్తవమని తేలిపోయింది. 'సాక్షి' వరస కథనాలతో పోలీసులు ప్రత్యేక నిఘా పెట్టారు. ఈ క్రమంలో జి.కొండూరు పరిధిలోని గడ్డమణుగు గ్రామ శివారులో కొత్తూరు రోడ్డులో వ్యర్థాలను పారబోస్తూ సెప్టిక్ ట్యాంకు రెడ్‌హ్యాండెడ్‌గా పోలీసులకు చిక్కడంతో చేసేది లేక కంపెనీల నిర్వాహకులు ముఖం చాటేశారు.

నిత్యం వివాదమే

కొండపల్లి ఐడీఏలోని కెమికల్ పరిశ్రమల నుంచి విడుదలయ్యే వ్యర్థాలు నిత్యం వివాదంగానే మారుతున్నాయి. ఇక్కడ నాలుగు వందల వరకు పరిశ్రమలు ఉండగా వీటిలో ఫార్మా, కెమికల్ కంపెనీలు 12, ప్లాస్టిక్ కంపెనీలు మూడు, మడ్డి ఆయిల్ కంపెనీలు నాలుగు, టైర్ ఆయిల్ కంపెనీలు మూడు వరకు ఉన్నాయి. వీటి నుంచి రోజుకు వేల లీటర్ల కెమికల్ వ్యర్థాలు విడుదలవుతూ ఉంటాయి. వీటిని పక్కనే ఉన్న తొమ్మండ్రం వాగులోకి విడుదల చేయడంతో ఈ నీరు వ్యవసాయ భూముల మీదగా ప్రవహిస్తుంది. ఈ కెమికల్ వ్యర్థాల ప్రభావంతో కవులూరు గ్రామానికి చెందిన 600 ఎకరాలు చవుడుబారి పండక రైతులు నష్టపోతున్నారు. వ్యర్థాల కారణంగా కట్టుబడిపాలెం గ్రామ ప్రజలు పక్షవాతం, ఎలర్జీలు వంటి వ్యాధుల బారిన పడుతున్నారు. మూగజీవాలు మృత్యువాత పడుతున్నాయి. దీంతో కెమికల్ కంపెనీలకు వ్యతిరేకంగా రెండు గ్రామాల ప్రజలు కొన్నేళ్లుగా పోరాడుతున్నారు.

రీసైక్లింగ్ యూనిట్ కూడా వివాదమే

ఈ వ్యర్థాలను శుద్ధి చేసేందుకు రసాయనిక పరిశ్రమల సొసైటీ ఆధ్వర్యాన కొండపల్లి సమీపంలోనే రీసైక్లింగ్ యూనిట్‌ను రూ.8కోట్లతో దశాబ్ద కాలం క్రితం నిర్మించారు. ఈ కంపెనీ నిర్మాణం కూడా వివాదంగానే మారింది. జనావాసాలకు సమీపంలో వ్యర్థాల రీసైక్లింగ్ యూనిట్ నిర్మించడంపై తీవ్ర వ్యతిరేకత వ్యక్తమైంది. ఈ యూనిట్ పూర్తిగా అందుబాటులోకి రాకపోవడంతో పాటు అప్పట్లో ఈ వ్యర్థాలను రీసైక్లింగ్ యూనిట్‌కు తరలించడం ఖర్చుతో కూడుకున్న పని కావడంతో పక్కనే ఉన్న తొమ్మండ్రం వాగులోకి విడుదల చేస్తూ ఆ యూనిట్‌ని నిర్వీర్యం చేశారు. ఇప్పుడు సెప్టిక్ ట్యాంకులతో తరలించే ప్రక్రియ మొదలు పెట్టారు. ఏడాదికిపైగా జరుగుతున్న ఈ దురాగతాన్ని జి.కొండూరు పోలీసులు పసిగట్టడంతో కంపెనీల నిర్వాహకుల తీరు కుడితిలో పడ్డ ఎలుకలా తయారైంది.

సెప్టిక్ ట్యాంకులే అస్త్రాలుగా..

కొండపల్లి ఐడీఏలోని పలు కంపెనీలు ప్రాసెసింగ్ అనంతరం విడుదలయ్యే కెమికల్ వ్యర్థాలను తరలించడానికి సెప్టిక్ ట్యాంకులను అస్త్రాలుగా ఎంచుకున్నారు. ఏడాది కాలంగా కొండపల్లి ఐడీఏలోని పలు కంపెనీల నుంచి లక్షల లీటర్ల కెమికల్ వ్యర్థాలను సెప్టిక్ ట్యాంకుల్లో తరలించి జి.కొండూరు మండల పరిధిలోని పినపాక, ఆత్కూరు, హెచ్.ముత్యాలంపాడు, కందులపాడు, వెలగలేరు, చెవుటూరు, జి.కొండూరు, గడ్డమణుగు గ్రామాల పరిధిలో చెరువులు, కాల్వల్లో పారబోస్తున్నారు. ఈ దారుణంపై 'సాక్షి' కథనాలను ప్రచురించే సమయంలో ఐడీఏలోని కంపెనీల నిర్వాహకులు కొంతమందిని వివరణ కోరగా పారబోస్తున్న వ్యర్థాలకు తమకు ఎటువంటి సంబంధంలేదని బుకాయించారు. ఇప్పుడు కెమికల్ వ్యర్థాలను పారబోస్తూ సెప్టిక్ ట్యాంకు పోలీసులకు పట్టుబడటంతో తమ దందా బయటపడిందని ముఖం చాటేస్తున్నారు. సెప్టిక్ ట్యాంకులో వ్యర్థాలను రవాణా చేస్తున్న ఇద్దరు వ్యక్తులను పోలీసులు అదుపులోకి తీసుకొని విచారణ చేపట్టారు.

చట్టపరంగా కఠిన చర్యలు తీసుకుంటాం

కెమికల్ వ్యర్థాలను కాల్వలు, చెరువులు, రహదారుల వెంబడి పారబోస్తూ పర్యావరణ కాలుష్యానికి పాల్పడితే చట్టపరంగా కఠిన చర్యలు తీసుకుంటాం. వ్యర్థాలను పారబోస్తూ సెప్టిక్ ట్యాంకు పట్టుబడింది. పొల్యూషన్ కంట్రోల్‌బోర్డు అధికారులు నమూనాలను తీసుకెళ్లారు. ఐడీఏలోని కంపెనీల నిర్వాహకులతో మాట్లాడి హెచ్చరించాం. నమూనాల ఫలితాలు రాగానే బాధ్యులపై కేసులు నమోదు చేస్తాం.

–సతీష్‌కుమార్, ఎస్ఐ, జి.కొండూరు

కొత్తగా 129 పోలింగ్ కేంద్రాలు

డీఆర్వో లక్ష్మీనరసింహం

రాజకీయ పార్టీల ప్రతినిధులతో సమావేశం నిర్వహిస్తున్న లక్ష్మీనరసింహం

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): ఎన్నికల ప్రక్రియను మరింత సమర్థంగా నిర్వహించడానికి జిల్లాలో కొత్తగా 129 పోలింగ్ కేంద్రాలను రూపొందించారని జిల్లా రెవెన్యూ అధికారి ఎం.లక్ష్మీనరసింహం అన్నారు. కలెక్టరేట్ ఏపీఎస్ రెడ్డి సమావేశ మందిరంలో శుక్రవారం జిల్లా రెవెన్యూ అధికారి ఎం. లక్ష్మీనరసింహం రాజకీయ పార్టీల ప్రతినిధులతో సమావేశం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా డీఆర్వో మాట్లాడుతూ ఈసీఐ ఆదేశాల మేరకు ఓటర్ల జాబితా ప్రత్యేక సమగ్ర సవరణ 2026 (ఎస్ఐఆర్– 2026) ముందస్తు సన్నాహకాల్లో భాగంగా నిర్దేశించిన కార్యాచరణ ప్రణాళిక మేరకు పోలింగ్ కేంద్రాల హేతుబద్ధీకరణ ప్రక్రియ నిర్వహించామన్నారు. జిల్లాలో 1,200 ఓటర్లకు మించి ఉన్న పోలింగ్ కేంద్రాన్ని హేతుబద్ధీకరించి కొత్త పోలింగ్ కేంద్రం ఏర్పాటు, సమీప పోలింగ్ కేంద్రంలో విలీనం చేయాలని ఆదేశించారన్నారు. ప్రస్తుతం జిల్లాలో 1,792 పోలింగ్ కేంద్రాలు ఉన్నాయని వీటిలో 295 సెంటర్లలో 1,200 మంది ఓటర్లు మించి ఉన్నారన్నారు. అదనంగా ఉన్న ఓటర్లను సమీప కేంద్రంలో విలీనం చేసి కొత్తగా మరో 129 పోలింగ్ సెంటర్ల ఏర్పాటుకు ప్రతిపాదనలను రూపొందించామన్నారు. వీటితో ప్రస్తుతం ఏర్పాటు చేసిన 129తో కలిపి జిల్లాలో మొత్తం పోలింగ్ కేంద్రాల సంఖ్య 1,921కి చేరిందన్నారు. జాబితాను అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు అందజేశామన్నారు. పోలింగ్ కేంద్రం వారీగా బూతు స్థాయి ఏజెంట్లను నియమించుకోవాలని రాజకీయ పార్టీల ప్రతినిధులకు సూచించారు. సమావేశంలో ఆయా రాజకీయ పార్టీల ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు.

ఉద్యోగుల సమస్యల పరిష్కారానికి కృషి

ప్రసంగిస్తున్న విద్యాసాగర్

గాంధీనగర్(విజయవాడ సెంట్రల్): రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల సమస్యల పరిష్కారానికి కృషి చేస్తామని గ్రంథాలయ పరిషత్ చైర్మన్ జి.కోటేశ్వరరావు, ఏపీ ఎన్జీవో సంఘం అధ్యక్షుడు ఎ.విద్యాసాగర్ అన్నారు. శుక్రవారం ఎంజీ రోడ్డులోని ఠాగూర్ స్మారక గ్రంథాలయంలో ఏపీ జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థల సంఘం ద్వితీయ మహాసభ జరిగింది. సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు గురిందపల్లి రాంబాబు అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో రాష్ట్రంలో అన్ని జిల్లాల నుంచి ఉద్యోగులు పెద్ద సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు. రాష్ట్ర గ్రంథాలయ పరిషత్ అధ్యక్షుడు గొనుగుంట్ల కోటేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ శాఖా గ్రంథాలయ ఉద్యోగులకు 010 పద్దు ద్వారా జీతాల చెల్లింపునకు కృషి చేస్తానన్నారు. జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థలకు చెల్లించాల్సిన సెస్ బకాయిలు నేరుగా సంస్థ ఖాతాల్లో జమ చేసేలా విద్యా శాఖ మంత్రి లోకేష్ దృష్టికి తీసుకెళ్తానన్నారు. ఎన్జీవో సంఘ అధ్యక్షుడు విద్యాసాగర్ మాట్లాడుతూ ఉద్యోగుల పదోన్నతులు, పనివేళల మార్పు తదితర సమస్యల పరిష్కారానికి కృషి చేస్తానన్నారు. అనంతరం పదవి విరమణ చేసిన తోకల రాంబాబును సత్కరించారు. కార్యక్రమంలో ఠాగూర్ లైబ్రేరియన్ రమాదేవి , రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి నాదెండ్ల బాబ్జి, కోశాధికారి బి.గణేష్ బాబు, ఉపాధ్యక్షులు రంగారావు, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కొనసాగుతున్న డీఎస్సీ సర్టిఫికెట్ల పరిశీలన

సర్టిఫికెట్ల పరిశీలన ప్రక్రియను పర్యవేక్షిస్తున్న కృష్ణా జిల్లా ట్రైనీ కలెక్టర్ ఫర్హీన్, అబ్జర్వర్ ప్రసన్నకుమార్

మచిలీపట్నంఅర్బన్: డీఎస్సీ 2025 ఉపాధ్యాయ నియామకాలకు సంబంధించిన సర్టిఫికెట్ల పరిశీలన రెండో రోజు స్థానిక నోబుల్ కళాశాలలో జిల్లా విద్యాశాఖ ఆధ్వర్యాన శుక్రవారం కొనసాగింది. ఈ సందర్భంగా ట్రైనీ కలెక్టర్ ఫర్హీన్ పరిశీలన కేంద్రాన్ని సందర్శించారు. అబ్జర్వర్ ప్రసన్న కుమార్, ఎన్టీఆర్ జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి యూవీ సుబ్బారావు, కృష్ణా జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి పీవీజే రామారావుతో కలిసి పరిశీలనను పర్యవేక్షించారు. రెండో రోజు 136 మంది అభ్యర్థులు సర్టిఫికెట్ల పరిశీలన పూర్తి చేసుకున్నారు. గురువారం హాజరు కాని 20 మందికి రెండో రోజు అవకాశం కల్పించారు. మొత్తం 1,188 మంది అభ్యర్థులకు కాల్ లెటర్లు పంపగా, మొదటి రోజు 1,048 మంది, రెండో రోజు 136 మంది సర్టిఫికెట్ల పరిశీలన జరిగింది. గైర్హాజరైన వారి జాబితాను రాష్ట్ర విద్యాశాఖకు పంపించామని, వారి ఫోన్ నంబర్లు అందిన వెంటనే సర్టిఫికెట్ల పరిశీలనకు హాజరు కావాలని తెలియజేస్తామని కృష్ణా జిల్లా డీఈఓ రామారావు తెలిపారు. ఇకపై ప్రక్రియను జిల్లా విద్యాశాఖ కార్యాలయంలో కొనసాగిస్తామని వెల్లడించారు.

క్లుప్తంగా

108 అంబులెన్స్ ఢీకొని వ్యక్తి మృతి

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు): ప్రాణాలను కాపాడాల్సిన 108 అంబులెన్సే ఓ వ్యక్తి మృతికి కారణమైంది. ఈ ఘటన కృష్ణలంక పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలో పీఎన్‌బీఎస్ పరిసరాల్లో చోటుచేసుకుంది. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల మేరకు రాణిగారి తోట, సంగుల పేరయ్య వీధిలో జల్లి వెంకటేశ్వరరావు(36), భార్య రత్నకుమారి, ఇద్దరు కుమారులతో కలిసి నివాసం ఉంటున్నాడు. బస్టాండ్ వద్ద ఒక కార్ ట్రావెల్స్‌లో గుమాస్తాగా పనిచేస్తూ కుటుంబాన్ని పోషిస్తుంటాడు. ఈ క్రమంలో అతను నైట్ డ్యూటీలో ఉండగా.. గురువారం రాత్రి టీ తాగేందుకు కార్ ట్రావెల్స్ కార్యాలయం నుంచి బాలాజీ హోటల్ వద్దకు వెళ్తున్నాడు. ఈ సమయంలో ప్రకాశం బ్యారేజీ వైపు నుంచి వారధి వైపునకు అతివేగంగా వెళ్తున్న 108 అంబులెన్స్ అదుపుతప్పి రోడ్డు పక్కన వెళ్తున్న అతనిని బలంగా ఢీకొట్టింది. దీంతో అతను తీవ్రంగా గాయపడడంతో అపస్మారకస్థితిలోకి వెళ్లాడు. వెంటనే చుట్టుపక్కల వారు చికిత్స నిమిత్తం ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి తరలించారు. వైద్యులు అతనిని పరీక్షించి మృతి చెందినట్లు నిర్ధారించారు. పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేపట్టారు. పరారీలో ఉన్న అంబులెన్స్ డ్రైవర్ కోసం గాలిస్తున్నట్లు పోలీసులు తెలిపారు.

బుడమేరు వరద తగ్గుముఖం

జి.కొండూరు: ఎగువ ప్రాంతాలైన ఏ.కొండూరు, మైలవరం, రెడ్డిగూడెం మండలాల్లో గురువారం రాత్రి నుంచి వర్షం లేకపోవడంతో బుడమేరులో వరద ప్రవాహం తగ్గుముఖం పట్టింది. వెలగలేరు హెడ్ రెగ్యులేటర్ వద్ద శుక్రవారం సాయంత్రానికి 3.2అడుగుల మేర నీటి నిల్వ ఉండగా 2,600క్యూసెక్కుల నీటి ప్రవాహం డైవర్షన్ కెనాల్ ద్వారా కృష్ణా నదిలోకి వెళ్తోంది. హెచ్. ముత్యాలంపాడు వద్ద చప్టా మీదుగా బుడమేరు వరద ప్రవాహం కొనసాగుతున్నందున పక్కనే ఉన్న శిథిల వంతెన మీదుగా ద్విచక్ర వాహనాలు రాకపోకలు సాగిస్తున్నాయి. భారీ వాహనాలను ఈ వంతెన మీదుగా పోలీసులు అనుమతించడం లేదు. వరద ప్రవాహం క్రమక్రమంగా తగ్గుతున్నందున ప్రజలు ఎటువంటి ఆందోళన చెందనవసరం లేదని ఇరిగేషన్ అధికారులు చెబుతున్నారు.

పోటులో బ్రాహ్మణులను రెగ్యులరైజ్ చేయాలని డిమాండ్

గాంధీనగర్ (విజయవాడ సెంట్రల్): తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలోని లడ్డూ, ప్రసాదాల తయారీ విభాగంలో కాంట్రాక్ట్ విధానంలో ఎన్నో ఏళ్లుగా పని చేస్తున్న బ్రాహ్మణులను పర్మినెంట్ చేయాలని ధార్మిక పరివార్–బ్రాహ్మణ సంక్షేమ వేదిక డిమాండ్ చేసింది. శుక్రవారం విజయవాడలో జరిగిన విలేకరుల సమావేశంలో ధార్మిక పరివార్ జాతీయ అధ్యక్షుడు వి.వి. రామారావు మాట్లాడుతూ 25 ఏళ్లుగా దేవుని కైంకర్యాలలో ఎంతో కీలకమైన పోటులో లడ్డూ, ఇతర ప్రసాదాల తయారీ కార్మికులు దుర్భర జీవితాలను గడుపుతున్నారన్నారు. కాంట్రాక్ట్ విధానంలో పనిచేస్తున్న వారిని పర్మినెంట్ చేయకపోవడం వల్ల ప్రయోజనాలు కోల్పోవాల్సి వస్తోందన్నారు. టీటీడీలోని ఇతర విభాగాల్లో పనిచేస్తున్న కార్మికులను యాజమాన్యం రెగ్యులరైజ్ చేసిందని, కానీ పోటులో పనిచేస్తున్న బ్రాహ్మణుల విషయంలో చొరవ చూపడం లేదన్నారు. తక్షణమే యాజమాన్యం స్పందించాలన్నారు.

మందేసి.. చిందేసి..

కొండపల్లి ఖిల్లాపై కుర్రాళ్ల వీరంగం

- మందు, చిందులతో హంగామా
- కార్లు, బైక్‌లతో రేస్‌లు, విన్యాస్యాలు
- భయభ్రాంతులకు గురవుతున్న సందర్శకులు
- ఖిల్లాపై కొరవడిన అధికారుల పర్యవేక్షణ

కొండపల్లి ఖిల్లాపైకి వెళ్లే మార్గంలో కారుపైకి ఎక్కి ఫీట్లు చేస్తున్న యువకులు

కొండపల్లి(ఇబ్రహీంపట్నం): శతాబ్దాల చారిత్రక నేపథ్యం కలిగిన కొండపల్లి ఖిల్లా ప్రాశస్త్యం మసకబారుతోంది. ఎందరో రాజులకు పరిపాలన కేంద్రంగా నిలిచిన ఖిల్లా.. నేడు మందు బాబులకు అడ్డాగా మారింది. కార్ రేస్‌లతో పాటు మందు, విందు, చిందులతో యువకులు ఖిల్లాపై చెలరేగిపోతున్నారు. వినాయక చవితి పర్వదినం రోజు కొందరు యువకులు ఖిల్లాపై వీరంగం సృష్టించిన విషయం ఆలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చింది. పర్యాటక శాఖ అధికారుల నిర్లక్ష్యంతో ఇటువంటి ఘటనల చోటుచేసుకోవడం దురదృష్టకరమని చరిత్రకారులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. కూటమి ప్రభుత్వంలో విచ్చలవిడి మద్యం విక్రయాలే ఇటువంటి ఘటనలకు కారణమని చెబుతున్నారు.

ఒక గ్రూప్‌గా వచ్చి..

వినాయక చవితి పండగ సెలవు రోజున సుమారు 50 మంది యువకులు కొండపల్లి ఖిల్లాపై టూర్ ప్రోగ్రాం నిర్ణయించుకుని ఘాట్ రోడ్డుకు చేరుకున్నారు. ఖిల్లాపైకి చేరుకునే క్రమంలో కొందరు కార్లపైకి ఎక్కి విన్యాసాలు చేశారు. మరికొందరు డోర్‌ల నుంచి బయటకు చూస్తూ హావాభావాలు ప్రదర్శించి ఘాట్ రోడ్డులో ప్రయాణించే ఇతరులను భయభ్రాంతులకు గురిచేశారు. కార్లతో పాటు బైక్‌లపై కూడా రేస్‌లను తలపించే విధంగా సైరన్ వేసి డ్రైవింగ్ విన్యాసాలు చేస్తూ కుటుంబ సభ్యులతో వచ్చిన వారిని భయకంపితులను చేశారని ప్రత్యక్ష సాక్షులు చెబుతున్నారు. ఇటువంటి ఘటనలతో ఖిల్లాకు పర్యాటకుల సంఖ్య తగ్గే అవకాశం ఉందని ప్రజాసంఘాలు మండిపడుతున్నాయి.

అధికారుల పర్యవేక్షణ శూన్యం..

కొండపల్లి ఖిల్లా రాష్ట్ర పర్యాటక శాఖ అధికారుల పర్యవేక్షణలో నిర్వహిస్తున్నారు. ఖిల్లాపై ఒక సూపర్ వైజర్‌తో పాటు గైడ్, టికెట్లు వసూలు, పారిశుద్ధ్య సిబ్బంది విధులు నిర్వర్తిస్తారు. వీరు టికెట్లు వసూలు తప్ప పర్యాటకుల కదలికలపై దృష్టి పెట్టకపోవడం ఇటువంటి సంఘటనలు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. ఖిల్లాపైకి వివిధ దేశాలు, రాష్ట్రాలు, జిల్లాల నుంచి సందర్శకులు వస్తారు. వీరితో పాటు ట్రెక్కింగ్ చేసేందుకు పాఠశాలలు, కళాశాల నుంచి విద్యార్థులు వెళ్తుంటారు. ఇటీవల కాలంలో జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ, జాయింట్ కలెక్టర్ ఇలక్కియా, ఆర్డీఓ చైతన్య ఇతర అధికారులతో ట్రెక్కింగ్ చేశారు. మందుబాబుల హంగామాతో పర్యాటకులు, ట్రెక్కర్లు సైతం ఇబ్బందులకు గురయ్యే అవకాశం ఉంది. మందుబాబులపై అధికారులు దృష్టిసారించి అసాంఘిక కార్యకలాపాలు అరికట్టాలని సందర్శకులు కోరుతున్నారు.

కొండపల్లి ఖిల్లాపై టేబుల్ ఏర్పాటు చేసి మద్యం తాగుతున్న యువకులు

రేవ్ పార్టీ రేంజ్‌లో..

కొండపైకి చేరిన యువకులు ఖిల్లాపై బార్ అండ్ రెస్టారెంట్ మాదిరి టేబుల్స్ ఏర్పాటు చేసి మద్యం తాగారు. మద్యం మత్తులో ఖిల్లాపై నానా హంగామా సృష్టించారు. రేవ్ పార్టీ కల్చర్‌ను గుర్తు చేస్తూ చిందులు వేశారు. మద్యం మత్తులో వారిలో వారు వాదులాడుకున్నారు. ఓ దశలో వారిలో వారు రెండు వర్గాలుగా విడిపోయి ఘర్షణకు దిగారు. ఒకరిపై ఒకరు దాడులు ప్రతిదాడులు చేసుకున్నారు. కుటుంబ సభ్యులతో ఖిల్లాపై సరదాగా గడుపుదామని వచ్చిన సందర్శకులు వీరి హంగామా చూసి, హడావుడిగా కొండదిగి వెళ్లిపోయారు.

ఐక్యతా మార్గంలో ‘బౌద్ధ ధర్మ యాత్ర’

ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

అంబేడ్కర్ స్మృతి వనం వద్ద యాత్రను ప్రారంభిస్తున్న కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): బుద్ధుని బోధనలు.. శాంతి, కరుణ, సోదరభావానికి ప్రతీకలని కలెక్టర్ డాక్టర్ జి. లక్ష్మీశ పేర్కొన్నారు. ఈ గొప్ప సందేశాన్ని ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్లడం, దక్షిణాసియా అంతటా సాంస్కృతిక, వారసత్వ పర్యాటకాన్ని మెరుగుపరిచే లక్ష్యంతో ట్రై సర్వీసెస్ లార్డ్ బుద్ధా సర్క్యూట్ మోటారు సైకిల్ యాత్ర ప్రారంభమైందన్నారు. ఈ యాత్ర విజయవంతం కావాలని ఆకాంక్షిస్తున్నట్లు కలెక్టర్ అన్నారు. శుక్రవారం విజయవాడలోని డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ స్మృతివనం వద్ద కలెక్టర్ లక్ష్మీశ.. లార్డ్ బుద్ధా సర్క్యూట్ మోటారు సైకిల్ యాత్రను జెండా ఊపి ప్రారంభించారు. నేపాల్, భారత్, శ్రీలంకలోని ముఖ్యమైన బౌద్ధ ప్రదేశాలను కవర్ చేసే లక్ష్యంతో ఈ యాత్ర విజయవంతంగా ముందుకు సాగుతోందన్నారు. దేశ త్రివిధ దళాల అధికారులు, యువ ప్రతినిధులు పాల్గొంటున్న ఈ యాత్ర శుక్రవారం విజయవాడకు చేరుకుంది. కలెక్టర్ లక్ష్మీశ.. అధికారులతో కలిసి స్వాగతం పలికి, అభినందనలు తెలియజేశారు. కార్యక్రమంలో కన్వీనర్ రాహుల్ లక్ష్మణ్ పాటిల్, జిల్లా పర్యాటక అధికారి ఎ.శిల్ప, సాంస్కృతిక శాఖ అధికారి సుమన్, ఘంటసాల ప్రభుత్వ సంగీత నృత్య కళాశాల అధ్యాపకులు పాల్గొన్నారు.

ఎయిడ్స్ రహిత సమాజానికి పాటుపడదాం

ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

బుక్‌లెట్ ఆవిష్కరిస్తున్న కలెక్టర్ లక్ష్మీశ, చిత్రంలో డీఎంహెచ్‌ఓ సుహాసిని ఇతర అధికారులు

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): హెచ్ఐవీ/ఎయిడ్స్ రహిత సమాజం నెలకొల్పేందుకు స్వచ్ఛంద సంస్థల భాగస్వామ్యం కీలకమని ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ డాక్టర్ జి. లక్ష్మీశ అన్నారు. ఎయిడ్స్ పట్ల ప్రజల్లో పూర్తి అవగాహన కల్పించి వ్యాధిని నివారించాలన్నారు. వ్యాధిగ్రస్తులపై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టి సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతులుగా తయారు చేసేలా సంస్థలు కృషి చేయాలన్నారు. కలెక్టరేట్‌లోని పింగళి వెంకయ్య సమావేశ మందిరంలో శుక్రవారం వైద్య ఆరోగ్య శాఖ అధికారులు, స్వచ్ఛంద సంస్థల ప్రతినిధులతో ఎయిడ్స్ వ్యాధి నివారణపై సమీక్ష సమావేశం జరిగింది. సమావేశంలో కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ జిల్లాలో విజయవాడ, మైలవరం, తిరువూరు, నందిగామ, జగ్గయ్యపేటలలో హెచ్ఐవీ/ఎయిడ్స్ పరీక్షల కేంద్రాలతో పాటు ఐసీటీఆర్ మొబైల్ వాహనం ద్వారా ఎయిడ్స్ నిర్ధారణ పరీక్షలను నిర్వహిస్తున్నామన్నారు. ఎయిడ్స్ వ్యాధిగ్రస్తులకు అవసరమైన రక్తాన్ని, 17 బ్లడ్ బ్యాంకుల ద్వారా అందజేస్తున్నామన్నారు. ప్రభుత్వ సర్వజన ఆస్పత్రి, పాత ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులలో ఏఆర్‌టీ సెంటర్‌ను నిర్వహిస్తున్నట్లు తెలిపారు. జిల్లాలో హెచ్ఐవీ వ్యాధిగ్రస్తులకు సేవలందించేందుకు 9 స్వచ్ఛంద సంస్థలు సేవలు అందిస్తున్నాయన్నారు. 2024–25 సంవత్సరంలో 1,300 హెచ్ఐవీ పాజిటివ్ కేసులను గుర్తించామనిని, వీరిలో 1,291 మందికి వైద్య సహాయం అందించడంతో పాటు 1,924 మందికి పెన్షన్లు, పౌష్టికాహారాన్ని అందిస్తున్నామన్నారు.

ప్రత్యేక క్యాంపెయిన్ ద్వారా..

‘మీకు తెలుసా’ క్యాంపెయిన్ ద్వారా ఎయిడ్స్ వ్యాధి వ్యాప్తి, నివారణ మార్గాలు, పరీక్షలు చేయించుకోవడం, వైద్య సేవలు పొందడం, కండోమ్ వాడకం, వ్యాధి నివారణపై చర్చాగోష్టులు నిర్వహించడం, వ్యాధిగ్రస్తుల పట్ల వివక్ష చూపకుండా చర్యలు తీసుకోవడం, టోల్ ఫ్రీ నంబర్ 1097 ద్వారా సహకారం పొందడం, వైరల్‌లోడ్ తగ్గించడం వంటి అంశాలను మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా ఆధునిక ప్రచార పద్ధతుల ద్వారా ప్రజలకు చేరువ చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు. అనంతరం వ్యాధిపై ప్రజలలో అవగాహన కల్పించేందుకు రూపొందించిన వాల్ పోస్టర్లు, కరపత్రాలు, బుక్‌లెట్లను కలెక్టర్ విడుదల చేశారు. సమావేశంలో డీఎం అండ్‌హెచ్‌ఓ ఎం. సుహాసిని, అడిషనల్ డీఎంఅండ్‌హెచ్‌వో, జిల్లా ఎయిడ్స్ కంట్రోల్ అధికారి డాక్టర్ బి.బాను నాయక్, జెడ్పీ సీఈవో కె. కన్నమనాయుడు, ఐసీడీఎస్ పీడీ షేక్ రుక్సానా సుల్తానా బేగం, డీఆర్‌డీఏ పీడీ ఏఎన్‌వీ నాంచారరావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

విశ్రాంత బ్యాంకు ఉద్యోగి డిజిటల్ అరెస్ట్

- పోలీసులమంటూ 72 గంటల పాటు వేధింపులు
- రూ. 12లక్షలు కాజేసేందుకు స్కెచ్
- బ్యాంకు ఉద్యోగుల అప్రమత్తతతో సైబర్ నేరగాళ్ల ప్రయత్నం విఫలం

బాధితునితో సైబర్ క్రైమ్ సీఐ గుణరామ్

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): విశ్రాంత బ్యాంకు ఉద్యోగిపై సైబర్ నేరగాళ్లు గురిపెట్టారు. డిజిటల్ అరెస్టు పేరుతో 72 గంటల పాటు వివిధ రకాలుగా వేధింపులకు గురిచేశారు. వారి ఒత్తిళ్లకు భయపడిన ఆ రిటైర్డ్ ఉద్యోగి, తన పేరుపై ఉన్న వివిధ డిపాజిట్లలోని రూ.12 లక్షలను సైబర్ నేరగాళ్ల ఖాతాలకు బదిలీ చేసేందుకు సిద్ధమయ్యారు. డిపాజిట్‌లు క్యాన్సిల్ చేయడంపై అనుమానం వచ్చిన కేడీసీసీ బ్యాంకు మేనేజర్ ఎ. రమ్యకృష్ణ సైబర్ క్రైమ్ పోలీసులకు సమాచారం ఇచ్చారు. సైబర్ క్రైమ్ సీఐ బి. గుణరామ్ వెంటనే రంగంలోకి దిగి సైబర్ నేరగాళ్ల ప్రయత్నాన్ని విఫలం చేశారు.

పూర్తి వివరాలు ఇవి..

రిటైర్డ్ బ్యాంకు మేనేజర్ చలసాని పూర్ణచంద్రరావు(74) మొగల్రాజపురం ప్రాంతంలో నివసిస్తుంటారు. ఆయనకు మూడు రోజుల కిందట గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు పోలీసుల పేరుతో ఫోన్ చేసి ‘నీ అకౌంట్‌లో రూ.3కోట్లు పడ్డాయి.. నీ బ్యాంకు లావాదేవీలన్నీ మా వద్ద ఉన్నాయి, నీవు విదేశాలకు ఎవరెవరిని పంపుతున్నావో మాకంతా తెలుసు’ అంటూ బెదిరింపులకు పాల్పడ్డారు. అంతేకాకుండా అకౌంట్ సీజ్ చేస్తామంటూ బ్లాక్ మెయిలింగ్‌కు దిగారు. వారి వేధింపులు తీవ్రరూపం దాల్చడంతో భరించలేని వృద్ధుడు తన ఖాతాల్లో డిపాజిట్ల రూపంలో ఉన్న రూ.12 లక్షలు వారికి ఇచ్చేందుకు సిద్ధమయ్యారు.

బ్యాంక్ సిబ్బందికి అనుమానం..

విశ్రాంతి ఉద్యోగి కేడీసీసీ బ్యాంకు బ్రాంచికి వెళ్లి తన డిపాజిట్లు రూ.12 లక్షలు రద్దు చేసుకుని సైబర్ నేరగాళ్లు ఇచ్చిన అకౌంట్‌కు బదిలీ చేయాలని బ్యాంకు సిబ్బందిని కోరారు. బ్యాంకు ఉద్యోగులకు అనుమానం రావడంతో ఎందుకు బదిలీ చేస్తున్నారని ప్రశ్నించారు. పొంతన లేని సమాధానాలు చెప్పడంతో పాటు, భయాందోళనతో ఉండటాన్ని గుర్తించారు. దీంతో నగదు బదిలీ చేయకుండా విశ్రాంత ఉద్యోగికి నచ్చజెప్పేందుకు యత్నించగా వినలేదు.

సైబర్ పోలీసులకు సమాచారం..

విశ్రాంత ఉద్యోగి ప్రవర్తనపై అనుమానం వచ్చిన బ్యాంకు మేనేజర్ ఎ. రమ్యకృష్ణ సైబర్ పోలీసులకు సమాచారమిచ్చారు. వెంటనే స్పందించిన సీఐబి. గుణరామ్, కానిస్టేబుల్ జి. ఉదయభాను బ్యాంకు వద్దకు చేరుకుని ఖాతాదారుని వివరాలు తెలుసుకున్నారు. ఆ సమయంలోనే సైబర్ నేరగాళ్లు మళ్లీ ఫోన్ చేయడంతో సీఐ గుణరామ్ ఫోన్ తీసుకుని వారిని హెచ్చరించడంతో ఫోన్ కట్ చేశారు. అనంతరం పోలీసులకు విశ్రాంత ఉద్యోగి 72 గంటలుగా తనను ఏ విధంగా ఇబ్బంది పెట్టారో వివరించారు. పోలీసులు బ్యాంకు సిబ్బంది ధైర్యం చెప్పడంతో ఆందోళన నుంచి బయటపడ్డారు. కాగా నగదు బదిలీపై అనుమానించి వెంటనే అప్రమత్తమైన బ్యాంకు మేనేజర్ రమ్య కృష్ణ, ఇతర సిబ్బందిని సైబర్ పోలీసులు అభినందించారు.

వైభవంగా జైనుల శోభాయాత్ర

శోభాయాత్రలో నృత్యాలు చేస్తున్న జైనులు

వన్‌టౌన్(విజయవాడపశ్చిమ): నగరంలోని జైనులు నిర్వహించిన శోభాయాత్ర శుక్రవారం నేత్రపర్వంగా జరిగింది. మహావీర్ భగవానుని స్మరించుకుంటూ జైనులు శోభాయాత్రలో పాల్గొన్నారు. శ్రీ సంభవనాథ్ జైన్ శ్వేతాంబర్ మూర్తి పూజక్ సంఘ్ ఆధ్వర్యంలో ఈ యాత్రను నిర్వహించారు. పర్యూషన్ ముగింపుతో పాటుగా అష్టసిద్ధిదాయక్ సిద్ధితప్ (36 రోజుల ఉపవాసదీక్షలు) ముగింపును పురస్కరించుకొని పలు కార్యక్రమాలను నిర్వహించారు. అందులో భాగంగా నిర్వహించిన శోభాయాత్రలో గుర్రపు బగ్గీని పూలతో అలంకరించి అందులో మహావీరుని విగ్రహాన్ని ఏర్పాటు చేసి ఊరేగించారు. అంతేకాకుండా పర్యూషన్ పర్వదినాన్ని పురస్కరించుకొని అధిక రోజులు ఉపవాసదీక్షలు పాటించిన కుటుంబాలను గుర్రపుబగ్గీలలో ఊరేగించారు. జైనులు సంకీర్తనలతో నత్యాలు చేస్తూ సందడి చేశారు. వన్‌టౌన్‌లోని జైనులు తమ ఇళ్ల ఎదుటకు వచ్చిన మహావీరునికి వారి సంప్రదాయ పద్ధతిలో నేలపై పీటను ఉంచి, బియ్యంతో మహావీరుని మంత్రాన్ని రాస్తూ ఎదురు చల్లుతూ స్వాగతం పలికారు.

ఉపవాస దీక్షలు సంస్కరిస్తాయి..

ఉపవాస దీక్షలు మానవులను సంస్కరిస్తాయని ప్రముఖ జైనగురువులు పన్యాస్ ప్రవర్ సమర్పణ ప్రభ్ విజయాజీ, సాధ్వి రాజనమ్రతా శ్రీజీ అన్నారు. శోభాయాత్ర మార్వాడీ గుడి వీధిలోని జైన ఆలయం నుంచి బయలుదేరి శివాలయంవీధి, మెయిన్‌బజార్, హిందూ హైస్కూల్, సుబ్బరామయ్యవీధి, వట్టూరి వారి వీధి తదితర ప్రాంతాల మీదుగా పల్లెవీధిలోని అజిత్‌నాథ్ ప్రవచన్ వాటికా ప్రాంగణానికి చేరుకుంది. పలువురు జైనగురువులు పాల్గొన్నారు. ట్రస్ట్ అధ్యక్షుడు ప్రవీణ్ కుమార్ బోడోతరియా, ఉపాధ్యక్షుడు అశోక్ జైన్, జయంతిలాల్ జైన్, కార్యదర్శి పన్నాలాల్ జైన్ తదితరులు కార్యక్రమాన్ని పర్యవేక్షించారు.

రైలులో గుర్తుతెలియని వ్యక్తి మృతి

రైల్వేస్టేషన్(విజయవాడపశ్చిమ): రైలులో గుర్తు తెలియని వ్యక్తి మృతిచెందిన ఘటనపై విజయవాడ ప్రభుత్వ రైల్వే పోలీసులు (జీఆర్‌పీ) శుక్రవారం కేసు నమోదు చేశారు. జీఆర్‌పీ సిబ్బంది తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. శుక్రవారం జనశతాబ్ది ఎక్స్‌ప్రెస్ విజయవాడ స్టేషన్‌లోని ప్లాట్‌ఫాం నంబర్ పదిపై ఆగింది. ఈ క్రమంలో ఆ రైలులో గుర్తు తెలియని వ్యక్తి మృతిచెందినట్లు తోటి ప్రయాణికులు ఇచ్చిన సమాచారం మేరకు జీఆర్‌పీ హెడ్‌కానిస్టేబుల్ పార్థసారథి రైలు వద్దకు చేరుకుని ప్రయాణికుల నుంచి వివరాలు అడిగి నమోదు చేసుకున్నారు. దీనిపై అనుమానాస్పద మృతిగా కేసు నమోదు చేసి మృతదేహాన్ని ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి తరలించారు. మృతుని వయస్సు సుమారు 45 ఏళ్లు ఉంటుందని, ఒంటిపై పసుపు, నీలం రంగు గళ్ల ఫుల్ హ్యాండ్స్ షర్ట్, నీలం, కుంకుమ రంగు గళ్ల లుంగీ ధరించి ఉన్నాడని, కుడి మోచేతి కింది భాగంలో ‘ఎన్టీఆర్’ అనే ఇంగ్లిష్ అక్షరాలు ఉన్నాయని, ఇతర ఎటువంటి ఆధారాలు లభించలేదని తెలిపారు. మృతుని ఆచూకీ తెలిసిన వారు విజయవాడ జీఆర్‌పీ స్టేషన్‌లో గాని లేదా 8897156153 నంబర్ ద్వారా సమాచారం అందించాలని పోలీసులు తెలిపారు.

క్లుప్తంగా

కొత్త జిల్లాకు కాకాని పేరు పెట్టండి

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొత్తగా ఏర్పాటు చేయనున్న జిల్లాల్లో ఒక జిల్లాకు కాకాని వెంకటరత్నం పేరు పెట్టాలని కాకాని ఆశయ సాధన సమితి అధ్యక్షుడు తరుణ్ కాకాని శుక్రవారం జిల్లా కలెక్టర్ జి.లక్ష్మీశను కలిసి వినతిపత్రం అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ స్వాతంత్ర్య సమరయోధునిగా, జై ఆంధ్ర ఉద్యమంలో కీలకంగా, మూడుసార్లు ఎమెల్యేగా పనిచేసి కృష్ణాజిల్లా అభివృద్ధిలో ప్రధాన పాత్ర పోషించిన కాకానికి తగు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని కోరారు. బెంజిసర్కిల్‌కు కాకాని సర్కిల్‌గా నామకరణం చేయాలన్నారు. కలెక్టర్‌ను కలిసిన వారిలో గోగినేని ధనశేఖర్, జాస్తి సతీష్, బసవేశ్వరరావు, తదితరులు ఉన్నారు.

పుల్లేటి కట్ట ఆక్రమణలు తొలగింపు

పటమట(విజయవాడతూర్పు): భారీ వర్షాల నేపథ్యంలో విజయవాడ నగరం ముంపునకు గురికాకుండా పట్టణ ప్రణాళిక విభాగం అధికారులు పుల్లేటి కట్టపై ప్రత్యేక దృష్టి సారించారు. 3వ డివిజన్‌లో ఉన్న పుల్లేటి కట్ట దశాబ్దాలుగా ఆక్రమణలకు గురై, తన అసలు రూపాన్ని కోల్పోయిందని, దీని ఫలితంగా డ్రెయిన్ పరిసర ప్రాంతాలైన లోతట్టు ప్రాంతాలు తీవ్ర ముంపునకు గురై ప్రజలు అష్టకష్టాలు పడుతున్నారని ఫిర్యాదులు రావటంతో స్థానిక టీపీబీవో వశీంబేగ్ ఆధ్వర్యంలో శుక్రవారం ఆక్రమణల తొలగింపు కార్యక్రమం చేపట్టారు. వీఎంసీ ఇంజినీరింగ్, టౌన్ ప్లానింగ్, హార్టికల్చర్ విభాగాల సమన్వయంతో అక్రమంగా నిర్మించిన కట్టడాలను, చెత్తాచెదారాన్ని యంత్రాల సహాయంతో తొలగించి, డ్రెయిన్ ప్రవాహానికి మార్గం సుగమం చేశారు. భవిష్యత్తులో ఇలాంటి సమస్యలు పునరావృతం కాకుండా, ముంపు నివారణకు శాశ్వత పరిష్కారాలను అమలు చేస్తామని అధికారులు తెలిపారు.

వినాయకునికి అడపా ప్రత్యేక పూజలు

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు): కృష్ణలంక, 20వ డివిజన్‌లో ఏర్పాటు చేసిన పలు గణేష్ మండపాల్లో కొలువై ఉన్న వినాయకునికి స్థానిక కార్పొరేటర్, కాపు కార్పొరేషన్ మాజీ చైర్మన్ అడపా శేషు ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు. డివిజన్‌లోని ఇందిరా కాలనీ, కరకట్ట ప్రాంతాల్లో గణేష్ ఉత్సవ కమిటీల ఆధ్వర్యంలో ఏర్పాటు చేసిన వినాయక పందిర్లలో శుక్రవారం ఆయన వినాయకుడిని దర్శించుకుని తీర్థప్రసాదాలు స్వీకరించారు.

నేడు సిద్ధార్థలో కూచిపూడి నృత్య ప్రదర్శన

మొగల్రాజపురం (విజయవాడ తూర్పు): సిద్ధార్థ కళాపీఠం ఆధ్వర్యంలో శనివారం సాయంత్రం 6.30 గంటలకు మొగల్రాజపురం సిద్ధార్థ ఆడిటోరియంలో త్రైలోక్య ఆర్ట్స్ అసోసియేషన్(హైదరాబాద్) బృందం ఆధ్వర్యంలో నారాయణతే నమో నమో పేరుతో కూచిపూడి నృత్య రూపక ప్రదర్శన నిర్వహిస్తున్నట్టు ముమ్మనేని సుబ్బారావు సిద్ధార్థ కళాపీఠం అధ్యక్షుడు పాలడుగు లక్ష్మణరావు శుక్రవారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. ఈ నృత్య రూపక ప్రదర్శనలో అన్నమాచార్యుల కీర్తనల ద్వారా తిరుమలలోని వేంకటేశ్వరస్వామి, పద్మావతి దేవి సన్నిధిలో జరిగే అంశాలను ఇందిరా పరాశరం తన శిష్య బృందంతో నాట్య రూపంలో తెలియజేస్తారని, ఉచితంగానే ఈ నృత్య రూపకాన్ని చూడవచ్చునన్నారు.

మర్చిపోయిన బ్యాగ్ ప్రయాణికుడికి అందజేత

రైల్వేస్టేషన్(విజయవాడపశ్చిమ): రైలులో బ్యాగు మర్చిపోయి రైలు దిగిపోయిన ప్రయాణికుడికి తిరిగి అందజేసిన ఘటన విజయవాడలో జరిగింది.విజయవాడ ప్రభుత్వ రైల్వే పోలీసు (జీఆర్‌పీ) ఇన్‌స్పెక్టర్ జె.వి రమణ తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. సికింద్రాబాద్‌కు చెందిన రాఘవేంద్ర ప్రజాపతి పెయింటింగ్ వర్కు చేస్తుంటాడు. శుక్రవారం ఉదయం 5.30 గంటలకు లింగంపల్లి ఇంటర్‌సిటీ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో సికింద్రాబాద్ నుంచి బయలుదేరి ఉదయం 9.20 గంటలకు గుంటూరు స్టేషన్‌లో దిగాడు. అనంతరం చూసుకుంటే తనతో తెచ్చుకున్న బ్యాగును రైలులో మర్చిపోయినట్లు గుర్తించాడు. ఆ బ్యాగులో ఆయన వద్ద పనిచేస్తున్న వారికి జీతాలు చెల్లించేందుకు కావాల్సిన రూ. 1.50 లక్షల నగదు ఉంది. రైలు తరువాత విజయవాడ స్టేషన్‌లో ఆగనుండటంతో వెంటనే విజయవాడ జీఆర్‌పీ పోలీసులను ఫోన్ ద్వారా సంప్రదించి రైలు, బ్యాగు వివరాలు తెలియజేశాడు. వెంటనే స్పందించిన సిబ్బంది విజయవాడలో రైలు ఆగాక అందులో బ్యాగును గుర్తించి స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఆ బ్యాగు ను తెరచి చూడగా అందులో రూ. 1.50 లక్షల నగదు, దుస్తులు ఉన్నాయి. బాధితుడిని పిలిపించి జీఆర్‌పీ ఇన్‌స్పెక్టర్ జె.వి రమణ నగదును అప్పగించారు.

జీజీహెచ్‌లో పార్కింగ్ అస్తవ్యస్తం

- పట్టించుకోని సెక్యూరిటీ సిబ్బంది
- రోగులు వెళ్లేందుకు సైతం దారిలేని వైనం
- ఒక్కోసారి అంబులెన్స్ రావడం కూడా కష్టతరం
- చోరీకి గురవుతున్న ద్విచక్ర వాహనాలు
- సెక్యూరిటీ ఉన్నా పట్టించుకోరు

క్యాజువాలిటీ ఎదుట అడ్డదిడ్డంగా పార్కింగ్ చేసిన వాహనాలు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): కొత్త ప్రభుత్వాస్పత్రిలో పార్కింగ్ అస్తవ్యస్తంగా మారింది. దీంతో రోగులు వెళ్లాలంటే ఇబ్బందులు పడాల్సిన పరిస్థితి ఉంటోంది. నడవలేని రోగులను తీసుకెళ్లాల్సి వస్తే వారి వెంట వచ్చిన వారు నానా యాతన పడాల్సిందే. వాహనాలను సక్రమంగా పార్కింగ్ చేయించాల్సిన సెక్యూరిటీ సిబ్బంది చోద్యం చూస్తుండటంతో ఇలాంటి పరిస్థితి నెలకొంటోంది. ఒక్కో సందర్భంలో అంబులెన్స్‌లకు కూడా దారి ఉండడం లేదని వైద్య సిబ్బంది అంటున్నారు. ఇప్పటికైనా అధికారులు స్పందించి సెక్యూరిటీ సిబ్బంది సక్రమంగా విధులు నిర్వహించేలా ఆదేశాలు ఇవ్వాలని పలువురు కోరుతున్నారు.

రోగులు లోపలికి వెళ్లడం కష్టమే

- ఓపీ బ్లాక్ ఎదుట రెండు వరుసల్లో ఖాళీ లేకుంగా అడ్డదిడ్డంగా వాహనాలు పార్కింగ్ చేస్తున్నారు. దీంతో ఓపీ చీటీలు తీసుకునేందుకు వె వెళ్లే రోగులు తీవ్ర అవస్థలు పడుతున్నారు.
- కొత్త ప్రభుత్వాస్పత్రికి నిత్యం 2500 మంది వరకూ ఓపీ రోగులు వస్తుంటారు. వారందరూ లోపలికి వెళ్లేందుకు దారి లేక వాహనాల మధ్యలో నుంచి వెళ్లాల్సిన పరిస్థితి.
- క్యాజువాలిటీ బ్లాక్ ఎదుట సైతం అడ్డదిడ్డంగా పార్కింగ్ చేయడంతో అత్యవసర రోగులను తీసుకురావడం ఇబ్బందిగా ఉంటోంది. అంబులెన్స్‌లకు సైతం ఒక్కోసారి పార్కింగ్ చేసిన కార్లు, బైక్‌లు అడ్డుగా ఉంటున్నాయి.
- సెంట్రల్ డయాగ్నోస్టిక్ బ్లాక్ ఎదుట బైక్‌లు కిక్కిరిసి పెడుతున్నారు. దీంతో రక్తపరీక్షలు, స్కానింగ్ కోసం వెళ్లే రోగులకు దారిలేక వెనుక వైపు ఉన్న మార్గం ద్వారా వస్తున్నారు. వీల్ చైర్‌లు, స్ట్రెచ్చర్‌లపై రోగులను తీసుకెళ్లాలంటే కుస్తీ పట్టాల్సిందే.

ఆక్రమణ చెరలో పార్కింగ్ ప్రాంతం

గతంలో వాహనాలు పార్కింగ్ చేసేందుకు మెయిన్ గేటు పక్కన ఆక్సిజన్ ట్యాంకుల వెనుక ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేశారు. అక్కడ ఫ్లోరింగ్ కూడా ఏర్పాటు చేశారు. కానీ అక్కడ ఎవరూ పార్కింగ్ చేయడం లేదు. అధికారులు సైతం ఆ పార్కింగ్ ప్రాంతాన్ని పెద్దగా పట్టించుకోవడం లేదు. దీంతో ఆస్పత్రి బ్లాక్‌ల ఎదుటే వాహనాలు పార్కింగ్ చేస్తున్నారు.

కొరవడిన నిఘా

ప్రభుత్వాస్పత్రిలో రూ.లక్షలు వెచ్చించి సెక్యూరిటీ సిబ్బందిని నియమించినా భద్రత కొరవడింది. తరచూ ద్విచక్రవాహనాలు చోరీకి గురవడమే ఇందుకు నిదర్శనం. అంతేకాకుండా ఆస్పత్రి వెనుక వైపు మార్చురీ వద్ద ఉన్న మార్గం వద్ద సరైన సెక్యూరిటీ వ్యవస్థ లేదు. దీంతో పట్ట పగలే వాహనాలు చోరీ చేసి అటుగా తరలిస్తున్నారు. అంతేకాదు ఆస్పత్రిలో విధుల మధ్యలో బయటకు వెళ్లే వైద్యులు, సిబ్బంది కూడా అదే మార్గం నుంచి వెళ్తున్నారు. ఆ మార్గంలో రాకపోకలు సాగించే వాహనాల వివరాలు రికార్డు చేయాలని పోలీసుల ఆదేశాలు ఉన్నా సెక్యూరిటీ సిబ్బంది పట్టించుకోవడం లేదు. దీంతో చోరీలు సైతం ఎక్కువయ్యాయి.

భద్రతపై దృష్టి సారించాలి

జీజీహెచ్‌కి నిత్యం వేలాది మంది రోగులు వస్తుంటారని, భద్రతపై ప్రత్యేకంగా అధికారులు దృష్టి సారించాలని పలువురు కోరుతున్నారు. వాహనాలు సైతం ఒక క్రమ పద్ధతిలో పార్కింగ్ చేసేలా సెక్యూరిటీ సిబ్బంది చూడాల్సిన అవసరం ఉంది. ఆస్పత్రిలో నెలకు దాదాపు రూ.30 లక్షలు పైగా వెచ్చించి సెక్యూరిటీ ఏర్పాటు చేసినా ఉపయోగం లేకుండా పోయిందనే ఆరోపణలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. ఆ దిశగా అధికారులు దృష్టి సారించాల్సిన అవసరం ఉంది.

వ్యర్థాల నుంచి సంపద సృష్టించేలా చర్యలు తీసుకోవాలి

పటమట(విజయవాడతూర్పు): వ్యర్థాల నిర్వహణ కచ్చితంగా జరగాలని, వ్యర్థాల నుంచి సంపదను సృష్టించాలని వీఎంసీ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర అన్నారు. నగర పర్యటనలో భాగంగా ఆయన శుక్రవారం దుర్గాపురం, భానునగర్, అజిత్ సింగ్ నగర్ గార్బేజ్ ట్రాన్స్ఫర్ స్టేషన్, డోర్నకల్ రోడ్డు, లబ్బీపేట వాటర్ ట్యాంక్ రోడ్డు, విశాలాంధ్ర రోడ్డు ప్రాంతాల్లో పర్యటించారు. ఈ సందర్భంగా కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర మాట్లాడుతూ వ్యర్థాల నిర్వహణ కచ్చితంగా జరగాలని, ప్రతిరోజు సేకరిస్తున్న వ్యర్థాలను సక్రమంగా నిర్వహించి వ్యర్థాల నుంచి సంపదను సృష్టించే ప్రక్రియలో ఎలాంటి లోపం అంతరాయం ఉండకూడదన్నారు. ప్రతినిత్యం గార్బేజ్ ట్రాన్స్ఫర్ స్టేషన్‌లో నగరంలోని వివిధ ప్రాంతాల నుంచి సేకరించిన వ్యర్థాలను ఎప్పటికప్పుడు జిందాల్ ప్లాంట్‌కు తరలించాలని అధికారులను ఆదేశించారు. పర్యటనలో జోనల్ కమిషనర్ కె.ప్రభుదాస్, చీఫ్ మెడికల్ హెల్త్ ఆఫీసర్ డాక్టర్ కె.అర్జునరావు, అసిస్టెంట్ మెడికల్ హెల్త్ ఆఫీసర్ డాక్టర్ బాబు శ్రీనివాస్, సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

మాకు రావాల్సిన బెనిఫిట్స్ ఇప్పించండి

రావాల్సిన బెనిఫిట్స్‌పై రిటైర్డ్ పోలీసులతో సమీక్ష జరుపుతున్న డీసీపీ కేజీవీ సరిత

- రిటైర్డ్ పోలీసులు, మృతుల కుటుంబ సభ్యుల వినతి
- పరిష్కరించే విధంగా చర్యలు : డీసీసీ సరిత

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): ఉద్యోగ విరమణ పొందిన, సర్వీసులో ఉండి మృతి చెందిన పోలీసు కుటుంబాలకు రావాల్సిన బెనిఫిట్స్‌ను సత్వరమే ఇప్పించేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని పలువురు విశ్రాంత పోలీసులు, మృతుల కుటుంబసభ్యులు డీసీపీ కేజీవీ సరితను కోరారు. రాష్ట డీజీపీ ఉత్తర్వులతో జిల్లా పోలీస్ కమిషనర్ ఎస్వీ రాజశేఖరబాబు ఆదేశాలతో శుక్రవారం రిటైర్డ్ పోలీసులు, సర్వీసులో మృతి చెందిన వారి కుటుంబ సభ్యులతో డీసీపీ సరిత సమీక్ష సమావేశం నిర్వహించారు. పోలీస్ కమిషనరేట్ కార్యాలయంలో నిర్వహించిన ఈ సమావేశంలో సుమారు 70 మంది రిటైర్డ్ పోలీసులు, మృతుల కుటుంబ సభ్యులు హాజరయ్యారు. ఈ సందర్భంగా పలువురు రిటైర్డ్ పోలీసులు మాట్లాడుతూ తమకు రావాల్సిన జీపీఎఫ్, లీవ్ నగదు, జీఐఎస్, పెండింగ్ బిల్స్, ఏపీజీఎల్ఐ, బీమా, భద్రత, పెన్షన్, కార్పస్‌ఫండ్, కంపెషన్ జాబ్ తదితర బెనిఫిట్స్‌ను సత్వరమే ఇప్పించేలా చర్యలు తీసుకోవాలని అడ్మిన్ డీసీపీ సరితను కోరారు. ఈ సందర్భంగా సరిత సమస్యలకు గల కారణాలను పోలీస్ కమిషనర్ కార్యాలయ పరిపాలనా సిబ్బందిని అడిగి తెలుసుకున్నారు. వాటిని త్వరగా పరిష్కరించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశించారు. అంతేకాకుండా పరిష్కారమార్గాన్ని తెలియజేశారు. రిటైర్డ్ పోలీసులు, మృతుల కుటుంబ సభ్యులు ఎలాంటి సమస్యలు ఉన్నా పోలీసు కమిషనర్ కార్యాలయానికి వచ్చి తమ సమస్యలు తెలియజేయాలని సూచించారు. పోలీసుల సంక్షేమానికి కమిషనర్ ఎస్వీ రాజశేఖరబాబు అన్ని విధాలుగా చర్యలు తీసుకుంటున్నట్లు తెలిపారు. కార్యక్రమంలో పరిపాలనా విభాగం ఏఓ సునీత, ఏఆర్ ఏడీసీపీ కె.కోటేశ్వరరావు, ఆర్ఐలు శ్రీనివాసరావు, సుధాకర్‌రెడ్డి, అసోసియేషన్ ప్రతినిధులు, పరిపాలనా విభాగానికి చెందిన పలువురు ఉద్యోగులు పాల్గొన్నారు.

పల్లె ప్రగతితోనే వికసిత్ భారత్

కలెక్టర్ డాక్టర్ జి.లక్ష్మీశ

వర్క్‌షాపులో మాట్లాడుతున్న కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): గ్రామాల సుస్థిర అభివృద్ధితోనే దేశ ప్రగతి సాధ్యమని నమ్మిన మహాత్ముని ఆశయ సాధనకు కేంద్ర, రాష్ట ప్రభుత్వాలు అనేక కార్యక్రమాలు అమలు చేస్తున్నాయని జిల్లా కలెక్టర్ జి. లక్ష్మీశ అన్నారు. వీటి ఆసరాతో వికసిత్ భారత్, స్వర్ణాంధ్ర సాధనకు కృషి చేయాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. పంచాయతీ అభివృద్ధి సూచిక 2.0పై శుక్రవారం ఎంజీ రోడ్డులోని పంచాయతీరాజ్ శాఖ సమావేశ మందిరంలో కార్యశాల జరిగింది. మహాత్మాగాంధీ, డా. బీఆర్ అంబేద్కర్ చిత్రపటాలతో పాటు గిడుగు వెంకట రామ్మూర్తి జయంతి సందర్భంగా ఆయన చిత్రపటానికి పూలమాలలు వేసి నివాళులర్పించారు. అనంతరం కలెక్టర్ లక్ష్మీశ మాట్లాడుతూ ఐరాస సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాల (ఎస్‌డీజీ) సాధనలో భాగంగా గ్రామ పంచాయతీల సంస్థాగత సామర్థ్యాలను పెంచేందుకు, ప్రగతిని నిరంతరం పర్యవేక్షించేందుకు కేంద్ర పంచాయతీ రాజ్ మంత్రిత్వ శాఖ పీఏఐ 2.0ని తీసుకొచ్చిందని చెప్పారు. ఈ సూచీ కింద గ్రామ పంచాయతీపై తొమ్మిది ఇతివృత్తాల్లో 147 సూచికలు ఉన్నట్లు వివరించారు. గ్రామ పంచాయతీల్లో ప్రగతిని అంచనా వేసేందుకు, డేటా ఆధారిత పాలనను ప్రోత్సహించేందుకు, కొత్త విధానాలు, ప్రణాళికలు రూపొందించేందుకు ఈ సూచీ ఉపయోగపడుతుందని పేర్కొన్నారు. ప్రజలు, స్థానిక ప్రజాప్రతినిధులు, అధికారులు, సిబ్బంది సమష్టి భాగస్వామ్యంతో సూచికల్లో ప్రగతి సాధనకు కృషిచేయడం చెప్పారు. చేసిన కృషికి జాతీయ స్థాయి పురస్కారాల ద్వారా ప్రత్యేక గుర్తింపు కూడా లభిస్తుందని.. ఇందుకు ముప్పాళ్ల గ్రామమే ఉదాహరణ అని పేర్కొన్నారు. వర్క్‌షాప్‌లో జెడ్పీ సీఈవో కె.కన్నమనాయుడు, డీపీవో పి.లావణ్యకుమారి, గ్రామ, వార్డు సచివాలయాల ప్రత్యేక అధికారి జి.జ్యోతి, విజయవాడ డీఎల్‌డీవో ఎస్.నిర్మల జ్యోతి, వివిధ శాఖల అధికారులు పాల్గొన్నారు.

కాంపాక్టర్ బిన్నులు నిండకుండా చర్యలు తీసుకోవాలి

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న సీఎంవోహెచ్ డాక్టర్ కె. అర్జునరావు

పటమట(విజయవాడతూర్పు): విజయవాడ నగరంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో ఏర్పాటు చేసిన కాంపాక్టర్ బిన్నులలో 75 శాతం నిండిన వెంటనే వాటిని వాహనాలతో తొలగించాలని చీఫ్ మెడికల్ హెల్త్ ఆఫీసర్ డాక్టర్ కె.అర్జునరావు ఆదేశించారు. వీఎంసీ ప్రధాన కార్యాలయంలోని నూతన భవనంలోని మీటింగ్ హాల్లో ఆయన ప్రజా ఆరోగ్య విభాగం సిబ్బందితో కలిసి సమీక్ష సమావేశం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ 100 శాతం డోర్ టూ డోర్ కలెక్షన్ జరగాలని, రెసిడెంట్స్ వెల్ఫేర్ అసోసియేషన్‌లతో 50 శాతం భాగస్వామ్య వ్యవస్థ ఏర్పాట్లను ప్రోత్సహించాలని, ప్రస్తుతం నాలుగు ప్రెసిడెంట్ వెల్ఫేర్ అసోసియేషన్స్ అమలులో ఉండగా మిగతావి కూడా అదేవిధంగా ప్రోత్సహించాలని అన్నారు. సిబ్బంది అనుమతి లేకుండా విధులకు గైరుహాజరు కాకూడదని, ఆఫీస్ అనుమతితోనే సెలవు తీసుకోవాలని, వ్యాపారస్తులు రోడ్డుపైన వ్యర్థాలను పారవేయకుండా అవగాహన కల్పించే విధంగా శానిటరీ ఇన్‌స్పెక్టర్ చర్యలు తీసుకోవాలని అన్నారు. ప్రతి వ్యాపార సంస్థ ముందు చెత్తబుట్టను ఏర్పాటు చేసే విధంగా వాళ్లకి అవగాహన కల్పించాలని, నిబంధనలను అతిక్రమించిన వారికి జరిమానా విధించాలని ఆదేశించారు. అక్టోబర్ 2వ తేదీ నాటికి సింగిల్ యూజ్ ప్లాస్టిక్ నిషేధం అమలు చేయాలని ఆదేశించారు. ట్రేడ్ లైసెన్స్ లేనిదే వ్యాపారం చేయకూడదని, ప్రతి ఒక్కరూ ట్రేడ్ లైసెన్స్ పొందే విధంగా ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలించాలని, లైసెన్స్ తీసుకున్న వ్యాపారస్తులు క్రమం తప్పకుండా రెన్యువల్స్ చేయించుకోనే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని అన్నారు. పారిశుద్ధ్య కార్మికులు ప్రధాన రహదారులలో పరిశుభ్రపరిచే సమయంలో వారి రక్షణ దృశ్య రెడ్ కోన్స్ వాడాలని, యూనిఫామ్ హ్యాండ్ గ్లౌజెస్ కచ్చితంగా ఉండాలని అన్నారు. సమావేశంలో అసిస్టెంట్ మెడికల్ హెల్త్ ఆఫీసర్లు డాక్టర్ అన్నపూర్ణ, డాక్టర్ బాబు శ్రీనివాసన్, డాక్టర్ గోపాలకృష్ణ నాయక్, వెటర్నరీ అసిస్టెంట్ సర్జన్ డాక్టర్ సోమశేఖర్, రెడ్డి బయాలజిస్ట్ కేశవరావు, శానిటరీ సూపర్‌వైజర్లు, సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

గిడుగు రామమూర్తి అజరామరుడు

లిటిల్ బ్రెయిన్స్ స్కూల్‌లో ఆకట్టుకున్న విద్యార్థుల వేషధారణలు

గిడుగు చిత్రపటానికి నివాళులర్పిస్తున్న సిద్ధార్థ మహిళా జూనియర్ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ పద్మజ, విద్యార్థినులు

మొగల్రాజపురం (విజయవాడ తూర్పు): మాట్లాడే భాష, రాసే భాషల మధ్య అంతరాలపై ఉద్యమించి ఆధునిక తెలుగు భాషకు మార్గం సుగమం చేసిన గిడుగు వేంకట రామమూర్తి అజరామరుడని పీబీ సిద్ధార్థ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ ఎం.రమేష్ అన్నారు. తెలుగు భాషా దినోత్సవం సందర్భంగా సిద్ధార్థ కళాశాల తెలుగు శాఖ ఆధ్వర్యంలో గిడుగు వేంకట రామమూర్తి చిత్రపటానికి శుక్రవారం కళాశాల ఆవరణలోని సెమినార్ హాలులో నివాళులు అర్పించారు. కళాశాల డీన్ రాజేష్ సీ.జంపాల, తెలుగు అధ్యాపకులు డాక్టర్ సత్రీ , వై.పూర్ణచంద్రరావు, ప్రసాద్, హేమభాందవి తదితరులు పాల్గొన్నారు. తెలుగు భాషా దినోత్సవం సందర్భంగా నిర్వహించిన పోటీల్లో విజేతలైన విద్యార్థులకు బహుమతులను అందచేశారు.

- వీరమాచనేని పద్దయ్య సిద్ధార్థ పబ్లిక్ స్కూల్‌లో తెలుగు భాషా దినోత్సవాన్ని శుక్రవారం ఘనంగా నిర్వహించారు. గిడుగు వేంకట రామమూర్తి చిత్రపటానికి స్కూల్ ప్రిన్సిపాల్ ఎం.సీతారామయ్య పూలమాల వేసి నివాళులు అర్పించారు. తెలుగు భాష ఔన్నత్యాన్ని చాటే పద్యాలు, గేయాలు, పాటలను విద్యార్థులు ఆలపించారు. తెలుగు భాషకు మాత్రమే ఉండే పొడుపు కథలను ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులను అడిగి సమాధానాలను రాబట్టారు.
- స్థానిక సిద్ధార్థ నగర్‌లోని లిటిల్ బ్రెయిన్స్ స్కూల్‌లో తెలుగు భాష దినోత్సవాన్ని పాఠశాల ఆవరణలో శుక్రవారం ఘనంగా జరిగాయి. పంచెకట్టు, లంగా ఓణీలతో విద్యార్థులు వచ్చి తెలుగు భాష గొప్పతనాన్ని వర్ణిస్తూ నృత్యాలు చేశారు. అచ్చులతో రామాయణం, అమ్మ భాష గొప్పతనం, వర్ణమాల నృత్యం ఆకట్టుకున్నాయి. తెలుగు నెలలు, రుతువులు, నృక్షత్రాలు, తిథులు, అచ్చులతో అమ్మ గొప్పతనం, పేరడీ పద్యాలతో విద్యార్థులు ఉత్సాహంగా గడిపారు. స్కూల్ డైరెక్టర్ ఫణి ప్రసాద్ ముక్తేవి, ప్రిన్సిపాల్ సుధా ప్రవీణ పాల్గొన్నారు.

భాషలేనిదే మనిషికి మనుగడ లేదు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): భాష లేనిదే మనిషికి మనుగడ లేదని హైదరాబాద్‌లోని సంగీత నృత్య కళాశాల రిటైర్డ్ ప్రొఫెసర్ డాక్టర్ తుమ్మల శ్రీనివాసులు అన్నారు. మహాత్మాగాంధీ రోడ్డులోని శ్రీ దుర్గామల్లేశ్వర సిద్ధార్థ మహిళా కళాశాలలో శుక్రవారం గిడుగు వెంకట రామ్మూర్తి పంతులు 162వ జయంతిని పురస్కరించుకుని మాతృభాషా దినోత్సవం నిర్వహించారు. తొలుత వేడుకలను శ్రీనివాసులు జ్యోతి ప్రజ్వలన చేసి ప్రారంభించారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ భావవ్యక్తీకరణమే భాషకు ప్రయోజనమని, సత్సంబంధాలు భాషతోనే ముడిపడి ఉంటాయన్నారు. మరో అతిథి హైదరాబాద్‌లోని అన్నమాచార్య నృత్య కళాశాల ప్రొఫెసర్ డాక్టర్ కందుకూరి వరలక్ష్మి మాట్లాడుతూ సంగీతానికి రాళ్లయినా కరుగుతాయని, ప్రతి ఒక్కరూ సంగీతాన్ని నేర్చుకోవాలన్నారు. కార్యక్రమంలో కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ వీవీఎస్ కుమార్, తెలుగు విభాగాధిపతి కె.సరళ, అధ్యాపకులు ఐ.మంజుల, విద్యార్థినులు పాల్గొన్నారు.

మాతృభాషను తరతరాలకు అందిద్దాం

మాతృభాషను గౌరవిస్తూ తరతరాలకు అందిద్దామని శ్రీ దుర్గామల్లేశ్వర సిద్ధార్థ మహిళా జూనియర్ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ ఎస్.పద్మజ అన్నారు. కళాశాలలో శుక్రవారం గిడుగు చిత్రపటానికి పూలమాలలు వేసి నివాళులర్పించారు. అనతరం ప్రిన్సిపాల్ ఎస్.పద్మజ మాట్లాడుతూ తెలుగు భాష సరళంగా ఉండటానికి, అందరికీ అందుబాటులోకి రావడానికి గిడుగు వెంకట రామ్మూర్తి పంతులు చేసిన కృషి ఎనలేనిదన్నారు. కార్యక్రమంలో తెలుగు అధ్యాపకులు పీఎస్ఎల్‌జీ కాత్యాయని, ఎస్.విజయశాంతి, బి.కామాక్షి, అధ్యాపకులు పాల్గొన్నారు.

ఆదిత్య డిగ్రీ కళాశాలలో...

తెలుగు భాషా దినోత్సవాన్ని బెంజిసర్కిల్ వద్ద ఉన్న ఆదిత్య డిగ్రీ కళాశాలలో ఘనంగా నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథులుగా ప్రఖ్యాత తెలుగు భాషాకోవిదుడు గోళ్ల నారాయణ రావు, రచయిత అనిల్ డానీ హాజరయ్యారు. ఈ సందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ ఇటాలియన్ ఆఫ్ ది ఈస్ట్ గా పేరొందిన భాష మన తెలుగు భాష అని అన్నారు. ప్రపంచంలో తెలుగు లిపికి రెండవ స్థానం దక్కటం గర్వకారణం అన్నారు. కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ కొసిరెడ్డి వీర్రాజు, కళాశాల విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

ఘనంగా తెలుగు భాషా దినోత్సవం

పటమట(విజయవాడతూర్పు): తెలుగు భాషలోని పద్యం గొప్పతనాన్ని పద్య పఠనావశ్యకతను విద్యార్థులందరూ తప్పకుండా తెలుసుకోవాలని కవి, అధ్యాపకురాలు కృష్ణవేణి అన్నారు. తెలుగు భాషా దినోత్సవం సందర్భంగా నగరంలోని స్టెల్లా కళాశాల తెలుగు విభాగం ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో ఆమె ముఖ్యఅతిథిగా పాల్గొని విద్యార్థులను ఉద్దేశించి ప్రసంగించారు. పద్యం అనేది తెలుగు భాషలో మాత్రమే లభించిన వరమని, శ్రీకృష్ణదేవరాయలు ఆస్థానంలో ఉన్న అష్ట దిగ్గజకవులు రాసిన కావ్యాలలోని పద్యాలు తెలుగు భాష ఔన్నత్యాన్ని పెంచాయని అన్నారు. ఈ సందర్భంగా కళాశాల విద్యార్థినులకు తెలుగమ్మాయి అనే పోటీని నిర్వహించారు. ఈ పోటీలో ప్రథమ బహుమతి దీప్తిప్రియ, ద్వితీయ బహుమతి కరుణశ్రీ, తృతీయ బహుమతి పద్మజ గెలుపొందారు. కార్యక్రమంలో కళాశాల తెలుగు విభాగాదిపతి డాక్టర్ వీఎస్ మంగాదేవి, ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ జసింతా క్వాడ్రస్, కరస్పాండెంట్ డాక్టర్ లీనా, డిగ్రీ వైస్ ప్రిన్సిపాల్ పి.ఉషా కుమారి, ఇంటర్మీడియెట్ వైస్ ప్రిన్సిపాల్ వి.స్వప్న ఇతర అధ్యాపకులు పాల్గొన్నారు.

దుర్గగుడి వద్ద బ్యాగ్‌లను తనిఖీ చేసి లోపలకు పంపిస్తున్న దృశ్యం

● దుర్గ గుడిలో భద్రత కట్టుదిట్టం

దుర్గగుడిలో భద్రతాచర్యలను కట్టుదిట్టం చేశారు. దుర్గగుడికి వచ్చే భక్తులు సెల్‌ఫోన్‌లను లోపలకి తీసుకువెళ్లనీయకుండా కౌంటర్‌లో భద్రపరుస్తున్నారు. అమ్మవారి దర్శనానికి వచ్చే భక్తుల బ్యాగులను తనిఖీ చేసి లోపలకు పంపిస్తున్నారు.

–సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, విజయవాడ

దుర్గగుడిలో సెల్‌ఫోన్ భద్రపరుస్తున్న భక్తులు

పూర్ణాహుతితో ముగిసిన చవితి ఉత్సవాలు

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): శ్రీదుర్గా మల్లేశ్వర స్వామి వారి ఆలయ ప్రాంగణంలో మూడు రోజులుగా నిర్వహిస్తున్న గణపతి ఉత్సవాలు గురువారంతో ముగిసాయి. ఆలయ ప్రాంగణంలోని నటరాజ స్వామి వారి ఆలయంలో పూర్ణాహుతి కార్యక్రమాన్ని ఆలయ వైదిక కమిటీ నిర్వహించింది. ఆలయ ఈవో శీనానాయక్, స్థానాచార్య శివప్రసాద్ శర్మ, వైదిక కమిటీ సభ్యులు కోటప్రసాద్, శ్రీధర్‌లతో పాటు పలువురు అర్చకులు, వేద పండితులు పాల్గొన్నారు. సాయంత్రం ఆలయ ప్రాంగణంలోనే నిమజ్జనం చేశారు.

33 మందికి జరిమానా

విజయవాడలీగల్: నగరంలో మద్యం సేవించి వాహనాలు నడిపిన 33 మందికి న్యాయస్థానం జరిమానా విధించింది. విజయవాడ నగర పోలీసు కమిషనర్ ఎస్.వి.రాజశేఖరబాబు ఆదేశాల మేరకు నగరంలో మద్యం సేవించి వాహనాలు నడుపుతున్న 33 మందిపై ఐదో ట్రాఫిక్ పోలీసులు కేసులు నమోదు చేశారు. వీరిని శుక్రవారం న్యాయస్థానంలో హాజరుపరచగా, ఆరో అడిషనల్ జ్యుడీషియల్ ఫస్ట్ క్లాస్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు న్యాయమూర్తి లెనిన్‌బాబు తొమ్మిది మందికి ఒక్కొక్కరికి రూ. 15వేలు చొప్పున, మిగతా 24 మందికి రూ. 10వేలు చొప్పున జరిమానా విధించారు.

ధననాథుడు

గుంటూరు జిల్లా మంగళగిరి మెయిన్ బజారులో ఆర్యవైశ్య సంఘం, సంకా బాలాజీ గుప్తా యూత్, స్థానిక వ్యాపారుల సహకారంతో ఏర్పాటు చేసిన గణనాథుడు శుక్రవారం 'ధన'నాథుడుగా దర్శనమిచ్చాడు. ఉత్సవ నిర్వాహకులు రూ.2.35 కోట్ల కరెన్సీ నోట్లతో స్వామివారిని ప్రత్యేకంగా అలంకరించారు. – మంగళగిరి టౌన్

శ్రీవారి సేవలో హైకోర్టు న్యాయమూర్తి

శ్రీవారిని శుక్రవారం హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప దర్శించుకున్నారు. ఆమెకు ఆలయ అధికారులు ప్రత్యేక దర్శన ఏర్పాట్లు చేశారు. శ్రీవారి దర్శనం అనంతరం ఆలయ రంగనాయకుల మండపంలో పండితులు వేద ఆశీర్వచనాలు అందించగా టీటీడీ అధికారులు లడ్డూ ప్రసాదాలతో సత్కరించారు. – తిరుమల

సీలేరు జలాశయంలో అరుదైన గెలస్కోప్

హిమాలయాల్లో మాత్రమే కనిపించే అరుదైన గెలస్కోప్ చేప సీలేరు (గుంటవాడ) రిజర్వాయర్‌లో మత్స్యకారుల వలకు చిక్కింది. ఈ ప్రాజెక్ట్‌కు దిగువున బెంగాలీ క్యాంప్ సమీపంలో లభ్యమైన ఈ చేప మాషీర్ జాతికి చెందినది. 15 కేజీలు బరువు ఉంది. మత్స్యకారుల నుంచి కొనుగోలు చేసిన వ్యాపారులు ఏపీ జెన్‌కో ఏఈ సురేశ్‌కు రూ.3000కు విక్రయించారు.

– సీలేరు (అల్లూరి సీతారామరాజు జిల్లా)

టీడీపీ ఎమ్మెల్యే... కోటంరెడ్డి కొత్త డ్రామా

పెరోల్ పాత్ర వ్యవహారం డైవర్షన్ కోసమేనా!

కోటంరెడ్డి హత్యకు ప్లాన్ అంటూ వీడియోతో ప్రచారం

- రౌడీమూకలను పెంచి పోషించిందే శ్రీధర్‌రెడ్డి
- హత్యకు ప్లాన్ చేసిన వ్యక్తికే పెరోల్ కోసం సిఫార్సు లెటర్ ఇస్తారా?
- అరుణ ఫోన్ సంభాషణల్లో ఎమ్మెల్యే బాగోతం బయట పడడంతో నయా కుట్ర
- సామాజిక మాధ్యమాల్లో వైరల్ అవుతున్న వీడియో

సాక్షి, అమరావతి: జీవిత ఖైదీ శ్రీకాంత్ పెరోల్ వ్యవహారం నెల్లూరు రూరల్ ఎమ్మెల్యే కోటంరెడ్డి శ్రీధర్‌రెడ్డి మెడకు చుట్టుకోవడంతో బయట పడేందుకు నానా తంటాలు పడుతున్నారు. నెల్లూరు నగరం, రూరల్ ప్రాంతాల్లోని రౌడీ షీటర్లను పెంచి పోషించిందే శ్రీధర్‌రెడ్డి అనే విషయం రాజకీయ నాయకులకు, పోలీసులకు తెలిసిందే. శ్రీకాంత్‌కు పెరోల్ ఇవ్వాలంటూ సిఫార్సు చేసి అడ్డంగా దొరికిపోయిన శ్రీధర్‌రెడ్డి ఆ బురద కడుక్కునేందుకు ఎవరికైనా సిఫార్సు లేఖ ఇవ్వడం సాధారణమే అంటూ తప్పించుకునే యత్నం చేశారు. తాజాగా తన హత్యకు రౌడీషీటర్లు కుట్ర చేస్తున్నారనే వీడియోను సామాజిక మాధ్యమాల్లో వైరల్ చేయించి కొత్త డ్రామా ఆడుతూ, వైఎస్సార్‌సీపీ పైకి నెట్టివేసే కొత్త కుట్రలకు తెర తీశారనే ఆరోపణలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. తన హత్యకు జీవిత ఖైదీ శ్రీకాంత్ సైన్యం కుట్ర పన్నారంటూ హడావుడి చేస్తుండడంతో నగర ప్రజలు నవ్వుకుంటున్నారు. ప్రతికూల పరిస్థితులు ఎదురైన ప్రతిసారీ ఏదో రకంగా కొత్త డ్రామాలు ఆడడం కోటంరెడ్డి అలవాటు.. ఇది ఆ కోవలోనిదే అంటూ రాజకీయ వర్గాల్లో చర్చ జరుగుతోంది.

వీడియోలోని వారంతా ఎమ్మెల్యే బ్రదర్స్, రూప్‌కుమార్ అనుచరులే

తాజాగా సోషల్ మీడియాలో వైరల్ అవుతున్న వీడియోలో ఎమ్మెల్యే కోటంరెడ్డి కీలక అనుచరుడు జగదీష్, కోటంరెడ్డి సోదరుడు గిరిధర్‌రెడ్డి అనుచరుడు మహేశ్, నెల్లూరు కార్పొరేషన్ డిప్యూటీ మేయర్ రూప్‌కుమార్ ముఖ్య అనుచరుడు దార్ల వినిత్‌తోపాటు మరో ఇద్దరు ఉన్నారు. కోటంరెడ్డి అనుచరులే ఆయన హత్యకు ఎలా కుట్ర చేస్తారని నగర వాసులు ప్రశ్నిస్తున్నారు. ఆ రౌడీమూకల ద్వారానే నెల్లూరులో కోటంరెడ్డి సెటిల్‌మెంట్లు, దందాలు, రౌడీయిజాలు చేయించినట్లు ఇటీవల పోలీసుల విచారణలో వెలుగులోకి వచ్చింది. శ్రీకాంత్ పెరోల్ వ్యవహారంలో కోటంరెడ్డి అండదండలున్నాయని వెలుగులోకి రావడం, అరుణ ఫోన్ సంభాషణల్లో నిగూఢ రహస్యాలు వెలుగులోకి వస్తుండడం, అన్నింట్లో కూడా ఎమ్మెల్యే అనుచరులు సెటిల్‌మెంట్ దందాలు చేసినట్లు ఉండడంతో పోలీసులు సైతం నివ్వెరపోయారు. ప్రస్తుతం అధికార పార్టీ ఎమ్మెల్యే కావడంతో అతన్ని కాపాడేందుకు పోలీసులు నానా తంటాలు పడుతున్నారు. రాష్ట్ర డీజీపీ కూడా నెల్లూరుకు వచ్చి పోలీసుల నుంచి ఎలాంటి లీకులు రాకూడదని ఆదేశాలిచ్చి వెళ్లారని తెలిసింది. ఈ వ్యవహారం డైవర్షన్‌లో భాగంగా రౌడీమూకలు హోటల్ గదిలో మద్యం తాగుతూ మాట్లాడుకున్న వీడియోను ముందస్తు వ్యూహంతోనే చిత్రీకరించి సోషల్ మీడియాలో లీకు చేయించారని తెలుస్తోంది. తద్వారా వైఎస్సార్‌సీపీకి అంట గట్టే యత్నాలను చూసి నెల్లూరు నగర వాసులు ఛీదరించుకుంటున్నారు.

పెంచి పోషించిన వారే హత్య చేస్తారా?

జీవిత ఖైదీ శ్రీకాంత్ ఆది నుంచి ఎమ్మెల్యే కోటంరెడ్డి అనుచరుడే. ఇటీవల అరుణ ఎల్లో మీడియాకు ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో కూడా తనను 50 శాతం మాత్రమే ప్రేమిస్తున్నాడని, మిగిలిన 50 శాతం ఎమ్మెల్యే కోటంరెడ్డిని ప్రేమిస్తున్నాడని వెల్లడించిన విషయం విదితమే. నెల్లూరు సెంట్రల్ జైల్లో కూడా శ్రీకాంత్‌కు సకల సౌకర్యాలు కల్పించాలని సూపరింటెండెంట్‌ను ఆదేశించిన విషయం కూడా ఇటీవల వెలుగులోకి వచ్చింది. పెరోల్ రద్దయిన తర్వాత కూడా ములాఖత్ ఇవ్వకుంటే సాక్షాత్తు ఎమ్మెల్యే ఫోన్ చేసి ములాఖత్ ఇప్పించినట్లుగా జైలు శాఖ అధికారులు పోలీసులకు వివరించినట్లు సమాచారం. ప్రస్తుతం వీడియోలో ఉన్న రౌడీమూకలు సైతం ఎమ్మెల్యే వీరవిధేయులు. ఆయన కనుసన్నల్లోనే వారు పని చేస్తున్న విషయం బహిరంగమే. ఎమ్మెల్యే కీలక అనుచరులూ వీరి ద్వారానే సెటిల్‌మెంట్లు చేయిస్తున్నారే ఆరోపణలు ఉన్నాయి. ఇటీవల ఓ కార్పొరేటర్ భర్త సెటిల్‌మెంట్ చేసి రూ.కోటి విలువైన స్థలాన్ని బహుమానంగా తీసుకున్నారు. అందులోనే తన కార్యాలయం ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. గతంలో కూడా జరిగిన హత్యాయత్నాలు, ఇటీవల వైఎస్సార్‌సీపీకి చెందిన మాజీ మంత్రి నల్లపరెడ్డి ప్రసన్నకుమార్‌రెడ్డి నివాసాన్ని ధ్వంసం చేసిన వారిలో ఈ రౌడీషీటర్లు ఉన్నారనేది జగమెరిగిన సత్యమే. ఎమ్మెల్యే శ్రీధర్‌రెడ్డి కనుసన్నల్లో పని చేసే వారే ఆయన్ను హత్యకు కుట్ర చేస్తున్నారనే ప్రచారంపై అనేక అనుమానాలు తలెత్తుతున్నాయి. ఇక పోలీసులే తేల్చాల్సి ఉంది.

కోటంరెడ్డి కొత్త డ్రామాకు సంబంధించిన వీడియో కోసం క్యూ ఆర్ కోడ్‌ను స్కాన్ చేయండి

నిమిషాల వ్యవధిలో రైళ్లలో చోరీలు

ఒక రైలులో చైన్ స్నాచింగ్ • మరో రైలులో బ్యాగ్ అపహరణ

తాడేపల్లిరూరల్: గుంటూరు–తాడేపల్లి కృష్ణా కెనాల్ జంక్షన్ పరిధిలో నిమిషాల వ్యవధిలో 2 రైళ్లలో చోరీలు జరిగాయి. ఈ ఘటనలపై శుక్రవారం గుంటూరు జీఆర్‌పీ పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు. సేకరించిన వివరాల మేరకు..పుణే-భువనేశ్వర్(22881)రైలులోని ఎస్3 బోగి, బెడ్ నంబర్1లో నిద్రిస్తోన్న మహిళ హ్యాండ్ బ్యాగ్‌ను రైలు డోర్ వద్ద ఓ వ్యక్తి నిలబడి కిటికీలోంచి లాక్కుని పారిపోయాడు. ఈ బ్యాగ్‌లో సెల్‌ఫోన్‌తో పాటు రూ.40 వేల నగదు, చిన్నచిన్న బంగారపు వస్తువులు ఉన్నట్లు బాధితురాలు ఫిర్యాదు చేశారు. ఈ దొంగతనం తెల్లవారుజామున 2.43 గంటలకు మంగళగిరి ఫ్లై ఓవర్ దగ్గర జరిగింది. ఈ రైలు వెళ్లిన అనంతరం వాస్కోడిగామా-చెన్నై-హైదరాబాద్ (18048) రైలు..తాడేపల్లి పరిధిలోని డోలాస్‌నగర్ నులకపేట రైల్వే గేటు మధ్య వస్త్రలత కాంప్లెక్స్‌కు వచ్చిన సమీపంలో మహిళ మెడలోని చైన్‌ను లాక్కుని ఓ వ్యక్తి రైలు దిగి పారిపోయాడు. ఈ మహిళ ఎస్3 బోగీలో 86వ సీటులో నిద్రిస్తోంది. బాధితులు విజయవాడలో జీఆర్‌పీ పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయడంతో కేసును గుంటూరుకు బదిలీ చేశారు. కాగా, 15 రోజుల క్రితం ఇదే తరహాలో ఇక్కడ దొంగతనాలు జరిగాయి. మంగళగిరి నుంచి రైలు తాడేపల్లి కృష్ణా కెనాల్‌కు వచ్చే సమయంలో మంగళగిరి ఫ్లై ఓవర్ దగ్గర, డోలాస్‌నగర్, నులకపేట మధ్య వేగ నియంత్రణ జరుగుతుంది. ఇదే దొంగతనాలకు అనువుగా మారింది. ఇప్పటికైనా జీఆర్‌పీ పోలీసులు ఆ ప్రాంతాల్లో నిఘా పెంచితే దొంగతనాలను నియంత్రించవచ్చని పలువురు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

పింఛను తొలగింపుతో దివ్యాంగుడి ఆత్మహత్యాయత్నం

నాగరాజు

గుడ్లవల్లేరు: ప్రభుత్వం వికలాంగ పింఛన్ తొలగించిందనే మనస్తాపంతో దివ్యాంగుడు ఆత్మహత్యకు ప్రయత్నించిన ఘటన ఆలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చింది. కృష్ణా జిల్లా గుడ్లవల్లేరు మండలం కౌతవరం గ్రామానికి చెందిన కాళ్లు, నడుము లేని బంటు నాగరాజు ఏళ్ల తరబడి మంచంపైనే ఉన్నాడు. ఈయన వికలాంగ కేటగిరీలో పింఛను తీసుకుంటున్నాడు. అయితే ఆ పింఛన్‌ను ఇటీవల కూటమి ప్రభుత్వం తొలగించింది. దీంతో మనస్తాపం చెందిన నాగరాజు.. వారం క్రితం పురుగుల మందును తాగాడు. విజయవాడ ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో ప్రాణాపాయ స్థితిలో కొట్టుమిట్టాడుతూ చికిత్స పొందుతున్నాడు. బాధిత కుటుంబాన్ని శుక్రవారం వైఎస్సార్‌సీపీ జిల్లా ఆర్గనైజింగ్ సెక్రటరీ కోట ప్రోలు నాగు, గుడివాడ నియోజకవర్గ సోషల్ మీడియా కన్వీనర్ రాఘవ పరామర్శించారు. బాధితుడు నాగరాజు కొన్నేళ్ల క్రితం రోడ్డు ప్రమాదంలో కాళ్లు, నడుము పోగొట్టుకున్నట్లు నాగు, రాఘవ తెలిపారు. ఇప్పుడు పింఛను తొలగించడంతో బాధిత కుటుంబం పరిస్థితి అగమ్య గోచరంగా మారిందన్నారు.

జనసేనలో చీటింగ్ నేతను చితగ్గొట్టారు

- భీమవరంలో ఫ్లాట్ల అమ్మకం పేరిట రూ.26 కోట్ల మేర మోసగించిన నేత
- పవన్‌కళ్యాణ్ వారాహియాత్రలో ప్రొటోకాల్ బాధ్యత తీసుకున్న నేత
- వైజాగ్‌లో పార్టీ మీటింగ్ వద్ద దొరకడంతో కొట్టి పంతం నెగ్గించుకున్న నేతలు

సాక్షి, అమరావతి: ఫ్లాట్ల అమ్మకం పేరిట పలువురిని రూ.26 కోట్ల మేర మోసం చేసిన జనసేన నేతను విశాఖపట్నంలో ఆ పార్టీ నేతలే చితగ్గొట్టారు. చాలా రోజుల నుంచి తప్పించుకుని తిరుగుతున్న అతడు 'సేనతో సేనాని' పేరుతో విశాఖపట్నంలో నిర్వహిస్తున్న సమావేశాలకు హాజరయ్యారు. పవన్‌కళ్యాణ్ పేరు, పార్టీ పేరు చెప్పుకొంటూ భీమవరంలో రియల్ వ్యాపారం చేసి, ఇప్పుడు సొంత పార్టీ నేతల చేతుల్లో దెబ్బలు తిన్న ఆ నాయకుడు పవన్‌కల్యాణ్ వారాహియాత్రలో ప్రొటోకాల్ చైర్మన్‌గా పనిచేశారు. ఫ్లాట్లు కొనుగోలు చేసిన పలువురు రిటైర్డు ఉద్యోగులు, సొంత పార్టీ అభిమానులు, నాయకులకు ఫ్లాట్లు అప్పజెప్పకుండా, డబ్బుల వాపసు చేయకుండా తప్పించుకు తిరుగుతున్నట్టు బాధితులు చెబుతున్నారు. ఓ పెద్ద రిటైర్డు పోలీసు అధికారికి బినామీగా ఉన్న తాను ఎన్నికలకు ముందు విజయవాడలో పవన్‌కళ్యాణ్ బసచేసిన హోటల్‌కు అప్పుడప్పుడు బిల్లులు కట్టానని, తనకు పవన్‌కల్యాణ్ ద్వారా సోలార్ ప్రాజెక్టు కాంట్రాక్టు రాబోతోందని, అప్పుడు అందరికీ డబ్బులు ఇచ్చేస్తానని ఆ నేత చెప్పారని తెలిపారు.

జనసేన ఎమ్మెల్యేల సన్నిహితులను సైతం..

బాధితులు తెలిపిన మేరకు.. భీమవరంలో రెండు రియల్ ఎస్టేట్ ప్రాజెక్టులు చేపట్టిన ఆ జనసేన నేత నిర్మాణ సమయంలో ఫ్లాట్‌కు డబ్బులు మొత్తం ఒకేసారి చెల్లిస్తే తక్కువ ధరకే ఇల్లు వస్తుందంటూ నమ్మించారు. దీంతో పలువురు మొత్తం సొమ్ము ఒకేసారి చెల్లించి ఫ్లాట్లు కొనుగోలు చేశారు. ఫ్లాట్లు అప్పగించకపోవడంతో కొనుగోలుదారులు తమ డబ్బు వాపసు అడిగారు. ఫ్లాట్ల అమ్మకాలతో రూ.26 కోట్ల మేర వసూలు చేసిన అతడు ఆ సొమ్మును వాపసు చేయడంలేదు. ఇద్దరు జనసేన ఎమ్మెల్యేలకు బాగా సన్నిహితంగా ఉండే పార్టీ అభిమాని ఒకరు రూ.50 లక్షల మేర మోసపోయారు. అతడు డబ్బు అడుగుతుండటంతో మూడు నెలలుగా సొంత ఊరు భీమవరం రాకుండా తిరుగుతున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో విశాఖపట్నంలో పార్టీ సమావేశాలకు వచ్చిన అతడు రూ.50 లక్షలు మోసపోయిన వ్యక్తి కంటపడ్డారు. దీంతో పలువురు అతినికి దేహశుద్ధిచేసి 'పంతం' నెగ్గించుకున్నారు. పార్టీ పెద్దలు కేసులు లేకుండా సర్దిచెప్పారు.

ఆర్టీసీ బస్సు దగ్ధం

విశాఖపట్నం నాలుగో పట్టణ పోలీస్ స్టేషన్ పక్కనే ప్రమాదం

ఫోర్త్‌టౌన్ పోలీస్‌స్టేషన్ సిగ్నల్ పాయింట్ వద్ద ప్రమాదంలో పూర్తిగా కాలిపోయిన బస్సు

తాటిచెట్లపాలెం (విశాఖ జిల్లా): మహిళలకు ఉచిత ప్రయాణ పథకాన్ని ప్రభుత్వం కొన్ని బస్సులకే పరిమితం చేయడం మహిళల ప్రాణాల మీదకు తెస్తోంది. ఉచిత ప్రయాణాన్ని అందించే బస్సులు తక్కువగా ఉండటంతో మహిళలు విధిలేక వాటిలోనే ప్రయాణించాల్సిన దుస్థితి ఏర్పడుతోంది. అన్ని బస్సుల్లో ఉచిత ప్రయాణ పథకం అందుబాటులో లేదు. ప్రభుత్వం అదనపు బస్సులూ ఏర్పాటు చేయలేదు. దీంతో పరిమితికి మించి ప్రయాణించాల్సి వస్తోంది. ఇదే ప్రమాదాలకు దారి తీస్తోంది. ఫ్రీ బస్సు పథకం ప్రారంభానికి ముందు విశాఖపట్నం ద్వారకా బస్‌స్టేషన్‌లో ఓ మహిళపైకి బస్సు దూసుకుపోగా శుక్రవారం అధిక లోడుతో ప్రయాణిస్తున్న ఆర్టీసీ బస్సు హైవేపై ప్రమాదానికి గురై పూర్తిగా దగ్ధమైంది. అయితే ఈ ప్రమాదంలో ప్రయాణికులు సురక్షితంగా బయటపడటంతో అంతా ఊపిరి పీల్చుకున్నారు. వివరాల్లోకెళ్తే.. కూర్మన్నపాలెం నుంచి శుక్రవారం ఉదయం 7.10కి 111ఏ మెట్రో ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సు విజయనగరానికి బయల్దేరింది. 8.20 గంటల ప్రాంతంలో ఫోర్త్‌టౌన్ పోలీస్‌స్టేషన్ సమీపంలోని పెట్రోల్ బంక్ వద్దకు చేరుకుంది. అదే సమయంలో పక్కనే ప్రయాణిస్తున్న ఆటోడ్రైవర్ బస్సు నుంచి పొగలు రావడాన్ని గమనించి కండక్టర్‌కు చెప్పాడు. వెంటనే డ్రైవర్‌ను అప్రమత్తం చేయడంతో బస్సు ఆపేశాడు. ప్రయాణికులందర్నీ బస్సు నుంచి దించేసి దూరంగా పంపించారు. క్షణాల్లోనే బస్సు అగ్నికి ఆహుతైంది. విధి నిర్వహణలో ఉన్న ట్రాఫిక్ కానిస్టేబుల్ బంగారుబాబు వెంటనే విషయాన్ని అగ్నిమాపక సిబ్బందికి, పోలీసులకు సమాచారం అందించారు. అగ్నిమాపక వాహనాలు ఘటనా స్థలానికి చేరుకుని మంటలను ఆర్పాయి. అప్పటికే బస్సు పూర్తిగా దగ్ధమైంది. ఘటనా స్థలానికి పక్కనే పెట్రోల్ బంక్ కూడా ఉండడంతో ప్రమాద తీవ్రత మరింత అధికమవుతుందని అంతా భయపడ్డారు. పెట్రోల్ బంక్ సిబ్బంది అప్రమత్తమై పవర్ ఆఫ్ చేసి, బంక్‌లో పెట్రోల్ విక్రయాలను నిలిపేశారు. ఒక ఫైరింజన్‌ను బంక్ వద్దే సిద్ధంగా ఉంచారు. బంక్‌లో ఉన్న ఫైర్ సిలిండర్లను కూడా వీరు అందించారు.

పరిమితికి మించి ప్రయాణం..

ఈ బస్సుల్లో కేవలం 55 మంది ప్రయాణించగలరు. శుక్రవారం ఉదయం ప్రమాదం జరిగిన సమయంలో 110–130 మంది వరకు ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. అత్యధిక శాతం మహిళలు, విద్యార్థులే ఉన్నారు. ఫ్రీ బస్సులు అని ప్రచారం చేసి, పథకం ప్రారంభించినపుడు అదనపు బస్సులను ఏర్పాటు చేయకపోవడంతో బస్సులన్నీ రద్దీగా నడుస్తున్నాయి. ప్రజలు ఏదో విధంగా బస్సులో నిల్చునైనా, వేలాడైనా గమ్యం చేరుకునే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. కొత్త బస్సులు తెస్తున్నామంటూ కూటమి ప్రభుత్వం కాలం గడిపేస్తుంది.

పట్టాలు తప్పిన గూడ్స్

విజయనగరం క్రైమ్: విజయనగరంలో శుక్రవారం ఉదయం గూడ్స్ రైలు పట్టాలు తప్పింది. రాయపూర్ నుంచి వస్తున్న గూడ్స్ రైలు విజయనగరం రైల్వేస్టేషన్ నుంచి కొద్ది దూరంలో ఉన్న సంతకాల వంతెన దాటుతున్న సమయంలో పట్టాలు తప్పి ఎడమ వైపునకు ఒరిగింది. మూడు వ్యాగన్లు పట్టాలు తప్పాయి. ఒక్కో వ్యాగన్‌లో 60 టన్నుల బరువున్న బియ్యం బస్తాలు ఉన్నాయి. ఆ సమయంలో రెగ్యులర్ సర్వీస్ రైళ్ల రాకపోకలు లేకపోవడంతో రైల్వే అధికారులు ఊపిరి పీల్చుకున్నారు. వెంటనే ఘటనా స్థలానికి చేరుకుని ట్రాక్ పునరుద్ధరణ పనులు చేపట్టారు. విశాఖపట్నం నుంచి రైల్వే డివిజనల్ మేనేజర్ లలిత బోహ్రా వచ్చి పనులను పరిశీలించారు. ఇంజినీరింగ్ సిబ్బంది లోపం వల్లే గూడ్స్ పట్టాలు తప్పినట్టు అనుమానిస్తున్నారు. ఘటనపై విచారణ జరుపుతున్నట్టు ఆర్పీఎఫ్ సీఐ శ్రీధర్ తెలిపారు.

బస్సు నుంచి జారిపడి టీచర్ మృతి

చింతామణి

సోంపేట: శ్రీకాకుళం జిల్లా సోంపేట మండలంలోని జింకిభద్ర గ్రామ జంక్షన్ వద్ద బస్సు నుంచి జారిపడి ఉపాధ్యాయురాలు చింతామణి దేవి పాడి(50) మృతి చెందారు. పోలీసుల కథనం మేరకు.. బారువకి చెందిన చింతామణి దేవి జింకిభద్ర ఉన్నత పాఠశాలలో ప్రధానోపాధ్యాయురాలిగా పనిచేస్తున్నారు. శుక్రవారం ఉదయం బస్సు ఎక్కిన ఆమె జింకిభద్ర జంక్షన్ సమీపిస్తుండంతో బస్సు డోర్ వద్దకు వచ్చి పట్టు తప్పి కింద పడిపోయారు. దీంతో తలకు తీవ్ర గాయాలయ్యాయి. వెంటనే ఆమెను శ్రీకాకుళంలోని ఓ ఆస్పత్రికి తరలించగా చికిత్స పొందుతూ మృతి చెందారు. సోంపేట పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నారు. బస్సులో రద్దీ కారణంగానే టీచర్ మృతి చెందారని పలు ఆరోపణలు వినిపిస్తున్నాయి. ప్రభుత్వం మహిళలకు ఉచిత బస్సు పథకం పెట్టింది కానీ రద్దీకి తగ్గట్టు సర్వీసులు పెంచలేదని తీవ్ర విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి.

తాగునీటి కోసం రోడ్డెక్కిన మహిళలు

మడకశిర-హిందూపురం ప్రధానరోడ్డుపై ఆందోళన చేస్తున్న మహిళలు

మడకశిర: శ్రీసత్యసాయి జిల్లా మడకశిరలో శుక్రవారం తాగునీటి కోసం మహిళలు రోడ్డెక్కారు. పట్టణంలోని 4, 7 వార్డులకు చెందిన మహిళలు తమ కాలనీల్లో తాగునీటి సమస్యను పరిష్కరించాలని కోరుతూ మడకశిర-హిందూపురం ప్రధానరోడ్డుపై బైఠాయించి ఖాళీ బిందెలతో ఆందోళన చేశారు. దీంతో రాకపోకలకు తీవ్ర అంతరాయం ఏర్పడింది. దాదాపు గంట పాటు ఆందోళన చేశారు. మున్సిపల్ అధికారులకు వ్యతిరేకంగా నినాదాలు చేశారు. తాగునీటి కోసం ఇబ్బందులు పడుతుంటే ప్రభుత్వం ఏం చేస్తోందని ప్రశ్నించారు. మునిసిపల్ కార్యాలయానికి వెళ్లి అధికారులకు ఫిర్యాదు చేసినా ఫలితం లేదన్నారు. ఇక డ్రైనేజీలు సక్రమంగా లేకపోవడంతో వర్షపునీరు ఇళ్లలోకి చేరుతున్నాయని వాపోయారు. విషయం తెలుసుకున్న మునిసిపల్ చైర్మన్ నరసింహరాజు, కమిషనర్ జగన్నాథ్ వచ్చి సమస్యలను పరిష్కరిస్తామని హామీ ఇవ్వడంతో మహిళలు ఆందోళన విరమించారు.

రూ.ఐదు లక్షలు కాదు.. యాభై లక్షలడుగుతా

- మంత్రులకు నేనంటే హడల్..!
- 'మీరు రూ.10 తిన్నప్పుడు నాకు రూపాయి ఇవ్వాల్సిందే'
- టీడీపీ సర్పంచ్ బూతు పురాణం
- సోషల్ మీడియాలో ఆడియో క్లిప్పింగులు వైరల్

సాక్షి టాస్క్‌ఫోర్స్: ఇసుక ర్యాంపు ముడుపుల కోసం ఓ టీడీపీ సర్పంచ్ రెచ్చిపోయారు. మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేల పేర్లు పెట్టి బూతు పురాణం విప్పారు. రూ. ఐదు లక్షలు కాదు.. యాభై లక్షలు అడుగుతా.. ర్యాంపు నిర్వాహకులు రూ.పది తిన్నప్పుడు నాకు రూపాయి ఇవ్వాల్సిందే లేకుంటే ఊరుకోనని చెలరేగిపోయారు. ఈ ఆడియో క్లిప్పింగ్ సోషల్ మీడియాలో హల్‌చల్ చేస్తోంది. సేకరించిన సమాచారం మేరకు శ్రీకాకుళం జిల్లా కొత్తూరు మండలం ఆకులతంపర వద్ద ఇసుక ర్యాంపును ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తోంది. అయితే రూ.కోట్లలో డబ్బులు సంపాదిస్తున్న ర్యాంపు నిర్వాహకులు తనకు 'గౌరవం' ఇవ్వడం లేదని టీడీపీ సర్పంచ్ నాగళ్ల అప్పన్న అగ్గిమీద గుగ్గిలం అయ్యారు. నిర్వాహకులపై రాయలేని విధంగా అసభ్య పదజాలంతో విరుచుకుపడ్డారు. ఆయన అన్నట్టు వైరల్ అవుతున్న ఆడియో ఇప్పుడు సర్వత్రా చర్చనీయాంశమైంది. ఆ ఆడియోలో ఆయన ఏమన్నారంటే.. 'నేను సత్తాలేని సర్పంచ్‌ను కాను. ఎమ్మెల్యే కొడుకు గానీ చివరకు ఎమ్మెల్యే అయినా నాకు బెంగ లేదు. ఎమ్మెల్యే అయినంత మాత్రాన గొప్పేమీ కాదు. మంత్రి అచ్చెన్నాయడు, మంత్రి రామ్మోహన్ నాయుడు, కూన రవికుమార్‌లు నేనంటే పరుగులు తీస్తారు. నా గురించి వారికి బాగా తెలుసు. మీరు అనగా ఎంత? 'నా కంటూ జిల్లాలో ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. ర్యాంపు ముందు ట్రాక్టర్ డొక్కు పెడితే ర్యాంపు మూతపడుతుంది. అవసరం అనుకొంటే ర్యాంపు మీదకు జనాలకు రెచ్చగొట్టి ర్యాంపును మూయిస్తాను' 'నిబంధనల ప్రకారం ర్యాంపు నిర్వహిస్తే ఏమిటి అన్నది తెలుస్తుంది. నేను చెప్పానని జేఈకి చెప్పి రికార్డు చేయాలని చెప్పండి. రికార్డు చేయకపోతే నా సత్తా చూపుతాను సీఐ నా దగ్గరకు వచ్చి ఇసుక ర్యాంపు నిర్వాహకుల నుంచి రూ.5 లక్షలు డిమాండ్ చేశావని అన్నారు. రూ.ఐదు కాదు రూ.50 లక్షలు అడుగుతా.' అంటూ సీఐని బూతులు తిట్టారు.

జిమ్మి రాజు

నేడు జాతీయ చిన్న పరిశ్రమల దినోత్సవం

'అన్నీ తెలిసిన వారు ఉండరు. అలాగే ఏమీ తెలియని వారూ ఉండరు' అనేది సామెత. 'నీకు తెలిసిందే నీ శక్తి' అనేది నీతికథ. జిమ్మి రాజుకు అంతర్జాతీయ వ్యాపారాల గురించి తెలియదు కానీ పచ్చళ్ల గురించి బాగా తెలుసు. 'గ్రాండ్‌మా' పేరుతో పచ్చళ్ల కంపెనీ ప్రారంభించి గ్రాండ్ సక్సెస్ అయింది. ఒకప్పుడు కేరళలోని త్రిసూర్‌కే పరిమితమైన ఆ కంపెనీ ఇప్పుడు యూరోపియన్ దేశాల్లో కూడా సత్తా చాటుతోంది. జిమ్మి రాజు మాత్రమే కాదు ఘనమైన వ్యాపార నేపథ్యం లేని ఎంతోమంది సాధారణ మహిళలు చిన్న చిన్న అడుగులు వేస్తూనే ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్‌లుగా పెద్ద స్థాయికి చేరుకున్నారు.

పరిశ్రమిస్తున్న నారీ లోకం!

గ్రాండ్‌మా.. గ్రాండ్ సక్సెస్

'నేను వ్యాపారవేత్త కాగలనా?' తనకు తాను ప్రశ్న వేసుకుంది జిమ్మి రాజు.

'కచ్చితంగా!' తనలో నుంచే సమాధానం వచ్చింది.

'నాకు ఏం తెలుసు?' మరో ప్రశ్న.

'పెద్దగా ఏమీ తెలియనక్కర్లేదు. నడిచే దారిలో అన్నీ తెలుస్తాయి' ఆ ప్రశ్నకు జవాబు.

తనకు పచ్చళ్లు అంటే ఇష్టం. ఆసక్తి.

'యస్...పచ్చళ్లతోనే మొదలెడదాం' అనుకొని ప్రయాణం ప్రారంభించింది జిమ్మి రాజు. కేరళలోని మరడీలో 'గ్రాండ్‌మా' పేరుతో చిన్నపాటి వ్యాపారం ప్రారంభించింది. 'గ్రాండ్‌మా' గ్రాండ్ సక్సెస్‌కు కారణం నాణ్యతతో కూడిన నిమ్మకాయ పచ్చళ్లు. 'గ్రాండ్‌మా' ఇంట గెలిచింది. ఇప్పుడు రచ్చ గెలవాలి. వ్యాపారాన్ని విస్తరించాలంటే ముందు డబ్బు కావాలి.

'ఫెడరల్ బ్యాంక్' నుంచి లోన్ ద్వారా తన వ్యాపారాన్ని జాతీయ స్థాయికి, యూరోపియన్ దేశాల వరకు తీసుకువెళ్లింది జిమ్మి రాజు. 'గ్రాండ్‌మా' ఇప్పుడు ఎంతోమందికి ఉపాధిని ఇస్తోంది.

నష్టాల నుంచి లాభాలకు

పంజాబ్‌లోని మన్సాకు చెందిన కుల్వీందర్ కౌర్ కుటుంబం డెయిరీ ఫామ్‌ను నిర్వహించేది. ఈ డైరీ వల్ల లాభాల మాటేమిటోగానీ నష్టాలే నష్టాలు! 'ఇలా అయితే కుదరదు' అని గట్టిగా అనుకున్న కుల్వీందర్ 'ఇప్పుడు ఏం చేయాలి?' అని లోతుగా ఆలోచించింది. నాన్-బ్యాంకింగ్ ఫైనాన్షియల్ కంపెనీ 'మనీబాక్స్'ను సంప్రదించింది. ఈ కంపెనీ నుంచి అందిన రుణంతో డెయిరీని ఆధునిక సౌకర్యాలతో తీర్చిదిద్దింది. నష్టాల నుంచి బయటపడడానికి, లాభాల బాట పట్టి పెద్ద డెయిరీ ఫామ్ స్థాయికి చేరడానికి ఎంతో కాలం పట్టలేదు.

కుల్వీందర్ కౌర్

తల్లి వినయతో లక్ష్మి

అమ్మ నేర్పిన విద్య

లక్ష్మి పది సంవత్సరాల వయసులో ఉన్నప్పుడు తల్లి వినయ కేరళ, కొంకణి వంటకాలకు సంబంధించి చిన్నపాటి వ్యాపారాన్ని నిర్వహించేది. స్కూలు నుంచి రాగానే తల్లి చేసిన రకరకాల వంటకాలను రుచి చూసేది చిన్నారి లక్ష్మి. ప్యాకింగ్, డెలివరీకి సంబంధించిన పనుల్లో తల్లికి సహాయపడుతుండేది. ఏళ్ల తరువాత...

వినయ కోవిడ్ బారిన పడింది. అప్పుడు కూడా వైద్యులతో తన వ్యాపారం గురించి మాట్లాడేది.

తల్లి చనిపోయిన తరవాత విషాదంలో కూరుకుపోయింది లక్ష్మి. ఆ సమయంలోనే తన భవిష్యత్‌ని మార్చే నిర్ణయం తీసుకుంది.

'అమ్మ ఆత్మకు శాంతి కలగాలంటే వ్యాపారం ఆగకూడదు' అనుకుంది.

అలా 'లక్ష్మి' ఫుడ్ స్టార్టప్ మొదలైంది. రకరకాల వంటకాలకు సంబంధించి తల్లి రాసిన నోట్స్ తనకు ఎంతగానో ఉపయోగపడ్డాయి. మొదట్లో ప్రొడక్షన్, డిస్ట్రిబ్యూషన్‌లకు సంబంధించిన సమస్యలు ఎదురైనా ఆ తరువాత మాత్రం కంపెనీని పెద్ద ఎత్తున విస్తరించింది.

'అమ్మ మా వ్యాపారాన్ని జాతీయ స్థాయికి తీసుకువెళ్లాలని కలలు కనేది. ఆమె కలను నిజం చేసుకోవడానికి చాలా కష్టపడ్డాం. స్థానిక అమ్మకాలు, ఆన్‌లైన్ అమ్మకాలు, సోషల్ మీడియా మార్కెటింగ్‌తో అమ్మ కలను సాకారం చేశాం' అంటుంది కేరళలోని త్రిసూర్‌కు చెందిన లక్ష్మి.

మష్రూమ్ లేడీ ఆఫ్ హరియాణా

కోవిడ్ కల్లోల కాలంలో దొరికిన విరామంలో 'కొత్తగా ఏదైనా చేయాలి' అని ఆలోచించింది అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ సోనియ దాహియ. ఆ ఆలోచనలే ఫలితమే... పుట్టగొడుగుల పెంపకం. ఆమె నిర్ణయం చాలా మందిని షాక్‌కు గురి చేసింది. 'భద్రతను ఇచ్చే ప్రభుత్వ ఉద్యోగాన్ని వదిలి పుట్టగొడుగుల పెంపకం ఏమిటి!' అని ఆశ్చర్యపోయారు. అయినప్పటికీ తన నిర్ణయాన్ని మార్చుకోలేదు సోనియా. నలభై లక్షల రూపాయలతో 'డాక్టర్ దాహియ మష్రూమ్ ఫామ్' ప్రారంభించింది.

సోనియ దాహియ

రోజు రోజుకూ వ్యాపారాన్ని విస్తరిస్తూ పోయింది. ఊహించని లాభాల స్థాయికి తీసుకువచ్చింది.

అయితే మొదట్లో ఆమె ప్రయాణం సజావుగా ఏమీ జరగలేదు. తరచు విద్యుత్ కోతలుండేవి. ఆ ప్రభావం పుట్టగొడుగులపై పడేది. ఇదొక్కటే కాదు...ఎన్నో సమస్యలను, వాటి పరిష్కార మార్గాలను కనుక్కుంటూ వెళ్లిన సోనియ 'మష్రూమ్ లేడీ ఆఫ్ హరియాణా'గా పేరు తెచ్చుకుంది. పుట్టగొడుగుల పెంపకంలో సోనియాకు బయోటెక్నాలజీ నేపథ్యం ఎంతగానో ఉపయోగపడింది.

ఆ బడిలో ఎన్నో విలువైన పాఠాలు

- ఎన్ని సవాళ్లు, సమస్యలు ఎదురైనా మన లక్ష్యాన్ని వదులుకోకూడదు. నేను చెప్పే గెలుపు మంత్రం...'అపజయం అనేది తాత్కాలికం'
- 'లింగ వివక్షత' కనిపించకుండా చేసే శక్తి మన విజయానికి ఉంటుంది
- ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్ చేసే ప్రయాణం అనేది విరామమెరుగని నిరంతర ప్రయాణం
- మీరు ఒక పని ఎంచుకుంటే, మీ జీవితం మొత్తం ఆ పని మీదే ఆధారపడినంతగా కష్టపడాలి
- వ్యాపారవేత్తగా ప్రయాణం ప్రారంభించడం అంటే బడిలో విద్యార్థిగా చేరడమే. ఆ బడిలో ఎన్నో విలువైన పాఠాలు నేర్చుకుంటాం.

– కిరణ్ మజుందార్-షా, బయోకాన్ వ్యవస్థాపకురాలు

కావ్య దోభలే

ఒకప్పుడు నర్స్... ఇప్పుడు ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్

ముంబైలో నర్స్‌గా పనిచేసిన కావ్య దోభలేకు ఆర్గానిక్ ఫామింగ్‌పై ఎంతో ఆసక్తి. ఆ ఆసక్తే ఆమెను ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్‌గా మార్చింది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాన్ని వదిలి సేంద్రియ వ్యవసాయంలోకి వచ్చిన కావ్యకు ఎక్కడా ప్రోత్సాహం లభించలేదు. 'తెలివి తక్కువ నిర్ణయం తీసుకున్నావు' అన్నవాళ్లే ఎక్కువ. అయినా ఆమె వెనక్కి తగ్గలేదు.

ఒక చిన్న గ్రామంలో చిన్న షెడ్‌లో 6 వర్మీకంపోస్ట్ బెడ్‌లను నిర్మించింది. ఆరు నెలలకు 20 బెడ్‌లు నిర్మించింది. ప్రతి నెల 20 టన్నుల వర్మీ కాంపోస్ట్ తయారుచేసే స్థాయికి కంపెనీ ఎదిగింది. అనతి కాలంలోనే మహారాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఈ వర్మీ కంపోస్ట్‌కు ఆదరణ పెరిగింది. 'పట్టణంలో పెరిగిన నీలాంటి అమ్మాయికి ఈ వ్యాపారం సరికాదు' అన్నారు కొందరు రైతులు. వారి మాట సరికాదు అని నిరూపిస్తూ రూ.30 లక్షల ఆర్గానిక్ ఫామింగ్ బిజినెస్‌ను నిర్మించింది కావ్య.

ఉమెన్ కమాండో టీమ్

కీలకమైన ఆపరేషన్‌ల కోసం సెంట్రల్ ఇండస్ట్రియల్ సెక్యూరిటీ ఫోర్స్ (సీఐఎస్‌ఎఫ్) తొలిసారిగా ఉమెన్ కమాండో టీమ్‌ను ప్రారంభించింది. వంద మంది మహిళా సీఐఎస్‌ఎఫ్‌లకు ఫిట్‌నెస్, వెపన్స్ హ్యాండ్లింగ్, లైవ్-ఫైర్ డ్రిల్స్‌లాంటి ఆపరేషన్ స్కిల్స్, రన్నింగ్, అబ్‌స్టకిల్ కోర్సులు, రఫెలింగ్, సర్వైవల్ ఇన్ ఫారెస్ట్, 48 గంటల కాన్ఫిడెన్స్ బిల్డింగ్ ఎక్సర్‌సైజ్‌లు... మొదలైనవాటిలో శిక్షణ ఇస్తారు.

మధ్యప్రదేశ్‌లోని బర్వాహత రీజనల్ ట్రైనింగ్ సెంటర్(ఆర్‌టిసి)లో శిక్షణ మొదలైంది.

శిక్షణ పూర్తి చేసుకున్న తొలిబ్యాచ్ మహిళలు ఎయిర్‌పోర్ట్స్‌లాంటి సున్నిత ప్రాంతాలలో విధులు నిర్వహిస్తుంది.

• సమ్‌థింగ్ స్పెషల్

బ్యాట్ బండెక్కి నేనొస్త పా... నేనొస్త పా...

ఈ వరుడు పల్లకీలో రాలేదు. పూలతో అలకరించిన కారులో రాలేదు. ఏకంగా... సూపర్ హీరో బ్యాట్‌మన్ వాహనం బ్యాట్ మొబైల్‌పై వచ్చాడు. థాయ్‌లాండ్‌లో షూట్ చేసిన ఈ వీడియో సోషల్ మీడియాలో వైరల్ అయింది. ఈ వీడియోలో వరుడు ఫెనిల్ బ్యాట్‌మొబైల్‌పై, వాహనానికి ఇరువైపులా కుటుంబ సభ్యులు, స్నేహితులు డ్యాన్స్ చేస్తూ కనిపిస్తారు.

వరుడి ఉత్సాహం మాట ఎలా ఉన్నా చాలామంది నెటిజనులు 'వృథా ఖర్చు' అని, 'ఇలా డబ్బు వృథా చేసే బదులు మంచి పనులకు ఉపయోగించవచ్చు కదా' అంటూ విమర్శలు కురిపించారు.

కొందరు మాత్రం...

'భారతీయ వరుడిని కూడా ఇలాంటి బ్యాట్‌మొబైల్‌పై చూడాలనుకుంటాం' అని స్పందించారు.

మైక్రో డ్రామా

మొబైల్ స్క్రీన్‌ల కోసం ప్రత్యేకంగా డిజైన్ చేసిన షార్ట్-ఫామ్ వీడియో సిరీస్ వెర్టికల్ డ్రామా లేదా మైక్రోడ్రామా.

ఆసియా దేశాలలో 'వెర్టికల్ డ్రామా' ట్రెండ్ ఊపందుకుంటోంది. వెర్టికల్ స్క్రీన్స్ కోసం డిజైన్ చేసిన స్టోరీ టెల్లింగ్ ఫార్మాట్ ఇది. వెర్టికల్ డ్రామా అనేది సంప్రదాయ సినిమా, టీవీ ఫార్మాట్‌ల కోసం డిజైన్ చేసింది కాదు. స్మార్ట్‌ఫోన్‌ల కోసం డిజైన్ చేసిన షార్ట్-ఫామ్, మొబైల్-ఫస్ట్ నేరేటివ్ కంటెంట్. 'వెర్టికల్ డ్రామా' మైక్రో-ఎపిసోడ్‌లు 1 నుంచి 5 నిమిషాల నిడివి కలిగి ఉంటాయి. క్షణాల వ్యవధిలోనే ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకునేలా ఉండాలి. వుయ్ టీవి, కుయెషూలాంటి ప్లాట్‌ఫామ్స్ వెర్టికల్ స్టోరీ టెల్లింగ్‌కు సంబంధించి అధిక పెట్టుబడులు పెడుతున్నాయి.

ప్రేక్షకులు వెర్టికల్ డ్రామాలను ఎందుకు ఇష్టపడుతున్నారు అనే విషయానికి వస్తే... కన్వీనియెన్స్ అనేది మొదటిది. కాఫీ కోసం ఎదురుచూస్తూనో, కాఫీ తాగడం పూర్తయ్యేలోపో వెర్టికల్ డ్రామాలను చూడవచ్చు. చాలా తక్కువ నిడివి ఉండడం వల్ల ఒకేసారి ఎన్నో వీడియోలు చూడవచ్చు. వెర్టికల్ డ్రామాలలోని క్యారెక్టర్లు రకరకాల భావోద్వేగాలతో ఉండడం వల్ల ప్రేక్షకులు వెంటనే కనెక్ట్ అవుతారు.

కొన్ని సర్వేల ప్రకారం ప్రేక్షకులు మొబైల్‌లో షార్ట్-ఫామ్ కంటెంట్‌ను చూడడానికి ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారు. సౌత్ కొరియాలో 'ఏ-టీన్' అనే వెర్టికల్ డ్రామా నెల వ్యవధిలో 6 మిలియన్‌ల వ్యూస్ సొంతం చేసుకుంది. 'వెర్టికల్ డ్రామా' అనేది కేవలం సృజనాత్మకతకు సంబంధించినదే కాదు మంచి ఆదాయ వనరుగానూ మారింది.

వంటిల్లు

పోషకాల బ్రేక్‌ఫాస్ట్

ఒక రోజంతా శక్తిమంతంగా, ఉత్సాహంగా గడిచిందంటే వారిపై ఆ రోజు ఉదయాన్నే తీసుకునే అల్పాహారం ప్రభావం తప్పక ఉంటుంది.
పిల్లల జ్ఞాపకశక్తికీ పోషకాలు గల ఆహారం ఎంతో మేలు చేస్తుంది.
ఉదయాన్నే పిల్లలు, పెద్దలు తీసుకునే బలవర్ధకమైన, సులువుగా తయారు చేసుకునే వంటకాలు ఇవి..

హెల్తీ మిక్స్ పరాఠా

కావల్సిన పదార్థాలు

హెల్తీ మిక్స్ (రాగులు, జొన్న, సజ్జలు, కొర్రలు మొలకెత్తిన గింజలు, గుమ్మడి, అవిసెగింజలతో చేసిన పిండి) – కప్పు; నెయ్యి లేదా నూనె – టీ స్పూన్; ఉప్పు – తగినంత; గోరువెచ్చని నీళ్లు (తగినన్ని);

తయారీ విధానం

- ఒక గిన్నెలో, మిల్లెట్ మిక్స్, ఉప్పు వేయాలి.
- గోరువెచ్చని నీటిని క్రమంగా వేస్తూ, పిండిని మెత్తని ముద్దలా అయ్యేలా బాగా కలపాలి.
- చేతులకు నూనె లేదా నెయ్యి రాసుకొని, చిన్న చిన్న ముద్దలుగా తీసుకోవాలి. రెండు బటర్ పేపర్ షీట్ల మధ్య పిండి బాల్ ఉంచి, చపాతీ కర్రతో మెల్లగా, తేలికపాటి ఒత్తిడితో, రోల్ చేయాలి.
- పెనం వేడి చేసి, ప్రతి పరాఠాను సన్నని మంట మీద కొద్దిగా నెయ్యి/నూనెతో బంగారు గోధుమ రంగు వచ్చే వరకు రెండు వైపులా కాల్చాలి.
- చట్నీ లేదా పెరుగుతో వేడిగా వడ్డించాలి.

పోషకాలు: పరాటాకు కూరగాయలను ఉడికించి, వాడుకోవచ్చు. ఏమేం దినుసులు, కూరగాయలు వాడుతున్నామో దానిని బట్టి కార్బోహైడ్రేట్స్, ప్రొటీన్లు, క్యాల్షియం, ఐరన్ సమృద్ధిగా లభిస్తాయి.

హెల్తీ మిక్స్ హల్వా

కావల్సిన పదార్థాలు

హెల్త్ మిక్స్ – కప్పు (క్యారెట్ లేదా బీట్‌రూట్ లేదా గుమ్మడి తురుము లేదా గోధుమ నూక); నెయ్యి – 2 టేబుల్ స్పూన్లు; బెల్లం లేదా కొబ్బరి చక్కెర – 1/4 కప్పు; పాలు – కప్పు; బాదం, జీడిపప్పు, చియా సీడ్స్ – టేబుల్ స్పూన్;

తయారీ విధానం

- పాన్‌లో నెయ్యి వేడి చేసి, హెల్తీ మిక్స్ వేసి, బాగా వేయించాలి.
- పాలు పోసి, కలుపుతూ ఉండాలి..
- మిశ్రమం చిక్కగా అయ్యాక, తురిమిన బెల్లం, కొబ్బరి చక్కెర 'కోకో షుగర్) వేసి బాగా కలపాలి.
- అన్నీ పూర్తిగా కలిసే వరకు మరో 2-3 నిమిషాలు ఉడికించాలి.
- తరిగిన డ్రై ఫ్రూట్స్ అలంకరించి, సర్వ్ చేయాలి.

పోషకాలు: పిల్లలకు, పెద్దలకు ఇష్టమైనదే కాదు... మంచి పోషకాలు కూడా ఉండే స్వీట్ ఇది. బెల్లం లేదా కొబ్బరి చక్కెర వాడటం వల్ల ఐరన్ సమృద్ధిగా లభిస్తుంది. బీట్‌రూట్, క్యారట్, గుమ్మడిలో పోషకాలు, యాంటీ ఆక్సిడెంట్లు, విటమిన్లు లభిస్తాయి. పాల మిశ్రమం కాబట్టి క్యాల్షియమూ అందుతుంది.

చిల్లా

కావల్సిన పదార్థాలు: పెసరపప్పు – కప్పు (తగినన్ని నీళ్లు పోసి, రెండు గంటల సేపు నానబెట్టాలి); నీళ్లు – అర కప్పు (తగినన్ని); ఉల్లిపాయ – చిన్నది (సన్నగా తరగాలి); పచ్చిమిర్చి – సన్నగా తరగాలి; కొత్తిమీర తరుగు – టేబుల్ స్పూన్; ఉప్పు – రుచికి తగినంత; నూనె – తగినంత.

తయారీ విధానం

- పెసరపప్పును వడకట్టి, నీళ్లు కలిపి, మెత్తగా రుబ్బుకోవాలి.
- పిండిని గిన్నెలోకి తీసుకొని (క్యారెట్ తురుము, పాలకూర తరుగు, నానబెట్టిన ఓట్స్ కూడా కలుపుకోవచ్చు) తరిగిన ఉల్లిపాయలు, పచ్చి మిర్చి తరుగు, కొత్తిమీర, ఉప్పు వేసి కలపాలి.
- పెనం వేడి చేసి, ఒక గరిటెతో పెనం పైన పిండి పోసి, దోసెలా వెడల్పు చేయాలి.
- మీడియం మంట మీద రెండు వైపులా గోధుమ రంగు వచ్చేవరకు ఉంచాలి.
- కొత్తిమీర, పుదీనా చట్నీతో వేడిగా సర్వ్ చేయాలి.

పోషకాలు

క్యాలరీలు తక్కువగా ప్రొటీన్లు, క్యాల్షియం, ఐరన్, జింక్ సమృద్ధిగా లభించే ఈ చిల్లా ఉదయం, సాయంత్రం స్నాక్‌గా తీసుకోవచ్చు. పిల్లలకు లంచ్ బాక్స్‌లోకీ బాగుంటుంది. దీనిని రోల్ చేసి, ఉడికించిన కూరగాయలతో స్టఫ్ చేసి కూడా అందివ్వవచ్చు.

శ్రీదేవి ఆశల
టమ్మీ ఫ్రెండ్లీ ఫుడ్ ఫౌండర్

• బ్యూటిప్

బొప్పాయి మొటిమలపై బాగా పనిచేస్తుంది. బొప్పాయి చిన్న ముక్క తీసుకుని దానిపై తొక్క తీసి మెత్తగా చేసుకుని ముఖానికి లేదా కేవలం మొటిమలు ఉన్న చోట అప్లై చేసుకోవాలి. పై పార తీయకపోతే దాని నుంచి వచ్చే పాలు చర్మానికి చికాకు తెప్పిస్తాయి. ముఖానికి ప్యాక్ వేసిన 20 నిముషాల తర్వాత నీటితో కడిగేయాలి. ఇలా నాలుగు రోజులు చేస్తే యాక్నే తగ్గుతుంది.

బులియన్ (బంగారం 10 గ్రా.: వెండి కిలో) ఆగస్టు 29న ముగింపు రూ.లలో

	హైదరాబాద్	విజయవాడ	విశాఖపట్నం	రాజమండ్రి	ప్రొద్దుటూరు	చెన్నై
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	1,04,210	1,05,020	1,03,310	1,05,020	1,03,250	1,03,300
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	97,760	94,700	94,700	97,540	94.990	94,700
వెండి	1,21,000	1,20,300	1,29,900	1,20,300	1,19,600	1,31,000

గమనిక: గిట్టుబాటు, నిల్వ, పోటీ వంటి పలు అంశాల ప్రాతిపదికన షాపుల మధ్య పసిడి ధరల్లో కొంత వ్యత్యాసం ఉండవచ్చు.

బాలీవుడ్ బ్రిడ్జ్‌లో..

యూకేలో పదేళ్ల క్రితం తప్పిపోయిన తన కుమార్తె కోసం ఇంకా వెతుకుతున్నారట మాధవన్. కానీ ఇది రియల్ లైఫ్‌లో కాదు... రీల్ లైఫ్‌లో. మాధవన్, రాశీ ఖన్నా లీడ్ రోల్స్‌లో హిందీలో 'బ్రిడ్జ్' అనే సస్పెన్స్ థ్రిల్లర్ చిత్రం రూపొందిందని సమాచారం. ఈ చిత్రంలో మాధవన్, రాశీ ఖన్నా భార్యాభర్తలుగా నటించారని తెలిసింది. నిధీ సింగ్ ధర్మ, నాగరాజ్ దివాకర్ ద్వయం ఈ సినిమాకు దర్శకత్వం వహించారు. ఆల్రెడీ 'బ్రిడ్జ్' చిత్రీకరణ పూర్తయిందని, ఈ ఏడాది చివర్లో లేదా వచ్చే ఏడాది ప్రారంభంలో రిలీజ్ చేయాలనుకుంటున్నారని బాలీవుడ్ టాక్. యూకేలో పదేళ్ల క్రితం తప్పిపోయిన తమ కుమార్తె కోసం దంపతులు చేసే ప్రయత్నాలు? ఆ అమ్మాయి ఎలా తప్పిపోతుంది? అనే అంశాల నేపథ్యంలో ఈ సినిమా కథనం సాగుతుందని టాక్.

● మాధవన్, రాశీ ఖన్నా

ప్రేక్షకులు రిలేట్ అయ్యే సినిమా ఇది

– ఆదిత్య హాసన్

● సాయికృష్ణ, ఆదిత్య

''ప్రేక్షకులు రెండు రకాల కథల్లో లీనమవుతారని నా నమ్మకం. ఒకటి తాము చేయాలనుకున్నవి చూపించే కథలు. రెండు తాము చేసినవి చూపించే కథలు. మా 'లిటిల్ హార్ట్స్' చిత్రం రెండో రకం. ప్రేక్షకులు తమ జీవితంలో కూడా ఇలా జరిగిందే అని 'లిటిల్ హార్ట్స్' సినిమా చూస్తున్నంత సేపూ రిలేట్ అవుతారు'' అని అన్నారు దర్శక–నిర్మాత ఆదిత్య హాసన్. '90స్ మిడిల్ క్లాస్ బయోపిక్' ఫేమ్ మౌళి తనూజ్, శివానీ నాగరం లీడ్ రోల్స్‌లో నటించిన చిత్రం 'లిటిల్ హార్ట్స్'. ఈ చిత్రాన్ని ఈటీవీ విన్ ఒరిజినల్ ప్రొడక్షన్ పతాకంపై సాయి మార్తాండ్ దర్శకత్వంలో ఆదిత్య హాసన్, సాయికృష్ణ నిర్మించారు. సెప్టెంబరు 5న ఈ చిత్రం విడుదల కానున్న సందర్భంగా ఆదిత్య హాసన్ మాట్లాడుతూ– ''ఈ సినిమా కథ విన్నప్పుడు బాగా రిలేట్ అయ్యాను. ఈ చిత్రంలో సీరియస్ డ్రామా, ట్విస్ట్‌లు, సందేశాలేమీ లేవు. టీనేజ్‌లో ఉండే పరిణతి లేని ప్రేమకథను చూపిస్తున్నాం'' అని అన్నారు. ''సరిగ్గా చదువు రాని అమ్మాయి, అబ్బాయిల మధ్య జరిగే ఫన్నీ స్టోరీయే ఈ చిత్రం. వంశీ నందిపాటి, బన్నీ వాసు గార్లు ఈ సినిమాను దాదాపు 200 థియేటర్స్‌లో రిలీజ్ చేస్తున్నారు. సెప్టెంబర్ 3న ఇంటర్ విద్యార్థుల కోసం మూడు సెంటర్స్‌లో ఫ్రీ షోస్, 4న పెయిడ్ ప్రీమియర్స్ ప్లాన్ చేశాం'' అని చెప్పారు సాయికృష్ణ.

పుట్టినరోజునే నిశ్చితార్థం

● సాయి ధన్సిక, విశాల్

హీరో విశాల్ తన పుట్టినరోజునే (ఆగస్టు 29) నిశ్చితార్థం చేసుకున్నారు. హీరోయిన్ సాయి ధన్సికతో ఆయన ఎంగేజ్‌మెంట్ జరిగింది. శుక్రవారం చెన్నైలో విశాల్, సాయి ధన్సిక తమ కుటుంబ సభ్యుల సమక్షంలో నిశ్చితార్థం చేసుకున్నారు. ఈ ఇద్దరూ ఇప్పటివరకు ఒక్క సినిమా కూడా కలిసి చేయలేదు. కానీ, వీరిద్దరూ ప్రేమలో ఉన్నారనే సంగతి తెలిసిందే. ఇటీవల ధన్సిక లీడ్ రోల్‌లో నటించిన 'యోగిదా' ట్రైలర్ లాంచ్ ఈవెంట్‌కు విశాల్ ముఖ్య అతిథిగా హాజరయ్యారు. ఈ వేదికపైనే ధన్సిక తమ ప్రేమ విషయాన్ని వెల్లడించారు. ఇక తమ ఎంగేజ్‌మెంట్ ఫొటోలను సోషల్ మీడియా వేదికగా షేర్ చేసి, ''సాయి ధన్సికతో జరిగిన నా నిశ్చితార్థానికి సంబంధించిన శుభవార్తను మీ అందరితో పంచుకోవడం హ్యాపీగా ఉంది. మీ ఆశీర్వాదాలు, ప్రేమ మాపై ఎప్పటికీ ఉండాలని కోరుకుంటున్నాను'' అని పోస్ట్ చేశారు విశాల్. అయితే వివాహం ఎప్పుడు? అనే విషయాన్ని మాత్రం వెల్లడించలేదు.

ప్రేమకథలో వేలు పెడితే...

● రోషన్ కనకాల

'ఒక చిన్న ప్రేమకథ చెప్తా..' అంటూ హీరో నాని వాయిస్ ఓవర్‌తో మొదలైంది 'మోగ్లీ' గ్లింప్స్. రోషన్ కనకాల, సాక్షి మడోల్కర్ హీరో హీరోయిన్లుగా నటిస్తున్న చిత్రం 'మోగ్లీ'. సందీప్ రాజ్ దర్శకత్వంలో టీజీ విశ్వప్రసాద్, కృతి ప్రసాద్ నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రం ఈ ఏడాదే విడుదల కానుంది. ఈ సినిమా గ్లింప్స్‌ని హీరో రామ్‌చరణ్ లాంచ్ చేశారు. 'ఎందుకు పరిగెత్తించాడనేగా మీ అనుమానం. మరి తన బంగారు ప్రేమకథలో వేలు పెడితే కుట్టడా?' అనే డైలాగ్స్ గ్లింప్స్‌లో ఉన్నాయి. అనంతరం జరిగిన ఈవెంట్‌లో రోషన్ మాట్లాడుతూ– ''మీ అందరి కోసం ఒక అద్భుతమైన సినిమా చేశాం'' అన్నారు. ''రామ్‌చరణ్, నానీగార్లకు థ్యాంక్స్. కేఎల్ యూనివర్సిటీకి థ్యాంక్యూ. ఇక్కడ ఎంటర్టైన్మెంట్ ఓ సబ్జెక్టుగా ఉందని విన్నాను. యంగ్ టాలెంట్‌తో పని చేయాలనుకుంటున్నాను'' అని చెప్పారు టీజీ విశ్వప్రసాద్.

గ్రాండ్ పేరెంట్స్‌కి ఉచితం

సత్యరాజ్, వశిష్ఠ ఎన్. సింహా, 'సత్యం' రాజేశ్, ఉదయభాను, సాంచి రాయ్ కీలక పాత్రలు పోషించిన చిత్రం 'త్రిబాణధారి బార్బరిక్'. మోహన్ శ్రీవత్స దర్శకత్వం వహించారు. మారుతీ టీమ్ ప్రొడక్ట్ సమర్పణలో విజయపాల్ రెడ్డి అడిదల నిర్మించిన ఈ చిత్రం శుక్రవారం విడుదలైంది. ''మా సినిమాకి మొదటి ఆట నుంచే పాజిటివ్ టాక్ వచ్చింది. ఎక్కువగా మహిళా ప్రేక్షకులు, ఫ్యామిలీ ఆడియన్స్ కనెక్ట్ అవుతున్నారు. అందుకే ఓ ఆఫర్ ఇస్తున్నాం. సెప్టెంబర్ మొదటి వారంలో గ్రాండ్ పేరెంట్స్ డే (సెప్టెంబర్ 7). ఈ నేపథ్యంలో ఆగస్టు 30, ఆగస్టు 31న ప్రదర్శించే సాయంత్రం ఆటకు కుటుంబంతో కలిసి వచ్చే గ్రాండ్ పేరెంట్స్‌కి ఉచితంగా ప్రవేశం కల్పించనున్నాం'' అని చిత్రబృందం పేర్కొంది.

● సత్యరాజ్

మయూఖం షురూ

● కుశలవ్, తన్మయి

కుశలవ్, తన్మయి జంటగా 'మయూఖం' సినిమా ఆరంభం అయింది. వెంకట్ బులెమోని దర్శకత్వంలో సినెటేరియా మీడియా వర్క్స్ పై శ్రీలత వెంకట్ నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రం ప్రారంభోత్సవం శుక్రవారం హైదరాబాద్‌లో జరిగింది. తొలి సన్నివేశానికి సంగీత దర్శకుడు ఆర్పీ పట్నాయక్ కెమెరా స్విచ్చాన్ చేయగా, టీ సిరీస్ మ్యూజిక్ ప్రతినిధి ప్రియాంక మన్యాల్ క్లాప్ ఇవ్వగా, దర్శకుల సంఘం అధ్యక్షుడు వీర శంకర్ గౌరవ దర్శకత్వం వహించారు. ఈ సందర్భంగా వెంకట్ బులెమోని మాట్లాడుతూ– ''మా సినెటేరియా మీడియా వర్క్స్ దాదాపు 140 చిత్రాలకు ఇన్ ఫిల్మ్ బ్రాండింగ్ చేసింది. అందులో తాజాగా 'ది రాజా సాబ్' మూవీ ఉంది. మా సంస్థ నుంచి మైథలాజికల్ థ్రిల్లర్ నేపథ్యంలో 'మయూఖం' అనే పాన్ ఇండియా మూవీని రూపొందిస్తున్నాం. వంద శాతం ఇన్ ఫిల్మ్ బ్రాండింగ్‌తో వస్తున్న తొలి ఇండియన్ మూవీ ఇదే'' అన్నారు. ''మయూఖం'తో నా లైఫ్‌లో మరో దశలోకి ప్రవేశిస్తున్నాను'' అని కుశలవ్ అన్నారు. ''నన్ను నమ్మి చాన్స్ ఇచ్చిన డైరెక్టర్ వెంకట్‌గారికి థ్యాంక్స్'' అని తన్మయి చెప్పారు.

'దిల్' రాజు బేనర్ సినిమాలా...

● వెంకటేశ్, వృతి, నారా రోహిత్, సంతోష్, రాకేశ్

''సుందరకాండ' చిత్రానికి ప్రేక్షకుల నుంచి మంచి స్పందన లభిస్తున్నందుకు సంతోషంగా ఉంది. సత్య క్యారెక్టర్‌తో నాకు మంచి పేరు వచ్చింది. వెంకీ రాసిన డైలాగ్స్ గురించి ప్రత్యేకంగా చెబుతున్నారు. ఇంకా చూడని వాళ్ళు, థియేటర్స్‌కి వెళ్లి, మా సినిమా చూడండి'' అని నారా రోహిత్ అన్నారు. నారా రోహిత్ హీరోగా, వృతి వాఘాని, శ్రీదేవి విజయ్ కుమార్ హీరోయిన్లుగా నటించిన తాజా చిత్రం 'సుందరకాండ'. వెంకటేశ్ నిమ్మలపూడి దర్శకత్వంలో సంతోష్ చిన్నపొల్ల, గౌతమ్ రెడ్డి, రాకేశ్ మహంకాళి నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఈ నెల 27న విడుదలైంది. ఈ సందర్భంగా శుక్రవారం నిర్వహించిన థ్యాంక్స్ మీట్‌లో వెంకటేశ్ నిమ్మలపూడి మాట్లాడుతూ– ''నా రైటింగ్‌కు మంచి ప్రశంసలు వస్తున్నందుకు సంతోషంగా ఉంది'' అన్నారు. ''దిల్' రాజుగారి బేనర్ నుంచి వచ్చినట్టు మంచి ఫ్యామిలీ ఎంటర్‌టైనర్ తీశారని చెబుతుంటే ఆనందంగా ఉంది'' అని చెప్పారు నిర్మాత సంతోష్. ''ఈ సినిమా విషయంలో మేం ఎంత ఎగ్జయిట్ అయ్యామో, ఆడియన్స్ కూడా ఈ సినిమా చూసి అంతే ఎగ్జయిట్ కావడం సంతోషాన్నిస్తోంది'' అని పేర్కొన్నారు రాకేశ్.

ఓటీటీ

ఇది చూడొచ్చు

ఇంటింటి భాగోతం

ఓటీటీలో ఇది చూడొచ్చు అనే ప్రాజెక్ట్స్ చాలా ఉంటాయి. ప్రస్తుతం స్ట్రీమ్ అవుతున్న వాటిలో సార్, మేడమ్ ఒకటి. ఈ చిత్రం గురించి తెలుసుకుందాం.

ఈ భూమండలంలో అత్యంత ప్రమాదకర గొడవ ఏదైనా ఉందీ అంటే అది భార్యాభర్తల గొడవ. ఇది ప్రతి ఇంట్లో ఉండేదే కదా అనుకుంటారేమో... ఒక చిన్న ఇంట్లో మొదలై సమాజం మొత్తాన్ని గడగడలాడించే సత్తా ఈ గొడవకి ఉంది. ఇంకా చెప్పాలంటే చినుకు చినుకు గాలివాన అయినట్టు ఈ మొగుడు పెళ్ళాల గొడవ చిలికి చిలికి పెను తుఫానై కుటుంబాలకు కుటుంబాలే కనపడకుండా పోతాయి. ఇదే నేపథ్యంలో అల్లుకున్న కథే 'సార్, మేడమ్'. తమిళ సినిమా 'తలైవన్, తలైవి'కి ఇది డబ్బింగ్ వెర్షన్. విజయ్ సేతుపతి, నిత్యా మీనన్ భార్యాభర్తల పాత్రల్లో చక్కగా గొడవ పడగా, ఆ గొడవను అందంగా... అర్థవంతంగా తీర్చిదిద్దే బాధ్యత దర్శకుడు పాండిరాజ్ తీసుకున్నారు. ఇది రొటీన్ సినిమా అయితే కానే కాదు. నిజానికి దర్శకుడు ఈ సినిమా ముందు ఇది వాస్తవిక సంఘటనల ఆధారంగా అని చెప్పాల్సింది. ఎందుకంటే ఇలాంటి గొడవ ప్రతిరోజూ మన ఇళ్ళలోనో లేదా పొరుగిళ్ళలోనో కనబడేదే. అంతలా ఏంటా గొడవ అనేది చూద్దాం. ఆకాశ వీరన్ అనే వ్యక్తి రోడ్డు పక్కన ఓ పరోటా హోటల్ నడుపుతుంటాడు. చుట్టుపక్కల ఈ హోటల్‌కి మంచి పేరుంది. చదువే లేని ఆకాశ వీరన్‌కు డబుల్ డిగ్రీ ఉన్న రాణితో పెళ్ళవుతుంది. పెళ్లైన తరువాత ఆకాశ వీరన్ తండ్రి రాణిని చదువుకున్న అమ్మాయి కదా అని గల్లాపెట్టె దగ్గర కూర్చోమంటాడు. ఇక అక్కడి నుండి గొడవ ప్రారంభమవుతుంది. సినిమా ఆద్యంతం ఈ గొడవతోనే సాగుతూ హీరో హీరోయిన్ విడాకుల దాకా వెళుతుంది. అసలీ కథంతా ప్రేక్షకుడికి తెలియడానికి దర్శకుడు ఓ గమ్మత్తైన ఘటన ఎంచుకుంటాడు. అదేంటంటే సినిమా ఆరంభంలోనే ఆకాశ వీరన్, రాణి విడిగా ఉన్నారని ప్రేక్షకులకు చెబుతూ రాణి తన బిడ్డకు తండ్రికి తెలియకుండా పుట్టెంటుకలు తీయించడానికి గుడికి వస్తుంది. తనకు తెలియకుండా తన బిడ్డకు వెంట్రుకలు ఎలా తీస్తారని ఆకాశ వీరన్ వీరంగం చేస్తాడు. బిడ్డకు సగం వెంట్రుకలు తీసిన తరువాత ఆపేయిస్తాడు. మరి... ఆ బిడ్డకు పూర్తిగా వెంట్రుకలు తీస్తారా లేదా? అలాగే విడాకులు తీసుకున్న ఆకాశ వీరన్, రాణి ఇంకెంత ఆగం చేస్తారు? అన్నది మాత్రం 'సార్, మేడమ్'లోనే చూడాలి. ప్రైమ్ వీడియో వేదికగా ఇటీవలే విడుదలైన ఈ సినిమా తెలుగులో ఉంది. పిల్లలు తప్ప ప్రతి ఒక్కరూ చూడాల్సిన సినిమా ఇది. వర్త్ టు వాచ్ ఫర్ ది వీకెండ్.

– హరికృష్ణ ఇంటూరు

న్యాయం చేసింది వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వమే

సుగాలి ప్రీతిబాయి తల్లి పార్వతి వెల్లడి

కర్నూలు (అగ్రికల్చర్): సుగాలి ప్రీతిబాయి కేసులో న్యాయం చేసింది వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వమేనని ఆమె తల్లి పార్వతి చెప్పారు. 2017లో సుగాలి ప్రీతిబాయిపై హత్యాచారం జరిగితే అప్పటి టీడీపీ ప్రభుత్వం ఎలాంటి న్యాయం చేయలేదన్నారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం ఏర్పాటైన తర్వాత అప్పటి సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ప్రత్యేక చొరవ తీసుకుని అన్ని విధాలా న్యాయం చేశారని స్పష్టం చేశారు. కర్నూలులోని తన నివాసంలో శుక్రవారం ఏర్పాటు చేసిన విలేకరుల సమావేశంలో ఆమె మాట్లాడారు. తనపై డిప్యూటీ సీఎం పవన్‌కళ్యాణ్ చేసిన వ్యాఖ్యలు బాధించాయని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఎన్నికలకు ముందు పవన్‌కళ్యాణ్ కూటమి ప్రభుత్వం ఏర్పడిన మూడు నెలల్లో ప్రీతి కేసు పరిష్కరిస్తామని చెప్పారన్నారు. ఆయన డిప్యూటీ సీఎం అయి 15 నెలలవుతున్నా తమకు ఎందుకు న్యాయం చేయడం లేదని ప్రశ్నించారు. న్యాయం చేయకపోగా ఆరోపణలు చేస్తున్నారని చెప్పారు. వైఎస్ జగన్ సీఎంగా ఉన్నప్పుడు ఎస్సీ, ఎస్టీలకు రావలసిన పరిహారాన్ని అందించారని, రాజ్యాంగబద్ధంగా రావలసిన రాయితీలు వచ్చాయని, ఇవి పవన్‌కళ్యాణ్ ద్వారా కాదని స్పష్టం చేశారు. ప్రీతిబాయి కుటుంబానికి రెండు ఉద్యోగాలు ఇచ్చామని చెబుతున్నారని, ఇవి కూడా పవన్ ఇప్పించారని ప్రచారం చేస్తున్నారని.. ఇందులో ఎలాంటి వాస్తవం లేదని చెప్పారు. గత ప్రభుత్వంలో నాటి సీఎం జగన్ ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీ చట్టం ప్రకారం అన్ని విధాలా చేయూత అందించారని, తాను 2013లో సొంతంగా ఉద్యోగం సంపాదించానని తెలిపారు. 2018లో టీడీపీ ప్రభుత్వం ఒత్తిడితోనే కేసు సెక్షన్లు మార్చారని చెప్పారు. డీఎస్పీ రిపోర్టులు మార్చారని పవన్‌కళ్యాణ్ ఏ ఉద్దేశంతో మాట్లాడుతున్నారో అర్థం కావటంలేదని తెలిపారు. నిందితులు కేసును ప్రభావితం చేస్తున్నారని కంటతడి పెట్టుకున్నారు. తన క్యారెక్టర్‌ను దిగజార్చేందుకు జనసేన నాయకులను పవన్‌కళ్యాణ్ రెచ్చగొడుతున్నారన్నారు. న్యాయం కోసం గల్లీ నుంచి ఢిల్లీ వరకు పోరాటం చేస్తామని, అసెంబ్లీ ఎదుట పోరాటం చేస్తామని, నిందితులకు శిక్ష పడాలనేదే లక్ష్యమని ఆమె పేర్కొన్నారు.

రుషికొండ భవనాలపై త్వరలో నిర్ణయం

ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్‌కళ్యాణ్

కొమ్మాది: విశాఖ రుషికొండ భవనాల నిర్మాణం కోసం రూ.453 కోట్ల ప్రజాధనాన్ని గత ప్రభుత్వం ఖర్చు చేసిందని, గతంలో ఇక్కడ ఉన్న టూరిజం రిసార్ట్సు వల్ల రూ.కోట్లలో ఆదాయం వచ్చేదని, నేడు ఆదాయం పోయి అప్పులు మిగిలాయని డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కళ్యాణ్ అన్నారు. శుక్రవారం రుషికొండ భవనాలను ఆయన పరిశీలించారు. అనంతరం మాట్లాడుతూ.. వచ్చే సమావేశాల్లోపు ఈ భవనాలపై నిర్ణయం తీసుకుంటామన్నారు. ప్రస్తుతం పెచ్చులు ఊడిపోతున్నాయని, నీరు లీకవుతోందన్నారు.

రుషికొండ డ్రామా బట్టబయలు

జగన్ ప్యాలెస్ కాదు.. పర్యాటక రిసార్ట్

వాస్తవాన్ని అధికారికంగా అంగీకరించిన బాబు ప్రభుత్వం.. అది పర్యాటక రిసార్ట్ అంటూ జీవో

ప్రతి విషయంపైనా ప్రజలను మభ్యపెట్టి, అబద్ధాలను నిజాలుగా భ్రమింపజేస్తూ దుష్ప్రచారం చేయడం చంద్రబాబు నైజం అని మరోసారి నిరూపితమైంది...!

విశాఖపట్నం రుషికొండ భవనాల సాక్షిగా... ఎన్నికల్లో రాజకీయ లబ్ధి పొందే కుట్రలో భాగంగా... చంద్రబాబుతో పాటు కూటమి పార్టీలు సాగించినదంతా తప్పుడు ప్రచారమేనని తేలిపోయింది..!

రుషికొండలో నిర్మించినది మాజీ సీఎం, వైఎస్సార్‌సీపీ అధినేత వైఎస్ జగన్ ప్యాలెస్ కాదని, అది పర్యాటక శాఖ రిసార్ట్ అనే వాస్తవాన్ని చంద్రబాబు ప్రభుత్వం బహిరంగంగానే అంగీకరించింది...!

అవాస్తవాలను అడ్డగోలుగా ప్రచారం చేసి... వాటి పునాదులపై అధికారంలోకి వచ్చిన కూటమి... దాదాపు ఏడాదిన్నర పాటు రుషికొండ భవనాలను విస్మరించింది...! ఇప్పుడు అది వైఎస్ జగన్ ప్యాలెస్ కాదు.. పర్యాటక శాఖ రిసార్ట్ అంటూ నిజాన్ని ఒప్పుకొని నాలుక్కర్చుకుంది...!

...అయితే, ఇంతకాలం తాము సాగించిన తప్పుడు ప్రచారాన్ని కప్పిపుచ్చుకునేందుకు... రుషికొండ భవనాలను ప్రైవేటుకు కట్టబెట్టేందుకు డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కళ్యాణ్‌ను ముందుపెట్టి పెద్ద డ్రామా ఆడింది..!

సీఎం చంద్రబాబు డైరెక్షన్‌లో... రుషికొండ భవనంలో పవన్ కళ్యాణ్ తన నట కౌశలాన్ని చూపించారు. ఉప ముఖ్యమంత్రి హోదాలో హుందాగా వ్యవహరించాల్సిన ఆయన.. రీల్ యాక్షన్ డ్రామా సన్నివేశాలను రియల్‌గానూ కొనసాగించారు. ఈ మేరకు శుక్రవారం ఉదయం నుంచి సాయంత్రం వరకు సినిమా సాగిందిలా..

రంధ్రం అక్కడ.. పడిపోయిన ముక్కలు ఇక్కడ.. సీలింగ్ విరిగి పోయిందంటూ హడావుడి చేస్తున్న పవన్

సాక్షి, అమరావతి, విశాఖపట్నం: విశాఖపట్నంలో జనసేన సమావేశంలో పాల్గొనేందుకు వచ్చిన పవన్ కళ్యాణ్... శుక్రవారం ఉదయం హఠాత్తుగా రుషికొండపై గత వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో నిర్మించిన అత్యద్భుత పర్యాటక భవనాలను పరిశీలించేందుకు వెళ్లారు. అక్కడ తన సినీ నటనా చతురతను ప్రదర్శించారు. అద్భుతంగా నిర్మించిన ఈ భవనంపై గతంలోనూ ఏడుపు ప్రదర్శించిన పవన్ మరోసారి అదే కంటగింపు కొనసాగించారు. రూ.లక్షల్లో కరెంట్ బిల్లు వస్తోందంటూ ఆరోపించారు. రూ.450 కోట్లతో నిర్మించిన భవనం పాడైపోతోందంటూ రాగాలు తీశారు. అసలు వాస్తవం ఏమంటే, రుషికొండపై ప్రపంచం మెచ్చుకోదగ్గ ప్రభుత్వ భవనాన్ని గత వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం నిర్మించింది. దీన్నిచూసి ఓర్వలేక ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పటి నుంచి విష ప్రచారం చేశారు. పర్యాటకానికి ప్రపంచ చిరునామాగా మార్చాల్సిన ఈ భవనాన్ని ఇప్పుడు ప్రైవేట్ పరం చేసేందుకు కూటమి ప్రభుత్వం కుట్ర పన్నుతోంది. మరమ్మతుల పేరుతో భారీగా దోచుకునేందుకు పన్నాగం మొదలుపెట్టింది. ప్రైవేటుకు ఇస్తున్నట్లు నేరుగా చెబితే వ్యతిరేకత వస్తుందని గ్రహించిన చంద్రబాబు... పవన్ కళ్యాణ్‌ను పంపించి డ్రామా సృష్టించినట్లు తెలుస్తోంది.

నాసిరకం అని ముద్ర వేసే కుట్ర: రాజధాని పేరిట రూ.వేల కోట్లతో అమరావతిలో తాత్కాలిక భవనాలు నిర్మించిన చంద్రబాబు... కేవలం రూ.450 కోట్లతో ప్రపంచ స్థాయి ప్రమాణాలతో వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం నిర్మించిన రుషికొండ భవనాలను చూసి అచ్చెరువొందారు. అద్భుతంగా నిర్మించారంటూ గతంలో చంద్రబాబుతో పాటు పవన్ కూడా కితాబిచ్చారు. కూటమి అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే ఈ భవనాలను పరిశీలించిన మంత్రులు, ఆ పార్టీల నేతలంతా కూడా అద్భుతం అని కొనియాడారు. అమరావతి తాత్కాలిక భవనాలు, రుషికొండ నిర్మాణాల వ్యయాలను బేరీజు వేస్తూ నిపుణులు సైతం ప్రశంసించారు. మేధావులు చంద్రబాబు సాగించిన దుబారా వ్యయం పైనా చర్చ లేవనెత్తారు. దీంతో రుషికొండ భవనం అద్భుతం కాదని నిరూపించేందుకు కుట్ర ప్రారంభించారు.

ఏడాదిన్నర ఖాళీగా ఉంచి...

దాదాపు ఏడాదిన్నర కాలం పాటు ఖాళీగా ఉంచేశారు. ఇప్పుడు నాసిరకంగా నిర్మించారంటూ విమర్శలు మొదలుపెట్టేందుకు స్కెచ్ వేశారు. పవన్ కళ్యాణ్ వెళ్లి చూసినప్పుడు లోపల సీలింగ్ విరిగి పడినట్లుగా చూపించారు. ఆ వీడియోలను నిశితంగా పరిశీలిస్తే.. బరువైన సీలింగ్ నాసిరకంగా ఉండడం వల్ల పడిపోతే.. 90 డిగ్రీల కోణంలో సరిగ్గా కిందపడుతుంది. కానీ, ఈ ముక్కలు కాస్త పక్కన పడ్డాయి. పైగా సీలింగ్‌ను చూస్తే రంపంతో కోసినట్లుగా కనిపిస్తోంది. అంటే, పవన్ వస్తున్నారని తెలిసి.. ప్రభుత్వం ఇదే అదనుగా సీలింగ్‌ను విరగ్గొట్టినట్లుగా అనుమానాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. ఎక్కడా ఎలాంటి లీకులు లేకుండా సీలింగ్ ఎలా పడిపోతుందన్న విమర్శలు వినిపిస్తున్నాయి. ఇదంతా చూస్తే.. కావాలని రుషికొండ భవనానికి చెడ్డ పేరు తెచ్చేందుకు డ్రామాలు ఆడుతున్నట్లు స్పష్టమవుతోంది.

ఇల్లు ఖాళీగా ఉన్నా కరెంటు బిల్లు రాదా?

రుషికొండ భవనాలకు భారీగా కరెంటు బిల్లు వస్తోందని డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కళ్యాణ్ వ్యాఖ్యానించారు. నిర్మాణాలు దెబ్బతింటున్నాయని వాపోయారు. అయితే, పటిష్ట నిర్మాణాన్ని ఏడాదిన్నరగా వినియోగించకుండా కూటమి ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం ప్రదర్శించడం వల్లే ఈ పరిస్థితి వచ్చిందనేది వాస్తవం కాదా? భవనం ఖాళీగా ఉన్నప్పటికీ కరెంటు బిల్లు రాకుండా ఉంటుందా? అంటూ అధికారులు గుసగుసలాడడం కనిపించింది. అయినప్పటికీ, ఇదికూడా వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం తప్పేనని చెప్పడం చూస్తే... అభాండాలు వేసేందుకు ఎంతగా దిగజారుడు రాజకీయాలు చేస్తున్నారో అర్థమవుతోందని ప్రజలు చర్చించుకుంటున్నారు.

మరమ్మతుల పేరుతో కొట్టేసి.. ప్రైవేట్‌కు ఇచ్చేసి

కూటమి అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత రుషికొండ భవన సముదాయాలను ఖాళీగా ఉంచారు. ఇప్పుడు ప్రైవేట్‌కు ఇచ్చేందుకు స్కెచ్ వేశారు. టూరిజం భవనాలు కాబట్టి.. టూరిజం పాలసీలో భాగంగా తక్కువ ధరకు లీజుకిచ్చి, దాని ద్వారా భారీగా నొక్కేసేందుకు యత్నాలు మొదలైనట్లు పర్యాటక వర్గాలు చెబుతున్నాయి. ఇప్పటికే పలు ప్రైవేట్ సంస్థలు రుషికొండ టూరిజం భవనాలపై ఆసక్తి చూపిస్తున్నాయి. దీనిపై చంద్రబాబు ఆధ్వర్యంలో చర్చలు కూడా జరిగినట్లు తెలుస్తోంది. కానీ, ఈ భవనాలు ఎందుకు పనికొస్తాయి? అని స్వయంగా చంద్రబాబు గతంలో వ్యాఖ్యలు చేశారు. నేడు ప్రైవేట్‌కు ఇవ్వాలని చూస్తున్నామని నేరుగా చెబితే తనపై వ్యతిరేకత వస్తుందని భావించి, పవన్‌ను పావుగా వాడుకున్నట్లుంది. విశాఖ పర్యటనలో ఉన్న పవన్‌తో చంద్రబాబు మాట్లాడి రుషికొండ భవనాలను పరిశీలించాలని ప్రైవేట్‌కు ఇవ్వాలా? ఎలా వాడాలి? అనేదానిపై మీడియాతో మాట్లాడాలని సూచించినట్లు సమాచారం. బాబు పథకం ప్రకారమే... అక్కడ ఏర్పాట్లు చేసిన తర్వాత పవన్ ప్రవేశించి.. సినిమా షూటింగ్ తరహాలో యాక్షన్ డ్రామా మొదలుపెట్టారన్న విమర్శలు వినిపిస్తున్నాయి. కాగా, కర్నూలుకు చెందిన విద్యార్థిని సుగాలి ప్రీతి హత్య అంశాన్ని ఎన్నికల ముందు పవన్ కళ్యాణ్ రాజకీయ లబ్ధికి ఉపయోగించుకున్నారు. దీనిపై ప్రీతి తల్లి తీవ్ర ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. పవన్ నమ్మకద్రోహం చేశారని ధ్వజమెత్తారు. అధికారంలోకి వస్తే మొదట సుగాలి ప్రీతి కేసు ఫైల్ పైనే సంతకం చేస్తానని పవన్‌కళ్యాణ్ చెప్పిన వైనాన్ని ప్రస్తావిస్తూ సూటిగా ప్రశ్నించారు. ఈ నేపథ్యంలో ఈ అంశాన్ని పూర్తిగా డైవర్ట్ చేసేందుకు పవన్.. విశాఖలో రుషికొండ డ్రామాకు తెరతీశారని విశ్లేషకులు పేర్కొంటున్నారు.

మంత్రులూ.. ఏం చేద్దాం చెప్పండి..!

రుషికొండ భవనాలు పర్యాటక శాఖ రిసార్ట్ అంటూ వాస్తవాన్ని అంగీకరిస్తూ చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. ఆ భవనాలను సముచితంగా ఉపయోగించుకునేలా అధ్యయనానికి, సిఫార్సులు చేయడానికి మంత్రుల బృందాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. ఈ మేరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి కె.విజయానంద్ శుక్రవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. పర్యాటక శాఖ మంత్రి కందుల దుర్గేష్, ఆర్థిక మంత్రి పయ్యావుల కేశవ్, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి డోల శ్రీ బాల వీరాంజనేయులతో బృందాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. పర్యాటక శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి దీనికి కన్వీనర్‌గా వ్యవహరిస్తారు. ఈ రిసార్ట్‌ను ఏ విధంగా ఉపయోగించుకోవాలో నిర్ణయం తీసుకోవడానికి మంత్రుల బృందం ప్రభుత్వానికి సిఫార్సులు సమర్పించాలని ఉత్తర్వుల్లో సూచించారు.

విశాఖ స్టీల్‌ప్లాంట్‌పై కిక్కురుమనకుండా..

- అధికారంలోకి వచ్చాక పవన్ కళ్యాణ్ మాట మారిందేల?
- ప్లాంట్ ప్రైవేటీ కరణపై జనసేనాని రెండు నాల్కల ధోరణి

విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్‌లోని కీలక విభాగాలను ప్రైవేటుకు అప్పగిస్తూ ఇటీవల కేంద్రం ఇచ్చిన నోటిఫికేషన్ గురించి పవన్ కిక్కురుమనలేదు. అసలు ఆ విషయం రాకుండా కవర్ చేయడానికి తాపత్రయపడ్డారు. స్టీల్ ప్లాంట్ గురించి ప్రస్తావించకుండా వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం నిర్మించిన రుషికొండ భవనాలు చూసేందుకు వెళ్లారు. అందులో సీలింగ్ వేసిన ప్లాస్టర్ ఆఫ్ ప్యారిస్ కొన్నిచోట్ల ఊడిందని చెబుతూ రాద్ధాంతం చేశారు. అటు రూ.వేల కోట్ల విలువైన ఉక్కు పరిశ్రమపై మాట్లాడకుండా డైవర్ట్ చేస్తూ ఇలా పూట గడిపేశారని విశాఖ యువత దుమ్మెత్తిపోస్తున్నారు. కేంద్రంలోని మోదీ ప్రభుత్వాన్ని శాసించే స్థాయిలో టీడీపీ, జనసేన ఎంపీల బలం ఉన్న ఈ సమయంలో పవన్‌కళ్యాణ్ కీలకమైన స్టీల్ ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణ అంశంపై విశాఖ పర్యటనలో బేలగా మాట్లాడారు. ఇది కార్మికులతో పాటు రాజకీయ వర్గాలను ఆశ్చర్యపరిచింది. కేంద్రం మెడలు వంచైనా ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణను అడ్డుకుంటామని కార్మికులు ప్రతిఘటిస్తుంటే.. ''ఢిల్లీ అంటే ఏమనుకుంటారు?'' అంటూ వారిని పరోక్షంగా తప్పుపట్టేలా వ్యాఖ్యలు చేశారు. కేంద్రం వేగంగా చేపడుతున్న ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణను అడ్డుకునేందుకు పటిష్ట చర్యలేవీ చేపట్టకపోగా.. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంపై ఆరోపణలు చేస్తూ తప్పించుకునే ధోరణి కనబరిచారు. ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణకు వ్యతిరేకంగా కార్మికులకు మద్దతుగా దీక్షకూ సిద్ధమని మాట్లాడిన జనసేన అధినేత, ఇప్పుడు కార్మికులను తప్పు పట్టేలా మాట్లాడుతున్నారు.

క్యాప్టివ్ మైన్స్ తేవడం చేతకాక వైఎస్సార్‌సీపీపై నిందలా?

- చంద్రబాబు, పవన్ చేతికానితనంతోనే ప్రైవేటీకరణ
- వైఎస్సార్‌సీపీ నేత జూపూడి ప్రభాకర్

వైఎస్ జగన్ సీఎంగా ఉన్న ఐదేళ్లు విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణ జరగలేదని.. ఇప్పుడు చంద్రబాబు, పవన్ కళ్యాణ్ చేతికానితనం వల్లే కేంద్రం స్టీల్ ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణ చర్యలను వేగంగా కొనసాగిస్తోందని వైఎస్సార్‌సీపీ నేత జూపూడి ప్రభాకర్ వ్యాఖ్యానించారు. ఎన్డీఏలో ఉంటూ టీడీపీ, జనసేనలు స్టీల్ ప్లాంట్‌కు ఎందుకు క్యాప్టివ్ మైన్స్‌ను సాధించలేదని ప్రశ్నించారు. విశాఖ స్టీల్ లాస్‌లో ఉన్నట్టు చూపించి అమ్మేసే పనిలో ఉంటే మౌనం దాల్చారని పేర్కొన్నారు. ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణకు వైఎస్సార్‌సీపీ వ్యతిరేకమని... తాము ఉద్యోగులు, కార్మికుల తరుపున పోరాడతామని చెప్పారు. ఈ ప్లాంట్‌కు జపాన్, కొరియా, అమెరికా, రష్యాల్లో మార్కెట్ ఉందని, క్యాప్టివ్ మైన్స్ ఇస్తే అద్భుతంగా పని చేస్తుందని పేర్కొన్నారు. టీడీపీ, జనసేనలు చేతకాని తనాన్ని కప్పిపుచ్చుకోవడానికి వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంపై ఆరోపణలు చేస్తే ఊరుకునేది లేదన్నారు. 'స్టీల్ ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణను ఆపింది వైఎస్ జగన్. ఆపలేక చేతులెత్తేసింది మీరు. చిత్తశుద్ధి లేని కూటమి నాయకులు, ఎన్నికలకు ముందు ఒకలా, గెలిచాక మరోలా మాట్లాడుతున్నారు' అంటూ జూపూడి మండిపడ్డారు.

సాక్షి బిజినెస్
శనివారం
30-8-2025

స్టాక్ మార్కెట్లు
(తొలి రెండు రాత్రి 11.30 గంటలకు)

దేశీ సూచీలు

	సెన్సెక్స్ ▽	నిఫ్టీ ▽
మార్పు	271	74
ముగింపు	79,810	24,427

విదేశీ సూచీలు

సూచీ	విలువ		మార్పు
నాస్‌డాక్	21,430	▽	46
డోజోన్స్	45,504	▽	133
ఎఫ్‌టీఎస్‌ఈ 100	9,198	▽	19
డాక్స్	23,925	▽	115
షాంఘై	3,858	△	14
నికాయ్	42,718	▽	110

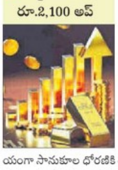
•అమెరికా •బ్రిటన్ •జర్మనీ •చైనా •జపాన్

ఫారెక్స్ రేట్లు (రూ. లలో)

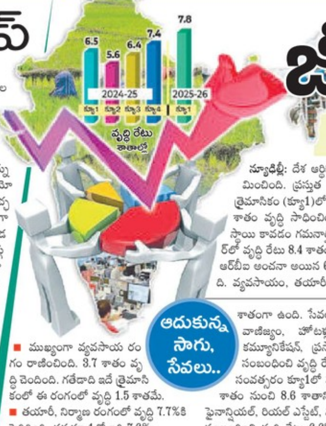
	కరెన్సీ		కొనుగోలు	అమ్మకం
$	యూఎస్ డాలర్	భారమవుతుంది	86.35	89.35
£	బ్రిటన్ పౌండ్	భారమవుతుంది	116.28	12062
€	యూరో	భారమవుతుంది	110.66	104.61
¥	జపాన్ యెన్ (100)	భారమవుతుంది	48.00	70.00
AU$	ఆస్ట్రేలియా డాలర్	భారమవుతుంది	55.19	59.03
S$	సింగపూర్ డాలర్	భారమవుతుంది	66.29	70.00
SAR	సౌదీ రియాల్	భారమవుతుంది	22.63	24.13
UAE D	యూఏఈ దిర్హామ్	భారమవుతుంది	23.12	23.14
¥	చైనా యువాన్	భారమవుతుంది	11.49	13.31

పసిడి హైజంప్

- ఢిల్లీలో కొత్త గరిష్టం రూ.1,03,670
- 10 గ్రాములకు రూ.2,100 అప్

న్యూఢిల్లీ: పసిడి ధరలకు రూపాయి బలహీనత ఆజ్యం పోసింది. ఫలితంగా శుక్రవారం ఢిల్లీ మార్కెట్లో 99.9 శాతం స్వచ్ఛత బంగారం 10 గ్రాములకు రూ.2,100 పెరిగి నూతన జీవితకాల గరిష్టమైన రూ.1,03,670 (పన్నులతో కలిపి)కు చేరింది. ఈ నెల 8న నమోదైన రూ.1,03,420 99.9 శాతం స్వచ్ఛతకు పూర్వపు ఆల్‌టైమ్ గరిష్ట స్థాయిగా ఉంది. డాలర్‌తో రూపాయి బలహీనపడడంతో స్టాకిస్టులు కొనుగోళ్లకు మొగ్గు చూపించినట్టు ఆల్ ఇండియా సరాఫా అసోసియేషన్ తెలిపింది. ''అంతర్జాతీయంగా సానుకూల ధోరణికి తోడు రూపాయి బలహీనతతో బంగారం ధరలు గణనీయంగా పెరిగాయి. అమెరికా విధించిన 50 శాతం టారిఫ్‌ల వల్ల జీడీపీపై ప్రభావం పడుతుందన్న ఆందోళనలు సైతం ధరల పెరుగుదలకు తోడయ్యాయి''అని హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ సెక్యూరిటీస్ కమోడిటీస్ సీనియర్ అనలిస్ట్ సౌమిల్ గాంధీ తెలిపారు. ఎంసీఎక్స్‌లోనూ అక్టోబర్ కాంట్రాక్టు గోల్డ్ ధర రూ.713 పెరిగి రూ.1,02,813కు చేరుకుంది. మరో వైపు వెండి కిలోకి రూ.1,000 నష్టపోయి రూ.1,19,000 వద్ద ముగిసింది. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో బంగారం ఔన్స్‌కు 40 డాలర్ల మేర పెరిగి 3,515 డాలర్ల స్థాయిలో ట్రేడయ్యింది.

జీడీపీ జిగేల్!

జూన్ త్రైమాసికంలో అంచనాలను మించి 7.8 శాతం వృద్ధి
ఐదు త్రైమాసికాల గరిష్ట స్థాయి • వ్యవసాయం, సేవల రంగాల పటిష్ట పనితీరు

న్యూఢిల్లీ: దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ పనితీరు అంచనాలను మించింది. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం ఏప్రిల్–జూన్ త్రైమాసికం (క్యూ1)లో స్థూల దేశీయోత్పత్తి (జీడీపీ) 7.8 శాతం వృద్ధి సాధించింది. ఇది 5 త్రైమాసికాల గరిష్ట స్థాయి కావడం గమనార్హం. 2024 జనవరి–మార్చి క్వార్టర్‌లో వృద్ధి రేటు 8.4 శాతం తర్వాత మళ్లీ గరిష్ట స్థాయి ఇదే. ఆర్‌బీఐ అంచనా అయిన 6.5 శాతం మించి వృద్ధి నమోదైంది. వ్యవసాయం, తయారీ రంగాలు బలంగా రాణించడం ఇందుకు దోహదం చేసింది. గత ఆర్థిక సంవత్సరం (2024–25) క్యూ1లో జీడీపీ 6.5% వృద్ధి చెందగా, ఈ ఏడాది మార్చి త్రైమాసికంలో 7.4% వృద్ధి నమోదైంది. జాతీయ గణాంక కార్యాలయం (ఎన్ఎస్ఓ) ఈ వివరాలను విడుదల చేసింది. '2025–26 క్యూ1లో స్థిరమైన ధరల ఆధారంగా అసలైన జీడీపీ (జీవీఏ) రూ.47.89 లక్షల కోట్లుగా ఉంటుందని అంచనా. 2024–25 క్యూ1లో ఇది రూ.44.42 లక్షల కోట్లుగా ఉంది. అంటే 7.8% వృద్ధికి సమానం' అని ఎన్ఎస్ఓ తెలిపింది.

ఆదుకున్న సాగు, సేవలు..

- ముఖ్యంగా వ్యవసాయ రంగం రాణించింది. 3.7 శాతం వృద్ధి చెందింది. గతేడాది ఇదే త్రైమాసికంలో ఈ రంగంలో వృద్ధి 1.5 శాతమే.
- తయారీ, నిర్మాణ రంగంలో వృద్ధి 7.7%కి పెరిగింది. గత క్యూ1లో ఇది 7.6%.
- సేవల రంగం 9.3 శాతం వృద్ధి చెందింది. గత ఆర్థిక సంవత్సరం క్యూ1లో ఇది 6.8 శాతంగా ఉంది. సేవల విభాగంలో వాణిజ్యం, హోటళ్లు, రవాణా, కమ్యూనికేషన్, ప్రసార సేవలకు సంబంధించి వృద్ధి రేటు గత ఆర్థిక సంవత్సరం క్యూ1లో నమోదైన 5.4 శాతం నుంచి 8.6 శాతానికి పెరిగింది. ఫైనాన్షియల్, రియల్ ఎస్టేట్, వృత్తి సేవలకు సంబంధించి వృద్ధి రేటు 6.6% నుంచి 9.5 శాతానికి పెరిగింది.
- ముఖ్యంగా మైనింగ్ రంగంలో పనితీరు బలహీనపడింది. ఈ రంగంలో వృద్ధి మైనస్ 3.1%గా ఉంది. గతేడాది ఇదే త్రైమాసికంలో మైనింగ్ రంగం 6.6 శాతం వృద్ధి చెందింది.
- ఎగుమతుల వృద్ధి సైతం 6.3 శాతానికి పరిమితమైంది. గతేడాది ఇదే క్వార్టర్‌లో 8.3 శాతం పెరగడం గమనార్హం.
- జూన్ త్రైమాసికంలో చైనా జీడీపీ వృద్ధి 5.2 శాతంగా ఉంది. దీంతో ప్రపంచంలో వేగంగా వృద్ధి చెందుతున్న ఆర్థిక వ్యవస్థ స్థానాన్ని భారత్ నిలబెట్టుకుంది.

> **2025-26 జీడీపీ అంచనాల్లో మార్పు లేదు..**
> అమెరికా ప్రతీకార, పెనాల్టీ సుంకాలు విధించినప్పటికీ, క్యూ1లో బలమైన పనితీరు నమోదైన నేపథ్యంలో ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరానికి జీడీపీ వృద్ధి రేటు 6.3–6.8 శాతం మధ్య ఉంటుందన్న మా అంచనాలను యథావిధిగా కొనసాగిస్తున్నాం.
> – వి.అనంత నాగేశ్వరన్, కేంద్ర ప్రభుత్వ ముఖ్య ఆర్థిక సలహాదారు

రూపీ.. లోబీపీ

- తొలిసారి డాలర్ మారకంలో 88 కిందికి
- 51 పైసలు పతనమై 88.09 వద్ద ముగింపు
- ఇంట్రాడే, ముగింపులోనూ జీవితకాల కనిష్టం

రూపాయి విలువ తొలిసారి 88 స్థాయిని కోల్పోయింది. డాలర్ మారకంలో 51 పైసలు క్షీణించి జీవితకాల కనిష్టం 88.09 వద్ద స్థిరపడింది. భారత్ దిగుమతులపై అమెరికా 50% సుంకాల విధింపు, విదేశీ ఇన్వెస్టర్ల వరుస విక్రయాలు, నెలాఖరున డాలర్లకు డిమాండ్ పెరగడం తదితర అంశాలు రూపాయి కోతకు కారణమయ్యాయి. దలాల్ స్ట్రీట్‌లోని ప్రతికూల ధోరణి సైతం ఒత్తిడి పెంచాయి. ఉదయం ఫారెక్స్ మార్కెట్లో రూపాయి ట్రేడింగ్ 87.73 వద్ద మొదలైంది. ఒక దశలో ఏకంగా 61 పైసలు క్షీణించి 88.19 వద్ద ఇంట్రాడే రికార్డు కనిష్టాన్ని తాకింది. అమెరికా భారీ టారిఫ్ విధింపుతో భారత్ వాణిజ్య లోటు మరింత పెరగొచ్చనే ఆందోళనల నేపథ్యంలో రూపాయి ఇంకా క్షీణించవచ్చనేది కరెన్సీ మార్కెట్ నిపుణుల మాట!

'సాక్షి ప్లస్' ఈ-పేపర్‌లో ..
80,000 కిందికి సెన్సెక్స్ | భారత్-రష్యా క్రూడ్ బంధం!

జియో లిస్టింగ్ వచ్చే ఏడాదే..!

- 48వ ఏజీఎంలో ముకేశ్ అంబానీ వెల్లడి
- 50 కోట్లకు కస్టమర్లు: ఆకాశ్ అంబానీ
- జామ్‌నగర్ క్లౌడ్ రీజన్‌కు రెడీ: పిచాయ్
- రిలయన్స్‌తో జేవీ ఏర్పాటు: జుకెర్‌బర్గ్
- రిలయన్స్ రిటైల్ 20% వృద్ధి: ఈషా అంబానీ
- కొత్త ప్రాజెక్టులపై రూ. 75 వేల కోట్ల పెట్టుబడి: అనంత్

వచ్చే ఏడాది(2026) ద్వితీయార్ధంలోగా జియో ప్లాట్‌ఫామ్స్‌ను స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజీలలో లిస్ట్ చేయనున్నట్లు ఆర్‌ఐఎల్ చైర్మన్ ముకేశ్ అంబానీ కంపెనీ 48వ ఏజీఎంలో ప్రకటించారు. ఏఐ సంబంధిత భారీ మౌలిక సదుపాయాలతో రిలయన్స్ ఇంటెలిజెన్స్ పేరున కొత్త జేవీకి తెరతీయనున్నట్లు పేర్కొన్నారు. గ్లోబల్ టెక్ దిగ్గజాలు మెటా, గూగుల్‌తో భాగస్వామ్యానికి చేతులు కలిపినట్లు వెల్లడించారు. తద్వారా ప్రతి ఒక్కరికీ ఏఐ, ప్రతి చోటా ఏఐ విజన్‌ను ప్రకటించారు. రిలయన్స్‌తో కలసి జామ్‌నగర్ క్లౌడ్ రీజన్‌ను ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు ఏజీఎంలో వర్చువల్‌గా పాలుపంచుకున్న గూగుల్ సీఈవో సుందర్ పిచాయ్ వెల్లడించారు. మెటా వ్యవస్థాపకుడు, సీఈవో మార్క్ జుకెర్‌బర్గ్ సైతం రిలయన్స్‌తో భాగస్వామ్య సంస్థ(జేవీ)ను ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు తెలియజేశారు. సంస్థ ఓపెన్ సోర్స్ లామా మోడళ్లను జేవీ వినియోగించుకోనున్నట్లు తెలియజేశారు. దేశీ సంస్థలకు ఈ జేవీ గేమ్ చేంజర్‌గా నిలవనున్నట్లు ముకేశ్ పేర్కొన్నారు. రూ. 855 కోట్ల ప్రాథమిక పెట్టుబడితో మెటాతో జేవీకి తెరతీయనున్నారు. జేవీలో ఆర్‌ఐఎల్‌కు 70 శాతం, మెటాకు 30 శాతం వాటా లభించనుంది.

జియో ప్లాట్‌ఫామ్స్

ఆర్‌ఐఎల్‌కు టెలికం, డిజిటల్ అనుబంధ సంస్థగా వ్యవహరిస్తున్న జియో ప్లాట్‌ఫామ్స్‌లో ఎంత మేర వాటా విక్రయించేదీ ముకేశ్ వెల్లడించలేదు. ప్రస్తుతం సంస్థలో ఆర్‌ఐఎల్‌కు 66.3 శాతం వాటా ఉంది. మెటా(ఫేస్‌బుక్) వాటా 10 శాతంకాగా.. గూగుల్ 7.7 శాతం వాటా కలిగి ఉంది. మిగిలిన 16 శాతం వాటా పీఈ దిగ్గజాల చేతిలో ఉంది. ఐపీవోలో 10 శాతం వాటా ఆఫర్ చేయవచ్చని విశ్లేషకులు అంచనా వేస్తున్నారు. కంపెనీ విలువను 136–154 బిలియన్ డాలర్లుగా అంచనా వేశారు. ఈ స్థాయిలో విలువ నమోదైతే ప్రపంచంలోనే ఆరో పెద్ద కంపెనీగా నిలిచే వీలుంది. ఆవిర్భవించిన దశాబ్ద కాలంలో దేశంలోనే అతిపెద్ద టెలికం కంపెనీగా అవతరించిన జియో వినియోగదారుల సంఖ్య 50 కోట్లను దాటినట్లు సంస్థ చీఫ్ ఆకాశ్ అంబానీ వెల్లడించారు.

- జియోఫ్రేమ్స్ పేరుతో జియో స్మార్ట్‌గ్లాస్‌లోకి ప్రవేశించింది. చేతులు వినియోగించకుండా కాల్స్, మ్యూజిక్, వీడియో రికార్డింగ్, ఏఐ వాయిస్ అసిస్టెంట్ తదితరాలను వివిధ భాషలతో నిర్వహించవచ్చు.
- వాల్ట్ డిస్నీ ఇండియా విలీనంతో ఏర్పాటైన జియో హాట్‌స్టార్ రెండో పెద్ద స్ట్రీమింగ్ ప్లాట్‌ఫామ్‌గా నిలిచింది. 34% టీవీ మార్కెట్ వాటా దీని సొంతం.

రిలయన్స్ రిటైల్.. 40,000 కోట్లు

ఆసియాలోకెల్లా అతిపెద్ద ఏకీకృత ఫుడ్ పార్క్‌ల ఏర్పాటుకు రిలయన్స్ రిటైల్ రూ. 40,000 కోట్లు ఇన్వెస్ట్ చేయనుంది. వీటిలో ఏఐ ఆధారిత ఆటోమేషన్, రోబోటిక్స్, సస్టెయినబుల్ టెక్నాలజీలు వినియోగించనున్నట్లు సంస్థ ఈడీ ఈషా అంబానీ పేర్కొన్నారు. మూడేళ్లలో వార్షికంగా ఆదాయంలో 20 శాతం వృద్ధిని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నట్లు చెప్పారు. వచ్చే ఐదేళ్లలో ఎఫ్‌ఎంసీజీ బిజినెస్(ఆర్‌సీపీఎల్)ను 8 రెట్లు పెంచే ప్రణాళికల్లో ఉంది. తద్వారా ఆదాయాన్ని రూ. లక్ష కోట్లకు చేర్చాలని ఆశిస్తోంది.

ఓ2సీ... భారీ విస్తరణ

ఆయిల్ 2 కెమికల్స్ విభాగంలో కొత్త ప్రాజెక్టులపై రూ. 75,000 కోట్ల పెట్టుబడులు వెచ్చించనున్నట్లు ఆర్‌ఐఎల్ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్ అనంత్ అంబానీ వెల్లడించారు. ఏజీఎంలో తొలిసారి ప్రసంగించారు. 2035కల్లా నికర కర్బన రహిత లక్ష్యాన్ని సాధించేందుకు కట్టుబడి ఉన్నట్లు తెలియజేశారు. మొబిలిటీ విభాగంలో జియో–బీపీ ఇంధన రిటైల్ నెట్‌వర్క్‌ను విస్తరిస్తున్నట్లు పేర్కొన్నారు. ఈవీ చార్జింగ్, బ్యాటరీల స్వాపింగ్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్‌ను వేగంగా పెంచుతున్నట్లు అనంత్ తెలియజేశారు.

- న్యూ ఎనర్జీ విభాగం రానున్న 5–7 ఏళ్లలో ఓ2సీ బిజినెస్‌ను అధిగమించనున్నట్లు ముకేశ్ అంబానీ పేర్కొన్నారు. 2028 కల్లా రెట్టింపు ఇబిటాను సాధించే లక్ష్యానికి కట్టుబడి ఉన్నట్లు తెలియజేశారు. 2026 కల్లా బ్యాటరీ గిగా ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటుకు ప్రణాళికలు వేసింది. 2032 కల్లా 3 మిలియన్ టన్నుల గ్రీన్ హైడ్రోజన్ సామర్థ్యంపై కంపెనీ కన్నేసింది.

సాక్షి స్పోర్ట్స్

ప్రపంచ చాంపియన్‌షిప్‌లో అత్యుత్తమ ప్రదర్శన ఇస్తా: నీరజ్ చోప్రా

జ్యూరిక్: డైమండ్ లీగ్ అథ్లెటిక్స్ మీట్ ఫైనల్స్‌లో 85.01 మీటర్లు జావెలిన్ విసిరి రెండో స్థానంలో నిలిచిన భారత స్టార్ నీరజ్ చోప్రా తన ప్రదర్శనపై కొంత అసంతృప్తిని ప్రదర్శించాడు. పూర్తిగా వైఫల్యం అనకపోయినా, తాను మరింత మెరుగ్గా ఆడాల్సిందని అతను వ్యాఖ్యానించాడు. 'జావెలిన్‌ను విసిరే సమయంలో నా రనప్ గానీ టైమింగ్ గానీ బాగా లేవు. సరైన లయను అందుకోలేకపోయాను. నా ప్రదర్శనతో కొన్ని సానుకూలతలు కనిపించినా మొత్తంగా చూస్తే మరింత మెరుగ్గా త్రో చేయాల్సింది. నాకు సంబంధించి ఇది కఠినమైన రోజుగా భావిస్తున్నా. ఇలాంటి స్థితిలోనూ చివరి ప్రయత్నంలో 85 మీటర్లు విసరగలిగాను కానీ నాకు మరింత ప్రాక్టీస్ అవసరం. వరల్డ్ చాంపియన్‌షిప్‌కు మరో మూడు వారాల సమయం ఉంది. ఆలోగా లోపాలు సరిదిద్దుకొని నా అత్యుత్తమ ప్రదర్శన ఇస్తా' అని నీరజ్ చెప్పాడు. టోక్యోలో జరిగే ఈ పోటీల్లో నీరజ్ డిఫెండింగ్ చాంపియన్‌గా బరిలోకి దిగనున్నాడు.

సింధుకు చుక్కెదురు

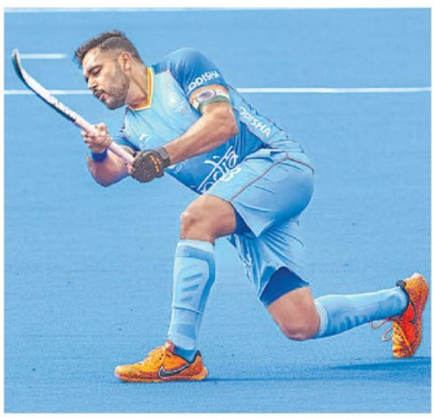
క్వార్టర్ ఫైనల్లో ఓడిన భారత స్టార్ షట్లర్

పారిస్: ప్రపంచ బ్యాడ్మింటన్ చాంపియన్‌షిప్ చరిత్రలో ఆరో పతకం సాధించాలని ఆశించిన భారత స్టార్ షట్లర్ పీవీ సింధుకు నిరాశ ఎదురైంది. ఈ మెగా ఈవెంట్‌లో సింధు పోరాటం క్వార్టర్ ఫైనల్లోనే ముగిసింది. శుక్రవారం జరిగిన మహిళల సింగిల్స్ క్వార్టర్ ఫైనల్లో ప్రపంచ 15వ ర్యాంకర్ సింధు 14–21, 21–13, 16–21తో ప్రపంచ తొమ్మిదో ర్యాంకర్ పుత్రి కుసుమవర్దిని (ఇండోనేసియా) చేతిలో ఓడిపోయింది. ఒకవేళ ఈ మ్యాచ్‌లో సింధు గెలిచి ఉంటే సెమీఫైనల్ చేరుకొని కనీసం కాంస్య పతకాన్ని ఖాయం చేసుకునేది. గతంలో సింధు ప్రపంచ చాంపియన్‌షిప్‌లో ఐదు పతకాలు (స్వర్ణం–2019, రెండు రజతాలు–2017, 2018, రెండు కాంస్యాలు–2013, 2014) సాధించింది. గతంలో కుసుమవర్దినిపై రెండుసార్లు గెలుపొంది, రెండుసార్లు ఓడిపోయిన సింధుకు ఐదోసారి పరాజయమే ఎదురైంది. 64 నిమిషాలపాటు జరిగిన క్వార్టర్ ఫైనల్ పోరులో సింధు ఆటతీరులో నిలకడ కనిపించలేదు. తొలి గేమ్‌లో స్కోరు 6–6 వద్ద కుసుమవర్దిని చెలరేగి వరుసగా నాలుగు పాయింట్లు నెగ్గి 10–6తో ఆధిక్యంలోకి వెళ్లింది. అదే జోరులో తొలి గేమ్‌ను సొంతం చేసుకుంది. రెండో గేమ్‌లో సింధు పుంజుకుంది. స్కోరు 4–3 వద్ద సింధు విజృంభించి వరుసగా ఆరు పాయింట్లు సాధించి 10–3తో ముందంజ వేసింది. ఆ తర్వాత మూడు పాయింట్లు కోల్పోయిన సింధు... 10–6 వద్ద మళ్లీ చెలరేగి వరుసగా ఆరు పాయింట్లు సాధించి 16–6తో పది పాయింట్ల ఆధిక్యంలోకి వెళ్లింది. అదే క్రమంలో రెండో గేమ్‌ను నెగ్గి మ్యాచ్‌లో నిలిచింది. నిర్ణాయక మూడో గేమ్‌లో సింధు ఒత్తిడికి లోనైంది. స్కోరు 5–4 వద్ద 59 షాట్‌ల ర్యాలీలో కుసుమవర్దిని షటిల్‌ను నెట్‌కు కొట్టడంతో పాయింట్ నెగ్గిన సింధు 6–4తో ఆధిక్యంలోకి వెళ్లింది. అయితే ఈ స్వల్ప ఆధిక్యాన్ని సింధు కాపాడుకోలేకపోయింది. స్కోరును 7–7 వద్ద సమం చేసిన కుసుమవర్దిని... ఆ తర్వాత స్కోరు 12–11 వద్ద ఇండోనేసియా ప్లేయర్ వరుసగా మూడు పాయింట్లు నెగ్గి 15–11తో ఆధిక్యంలోకి వెళ్లింది. ఒకదశలో సింధు తేరుకొని ఆధిక్యం అంతరాన్ని ఒక పాయింట్‌కు తగ్గించినా స్కోరు 17–16 వద్ద కుసుమవర్దిని అద్భుత ఆటతీరుతో వరుసగా నాలుగు పాయింట్లు గెలిచి విజయాన్ని అందుకుంది. మరోవైపు మిక్స్‌డ్ డబుల్స్‌లోనూ తనీషా క్రాస్టో–ధ్రువ్ కపిల (భారత్) జోడీ నిష్క్రమించింది. క్వార్టర్ ఫైనల్లో తనీషా–ధ్రువ్ 15–21, 13–21తో ప్రపంచ నాలుగో ర్యాంక్ చెన్ టాంగ్ జియె–తో ఈ వె (మలేసియా) జంట చేతిలో ఓడిపోయింది.

హర్మన్‌ప్రీత్ 'హ్యాట్రిక్'

- ఆసియా కప్ హాకీ టోర్నీలో భారత్ శుభారంభం
- తొలి మ్యాచ్‌లో చైనాపై 4–3 గోల్స్‌తో విజయం

రాజ్‌గిర్ (బిహార్): అంచనాలకు తగ్గట్టు ఆడకపోయినా... ఆసియా కప్ పురుషుల హాకీ టోర్నమెంట్‌లో భారత జట్టుకు శుభారంభం లభించింది. శుక్రవారం మొదలైన ఈ టోర్నీలో భాగంగా జరిగిన పూల్ 'ఎ' లీగ్ మ్యాచ్‌లో టీమిండియా 4–3 గోల్స్ తేడాతో చైనా జట్టును ఓడించింది. భారత జట్టు కెప్టెన్ హర్మన్‌ప్రీత్ సింగ్ (20వ, 33వ, 47వ నిమిషాల్లో) 'హ్యాట్రిక్' నమోదు చేసి జట్టు విజయంలో ముఖ్యపాత్ర పోషించాడు. మరో గోల్‌ను జుగ్‌రాజ్ సింగ్ (18వ నిమిషంలో) అందించాడు. చైనా తరఫున షిహావో డు (12వ నిమిషంలో), బెన్‌హాయ్ చెన్ (35వ నిమిషంలో), జీషెంగ్ గావో (41వ నిమిషంలో) ఒక్కో గోల్ చేశారు. ఈ మ్యాచ్‌లో నమోదైన మొత్తం ఏడు గోల్స్ పెనాల్టీ కార్నర్‌ల ద్వారానే రావడం విశేషం. హర్మన్‌ప్రీత్ సింగ్‌కు 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' అవార్డు లభించింది. హర్మన్‌ప్రీత్‌కు 200 డాలర్ల చెక్‌ను హాకీ ఇండియా అధ్యక్షుడు దిలీప్ టిర్కీ అందజేశారు. తమకంటే తక్కువ ర్యాంక్ ఉన్న చైనాపై భారత్ భారీ విజయం సాధిస్తుందని ఆశించినా... ప్రత్యర్థి జట్టు నుంచి ఊహించని ప్రతిఘటన ఎదురైంది. భారత జట్టు తమకు లభించిన 11 పెనాల్టీ కార్నర్‌లో కేవలం నాలుగింటిని మాత్రమే సద్వినియోగం చేసుకుంది. చైనా జట్టుకు ఆరు పెనాల్టీ కార్నర్‌లు రాగా, మూడింటిని లక్ష్యానికి చేర్చింది. తొలి రోజు జరిగిన ఇతర లీగ్ మ్యాచ్‌ల్లో మలేసియా 4–1తో బంగ్లాదేశ్ జట్టుపై... డిఫెండింగ్ చాంపియన్ దక్షిణ కొరియా 7–0తో చైనీస్ తైపీపై... జపాన్ 7–0తో కజకిస్తాన్‌పై విజయం సాధించాయి. నేడు జరిగే మ్యాచ్‌ల్లో చైనీస్ తైపీతో బంగ్లాదేశ్; మలేసియాతో దక్షిణ కొరియా తలపడతాయి. భారత జట్టు తమ తదుపరి మ్యాచ్‌ను ఆదివారం జపాన్ జట్టుతో ఆడుతుంది.

అల్‌కరాజ్ జోరు

న్యూయార్క్: యూఎస్ ఓపెన్ గ్రాండ్‌స్లామ్ టెన్నిస్ టోర్నీ పురుషుల సింగిల్స్ విభాగంలో ప్రపంచ రెండో ర్యాంకర్ అల్‌కరాజ్ (స్పెయిన్) ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లోకి ప్రవేశించాడు. శుక్రవారం జరిగిన మూడో రౌండ్ మ్యాచ్‌లో అల్‌కరాజ్ 6–2, 6–4, 6–0తో ప్రపంచ 34వ ర్యాంకర్ లూసియానో దర్దెరి (ఇటలీ)పై అలవోకగా గెలిచాడు. 1 గంట 44 నిమిషాల్లో ముగిసిన ఈ మ్యాచ్‌లో అల్‌కరాజ్ తొమ్మిది ఏస్‌లు సంధించాడు. ప్రత్యర్థి సర్వీస్‌ను ఏడుసార్లు బ్రేక్ చేశాడు. టాప్ సీడ్ యానిక్ సినెర్ (ఇటలీ), మూడో సీడ్ జ్వెరెవ్ (జర్మనీ), పదో సీడ్ ముసెట్టి (ఇటలీ) మూడో రౌండ్‌లోకి అడుగు పెట్టగా... తొమ్మిదో సీడ్ ఖచనోవ్ (రష్యా) రెండో రౌండ్‌లోనే వెనుదిరిగాడు. మరోవైపు మహిళల సింగిల్స్‌లో రిబాకినా (కజకిస్తాన్) కూడా ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్‌కు చేరింది. మూడో రౌండ్‌లో రిబాకినా 6–1, 6–2తో 2021 చాంపియన్ ఎమ్మా రాడుకాను (బ్రిటన్)పై గెలుపొందింది.

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి ప్లస్ స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

తజికిస్తాన్‌పై భారత్ విజయం

హిసోర్ (తజికిస్తాన్): సెంట్రల్ ఏషియా ఫుట్‌బాల్ అసోసియేషన్ (సీఏఎఫ్ఏ) నేషన్స్ కప్ టోర్నమెంట్‌లో భారత జట్టు శుభారంభం చేసింది. ఆతిథ్య తజికిస్తాన్ జట్టుతో శుక్రవారం జరిగిన మ్యాచ్‌లో భారత జట్టు 2–1తో నెగ్గింది. భారత్ తరఫున అన్వర్ అలీ (5వ నిమిషంలో), సందేశ్ జింగాన్ (13వ నిమిషంలో) ఒక్కో గోల్ చేశారు. తజికిస్తాన్ జట్టుకు సమియెవ్ (23వ నిమిషంలో) ఏకైక గోల్ అందించాడు. భారత గోల్‌కీపర్ గుర్‌ప్రీత్ సింగ్ అడ్డుగోడలా నిలబడి జట్టు విజయంలో కీలకపాత్ర పోషించాడు. స్వదేశీ కోచ్ ఖాలిద్ జమీల్ ఆధ్వర్యంలో ఆడిన తొలి మ్యాచ్‌లోనే భారత్‌కు విజయం దక్కడం విశేషం. భారత్ తమ తదుపరి మ్యాచ్‌ను అదివారం ఇరాన్‌తో ఆడుతుంది.

టైటాన్స్ ఓటమితో మొదలు

తొలి పోరులో తలైవాస్ విజయం • వైజాగ్‌లో ప్రొ కబడ్డీ లీగ్ ఆరంభం

విశాఖ స్పోర్ట్స్: ప్రొ కబడ్డీ లీగ్ (పీకేఎల్) కొత్త సీజన్‌ను కూడా తెలుగు టైటాన్స్ పరాజయంతో ప్రారంభించింది. గత సీజన్‌లో ఏడో స్థానంలో నిలిచిన టీమ్ ఈసారి విశాఖపట్నం వేదికగా కూడా శుభారంభం చేయలేకపోయింది. శుక్రవారం ప్రారంభమైన పీకేఎల్ 12వ సీజన్ తొలి మ్యాచ్‌లో తమిళ్ తలైవాస్ 38–35 పాయింట్ల తేడాతో తెలుగు టైటాన్స్‌ను ఓడించింది. టైటాన్స్ తరఫున ఆల్‌రౌండర్ భరత్ 11 పాయింట్లు సాధించగా, కెప్టెన్ విజయ్ మలిక్ 6 పాయింట్లు నమోదు చేశాడు. తలైవాస్ జట్టులో రైడర్ అర్జున్ దేశ్వాల్ 12 పాయింట్లతో టాప్ స్కోరర్‌గా నిలవగా, కెప్టెన్ పవన్ సెహ్రావత్ చెలరేగి 9 పాయింట్లతో జట్టును విజయం దిశగా నడిపించాడు. తొలి అర్ధభాగం ముగిసేసరికి తలైవాస్ జట్టు 14–13తో ఆధిక్యంలో నిలవగా, రెండో అర్ధ భాగంలోనూ రెండు పాయింట్లు ముందంజలో నిలిచిన జట్టు చివరి వరకు దానిని నిలబెట్టుకుంది. మొదటి రోజే జరిగిన రెండో మ్యాచ్‌లో 'టైబ్రేక్' ద్వారా ఫలితం వచ్చింది. బెంగళూరు బుల్స్, పుణేరి పల్టన్ మధ్య జరిగిన ఈ పోరు నిర్ణీత సమయంలో 32–32తో సమంగా ముగిసింది. బుల్స్ తరఫున ఆకాశ్ షిండే 12, ఆశిష్ మలిక్ 8 పాయింట్లు సాధించగా... పల్టన్ ఆటగాళ్లలో ఆదిత్య షిండే 9, పంకజ్ మోహితే 6 పాయింట్లు నమోదు చేశారు. అయితే ఆ తర్వాత పుణేరీ 'టైబ్రేక్'లో విజయం సాధించింది. ఐదు రైడ్‌ల ఈ టైబ్రేక్‌ను పల్టన్ 6–4తో గెలుచుకుంది. నేడు జరిగే మ్యాచ్‌ల్లో యూపీ యోధాస్‌తో తెలుగు టైటాన్స్ (రాత్రి 8 గంటల నుంచి), గుజరాత్ జెయింట్స్‌తో యు ముంబా (రాత్రి 9 గంటల నుంచి) తలపడతాయి.

మెగా కాదు.. ఇది దగా డీఎస్సీ

- వైఎస్సార్ స్టూడెంట్స్ యూనియన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు పానుగంటి చైతన్య

సాక్షి, అమరావతి: డీఎస్సీ విషయంలో కూటమి ప్రభుత్వం మొదటి నుంచి మోసపూరితంగానే వ్యవహరిస్తోందని, ఇది మెగా డీఎస్సీ కాదని.. దగా డీఎస్సీ అని వైఎస్సార్ స్టూడెంట్స్ యూనియన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు పానుగంటి చైతన్య ఆరోపించారు. బోగస్ మాటలతో కాలక్షేపం చేస్తూ టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం డీఎస్సీ అభ్యర్థులను తీవ్ర ఆందోళనకు గురిచేస్తోందని శుక్రవారం తాడేపల్లిలో మీడియా ప్రతినిధులతో మాట్లాడుతూ చెప్పారు. మొత్తం 16,347 పోస్టులకుగాను కేవలం పదివేల మందికి మాత్రమే ఆన్‌లైన్‌లో కాల్ లెటర్లు పంపారని.. వాటిలో కొందరు అభ్యర్థుల లాగిన్‌లో కాల్ లెటర్లను రాత్రికి రాత్రే మాయం చేసి, మరికొందరి కాల్ లెటర్లు చెల్లవంటూ వెరిఫికేషన్ కేంద్రాల నుంచి వెనక్కి పంపుతున్నారని ఆయన మండిపడ్డారు. అర్హుల జాబితాను ఎందుకు గోప్యంగా ఉంచారని.. కాల్ లెటర్లు ఎందుకు మాయం చేశారని పానుగంటి ప్రశ్నించారు. అర్హత సాధించిన వారి జాబితాతో పాటు కేటగిరి వారీగా కటాఫ్ మార్కులు విడుదల చేయాలని ఆయన డిమాండ్ చేశారు.

మే 15 కటాఫ్‌తో డీఎస్సీ అర్హత నిర్ణయం సరికాదు

సాక్షి, అమరావతి: డీఎస్సీకి మే 15 వరకు దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చని అప్పట్లో ప్రభుత్వం ప్రకటించిందని, ఇప్పుడు కాల్ లెటర్స్ వచ్చి సర్టిఫికెట్ వెరిఫికేషన్‌కు వెళ్లిన వారు అర్హులు కారని నిర్ణయించడం సరికాదని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఉపాధ్యాయ సంఘం (ఆపస్) రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు ఎస్.బాలాజీ, ప్రధాన కార్యదర్శి జి.వి.సత్యనారాయణ శుక్రవారం ఓ ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. ప్రభుత్వం వెంటనే ఈ నిర్ణయాన్ని ఉపసంహరించుకొని సర్టిఫికెట్ వెరిఫికేషన్ నాటికి అర్హత కలిగిన అభ్యర్థులందరికీ పోస్టింగులు ఇచ్చేలా చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు.

డీఎస్సీ అభ్యర్థుల ఆందోళన

- తమ కంటే తక్కువ మార్కులు వచ్చినవారికి కాల్‌లెటర్లు వచ్చాయని ఆవేదన
- కర్నూలు డీఈవో కార్యాలయం వద్ద నిరసన

కర్నూలు డీఈవో కార్యాలయం ఎదుట ఆందోళన చేస్తున్న డీఎస్సీ అభ్యర్థులు

కర్నూలు: తమ కంటే తక్కువ మార్కులు, తక్కువ ర్యాంకు వచ్చిన వారికి కాల్ లెటర్లు వచ్చాయని, తమకు రాలేదని శుక్రవారం రాత్రి కర్నూలు డీఈవో కార్యాలయం ఎదుట డీఎస్సీ అభ్యర్థులు ఆందోళన చేపట్టారు. ఉమ్మడి జిల్లాలో 2,645 పోస్టుల భర్తీకి నోటిఫికేషన్ ఇవ్వగా 2,525 మంది అభ్యర్థులకు కాల్ లెటర్లు పంపించి.. ఇందులో 2,509 మంది అభ్యర్థుల సర్టిఫికెట్లను పరిశీలించారు. ఇంకా 120 మందికి కాల్ లెటర్లు రావాల్సి ఉంది. ఈ నేపథ్యంలో తమ కంటే తక్కువ ర్యాంకులు, మార్కులు వచ్చిన వారికి కాల్ లెటర్లు వచ్చాయని, తమకు రాలేదని 19 మంది అభ్యర్థులు డీఈవో కార్యాలయం ఎదుట ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు.

కళాశాలల్లో రిపోర్టింగ్‌కు గడువు పొడిగింపు

సాక్షి, అమరావతి: తొలి దశ ఎంబీబీఎస్ కన్వీనర్ కోటా కౌన్సెలింగ్‌లో సీటు దక్కించుకున్న విద్యార్థులు కళాశాలల్లో రిపోర్ట్ చేయడానికి ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయం గడువు పొడిగించింది. సోమవారం మధ్యాహ్నం మూడు గంటల్లోగా కేటాయించిన కళాశాలల్లో విద్యార్థులు రిపోర్ట్ చేయాలని రిజిస్ట్రార్ డాక్టర్ రాధికా రెడ్డి శుక్రవారం ప్రకటించారు.

నెల్లూరు, కావలిల్లో హైటెన్షన్

- కావలి మాజీ ఎమ్మెల్యేను పరామర్శించేందుకు బయలుదేరిన వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు
- మాజీమంత్రి కాకాణి, ఎమ్మెల్సీ చంద్రశేఖర్ రెడ్డి, మాజీ ఎమ్మెల్యే కిలివేటి హౌస్ అరెస్ట్
- మాజీమంత్రి కారుమూరిని హైవే మీదే వెనక్కి పంపిన పోలీసులు
- కావలి మాజీ ఎమ్మెల్యే రామిరెడ్డి ప్రతాప్ కుమార్‌రెడ్డిపై అక్రమ కేసులు
- పోలీసుల అత్యుత్సాహం

కాకాణి, కిలివేటిలను హౌస్ అరెస్ట్ చేస్తున్నట్లు నోటీసు ఇస్తున్న వేదాయపాలెం సీఐ

ఎమ్మెల్సీ చంద్రశేఖరరెడ్డిని హౌస్ అరెస్ట్ చేస్తున్నట్లు నోటీసు అందజేస్తున్న బాలాజీనగర్ సీఐ సాంబశివరావు

సాక్షి ప్రతినిధి, నెల్లూరు: పోలీసుల అత్యుత్సాహంతో శుక్రవారం శ్రీపొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లా కేంద్రం నెల్లూరులో, కావలిలో హైటెన్షన్ వాతావరణం నెలకొంది. కావలి మాజీ ఎమ్మెల్యే రామిరెడ్డి ప్రతాప్‌కుమార్‌రెడ్డిపై అక్రమ కేసుల నేపథ్యంలో ఆయన కుటుంబసభ్యులను పరామర్శించేందుకు బయలుదేరిన నేతలు కావలిలోకి రాకుండా పోలీసులు ఎక్కడికక్కడ అడ్డుకున్నారు. మాజీమంత్రి కాకాణి గోవర్ధన్‌రెడ్డి, ఎమ్మెల్సీ చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి, మాజీ ఎమ్మెల్యే కిలివేటి సంజీవయ్యను హౌస్ అరెస్ట్ చేశారు. విజయవాడ నుంచి కావలి వస్తున్న వైఎస్సార్‌సీపీ రీజినల్ కోఆర్డినేటర్, మాజీమంత్రి కారుమూరి నాగేశ్వరరావును జాతీయ రహదారిపైనే అడ్డుకుని వెనక్కి పంపేశారు. మాజీ ఎమ్మెల్యేను పరామర్శించేందుకు వెళ్లడమే నేరంగా భావించిన నెల్లూరు పోలీసులు అత్యుత్సాహం ప్రదర్శించారు. తమ సహచరుడు ప్రతాప్‌కుమార్‌రెడ్డి కుటుంబసభ్యులను పరామర్శించేందుకు వెళ్తున్నామని, ఇందులో లా అండ్ ఆర్డర్‌కు విఘాతం కలిగించడం ఎక్కడ ఉందని నాయకులు ప్రశ్నించినా ప్రభుత్వ పెద్దల ఆర్డర్ అంటూ పోలీసులు మౌనం దాల్చారు. రాష్ట్రంలో ఎమర్జన్సీ పరిస్థితులు నెలకొన్నాయని నేతలు పోలీసులపై ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు.

ప్రతాప్‌కుమార్‌రెడ్డిపై అక్రమ కేసులు

కావలి ఎమ్మెల్యే దగుమాటి వెంకటకృష్ణారెడ్డి అక్రమ మైనింగ్‌పై విమర్శలు చేస్తున్నారంటూ మాజీ ఎమ్మెల్యే రామిరెడ్డి ప్రతాప్‌కుమార్ రెడ్డిపై ఇటీవల హత్యాయత్నం, అట్రాసిటీ కేసులు నమోదు చేయించారు. ఎలాగైనా రామిరెడ్డిని జైలుకు పంపాలనే కుట్రలో భాగంగా అక్రమ కేసులు నమోదు చేయించడమే కాకుండా ఎమ్మెల్యే దగుమాటి ఇటీవల మాజీ మంత్రి కాకాణి గోవర్ధన్‌రెడ్డి, ఎమ్మెల్సీ చంద్రశేఖర్‌రెడ్డిపై అనుచిత వ్యాఖ్యలు చేసి కావలికి వస్తే ఖబడ్దార్ అంటూ సవాల్ విసిరారు. వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు కావలిలోని మాజీ ఎమ్మెల్యే రామిరెడ్డి కుటుంబసభ్యులను పరామర్శించేందుకు బయలుదేరారు. ప్రభుత్వ పెద్దల నిర్దేశంతో పోలీసులు అత్యుత్సాహం ప్రదర్శించి వైఎస్సార్‌సీపీ నేతల్ని హౌస్ అరెస్ట్ చేశారు.

Published and Printed by Dhananjaya Reddy Rakkasi on behalf of Jagati Publications Limited, Published at Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP) and Printed at Jagati Publications Limited, Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP)., EDITOR: Dhananjaya Reddy Rakkasi, (Responsible for selection of News under the PRB Act) Phone No. 0866-2547436 Fax: No. 0866-2547433. RNI Reg No. APTEL/2008/23794.

క్లుప్తంగా...

రక్తహీనత నివారణలో ఏపీకి ప్రథమ స్థానం

సాక్షి, అమరావతి: రక్తహీనత (ఎనీమియా) నివారణ చర్యల్లో దేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ తొలి స్థానంలో నిలిచింది. రక్తహీనత తగ్గించే సిరప్, మాత్రల పంపిణీకి సంబంధించిన పలు కేటగిరీల్లో కనబరిచిన పనితీరు ప్రాతిపదికన రాష్ట్రానికి తొలి ర్యాంకును కేంద్రం ప్రకటించింది. 2025–26 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఏప్రిల్, మే, జూన్ (తొలి త్రైమాసికం)ల్లో రక్తహీనత నియంత్రణకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, కేంద్ర పాలిత రాష్ట్రాలు తీసుకున్న చర్యలను కేంద్ర ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ సమీక్షించింది. దీనిలో ఏపీ, హరియాణ, తెలంగాణ రాష్ట్రాలకు ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ ర్యాంకులు లభించాయి. 6 కేటగిరీలకు గాను 5 కేటగిరిల్లో ఏపీ తొలిస్థానాన్ని దక్కించుకోవడానికి కృషి చేసిన అధికార, సిబ్బందిని రాష్ట్ర వైద్య ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి సత్యకుమార్ యాదవ్ శుక్రవారం ఒక ప్రకటనలో అభినందించారు.

ఏపీ స్టేట్ సీడ్ సబ్ కమిటీ ఏర్పాటు

సాక్షి, అమరావతి: వ్యవసాయ ఉద్యాన పంటల కోసం 2024–26కి సంబంధించి స్టేట్ సీడ్ సబ్ కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తూ ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. స్పెషల్ సీఎస్ చైర్మన్‌గా ఏర్పాటు చేసిన ఈ కమిటీకి సెంట్రల్ సీడ్ కమిటీ కార్యదర్శి, వ్యవసాయ విత్తన విభాగం జాయింట్ డైరెక్టర్లు కన్వీనర్లుగా వ్యవహరించనున్నారు. సభ్యులుగా ఎన్జీ రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం డైరెక్టర్ ఆఫ్ రీసెర్చ్, వ్యవసాయ శాఖ సంచాలకులు, నేషనల్ సీడ్స్ కార్పొరేషన్ రీజనల్ మేనేజర్, వ్యవసాయశాఖ డీఎస్ఏ ల్యాబ్ అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్, ఏపీ స్టేట్ సీడ్ సర్టిఫికేషన్ ఏజెన్సీ డైరెక్టర్, ఏపీ సీడ్స్ ఎండీలతో పాటు సీడ్ ప్రొడ్యూసర్స్ నుంచి పి.నారాయణరెడ్డి (ఎండీ, న్యూజెన్స్ ప్రైవేట్‌లిమిటెడ్), ఎ.శ్రీనివాసరావు (ఎండీ, కర్నూల్ సీడ్స్), సీడ్ ట్రేడర్స్ నుంచి కాపా శ్రీనివాసరావు (తులసి పెస్టిసైడ్స్ అండ్ ఫెర్టిలైజర్స్, నూజివీడు), సీడ్ ఫార్మర్స్ నుంచి పట్నా సింహాచలం (శ్రీకాకుళం), మానుకొండ శ్రీనివాసరావు (గుంటూరు)ను నియమించారు. సీజన్ వారీగా నాణ్యమైన విత్తనాలను రైతులకు అందుబాటులో ఉండేలా ఈ సబ్ కమిటీ పర్యవేక్షిస్తుంది.

ఐఐఆర్ఎఫ్ ర్యాంకింగ్‌లో ఉద్యాన వర్సిటీకి 29వ స్థానం

సాక్షి, అమరావతి: డాక్టర్ వైఎస్సార్ ఉద్యాన వర్సిటీకి ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూషనల్ ర్యాంకింగ్ ఫ్రేమ్ వర్క్(ఐఐఆర్ఎఫ్) ఏటా ఇచ్చే ర్యాంకింగ్‌లో 29వ స్థానం దక్కింది. జాతీయ స్థాయిలో 2,500కు పైగా పలు వర్సిటీలు, విద్యాసంస్థలకు వాటి పనితీరు ఆధారంగా ఈ సంస్థ ఏటా ర్యాంకింగ్ ఇస్తుంది. వర్సిటీలు, విద్యాసంస్థలు ప్రాథమిక పరిశోధన ద్వారా సాధిస్తున్న ఫలితాలు, ఉపాధి సామర్థ్యం, బోధన, అభ్యాసన వనరులు, పరిశోధన నాణ్యతలు, ఉద్యోగ నియామకాలు, విద్యార్థుల, గణాంక ప్రచురణలు, నివేదికలు తదితర అంశాల ప్రాతిపదికన ఈ ర్యాంకింగ్ ఇస్తుంది. ఐఐఆర్ఎఫ్ ర్యాంకింగ్‌పై వర్సిటీ రిజిస్ట్రార్ బి.శ్రీనివాసులు శుక్రవారం హర్షం వ్యక్తం చేశారు.

గిరిజన సంక్షేమ సీఈ పదవీ విరమణకు ప్రభుత్వం అనుమతి

సాక్షి, అమరావతి: లంచం తీసుకుంటూ అవినీతి నిరోధక సంస్థ(ఏసీబీ)కి చిక్కి సస్పెండ్ అయిన గిరిజన సంక్షేమశాఖ చీఫ్ ఇంజనీర్ (సీఈ) ఎస్.శ్రీనివాసరావు ఈ నెల 31న పదవీ విరమణ చేయడానికి ప్రభుత్వం అనుమతించింది. ఈ మేరకు గిరిజన సంక్షేమ శాఖ కార్యదర్శి ఎంఎం నాయక్ శుక్రవారం ఉత్తర్వులిచ్చారు. అతనిపై పెండింగ్‌లో ఉన్న క్రమశిక్షణ కేసులు, విచారణలను పక్షపాతం లేకుండా కొనసాగించాలని ఆ ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు.

పంచాయతీరాజ్ శాఖ పరిధిలో పదోన్నతులు

సాక్షి, అమరావతి: పంచాయతీరాజ్ శాఖ పరిధిలో 53 మంది ఎంపీడీవోలకు డివిజనల్ డెవలప్‌మెంట్ ఆఫీసర్(డీఎల్‌డీవో)గా, మరో 158 మంది వివిధ స్థాయి అధికారులకు ఎంపీడీవోలుగా పదోన్నతులు కలిప్తూ పంచాయతీరాజ్ శాఖ శుక్రవారం ఆదేశాలిచ్చింది. 98 మంది డిప్యూటీ ఎంపీడీవోలు, జిల్లా పరిషత్‌ల పరిధిలో అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసర్లుగా పనిచేసే 56 మంది, డీఎల్‌పీవో ఆఫీసుల్లో అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసర్లుగా పనిచేసే నలుగురు ఎంపీడీవోలుగా పదోన్నతులు పొందారు.

దళిత ఉద్యోగుల సస్పెన్షన్ రద్దు చేయాలి

సీఎంకు సీపీఎం లేఖ

సాక్షి, అమరావతి: తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో 30 ఏళ్లుగా పని చేస్తున్న ఎనిమిది మంది షెడ్యూల్డు కులాలకు చెందిన ఉద్యోగులను ఇటీవల సస్పెండ్ చేశారని, వారి సస్పెన్షన్‌ను రద్దు చేసి తిరిగి విధుల్లోకి తీసుకోవాలని సీఎం చంద్రబాబుకు సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వి.శ్రీనివాసరావు శుక్రవారం లేఖ రాశారు. టీటీడీ ఒక ధార్మిక సంస్థ అని, దేవుని దృష్టిలో ప్రజలందరూ సమానమేనని, ఎనిమిది మందిని సస్పెండ్ చేసిన టీటీడీ బోర్డు చర్య రాజ్యాంగ స్ఫూర్తికి వ్యతిరేకంగా ఉందన్నారు. రెండు, మూడేళ్లలో పదవీ విరమణ చేయనున్న వారిని సస్పెండ్ చేయడం సరికాదన్నారు.

సంచార జాతుల్లో వెలుగులు నింపిన జగన్

రేపు విముక్త సంచార జాతుల స్వాతంత్య్ర దినోత్సవం సందర్భంగా ప్రత్యేక కథనం

ప్రత్యేకంగా ఎంబీసీ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటుతో సంక్షేమ ఫలాలు

- రాష్ట్రంలో 52 సంచార జాతుల కోసం ప్రత్యేక శ్రద్ధ
- 32 అత్యంత సంచార కులాలకు ఎంబీసీ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు
- విద్య, వైద్యం, సంక్షేమం దూరమైన వారికి భరోసా
- కూటమి పాలనలో సంచార జాతుల బతుకు దుర్భరం
- ఇచ్చిన హామీలు కూడా అమలు చేయని బాబు సర్కార్

సాక్షి, అమరావతి: ఉదర పోషణకు ఊరూరా సంచారం.. రోడ్డు పక్కన, మురికి కాల్వల గట్టున జీవనం.. ఆధార్, ఓటరు గుర్తింపు కార్డులకు కూడా నోచుకోని దుర్భరం.. ఇది రాష్ట్రంలో వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం రాక ముందు సంచార జాతుల జీవన చిత్రం. అటువంటి సంచార జాతుల జీవితాల్లో వెలుగులు నింపిన ఘనత మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డికే దక్కుతుంది. అయితే కూటమి పాలనలో ఇచ్చిన హామీలు కూడా అమలుకు నోచుకోని దారుణ పరిస్థితికి జారిపోయారు. ఈ నెల 31న విముక్త సంచార జాతుల స్వాతంత్య్ర దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని వారి జీవన చిత్రానికి సంబంధించిన కథనం ఇది.

దుర్భర జీవనం...

భారతదేశ సంస్కృతి, సంప్రదాయాలను కళారూపాల ద్వారా పరిరక్షిస్తూ ధర్మప్రచారకులుగా ఊరూర తిరుగుతూ జీవనోపాధి పొందేవారిని సంచార జాతులుగా పరిగణించారు. కనీసం సొంత ఊరు, ఇల్లు, చిరునామా, కుల ధృవీకరణ, రేషన్‌కార్డు, ఆధార్‌కార్డు లేక దశాబ్దాల తరబడి ప్రభుత్వ పథకాలకు కూడా నోచుకోని దుర్భర బతుకులు వారివి. పూసలు, దండలు, వనమూలికలు అమ్ముతూ, తలవెంట్రుకలు వంటివి కొంటూ, గొడుగులు బాగుచేస్తూ, సవరాలు అమ్ముతూ, చిత్తుకాగితాలు ఏరుకుంటూ, చిన్న చిన్న సర్కస్‌లు చేస్తూ, ఖాళీ సమయంలో భిక్షాటన చేస్తూ బతుకులు వెళ్లదీసే పరిస్థితి వారిది.

సంచార జాతుల స్వాతంత్య్రం- 1952

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం క్రిమినల్ ట్రైబ్స్ యాక్ట్, 1871 ద్వారా దాదాపు 500 కులాల వారికి 'జన్మతః నేరస్తులు' అనే ముద్ర వేసింది. ఈ చట్టం వల్ల వారు ఎక్కడ కనిపించినా అరెస్ట్ చేసి జైలులో పెట్టేవారు. ఫలితంగా గౌరవంగా బ్రతకలేక, చాలా మంది రహస్యంగా సంచార జీవితం గడుపుతూ భిక్షాటనపై ఆధారపడ్డారు. స్వాతంత్య్రం వచ్చిన తర్వాత కూడా ఈ చట్టం రద్దు కాలేదు. నిరంతర పోరాటాల తరువాత 1952 ఆగస్టు 31న ఈ కులాలను విముక్త జాతులుగా ప్రకటించారు. అందుకే సంచార జాతులు ఆ రోజును తమ నిజమైన స్వాతంత్య్ర దినోత్సవంగా జరుపుకుంటున్నారు. అయితే, వారి జీవనస్థితి మెరుగుపడేందుకు చేసిన కమిటీలు, కమిషన్ల సిఫార్సులు పరిమిత స్థాయిలో మాత్రమే అమలయ్యాయి.

సంక్షేమ ఫలాలు అందించిన వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం

రాష్ట్రంలో 52 సంచార జాతులకు చెందిన సుమారు రెండు లక్షల మంది ఉన్నారు. వారికి కుల ధృవీకరణ పత్రాలు, చిరునామా (నెటివిటి సర్టిఫికెట్)లు, ఆధార్, రేషన్‌కార్డులు జారీకి వైఎస్ జగన్ ప్రత్యేక చర్యలు చేపట్టారు. వారిలో అనేకమందికి ఇళ్ల స్థలాలు కేటాయించారు. సంచార జాతుల పిల్లలకు చదువులను చేరువ చేసేలా అమ్మ ఒడిని వర్తింపజేశారు. చేయూతతోపాటు నవరత్నాలతో అనేక సంక్షేమ పథకాల ద్వారా సంచార జాతులకు రూ.1,288.44కోట్లకుపైగా లబ్ధి చేకూర్చడం విశేషం. వారిలో 32 సంచార జాతుల కోసం ప్రత్యేకంగా అత్యంత వెనుకబడిన తరగతుల (ఎంబీసీ) కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేశారు. గుర్తింపు లేని తోలుబొమ్మలాటల కులస్తులను గుర్తించి బీసీ–బీ సీరియల్ నంబర్ 25లో చేర్పించారు.

హామీలను నెరవేర్చని కూటమి సర్కార్

కూటమి ప్రభుత్వం ఇచ్చిన హామీలు నెరవేర్చని పరిస్థితి. ఎంబీసీలకు స్థానిక సంస్థల్లో ఐదు శాతం రిజర్వేషన్లు, దేవాలయాల పాలక మండలిలో సభ్యత్వం, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లలో ఎస్సీ, మైనార్టీల మాదిరిగానే కో–ఆప్షన్ మెంబర్‌గా ఎంబీసీలకు అవకాశం, 200 యూనిట్ల వరకు ఉచిత విద్యుత్, సంచార జాతుల గుర్తింపు కార్డుల మంజూరు... ఇలా ఏ ఒక్క హామీనీ అమలు చేయకుండా కూటమి ప్రభుత్వం దగా చేస్తోంది.

జగన్ పాలనలో గుర్తింపు

జగన్ పాలనలోనే సంచార జాతులకు గుర్తింపు దక్కింది. కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చి ఏడాదిన్నర కావస్తున్నప్పటికీ ఎన్నికల్లో ఇచ్చిన హామీలు నెరవేర్చలేదు. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం ఈ దిశలో చర్యలు తీసుకోవాలి.

–పెండ్ర వీరన్న, ఎంబీసీ కార్పొరేషన్ మాజీ చైర్మన్

గిరిజన మహిళల అరెస్ట్‌పై నివేదిక ఇవ్వండి

- కరేడులోని బాధిత గిరిజన కాలనీల్లో కమిషన్ పర్యటిస్తుంది
- అప్పటివరకు భూ సేకరణను వాయిదా వేయాలి
- జాతీయ ఎస్టీ కమిషన్ ఆదేశాలు
- ఎమ్మెల్యే ఒత్తిడితోనే పోలీసులు వేధిస్తున్నారని నివేదించిన బాధిత మహిళలు

ఎస్టీ కమిషన్ సభ్యుడు హుస్సేన్ నాయక్‌తో గిరిజన మహిళలు, వామపక్ష నాయకులు

ఉలవపాడు: శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లా కరేడు పంచాయతీ రామకృష్ణాపురంలో గిరిజన మహిళలను అర్ధరాత్రి అరెస్ట్ చేయడంపై 15 రోజుల్లో సమగ్ర నివేదిక ఇవ్వాలని పోలీసులను జాతీయ ఎస్టీ కమిషన్ ఆదేశించింది. బాధిత గిరిజన కాలనీల్లో కమిషన్ పర్యటిస్తుందని, అప్పటివరకు భూ సేకరణను వాయిదా వేయాలని ఆదేశించింది. అరెస్టయిన గిరిజన మహిళలు మానికల శిరీష, మానికల సుజాత, మల్లవరపు లలిత, పోలీసు శాఖ నుంచి కందుకూరు డీఎస్పీ బాలసుబ్రహ్మణ్యం శుక్రవారం హైదరాబాద్‌లో కమిషన్ ఎదుట హాజరయ్యారు. గిరిజన మహిళల తరఫున ఆదివాసీ అధికార్ రాష్ట్రీయమంచ్ జాతీయ కార్యవర్గసభ్యుడు రమావత్ శ్రీరాం నాయక్, సీపీఎం ఉలవపాడు కార్యదర్శి జి.వి.బి.కుమార్ పాల్గొన్నారు. కమిషన్ సభ్యుడు జాటోత్ హుస్సేన్‌నాయక్ విచారణ జరిపారు. బాధిత మహిళలు వాంగ్మూలం ఇచ్చారు. ఈ విచారణ వివరాలను సీపీఎం ఉలవపాడు కార్యదర్శి జి.వి.బి.కుమార్ వెల్లడించారు. ఆయన తెలిపిన మేరకు.. బాధిత గిరిజన మహిళలు ఎస్టీ కమిషన్‌కు వాంగ్మూలం ఇచ్చారు. ఇండోసోల్ కంపెనీకి భూములు ఇవ్వొద్దని తీర్మానం చేసుకున్నామని చెప్పారు. భూములిచ్చేందుకు అనుకూలంగా ఉన్న శేషమ్మతో ఘర్షణ జరిగిందని, దీనిని సాకుగా చూపి తమను అర్ధరాత్రి అరెస్ట్ చేసి అధికారపార్టీ ఒత్తిడితో 307 కేసు పెట్టారని తెలిపారు. పోలీసు వేధింపులకు వ్యతిరేకంగా పోలీస్‌స్టేషన్ ఎదుట రైతులు బైఠాయిస్తే 326గా మార్చారని చెప్పారు. స్థానిక ఎమ్మెల్యే ఇంటూరి నాగేశ్వరరావు ఒత్తిడితో తమను పోలీసులు వేధిస్తున్నారని తెలిపారు. గిరిజన రైతుల అంగీకారం, మార్కెట్ రేటు నిర్ణయించకుండా గిరిజనులను ఎందుకు వేధిస్తున్నారని డీఎస్పీని కమిషన్ సభ్యుడు హుస్సేన్‌నాయక్ ప్రశ్నించారు. ఎస్పీని రావాలని ఆదేశించాం.. ఎందుకు రాలేదని అడిగారు. సోలార్ కంపెనీకి చేస్తున్న భూసేకరణ, ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలు, పోలీసులు వ్యవహరిస్తున్న తీరుపై 15 రోజుల్లో నివేదిక ఇవ్వాలని పోలీసుల్ని ఆదేశించారు. బాధిత గిరిజన కాలనీల్లో కమిషన్ స్వయంగా పర్యటిస్తుందని, అంతవరకు పోలీసులు చర్య తీసుకోవద్దని చెప్పారు. అంతవరకు భూ సేకరణను వాయిదా వేయాలని కమిషన్ సభ్యుడు ఆదేశించారు.

రోడ్డు ప్రమాదాల్లో..7వ స్థానంలో ఏపీ.. 8వ స్థానంలో తెలంగాణ

మరణాల్లో 9వ స్థానంలో ఏపీ, 10వ స్థానంలో తెలంగాణ

'రోడ్ యాక్సిడెంట్స్ ఇన్ ఇండియా-2023' నివేదికలో వెల్లడి

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: రోడ్డు ప్రమాదాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలు టాప్–10లో నిలిచాయి. దేశవ్యాప్తంగా జరిగిన ప్రమాదాల్లో ఈ రెండు రాష్ట్రాల్లో గణనీయ సంఖ్యలో మరణాలు సంభవించినట్లు 'రోడ్ యాక్సిడెంట్స్ ఇన్ ఇండియా–2023' నివేదికలో తేలింది. రోడ్డు ప్రమాదాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ 7వ స్థానంలో ఉండగా, తెలంగాణ 8వ స్థానంలో నిలిచింది. ఇక మరణాల్లోనూ టాప్–10లో ఈ రెండు రాష్ట్రాలు ఉండటం గమనార్హం. 9వ స్థానంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉండగా, పదోస్థానంలో తెలంగాణ ఉన్నట్లు నివేదిక స్పష్టం చేసింది. దేశంలో రోడ్డు ప్రమాదాలకు సంబంధించి శుక్రవారం కేంద్ర రోడ్డు, రవాణా శాఖ 'రోడ్ యాక్సిడెంట్స్ ఇన్ ఇండియా– 2023' రిపోర్ట్‌ను విడుదల చేసింది. ఆ ఏడాది దేశవ్యాప్తంగా 36 రాష్ట్రాలు/యూటీల్లో 4,80,583 రోడ్డు ప్రమాదాలు జరగగా, 1,72,890 మంది మృత్యువాత పడినట్లు వెల్లడించింది. 2022తో పోల్చితే 2023లో రోడ్డు ప్రమాదాలు 4.2 శాతం పెరిగాయని ఆందోళన వ్యక్తం చేసింది. ఇందులో 18–45 ఏళ్ల మధ్య వయసుగల యువకులే 66.4 శాతంగా ఉన్నట్లు పేర్కొంది. అయితే... దేశంలో అత్యధిక ప్రమాదాలు జరిగిన రాష్ట్రాల జాబితాలో తమిళనాడు (67,213) మొదటి స్థానంలో ఉండగా, 55,327 ప్రమాదాలతో మధ్యప్రదేశ్, 48,091 ప్రమాదాలతో కేరళ తర్వాతి స్థానాల్లో నిలిచాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 2023లో 8,272 రోడ్డు ప్రమాదాలు జరిగినట్లు నివేదిక చెబుతోంది. వీటిలో 6.21 రేటుతో 3,806 మంది మృత్యువాత పడ్డారు. ఇక ప్రమాదాల్లో తెలంగాణ 8వ స్థానంలో ఉండగా, ప్రమాద మరణాల్లో 10వ స్థానంలో నిలిచింది. ఈ యాక్సిడెంట్లలో 7,660 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయినట్లు కేంద్రం వెల్లడించింది.

మానవ తప్పిదాలే కారణం..

దేశంలో ప్రతి ఏటా రోడ్డు ప్రమాదాలు పెరగడానికి మానవ తప్పిదాలే కారణమని వెల్లడించింది. ఇందులో ట్రాఫిక్ నిబంధనలు ఉల్లంఘించడం, డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ లేకుండా వాహనాలు నడపడం, హెల్మెట్లు, సీట్ బెల్ట్‌లు వంటి భద్రతా పరికరాలు వాడకపోవడం వల్లే జరుగుతున్నాయని తెలిపింది. మరణాల్లో అత్యధికంగా ద్విచక్ర వాహనదారులు (45 శాతం) ఉన్నారని, ఆ తర్వాతి స్థానంలో పాదచారులు ఉన్నట్లు తెలిపింది.

వేస్ట్ రీసైక్లింగ్ యూనిట్లకు భారీగా విద్యుత్ సబ్సిడీ

యూనిట్‌కు రూ.3 రాయితీ

- తొలి ఐదేళ్లు 100 శాతం విద్యుత్ డ్యూటీ మినహాయింపు
- నామమాత్రపు రుసుముతో 33 ఏళ్ల లీజుకు భూములు
- యూనిట్ ప్రారంభమైన మూడేళ్ల తర్వాత భూమి కొనుగోలు చేసే అవకాశం
- పెట్టుబడిపై 40 శాతం ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ సబ్సిడీ
- పలు రాయితీలతో సర్క్యులర్ ఎకానమీ, వేస్ట్ రీసైక్లింగ్ 2025–30 పాలసీ

సాక్షి, అమరావతి: వ్యర్థాల నుంచి సంపద సృష్టించే పరిశ్రమలకు రాయితీలు కల్పిస్తూ ఏపీ సర్క్యులర్ ఎకానమీ, వేస్ట్ రీసైక్లింగ్ 2025–30 పాలసీని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేసింది. భారీ విద్యుత్ సబ్సిడీలతోపాటు పలు ప్రత్యేక రాయితీలను ప్రకటిస్తూ పరిశ్రమల శాఖ కార్యదర్శి ఎన్.యువరాజ్ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఈ పాలసీ కింద ఏర్పాటయ్యే తొలి 50 యూనిట్లకు యూనిట్‌కు రూ.3 సబ్సిడీని ఐదేళ్లపాటు ఇవ్వనున్నారు. ఆ తర్వాత ఏర్పాటు అయ్యే కంపెనీలకు యూనిట్ రూ.1.50 చొప్పున సబ్సిడీ కల్పిస్తారు.

దీంతో పాటు తొలి ఐదేళ్లు 100 శాతం విద్యుత్ డ్యూటీ మినహాయింపు ఇవ్వనున్నారు. అత్యంత కారుచౌకగా భూములను కేటాయించేలా పాలసీలో పలు ప్రతిపాదనలు చేశారు. ప్రారంభంలో 33 ఏళ్లపాటు భూములను లీజు విధానంలో కేటాయిస్తారు. ఆ తర్వాత పదేళ్లు చొప్పున గరిష్టంగా రెండు సార్లు లీజు పెంచుకోవడానికి అనుమతిస్తారు. లీజు ధరను యూనిట్ ఆదాయంలో ఐదు శాతంగా నిర్ణయించారు. యూనిట్ నెలకొల్పి మూడేళ్లు విజయవంతంగా నిర్వహిస్తే మొదటి 50 యూనిట్లకు ఎకరా రూ.30 లక్షలు చొప్పున, ఆ తర్వాత రూ.50 లక్షలు చొప్పున విక్రయిస్తారు. వీటితోపాటు పెట్టుబడిలో 40 శాతం ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ సబ్సిడీ, రూ.40కే కిలో లీటరు నీరు, ఉద్యోగుల నైపుణ్య శిక్షణకు రూ.7 లక్షలు, ఎస్‌జీఎస్టీ, స్టాంప్ డ్యూటీల్లో వంద శాతం మినహాయింపు లాంటి పలు ఆర్థిక ప్రయోజనాలు కల్పించారు.

ఐదు క్లస్టర్లు..

రాష్ట్రంలోని పరిశ్రమలు, వ్యవసాయ సంబంధిత యూనిట్ల ఆధారంగా ఐదు సర్క్యులర్ క్లస్టర్లను ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు పాలసీలో పేర్కొన్నారు. అనంతపురం, శ్రీసత్యసాయి జిల్లాల్లో సిమెంట్, లైమ్‌స్టోన్, సోలార్ ప్యానల్స్, మైనింగ్ వ్యర్థాల క్లస్టర్, కర్నూలు, కడపలో ముడి ఇనుము, బెరైటీస్ వ్యర్థాలు, విశాఖ, విజయనగరంలో ఉక్కు, పెట్రోకెమికల్స్ రిఫైనరీ, ఫెర్టిలైజర్స్, ఫార్మా, షిప్ రిపేర్ ఆధారిత క్లస్టర్, కృష్ణా–గోదావరి జిల్లాల్లో ఫిషరీస్, వంటనూనెలు, గ్రానైట్, మైనింగ్, సిమెంట్, శ్రీసిటీ–తిరుపతి క్లస్టర్‌లో ఎలక్ట్రానిక్స్, ఆటో టైర్ ఫార్మా రీసైక్లింగ్ యూనిట్లను ఏర్పాటు చేయనున్నారు. వీటితోపాటు ఉమ్మడి రీ సైక్లింగ్, లాజిస్టిక్ హబ్స్, ట్రైనింగ్ లాంటి వసతులను ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు పాలసీలో పేర్కొన్నారు.

ఐఏఎస్ అధికారి శివశంకర్‌ను ఏపీకి కేటాయించిన కేంద్ర ప్రభుత్వం

సాక్షి, హైదరాబాద్: తెలంగాణ రాష్ట్ర కేడర్‌లో జాయింట్ సెక్రటరీ కేడర్‌లో పనిచేస్తున్న ఐఏఎస్ అధికారి శివశంకర్ లోతేటిని తిరిగి ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు కేటాయిస్తూ డీఓపీటీ(డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ పర్సనల్ అండ్ ట్రైనింగ్) నిర్ణయించింది. ఈమేరకు శుక్రవారం కేంద్రప్రభుత్వ కార్యదర్శి అవనీశ్ మిశ్రా ఉత్తర్వులు జారీచేశారు. తెలంగాణ హైకోర్టు ఇచ్చిన ఆదేశాలకు అనుగుణంగా డీఓపీటీ ఈమేరకు నిర్ణయం తీసుకుంది. వెంటనే తెలంగాణ రాష్ట్ర కేడర్ నుంచి శివశంకర్ లోతేటిని రిలీవ్ చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శిని ఆదేశించింది.

జర్నలిస్టుల అక్రిడిటేషన్ల కాల పరిమితి పెంపు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలోని జర్నలిస్టుల అక్రిడిటేషన్ కార్డుల కాలపరిమితిని ఈ నెలాఖరుతో ముగుస్తున్న నేపథ్యంలో కార్డుల కాలపరిమితిని ప్రభుత్వం మరో 3 నెలలు పాటు పొడిగించింది. ఈ మేరకు సమాచార పౌర సంబంధాల శాఖ సంచాలకులు హిమాన్షు శుక్ల శుక్రవారం ఆదేశాలు జారీ చేశారు. ఆగస్టు 31 వరకు అక్రిడిటేషన్ కార్డులకు కాలపరిమితి ఉంది. సెప్టెంబర్ 1 నుంచి నవంబర్ 30 వరకూ లేదా నూతన అక్రిడేషన్ కార్డులు జారీ చేసే ప్రక్రియ ఏది ముందు జరిగితే అప్పటివరకు పొడిగింపు ఉత్తర్వులు అమల్లో ఉంటాయని వెల్లడించారు.

జెడ్డా ఓడరేవుకు నావికాదళ నౌకలు.. తమల్, సూరత్

సౌదీ అరేబియా చేరుకున్న భారతీయ నౌకాదళ నౌకలు ఐఎన్ఎస్ తమల్, ఐఎన్ఎస్ సూరత్

సింధియా: భారతీయ నేవీ స్టెల్త్ ఫ్రిగేట్ ఐఎన్ఎస్ తమల్, గైడెడ్ మిస్సైల్ డెస్ట్రాయర్ ఐఎన్ఎస్ సూరత్ జెడ్డా పోర్ట్‌కు చేరాయి. ఈ సందర్శన ప్రధానంగా సౌదీ అరేబియాతో భారత రక్షణ సహకారం, స్నేహపూర్వక సంబంధాలను బలోపేతం చేయడానికి, అలాగే కొత్త రక్షణ మార్గాలను అన్వేషించడానికి ఉద్దేశించినదని ఇండియన్ నేవీ వర్గాలు తెలిపాయి. పర్యటనలో భాగంగా, ఇరు దేశాల మధ్య సంబంధాలను మరింత మెరుగుపరిచేందుకు క్రీడా పోటీలు, పరస్పర చర్చలు జరుగుతాయి. దీని ద్వారా రాయల్ సౌదీ అరేబియా నావికాదళాలు, బోర్డర్ గార్డుల అధికారులు అలాగే భారత నావికాదళం అధికారులు పరస్పర పరిజ్ఞానం పంచుకుంటూ స్నేహపూర్వక సంబంధాలను పెంపొందించుకోవడానికి కృషి చేస్తారు.

పిన్నెల్లి సోదరుల ముందస్తు బెయిల్ పిటిషన్ కొట్టివేత

సాక్షి, అమరావతి: టీడీపీ నేతలు జవిశెట్టి వెంకటేశ్వర్లు, కోటేశ్వరరావుల హత్య కేసులో మాచర్ల మాజీ ఎమ్మెల్యే పిన్నెల్లి రామకృష్ణారెడ్డి, ఆయన సోదరుడు వెంకటరామిరెడ్డిల ముందస్తు బెయిల్ పిటిషన్‌ను హైకోర్టు కొట్టేసింది. నేర తీవ్రత, ఇతర ఆధారాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే పిటిషనర్లకు ముందస్తు బెయిల్ మంజూరు చేస్తే దర్యాప్తునకు ఆటంకం కలుగుతుందని న్యాయమూర్తి జస్టిస్ వెణుతురుమల్లి గోపాలకృష్ణారావు శుక్రవారం తీర్పు వెలువరించారు. కాగా, టీడీపీలో ఆధిపత్య పోరులో భాగంగా పల్నాడు జిల్లా, వెల్దుర్తి మండలం, గుండ్లపాడుకు చెందిన టీడీపీ నేతలు జవిశెట్టి వెంకటేశ్వర్లు అలియాస్ ముద్దయ్య, జవిశెట్టి కోటేశ్వరరావు ఈ ఏడాది మే 24న హత్యకు గురైనట్లు పోలీసులు తేల్చారు. అయినప్పటికీ రాజకీయ ఒత్తిళ్లకు తలొగ్గి కక్ష సాధింపు చర్యల్లో భాగంగా పిన్నెల్లి సోదరులను నిందితులుగా చేర్చారు. ఈ నేపథ్యంలో వారు ముందస్తు బెయిల్ కోసం హైకోర్టును ఆశ్రయించారు.

సింగిల్ యూజ్ ప్లాస్టిక్ రహిత రాష్ట్రం దిశగా ఏపీ!

సీఎస్ విజయానంద్ వెల్లడి

సాక్షి, అమరావతి: ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను వచ్చే ఏడాది జూన్ 5వ తేదీ ప్రపంచ పర్యావరణ దినోత్సవం నాటికి సింగిల్ యూజ్ ప్లాస్టిక్ రహిత రాష్ట్రంగా తీర్చిదిద్దే లక్ష్యంతో పనిచేస్తున్నట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి కె.విజయానంద్ శుక్రవారం పేర్కొన్నారు. ఇందులో భాగంగానే రాష్ట్ర పరిపాలనా కేంద్రమైన సచివాలయంలో ఈనెల 15వతేదీ నుండి సింగిల్ యూజ్ ప్లాస్టిక్ వినియోగాన్ని ప్రభుత్వం పూర్తిగా నిషేధించిందని తెలిపారు. ఈ ప్రక్రియలో భాగంగా ప్లాస్టిక్ తాగునీటి బాటిళ్ల స్థానే స్టెయిన్ లెస్ స్టీల్, గాజు సీసాలతో సురక్షిత తాగునీటిని అందించేందుకు ఏర్పాటు చేసిన ఆర్వో ప్లాంట్‌ను సచివాలయంలోని 3వ భవనంలో విజయానంద్ ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా సీఎస్ మాట్లాడుతూ సచివాలయంలో ఉద్యోగులు అందరికీ ఉచితంగా స్టెయిన్ లెస్ స్టీల్ మంచినీటి బాటిళ్లను పంపిణీ చేయడం జరిగిందన్నారు. బయటి నుండి వచ్చే సందర్శకులు కూడా సచివాలయంలోకి ప్లాస్టిక్ మంచినీటి బాటిళ్లు, ఇతర ప్లాస్టిక్ వస్తువులు తీసుకురాకుండా చర్యలు తీసుకుంటున్నట్లు తెలిపారు.

ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ నిధులు విడుదల చేయాలి

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో వేలాది మంది విద్యార్థులు కేవలం ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్‌పైనే ఆధారపడి చదువుతున్నారని, వారికి సకాలంలో ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ కాకపోవడంతో తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారని పీడీఎఫ్ ఎమ్మెల్సీ బొర్రా గోపీమూర్తి ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్‌కు వెంటనే నిధులు విడుదల చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తూ శుక్రవారం ఆయన ప్రకటన విడుదల చేశారు. ఈ విషయమై విద్యా శాఖ మంత్రి నారా లోకేశ్, విద్యా శాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ కోన శశిధర్‌లకు లేఖ రాసినట్లు తెలిపారు.

మనసుదోచే అందాలు

మహబూబాబాద్ జిల్లా బయ్యారం సమీపంలోని పాండవులగుట్ట పైభాగం నుంచి కిందికి చూస్తే పచ్చదనం పరుచుకున్నట్లు ప్రకృతి అందాలు కనువిందు చేస్తున్నాయి. పచ్చని పొలాల నడుమ అక్కడక్కడ చిన్నగా కనిపిస్తున్న గ్రామాలు.. చూపరుల దృష్టిని ఆకర్షిస్తున్నాయి.

- బయ్యారం

నీటిపారుదల శాఖలో పూర్తయిన పదోన్నతుల ప్రక్రియ

38 ఏళ్ల తర్వాత డీపీసీ ద్వారా పదోన్నతులు ● అన్ని స్థాయిల్లో ప్రమోషన్లు

సాక్షి, హైదరాబాద్: మూడు దశాబ్దాల సుదీర్ఘ విరామం అనంతరం శాఖాపరమైన పదోన్నతుల కమిటీ (డీపీసీ) ద్వారా నీటిపారుదల శాఖలో పదోన్నతుల ప్రక్రియ అన్ని దశల్లో పూర్తయింది. గురువారం రాత్రి అసిస్టెంట్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్(ఏఈఈ) నుంచి డిప్యూటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ (డీఈఈ)లుగా 91 మందికి, తర్వాత డిప్యూటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ల (డీఈఈ) నుంచి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్లు (ఈఈ)లుగా 91 మంది పదోన్నతికి శాఖాపరమైన పదోన్నతుల కమిటీ (డీపీసీ) ఆమోదం తెలిపింది. తాజా నిర్ణయంతో ప్రతీ దశలో పదోన్నతుల ప్రక్రియ పూర్తయింది. ఇప్పటికే చీఫ్ ఇంజనీర్ (సీఈ) నుంచి ఈఎన్సీ (ఇంజనీర్ ఇన్ చీఫ్)లుగా 10 మందికి పదోన్నతులు ఇవ్వగా.. కాళేశ్వరంతో పాటు వివిధ కేసుల్లో అభియోగాలు ఎదుర్కొంటున్న వారిని పక్కనపెట్టి పదవీ విరమణ చేసిన వారిని కూడా పక్కకు తొలగించాక.. ఒక్కరికి రెగ్యులర్ ఈఎన్సీగా పోస్టింగ్ ఇచ్చారు. చీఫ్ ఇంజనీర్ ఎంక్వయిరీస్‌గా పనిచేస్తున్న మహ్మద్ అంజద్ హుస్సేన్‌కు రెగ్యులర్ ఈఎన్సీ (జనరల్)గా పోస్టింగ్ ఇచ్చారు. అంతకు ముందు 10 మంది సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్ (ఎస్ఈ) నుంచి చీఫ్ ఇంజనీర్ సీఈలుగా పదోన్నతి కల్పించగా.. ఇటీవలే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ (ఈఈ) నుంచి ఎస్ఈగా 47 మందికి పదోన్నతులు కల్పించిన విషయం విదితమే. మూడు దశాబ్దాల కాలంలో డీపీసీయే జరగకపోవడం గమనార్హం. నిబంధనలు సవరించి డీపీసీ లేకుండానే తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన పదోన్నతులు ఇచ్చారు. కాగా, పోస్టింగ్ కోసం వెయిటింగ్‌లో ఉన్న ఎస్ఈ కె.ప్రసాద్‌కు సీఈ (ఎంక్వయిరీస్)గా, జనగామ ఎస్ఈ ఆర్. సుధీర్‌కు వరంగల్ సర్కిల్ సీఈగా పదోన్నతి కల్పిస్తూ నీటిపారుదల శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి రాహుల్ బొజ్జా శుక్రవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

ప్రతిబంధకాలు తొలగడంతో..

రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏర్పడ్డాక శాఖపై పూర్తి స్థాయిలో దృష్టిపెట్టింది. శాఖలో మూడు దశాబ్దాలుగా డీపీసీ లేకుండానే పదోన్నతుల ప్రక్రియ జరుగుతోందని ప్రభుత్వం గుర్తించింది. దీనికి సీనియారిటీ వివాదమే కారణమని తేలడంతో దీనిపై అడ్వొకేట్ జనరల్ (ఏజీ)తో కూడా మంత్రి ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి సమావేశమయ్యారు. పదోన్నతులు అందకపోవడానికి న్యాయవివాదమే కారణమని గుర్తించారు. మంత్రి చొరవతో గత జనవరి 10వ తేదీన ప్రభుత్వానికి అనుకూలంగా తీర్పు వెలువడింది. దాంతో వెనువెంటనే అన్ని స్థాయిల్లో పదోన్నతులు కల్పించడానికి వీలుగా సీఈ నుంచి ఈఎన్సీలుగా ప్రమోషన్లు ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఈ క్రమంలో కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుపై విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ నివేదిక ఇవ్వడం... ఆ నివేదిక ప్రకారం బాధ్యులపై చర్యలు తీసుకోవాలని విజిలెన్స్ కమిషన్ ప్రభుత్వానికి సిఫారసు చేయడంతో ఆ జాబితాలో ఉన్నవారందరిపై ప్రభుత్వం ఎందుకు చర్యలు తీసుకోకూడదో సంజాయిషీ ఇవ్వాలని షోకాజ్ నోటీసులు కూడా ఇచ్చారు. దాంతో షోకాజ్ నోటీసులు అందుకున్న వారినందరినీ పదోన్నతుల ప్రక్రియ నుంచి తప్పించి.. ప్రమోషన్లు ఇచ్చారు. దాంతో అన్ని స్థాయిల్లో పదోన్నతులు లభించడంతో.. భారీగా జరిగిన పదవీ విరమణలతో ఖాళీ అయిన పోస్టులన్నీ భర్తీ కానున్నాయి.

మత్స్యశాఖనే ఫిష్ పాండ్‌లు అభివృద్ధి చేయాలి

సీఎం రేవంత్‌రెడ్డికి లేఖ రాసిన ఎఫ్‌జీజీ

సాక్షి, హైదరాబాద్: టెండర్లు వేసి ప్రైవేటు వ్యక్తుల నుంచి చేప పిల్లలు కొనకుండా మత్స్యశాఖనే చేప పిల్లల పెంపకం కోసం ఫిష్‌పాండ్‌లు అభివృద్ధి చేయాలని ఫోరం ఫర్ గుడ్ గవర్నెన్స్ (ఎఫ్‌జీజీ) కోరింది. దీంతో అవినీతి, అన్ని రకాల చేప పిల్లలను పెంచుకునే అవకాశం ఉంటుందని తెలిపింది. ఈ మేరకు శుక్రవారం సీఎం రేవంత్‌రెడ్డికి ఎఫ్‌జీజీ అధ్యక్షుడు పద్మనాభరెడ్డి లేఖ రాశారు. ఉచిత చేప పిల్లల పంపిణీ కోసం ప్రభుత్వం ప్రతి ఏడాది టెండర్లు వేయడం, కోట్ల రూపాయలను కాంట్రాక్టర్లకు ఇవ్వడం ఎందుకని ప్రశ్నించారు. కాంట్రాక్టర్లతో అనేక అవకతవకలు జరగడం, ఆలస్యంగా చేపలు వదలడం వలన ఎలాంటి లాభం ఉండదన్నారు. అలాగే చేపలు రోడ్ల పక్కన ఎలాంటి పరిశుభ్రత పాటించకుండా అమ్ముతున్నారని, పరిశుభ్రత పాటిస్తూ ఆరోగ్యకరమైన వాతావరణంలో చేపల మార్కెట్లు అభివృద్ధి చేయాలని లేఖలో విజ్ఞప్తిచేశారు.

డిజిటల్ మాధ్యమాల ప్రభావంపై కార్యక్రమాలు నిర్వహిద్దాం

టీశాట్ సీఈఓ వేణుగోపాల్‌రెడ్డితో చైల్డ్ రైట్స్ కమిషన్

సాక్షి, హైదరాబాద్: పిల్లలపై డిజిటల్ మాధ్యమాల ప్రభావం చాలా ఉందని, దీనిపై టీశాట్‌లో పిల్లలు, వారి తల్లిదండ్రులకు అవగాహన కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తామని చైల్డ్ రైట్స్ కమిషన్ తెలిపింది. మహిళా అభివృద్ధి, శిశుసంక్షేమం, పాఠశాల విద్యాశాఖ ఆధ్వర్యంలో పలు కార్యక్రమాలు నిర్వహించనున్నట్లు వెల్లడించింది. ఈ మేరకు శుక్రవారం టీశాట్ సీఈఓ బోదనపల్లి వేణుగోపాల్‌రెడ్డిని చైల్డ్ రైట్స్ కమిషన్ చైర్‌పర్సన్ కొత్తకోట సీతా దయాకర్‌రెడ్డి కలిశారు. భవిష్యత్‌లో పిల్లల కోసం కూడా ప్రత్యేకమైన కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తామన్నారు. ముఖ్యంగా పిల్లల హక్కుల పరిరక్షణ, బాల్యవివాహాల గురించి అలాగే కమ్యూనిటీ క్యాంపెయిన్ చేస్తామని చెప్పారు. బాలల హక్కుల కోసం వారి రక్షణ కోసం, బాలలపై జరుగుతున్న అఘాయిత్యాలు, సామాజిక దురాచారాలు, డిజిటల్ మీడియా ప్రభావం, జేజే యాక్ట్, ఇతర చట్టాల అవగాహన కల్పిస్తామన్నారు. కార్యక్రమంలో కమిషన్ సభ్యులు వచన్ కుమార్, వందన గౌడ్, చందన, అపర్ణ, సరిత, ప్రేమలత అగర్వాల్ ఉద్యోగులు పాల్గొన్నారు.

గణపతి.. ధనపతి

మంచిర్యాల అర్బన్: మంచిర్యాల జిల్లా కేంద్రంలోని విశ్వనాథస్వామి ఆలయ కాలక్షేప మండపంలో ఆర్యవైశ్య సంఘాల ఆధ్వర్యంలో ప్రతిష్ఠించిన వినాయకుడిని కరెన్సీ నోట్లతో అలంకరించారు. శుక్రవారం రాత్రి రూ.25,11,116 కరెన్సీ నోట్లతో మండపాన్ని తీర్చిదిద్దారు. భక్తులు కరెన్సీ గణపతిని దర్శించుకునేందుకు పెద్దసంఖ్యలో తరలివచ్చారు.

'సిగాచి'పై ప్రభుత్వ అఫిడవిట్‌లోని అంశాలివే

సాక్షి, హైదరాబాద్: 'రాష్ట, కేంద్ర ఉపాధి ప్రయోజనాల చట్టాల ప్రకారం బాధితులందరికీ న్యాయమైన పరిహారం చెల్లిస్తాం. మృతుల కుటుంబాలకు రూ. కోటి చొప్పున సాయం అందిస్తామని ముఖ్యమంత్రి ప్రకటించారు. సిగాచి, కార్మిక శాఖ భాగస్వామ్యంతో ఈ పరిహారం అందిస్తారు. ఘటన జరిగిన వెంటనే ఉన్నతస్థాయి కమిటీ ఏర్పాటు చేశాం. కమిటీ భద్రతా లోపాలు, నియంత్రణ చర్యలు లేకపోవడం, అత్యవసర పరిస్థితుల్లో సంసిద్ధత లేకపోవడమే ప్రమాదానికి కారణమని ప్రాథమికంగా తేల్చింది. దీనిపై సమగ్ర నివేదిక రావాల్సి ఉంది. దుర్ఘటన సమాచారం అందగానే హైడ్రా నుంచి 265 మంది, ఎన్డీఆర్ఎఫ్ నుంచి 25 మంది, ఎస్డీఆర్ఎఫ్, అగ్నిమాపకశాఖ నుంచి 350 మంది, 200 మంది జిల్లా పోలీసులు, టీజీఎస్పీ నుంచి 9 మంది సహాయక చర్యల్లో పాల్గొన్నారు. బాధితులను ఆస్పత్రులకు, మెడికల్ క్యాంపులకు తరలించారు. 43 మంది మరణ ధ్రువీకరణ పత్రాలను వారి కుటుంబ సభ్యులకు అందించాం. మరో 3 ధ్రువీకరణ పత్రాలు పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. ఆచూకీ తెలియని 8 మంది మరణ ధ్రువీకరణ పత్రాల కోసం కలెక్టర్ ప్రభుత్వానికి లేఖ రాశారు. ఘటన జరిగిన వెంటనే సీఎం ఆదేశాల మేరకు సంగారెడ్డి జిల్లా కలెక్టర్ తక్షణ సాయం కింద మృతుల కుటుంబాలకు రూ. లక్ష చొప్పున, గాయపడిన వారి కుటుంబాలకు రూ. 50 వేల చొప్పున పరిహారం అందించారు. ఘటనపై దర్యాప్తు జరిపేందుకు ఐదుగురు సభ్యులతో నిపుణుల కమిటీని ఏర్పాటు చేశాం. ఆ కమిటీ నివేదిక అందాల్సి ఉంది. కలెక్టర్, కార్మికశాఖ, విపత్తుల నిర్వహణ శాఖ, పోలీసులు, పరిశ్రమల శాఖల నుంచి నివేదికలు తెప్పించాం. వాటిని కూడా కోర్టు ముందు ఉంచుతున్నాం' అని హైకోర్టుకు సమర్పించిన కౌంటర్‌లో సీఎస్ పేర్కొన్నారు.

పని ప్రదేశంలో సురక్షిత వాతావరణం ఉండాలి

తెలంగాణ జైళ్లశాఖ డీజీ సౌమ్యా మిశ్రా

సాక్షి, హైదరాబాద్: పని ప్రదేశంలో ఉద్యోగులకు సురక్షితమైన పని వాతావరణాన్ని యాజమాన్యం కల్పించాలని తెలంగాణ జైళ్లశాఖ డీజీ సౌమ్యా మిశ్రా అన్నారు. దీంతో ఉద్యోగుల గౌరవం, సమస్యలపై మాట్లాడే ధైర్యాన్ని పెంపొందించినట్లు అవుతుందని అభిప్రాయపడ్డారు. లింగ సున్నితత్వం, లైంగిక వేధింపుల నివారణ (పీఓఎస్‌హెచ్ యాక్ట్)పై శుక్రవారం ఎన్టీపీసీ దక్షిణ ప్రాంతీయ ప్రధాన కార్యాలయం (ఎస్ఆర్‌హెచ్‌క్యూ)లో నిర్వహించిన సెషన్‌కు సౌమ్యా మిశ్రా ముఖ్యఅతిథిగా హాజరై ప్రసంగించారు. వివిధ విభాగాల ఉద్యోగులతో సంభాషిస్తూ ఆమె పోష్ యాక్ట్ కీలక అంశాలు, ప్రాముఖ్యతను వివరించారు. ఎన్టీపీసీ తన ఉద్యోగులందరికీ సురక్షితమైన, గౌరవ ప్రదమైన పని వాతావరణాన్ని సృష్టించేందుకు కట్టుబడి ఉందని ఎన్టీపీసీ సదరన్ రీజియన్ హెడ్‌క్వార్టర్స్ సీజీఎం (హెచ్ఆర్) ఎస్ఎన్ పాణిగ్రాహి అన్నారు. కార్యక్రమాన్ని లీడింగ్ టీమ్స్‌కు చెందిన మాళవికా గోయల్ సమన్వయం చేశారు.

గజ్జెకట్టి.. నటరాజుకు నమస్కరించి..

భగవంతుని సృష్టిలో నృత్యం ఒక భాగం. పూజచేసి నాట్యదైవం నటరాజస్వామి ఆశీర్వాదం పొందడం భారత శాస్త్రీయ నృత్యకారుల సంప్రదాయం. గురువును గౌరవించి.. సన్మానించి.. ఆశీర్వాదం పొందడం, నృత్య ప్రదర్శనకు ముందు గజ్జెపూజ చేయడం ఆనవాయితీ అని పురోహితులు చెబుతున్నారు. నృత్యంలో కీలకపాత్ర పోషించే గజ్జెలను పూజించి, అడ్డంకులు లేకుండా విజయవంతంగా నృత్య నైపుణ్యం పొందాలని కోరుతూ పెద్దపల్లి జిల్లా కేంద్రంలోని శివుని సన్నిధిలో కళాకారులు తల్లిదండ్రులతో కలిసి పూజలు చేశారు.

- సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, పెద్దపల్లి

మహారాష్ట్రలో బి.సుదర్శన్‌రెడ్డి, ఎంపీ చామల ప్రచారం

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ఉప రాష్ట్రపతి ఎన్నికల్లో ఇండియా కూటమి అభ్యర్థి జస్టిస్ బి.సుదర్శన్‌రెడ్డిని గెలిపించాలని భువనగిరి ఎంపీ చామల కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి పిలుపునిచ్చారు. ఆయన రాజ్యాంగం పట్ల నిబద్ధత కలిగిన వారని, ఉపరాష్ట్రపతి హోదాకు సరైన వ్యక్తి అంటూ కొనియాడారు. ఉప రాష్ట్రపతి ఎన్నికల ప్రచారంలో భాగంగా ఎంపీ చామల శుక్రవారం అభ్యర్థి సుదర్శన్‌రెడ్డితో కలిసి మహారాష్ట్రలో పర్యటించారు. శివసేన అధ్యక్షుడు ఉద్ధవ్ థాక్రే, ఎన్సీపీ అధినేత శరద్ పవార్‌లతో భేటీ అయ్యి, ఉప రాష్ట్రపతి ఎన్నికలపై చర్చించారు. ఈ భేటీలో మహారాష్ట్ర కాంగ్రెస్ పీసీసీ చీఫ్ హర్షవర్ధన్, ముంబై కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రెసిడెంట్ వర్ష గైక్వాడ్ పలువురు ఎంపీలతో చర్చలు జరిపారు. రాజ్యాంగ పరిరక్షణ, దేశ భవిష్యత్తు కోసమే ఇండియా కూటమి తనకు మద్దతుగా ఉందని అభ్యర్థి జస్టిస్ బి.సుదర్శన్‌రెడ్డి పేర్కొన్నారు.

ప్రగతిభవన్‌లోకి ఎమ్మెల్యేలకే ఆంక్షలు ఉండేవి

- ఇప్పుడు ప్రజల వద్దకే ఎమ్మెల్యేలు వస్తున్నారు: మందుల సామేల్

సాక్షి, హైదరాబాద్: ప్రజాపాలనలో ప్రజాప్రతినిధులందరూ జవాబుదారీ తనంతో పనిచేస్తున్నారని తుంగతుర్తి కాంగ్రెస్ ఎమ్మెల్యే మందుల సామేల్ వ్యాఖ్యానించారు. గతంలో బీఆర్ఎస్ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు జాగిర్దారీ పాలన నడిచిందని, సీఎం నివాసం ఉండే ప్రగతి భవన్‌లోకి వెళ్లేందుకు ఎమ్మెల్యేలకు కూడా ఆంక్షలుండేవని చెప్పారు. కానీ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో ప్రజాప్రతినిధులే ప్రజల వద్దకువచ్చి వారి సమస్యలు వింటున్నారని అన్నారు. 'అందుబాటులో ప్రజాప్రతినిధులు' కార్యక్రమంలో భాగంగా శుక్రవారం గాంధీభవన్‌లో ఆయన పలు సమస్యలపై ప్రజల నుంచి వినతిపత్రాలు స్వీకరించారు. అనంతరం విలేకరులతో మాట్లాడుతూ, కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి రాగానే ప్రగతిభవన్‌ను పూలే ప్రజాభవన్‌గా మార్చామని చెప్పారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ రాష్ట్రంలో అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత రైతు రుణమాఫీ, రేషన్‌కార్డుల పంపిణీ, సన్నబియ్యం, ఎస్సీల వర్గీకరణ, బీసీల రిజర్వేషన్ల పెంపు తదితర ప్రజా సంక్షేమ, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలతో ముందుకెళ్తున్నామని శామేల్ చెప్పారు.

నోటీసులకు బీజేపీ జిల్లా నాయకుల వివరణ

సాక్షి, హైదరాబాద్: బీజేపీలో క్రమశిక్షణా రాహిత్యానికి పాల్పడుతున్న వారిపై హెచ్చరికలతో పాటు చర్యలకు రాష్ట్ర నాయకత్వం సిద్ధమైంది. ముఖ్యంగా జిల్లాస్థాయిల్లో రెండు మూడు గ్రూపులుగా నేతలు, కార్యకర్తలు విడిపోయి, ఒక గ్రూపుపై మరో గ్రూపు ఆధిపత్య ప్రదర్శనకు చేస్తున్న ప్రయత్నాలకు అడ్డుకట్ట వేయాలని భావిస్తోంది. ఇటీవల బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు ఎన్.రాంచందర్‌రావు వివిధ జిల్లాల పర్యటనల సందర్భంగా కొన్నిచోట్ల తోపులాటలు, ఒకరిపైఒకరు నినాదాలు చేసుకోవడం వంటివి చోటుచేసుకోవడంపై పార్టీ సీరియస్ అయ్యింది. ఖమ్మం, మహబూబ్‌నగర్, పెద్దపల్లి, వికారాబాద్ జిల్లాల నాయకులకు క్రమశిక్షణా కమిటీ 'షోకాజ్ నోటీస్'లు జారీచేసింది. ఈ నేపథ్యంలో నోటీసులు అందుకున్న వారు శుక్రవారం రాష్ట్ర పార్టీ కార్యాలయానికి వచ్చి రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు రామచందర్‌రావు, సంస్థాగత ప్రధాన కార్యదర్శి చంద్రశేఖర్ తివారీలను కలుసుకుని వివరణ ఇచ్చినట్టు పార్టీవర్గాల సమాచారం.

'భూసేకరణ కోసం ఇంతటి దుర్మార్గం ఎందుకు?'

సాక్షి, హైదరాబాద్: కొడంగల్–నారాయణపేట ఎత్తిపోతల పథకం భూ సేకరణ కోసం రైతులు, పేదలపై ఎందుకింత పగ అని సీఎం రేవంత్‌రెడ్డిని బీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్సీ కల్వకుంట్ల కవిత ప్రశ్నించారు. అర్ధరాత్రి కానుకుర్తి గ్రామానికి పోలీసులను పంపి ప్రజలను భయభ్రాంతులకు గురిచేయడం దుర్మార్గమని శుక్రవారం ఎక్స్ వేదికగా ఆమె ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ఇటీవల లగచర్లలో బంజారా ఆడబిడ్డలపై సాగించిన అఘాయిత్యాలనే నేడు కానుకుర్తి ప్రజలపై కొనసాగిస్తారా అని ప్రశ్నించారు. ప్రజాస్వామ్యంలో ఇలాంటి నిరంకుశ చర్యలకు స్థానం లేదనే విషయం గుర్తించాలని హితవుపలికారు. ఇదివరకే కానుకుర్తి ప్రజలకు అండగా నిలిచామని, ఇకముందు కూడా వారి పక్షాన పోరాటంలో ముందే ఉంటామని కవిత స్పష్టం చేశారు.

'వర్షాలతో నష్టపోయిన ప్రజలు, రైతులను ఆదుకోవాలి'

సాక్షి, హైదరాబాద్: భారీ వర్షాలతో నష్టపోయిన ప్రజలు, రైతులను ఆ దుకోవాలని మెదక్ మాజీ ఎమ్మెల్యే పటోళ్ల శశిధర్‌రెడ్డి డిమాండ్ చేశారు. చనిపోయిన వారికి రూ.25 లక్షల చొప్పున పరిహారం ఇవ్వాలని, ఎకరానికి రూ. 25 వేల చొప్పున నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని శుక్రవారం ఒక ప్రకటనలో కోరారు. ముఖ్యంగా మెదక్, కామారెడ్డి జిల్లాల్లో భారీ నష్టం జరిగిందని, ప్రతి గ్రామాన్ని యూనిట్‌గా తీసుకొని నష్టపరిహారం చెల్లించాలని విన్నవించారు.

ఉచిత నట్టల మందు ఇవ్వండి

- ప్రభుత్వానికి జీఎంపీఎస్ వినతి

సాక్షి, హైదరాబాద్: గొర్రెలు, మేకలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఉచిత నట్టల మందును పంపిణీ చేయాలని గొర్రెలు, మేకల పెంపకందార్ల సంఘం (జీఎంపీఎస్) డిమాండ్ చేసింది. ఈ మేరకు శుక్రవారం జీఎంపీఎస్ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి ఉడుత రవీందర్ నేతృత్వంలోని ప్రతినిధి బృందం పశుసంవర్ధశాఖ అదనపు డైరెక్టర్ మల్లేశ్వరిని కలిసి వినతిపత్రం అందజేశారు. అనంతరం రవీందర్ విలేకరులతో మాట్లాడుతూ రెండేళ్లుగా గొర్రెలు, మేకలకు నట్టల నివారణ మందులను ప్రభుత్వం ఇవ్వడం లేదని, రైతులు పశు వైద్యులను అడిగితే స్టాక్ రాలేదని చెప్తున్నారన్నారు. జీవాలకు కనీస వైద్యం అందకపోవడంతో వేలాది రూపాయలు వెచ్చించి ప్రైవేట్ మెడికల్ షాపుల్లో కొనుగోలు చేయాల్సి వస్తోందని, అక్కడ కూడా నాసిరకం మందులే అందుబాటులో ఉండటంతో నట్టల నివారణ జరగడం లేదని, ఫలితంగా జీవాల్లో ఉత్పత్తి సామర్థ్యం తగ్గిపోతోందని రవీందర్ వివరించారు. దీంతో గొర్లకాపరులు ఆర్థికంగా నష్టపోతున్నారన్నారు. నట్టల మందుకు అవసరమైన బడ్జెట్‌ను వెంటనే కేటాయించి నట్టల నివారణ, వ్యాక్సినేషన్ కార్యక్రమాలను అనుసంధానం చేయాలని కోరారు. తమ విజ్ఞప్తి పట్ల మల్లేశ్వరి సానుకూలంగా స్పందించారని, 15 రోజుల్లో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా జీవాలకు నట్టల మందు పంపిణీ చేసేలా చర్యలు చేపడుతామని హామీ ఇచ్చినట్టు రవీందర్ వెల్లడించారు.

గద్దల ఎగ్జిబిషన్

● పక్షిలోకం

పిల్లలూ... మన దగ్గర డాగ్ ఎగ్జిబిషన్ జరిగినట్టుగా కువైట్‌లో గద్దల ఎగ్జిబిషన్ జరుగుతుంటుంది. ప్రస్తుతం ఆగస్టు 28- 30 తేదీల్లో మూడు రోజుల పాటు అక్కడ గద్దల (ఫాల్కన్) ఎగ్జిబిషన్ నిర్వహిస్తున్నారు. ఎడారి దేశాల్లో గద్దల పెంపకం చాలా కామన్. ప్రతి ఇంట్లో వీటిని పెంచుతారు. వీటికి వేటాడటం నేర్పించడానికి 'ఫాల్కన్రీ' అంటారు. పూర్వం ఎడారుల్లో ఆహారం దొరకడం చాలా కష్టంగా ఉండేది. అందుకని ప్రయాణాల్లో గద్దలను వెంట పెట్టుకుని వెళ్లే వాళ్లు. ఆహారం లేనప్పుడు వాటిని వదిలితే అవి ఎగురుకుంటూ వెళ్లి పిట్టల్ని, కుందేళ్లని పట్టుకునేవి. గద్దలను 'ఆకాశానికి రాజు' అని పిలుస్తారు.అవి చాలా ఎత్తున ఎగురుతాయి. వాటి దృష్టి మనిషి దృష్టి కంటే పదింతలు స్పష్టంగా దీర్ఘంగా ఉంటుంది. కువైట్‌లో గద్దల హాస్పిటల్ ఉంది. అక్కడ నిత్యం గద్దలను తీసుకు వచ్చి వైద్యం చేయిస్తుంటారు. పిల్లలు భయపడకుండా వీటిని సాకుతారు. గద్దలను శక్తి ప్రతిరూపంగా భావిస్తారు.

● మీకు తెలుసా?

పిగ్గీ బ్యాంక్ ఎప్పుడు పుట్టింది?

పిల్లలూ... మీరంతా డబ్బులను భద్రంగా దాచుకునేందుకు పిగ్గీ బ్యాంక్‌ను ఉపయోగిస్తుంటారు కదూ. పెద్దలు అప్పుడప్పుడూ ఇచ్చిన డబ్బుల్ని ఇందులో దాచుకొని, అది నిండాక పగలగొట్టి వాడుకుంటారు కదూ. వరాహం ఆకారంలో ఉండే ఈ పిగ్గీ బ్యాంక్ వాడేందుకే కాదు, చూసేందుకూ చాలా ఆకర్షణీయంగా ఉంటుంది. అందుకే చాలామంది దీన్ని ఇంట్లో అలంకరణ వస్తువుగానూ పెట్టుకుంటారు.

ఇలా డబ్బు దాచుకునే సాధనాలను వాడే అలవాటు క్రీ.పూ 2వ శతాబ్దంలో మొదలైందని చరిత్రకారులు అంచనా వేస్తున్నారు. పురాతత్వ శాస్త్రవేత్తలు తవ్వకాలు జరిపినప్పుడు ఆ కాలంలో వారు డబ్బులు దాచే పెట్టెలు, హుండీలు బయటపడ్డాయి. వాటిని వివిధ రకాల లోహాలతో తయారు చేశారు. అయితే వరాహ ఆకారంలో ఇలాంటివి తయారు చేయడం మాత్రం క్రీ.శ, 12వ శతాబ్దంలో మొదలైందని అంటారు. వరాహ ఆకారంలో ఉన్న ఈ హుండీలు జావా ద్వీపంలో మొట్టమొదటిసారి దొరికినట్లు చెబుతున్నారు. ఇండోనేషియాలోని తూర్పు జావా ప్రావిన్స్‌లో పెద్ద సంఖ్యలో వరాహ ఆకారపు పిగ్గీ బ్యాంకులు కనుగొన్నారు.

ప్రస్తుతం మనం చూస్తున్న ఆకారంలోని పిగ్గీ బ్యాంకులు 13వ శతాబ్దంలో జర్మనీలో తయారయ్యాయని అంటున్నారు. అక్కడ పందులను అదృష్టానికి చిహ్నాలుగా గౌరవించేవారని, అందుకే పంది ఆకారంలో వాటిని తయారు చేసేవారని భావిస్తున్నారు. ఈ పిగ్గీ బ్యాంక్‌లు సిరామిక్ లేదా పింగాణీతో తయారు చేస్తారు. వివిధ సైజులు, ఆకారాలతో ఇవి లభ్యమవుతాయి. విదేశాల్లో పిల్లలకు పుట్టినరోజు బహుమతులుగా వీటిని ఇచ్చేందుకు చాలామంది ఆసక్తి చూపుతారు. పిల్లల్లో పొదుపు ఆలోచన పెంచేందుకు కొన్ని విద్యాసంస్థలు, స్వచ్ఛంద సంస్థలు ఈ పిగ్గీ బ్యాంకులను వారికి ఉచితంగా అందిస్తుంటాయి.

● చిత్రం చెప్పిన కథ

చదువుల దేవుడు

విఘ్నేశ్వరుడు చదువులకు కూడా దేవుడు. అందుకే వినాయక చవితి రోజు మనం స్కూలు పుస్తకాలు వినాయకుడి ముందు పెట్టి బాగా చదువురావాలని కోరుకుంటాం. ప్రస్తుతం దేశమంతా వినాయక ఉత్సవాలు జరుగుతున్నాయి. నిమజ్జనం కూడా కొనసాగుతోంది. ఇక్కడ చూడండి... చెన్నైలో వినూత్న వినాయకుడు నిమజ్జనానికి బయల్దేరి వెళుతున్నాడు. ఈ వినాయకుణ్ణి బంగారు రంగు వేసిన స్టీలు పళ్లేలతో తయారు చేశారు. అందుకే చూడగానే ఆకర్షిస్తున్నాడు. జైజై గణేశా.

● వండర్ కిడ్

11 ఏళ్ల రైతు... పండిస్తోంది చూడు...

11 ఏళ్ల పాప ఏం చేస్తుంది? స్కూల్‌కెళ్లి, ఇంటికొచ్చి, హోం వర్క్ చేసుకుని, తోటి పిల్లలతో ఆడుకుంటుంది. లేదంటే టీవీ ముందు కూర్చుని రకరకాల ప్రోగ్రామ్స్ చూస్తుంది. అయితే కేరళ రాష్ట్రం కన్నూర్‌కు చెందిన వైఘశ్రీ మాత్రం మొక్కలతో దోస్తీ కడుతోంది. రకరకాల కూరగాయలు పండిస్తూ అందరి చేతా శెభాష్ అనిపించుకుంటోంది.

అసలీ ఇష్టం ఎలా మొదలైంది? వైఘశ్రీ తండ్రి ఓ హోటల్ యజమాని. 2019లో ఆయనకు ఓ ప్రమాదం జరిగింది. ఆ నొప్పి నుంచి నుంచి కోలుకునే క్రమంలో మొక్కలను పెంచడం మేలు చేస్తుందని కొందరు ఆయనకు సలహా ఇచ్చారు. దీంతో ఆయన తన ఇంటి పెరట్లో మొక్కలు పెంచడం ప్రారంభించారు. ఆ సమయంలో వైఘశ్రీకి ఐదేళ్లు. తండ్రి చేసే శ్రద్ధగా గమనిస్తూ ఉండేది. సాయంత్రం స్కూల్ నుంచి వచ్చినప్పటి నుంచి రాత్రి పొద్దుపోయేవరకు తండ్రికి తోటపనిలో సాయం చేస్తూ గడిపేది. ఆ తర్వాత తండ్రి సాయం లేకుండా తనే అన్నీ స్వయంగా చేయడం ప్రారంభించింది. తన ఆసక్తిని గమనించి తండ్రి ఆమెను మరింత ప్రోత్సహించాడు.

మొక్కలు నాటడం, నీళ్లు పోయడంతోనే వైఘశ్రీ ఆగిపోలేదు. మొక్కల సంరక్షణ, విత్తన శుద్ధి, మేలు రకాలు పండించడం, సేంద్రియ ఎరువులు వంటి అంశాలు తెలుసుకునేందుకు అనేక యూట్యూబ్ వీడియోలను చూస్తుంది. ఆ నేలలో ఎలాంటి విత్తనాలు పనిచేస్తాయి, తెగుళ్లు రాకుండా ఉండాలంటే ఏం చేయాలనే అంశాలను నిపుణుల ద్వారా తెలుసుకుంటుంది. తమకున్న 8 సెంట్ల స్థలంలో ప్రస్తుతం వైఘశ్రీ అన్ని రకాల కూరగాయలనూ పండిస్తోంది. వాటిని ఎక్కడా అమ్మదు. ఇంట్లోకి వాడగా మిగిలినవి తోటివారికి, అవసరమైన వారికి ఉచితంగా ఇచ్చేస్తుంది. తన పాఠశాలలో నడిచే మధ్యాహ్న భోజనానికి సైతం కూరగాయలను అందిస్తుంది. వైఘశ్రీ కృషికి గుర్తింపు పంచాయతీ అధికారులు రెండుసార్లు 'కుట్టి కర్షక' (చిన్నారి రైతు) పురస్కారాన్ని ఇచ్చి సత్కరించారు.

● కథ

సౌందర్యరాశి

విదర్భ రాజ్యాన్ని పాలించే ఇంద్రసేనుడికి ఒక్కగానొక్క కొడుకు ఉదయతేజుడు. ఇంద్రసేనుడికి వృద్ధాప్యం మీదపడటంతో కొడుకుకి పెళ్లి చేసి, రాజ్యాన్ని అతనికి అప్పగించాలని భావించాడు. శాక్య దేశ రాకుమార్తె తన కుమారుడికి సరైన జోడీ అని భావించి, ఆమె చిత్రపటాన్ని తెప్పించి విషయాన్ని కొడుకుతో ప్రస్తావించాడు.

ఉదయతేజుడు ఆ చిత్రపటాన్ని చూడకుండా 'నేను ఎవరిని పడితే వారిని పెళ్లి చేసుకోను. ఈ లోకంలోకెల్లా అత్యంత సౌందర్యరాశిని మాత్రమే పెళ్లాడతాను' అన్నాడు. అది విపరీతమైన కోరిక అని ఇంద్రసేనుడు కొడుకుకు నచ్చజెప్పాలని ప్రయత్నించాడు. అయినా ఉదయతేజుడు వినలేదు. తాను దేశాటనం చేస్తానని, అత్యంత సౌందర్యరాశిని కనుగొన్నాకే తిరిగివస్తానని అన్నాడు. చేసేదిలేక ఇంద్రసేనుడు సరే అన్నాడు.

అలా కొన్ని వారాలపాటు రకరకాల దేశాలు తిరిగిన ఉదయతేజుడికి ఎక్కడా సౌందర్యరాశి కనిపించలేదు. ఓరోజు మధ్యాహ్నం ఆకలితో పూటకూళ్లమ్మ ఇంటికి వెళ్లి భోజనం చేశాడు. తానెవరో చెప్పకుండా ఆమెతో అమాట, ఈమాట మాట్లాడుతూ 'ఈ లోకంలో అత్యంత సౌందర్యరాశి ఎవరు' అని అడిగాడు. దానికామె సమాధానంగా 'ఎవరో ఏంటి..నా మనవరాలే' అంది. వెంటనే ఆమెను చూస్తానని పట్టుబట్టాడు ఉదయతేజుడు. పూటకూళ్లమ్మ తన మనవరాల్ని పిలిచింది. నిజంగా ఆమె చాలా అందంగా ఉంది.

ఆమెతో మాట్లాడుతూ 'ఈ లోకంలో అత్యంత సౌందర్యరాశి ఎవరు' అని అడిగాడు. దానికామె సమాధానంగా 'నా స్నేహితురాలు ఉత్పల ఉంది. తను అత్యంత సౌందర్యరాశి' అంది. ఆమె సాయంతో ఉదయతేజుడు వెళ్లి ఉత్పలను చూశాడు. కళ్లు చెదిరే ఆమె సౌందర్యానికి ఆశ్చర్యపోయి ఆమెను పరిచయం చేసుకున్నాడు. ఆమెతో మాట్లాడుతూ 'ఈ లోకంలో అత్యంత సౌందర్యరాశి ఎవరు' అని మళ్లీ అడిగాడు. దానికామె కాసేపు ఆలోచించి 'ఈ దేశ రాజనర్తకి గొప్ప సౌందర్యరాశి అని అంటూ ఉంటారు' అని చెప్పింది.

వెంటనే ఉదయతేజుడు రాజధానికి చేరుకున్నాడు. అక్కడ రాజనర్తకి ఇల్లు చేరుకున్నాడు. ఆ సమయంలో ఆమె నాట్యసాధన చేస్తోంది. గొప్ప సౌందర్యంతో నాట్యం చేస్తున్న ఆమెను చూస్తే దేవకన్యే అనిపించింది. సాధన పూర్తయ్యాక ఆమె దగ్గరికి వెళ్లి, ఆమె నాట్యాన్ని మెచ్చుకుంటూ 'ఈ లోకంలో అత్యంత సౌందర్యరాశి ఎవరు' అని మరోమారు అడిగాడు. దానికామె 'మా దేశ రాకుమారి అత్యంత సౌందర్యరాశి. అందంలోనే కాదు, గుణంలోనూ ఆమె గొప్పదే' అని చెప్పింది. ఆ రాజనర్తకి సాయంతో ఉదయతేజుడు రాకుమారి అంత:పురంలోకి చేరుకున్నాడు. అక్కడ రాకుమార్తె అందం చూశాక అతని కళ్లు చెదిరిపోయాయి. తనే లోకంలో అత్యంత సౌందర్యరాశి అనిపించింది.

రాజనర్తకితోపాటు ఆమెను సమీపించాడు. కాసేపు మాట్లాడిన తర్వాత 'ఈ లోకంలో అత్యంత సౌందర్యరాశి ఎవరు' అని మరోసారి ఆమెను ప్రశ్నించాడు. ఈసారి ఆమె కూడా మరొకరి పేరు చెబుతుందని, మళ్లీ ప్రయాణం కట్టాలని ఉదయతేజుడు భావించాడు. కానీ రాకుమార్తె నవ్వుతూ 'ఇతరులకు సాయం చేసే మంచి మనసును మించిన సౌందర్యం ఈ ప్రపంచంలో ఏదీ లేదు' అని చెప్పింది. ఆ సమాధానం ఉదయతేజుడిని ఆకట్టుకుంది. అందం, అణకువ, దయాగుణం కలిగిన ఈమే తనకు భార్య అని భావించి తన రాజ్యానికి తిరిగివెళ్లాడు.

తండ్రి ఇంద్రసేనుడి దగ్గరికి వెళ్లి జరిగిన విషయం చెప్పాడు. తాను ఆ రాకుమార్తెనే వివాహం చేసుకుంటానని వివరించాడు. అంతా విన్న ఇంద్రసేనుడు నవ్వుతూ 'నేను నీకు చూపించబోయిన చిత్రపటం కూడా ఆ రాకుమారిదే. తన పేరు చంద్రలేఖ. తనే నీకు సరైన జోడీ' అని చెప్పాడు. పెద్దల ఆశీర్వాదంతో ఉదయతేజుడు, చంద్రలేఖ ఒక్కటయ్యారు.

● మహనీయులు

బాల సాహిత్య బ్రహ్మ నాళం కృష్ణారావు

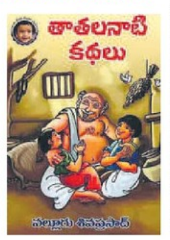

తెలుగు నేలపై ఎంతోమంది రచయితలు రచనలు చేసిన తమ ఘనతను చాటారు. పిల్లల కోసం రచనలు చేసి, వారి మనసుల్లో సుస్థిర స్థానం ఏర్పరచుకున్న రచయిత నాళం కృష్ణారావు. అందుకే ఆయన్ను 'బాల సాహిత్యబ్రహ్మ', 'మధుర కవి' అంటుంటారు. నాళం కృష్ణారావు 1881 జనవరి 18న తూర్పుగోదావరి జిల్లా మండపేట గ్రామంలో జన్మించారు. చిన్నతనం నుంచే ఆయనకు సాహిత్యాభిలాష ఉండేది. తన పదిహేడో ఏట రాజమండ్రిలో గౌతమీ గ్రంథాలయాన్ని స్థాపించారు. స్త్రీలు కూడా చదువుకోవాలని మహిళావిద్యను ప్రోత్సహించారు. సమాజంలో కులమతాల అడ్డుగోడలు ఉండకూడదని పోరాడేవారు. అనేక మంది వితంతువుల వివాహాలు జరిపించారు. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం కావాలని కాంక్షించేవారు. ఆయన సతీమణి నాళం సుశీలమ్మ ఆయన బాటలో నడిచి స్వాతంత్ర్య ఉద్యమంలో పాల్గొని విదేశీ వస్త్రాలను దహనం చేశారు. మహాత్మాగాంధీ రాజమండ్రి వచ్చినప్పుడు ఈ దంపతులు ఆయనను కలిశారు.

1911–15 ప్రాంతాలలో నాళం కృష్ణారావు తొలి తెలుగు సచిత్ర మాసపత్రిక 'మానవ సేవ' నిర్వహించారు. పిల్లల కోసం 'గోరుముద్దలు', 'మీగడ తరగలు', 'వెన్నెబుడగలు', 'పాల తరగలు', 'తేనె చినుకలు' వంటి కవిత్వ రచనలు చేశారు. అలతి పదాలతో పిల్లలకు అర్థమయ్యేలా పద్యాలు రాశారు. ఆయన రాసిన 'గాంధీ విజయధ్వజ నాటకం'(1921), 'గాంధీ దశావతార లీలలు'(1932) గ్రంథాలను అప్పటి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం నిషేధించింది. పదివేల సామెతలు, జాతీయ లోకోక్తులను ఆయన సేకరించారు. శ్రీకృష్ణరాయ ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వాన్ని సంకలనం చేశారు. కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులు స్థాపించిన హితకారిణీ సమాజానికి, వీరేశలింగ పాఠశాలకు జీవితాంతం అధ్యక్షులుగా పని చేశారు. 1961 మార్చి 17న మరణించారు.

● మన పుస్తకాలు

అలరించే అలనాటి కథలు

పిల్లలకు కథలంటే చాలా ఇష్టం. విన్నకొద్దీ వింటూనే ఉంటారు. ముఖ్యంగా రాజులు, రాజ్యాలు, జంతువుల కథలంటే వారికి మరింత ఇష్టం. తాతయ్యలు, నానమ్మలు చెప్పిన అలాంటి అలవాటి కథలను సేకరించి, పున:కథనం చేశారు ప్రముఖ రచయిత వల్లూరు శివప్రసాద్. ఈ పుస్తకంలో మొత్తం 13 కథలున్నాయి. అవన్నీ చిన్నారుల్ని అలరిస్తాయి. బొమ్మలు ప్రత్యేక ఆకర్షణగా నిలుస్తాయి.

కొత్త గ్రహంపై భూమి గురుతుల కోసం ప్రయత్నం

అమెరికన్ బాలసాహిత్యకారిణి డోనా బార్బా హిగ్యురా 2021లో రాసిన నవల ఇది. ఒక తోకచుక్క గ్రహాన్ని ఢీకొన్న తర్వాత మానవజాతిని కొనసాగించడానికి పెట్రా పెనా అనే పాప తన కుటుంబంతో సహా వందల మందితో కలిసి కొత్త గ్రహంపై అడుగు పెడుతుంది. భూమి, భూమ్మీద మనుషుల జీవనం, చరిత్రను కొత్త గ్రహంపై సజీవంగా ఉంచడానికి పెట్రా చేసిన ప్రయత్నమే ఈ నవల కథాంశం. ఆద్యంతం ఆసక్తిగా చదివించే శైలి ఈ పుస్తకం సొంతం.

సాక్షి ప్లస్
శనివారం : 30-8-2025

బిజినెస్ రీల్

కేంద్రానికి ఎల్‌ఐసీ డివిడెండ్ రూ.7,324 కోట్లు

న్యూఢిల్లీ: కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రూ.7,324 కోట్లను డివిడెండ్ కింద ఎల్‌ఐసీ చెల్లించింది. గత ఆర్థిక సంవత్సరానికి సంబంధించి ఈ మొత్తానికి చెక్కును కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్‌కు ఎల్‌ఐసీ సీఈవో, ఎండీ ఆర్.దొరైస్వామి అందజేసినట్లు ప్రకటించింది. ఆగస్ట్ 26న జరిగిన వార్షిక సమావేశంలో డివిడెండ్ పంపిణీకి వాటాదారులు ఆమోదం తెలిపినట్లు వెల్లడించింది. ఎల్‌ఐసీ నిర్వహణలోని ఆస్తుల విలువ 2025 మార్చి చివరి నాటికి రూ.56.23 లక్షల కోట్లకు చేరుకుందని.. జీవిత బీమా మార్కెట్‌లో అగ్రగామిగా కొనసాగుతున్నట్లు తెలిపింది.

గిఫ్ట్ సిటీలో ఐసీఐసీఐ ప్రుడెన్షియల్ ఏఎంసీ శాఖ

న్యూఢిల్లీ: ఐసీఐసీఐ ప్రుడెన్షియల్ ఏఎంసీ తాజాగా గుజరాత్‌లోని గిఫ్ట్ సిటీలో తమ తొలి అంతర్జాతీయ శాఖను ప్రారంభించింది. విదేశీ దీర్ఘకాలిక ఇన్వెస్టర్లు భారతీయ మార్కెట్లలో ఇన్వెస్ట్ చేసేందుకు ఇది తోడ్పడుతుందని సంస్థ చీఫ్ ఫైనాన్షియల్ ఆఫీసర్ నవీన్ అగర్వాల్ తెలిపారు. ఐఎఫ్‌ఎస్‌సీ కేంద్రంగా ఈక్విటీలు, ఫిక్సిడ్ ఇన్‌కం నుంచి ఆల్టర్నేటివ్, హైబ్రిడ్ సాధనాల వరకు వివిధ పథకాలను అందుబాటులోకి తేనున్నట్లు ఆయన పేర్కొన్నారు. ఇందులో భాగంగా ప్రత్యేక స్కీమును ఆవిష్కరించారు. పట్టణీకరణ పెరుగుతుండటం, డిజిటల్ ఫస్ట్ ఎకానమీ, పాలసీలపరంగా సంస్కరణల దన్నుతో భారత్ అధిక వృద్ధికి సంబంధించి కొత్త దశలో ఉందని అగర్వాల్ చెప్పారు.

ఈసీఐఎల్‌కి స్కోప్ అవార్డు

సాక్షి, హైదరాబాద్: ప్రభుత్వ రంగ దిగ్గజం ఎలక్ట్రానిక్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (ఈసీఐఎల్) 2022–23 సంవత్సరానికి గాను ఇనిస్టిట్యూషనల్ ఎక్సలెన్స్ విభాగంలో ప్రతిష్టాత్మక స్కోప్ ఎమినెన్స్ అవార్డును దక్కించుకుంది. న్యూఢిల్లీలోని విజ్ఞాన్ భవన్‌లో జరిగిన కార్యక్రమంలో రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము చేతుల మీదుగా సంస్థ సీఎండీ అనేష్ కుమార్ శర్మ ఈ పురస్కారాన్ని అందుకున్నారు. కార్పొరేట్ గవర్నెన్స్, ఆర్థిక నిర్వహణ, సామాజిక బాధ్యతలు నిర్వర్తించడం తదితర అంశాల్లో విశేషమైన పనితీరు కనపర్చిన కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు ఈ అవార్డును ప్రదానం చేస్తారు.

కోడిగుడ్లు (హోల్‌సేల్-నెక్ / 100కు రూ.లలో)

30-8-2025

విశాఖ	555-00
చిత్తూరు	578-00
ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి	550-00
విజయవాడ	560-00
రిటైల్ ధర (డజను)	72.00
హైదరాబాద్	515-00
వరంగల్	517-00
రిటైల్ ధర	5.75

నిఫ్టీ 50
టాప్ 5 గెయినర్స్ (రూపాయల్లో)

Symbol	LTP	(%)Change
ITC	409.5	2.15
SHRIRAMFIN	581.9	1.79
BEL	369.4	1.53
LT	3,605.00	1.26
ASIANPAINT	2,520.00	1.25

నిఫ్టీ 50
టాప్ 5 లూజర్స్ (రూపాయల్లో)

Symbol	LTP	(%)Change
M&M	3,200.00	-2.89
RELIANCE	1,356.00	-2.16
INFY	1,469.00	-2.07
APOLLOHOSP	7,611.00	-1.51
ADANIENT	2,247.90	-1.2

స్టాక్ మార్కెట్ డేటా

	టర్నోవర్ (రూ. కోట్లలో)
బీఎస్ఈ	6,551
ఎన్ఎస్ఈ	90,937
ఎన్ఎస్ఈ(డెరివేటివ్స్)	1,40,345
ఎఫ్ఐఐ	- 8,313
డీఐఐ	+ 11,488

ముడిచమురు... (బ్యారెల్)

నైమెక్స్ లైట్ స్వీట్	64.02 (రాత్రి 11.30కు)	$ 64.06 (కిందటి ముగింపు)
బ్రెంట్	67.47 (రాత్రి 11.30కు)	$ 67.98 (కిందటి ముగింపు)

భారత్-రష్యా క్రూడ్ బంధం!

- చౌక చమురు దిగుమతులతో లాభాల పంట
- ప్రైవేటు రిఫైనరీలకే అత్యధిక ప్రయోజనం
- రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్, నయరా ఎనర్జీలకు వరం
- వినియోగదారులకు దక్కని ఫలం...
- ప్రభుత్వ చమురు రిటైలర్లపై పరోక్ష సబ్సిడీల ప్రభావం

భారత్ పాలిట వరంలా మారిన రష్యా చమురు అంతర్జాతీయంగా సెగలు పుట్టిస్తోంది. రష్యా చమురుతో ఉక్రెయిన్ యుద్ధానికి భారత్ పరోక్షంగా ఆజ్యం పోస్తోందంటూ అమెరికా అగ్గిమీద గుగ్గిలమవుతోంది. ఈ సాకుతో మరో 25 శాతం అదనపు సుంకాలను కూడా వడ్డించింది. మరి నిజంగా ఈ చౌక క్రూడ్‌తో భారతీయ వినియోగదారులు లాభపడుతున్నారా? అంటే సమాధానం కాదనే వస్తోంది. ప్రైవేటు రిఫైనరీ కంపెనీలకు మాత్రం లాభాల పంట పండుతోంది. ఇదే అమెరికా, భారత్ మధ్య ఇప్పుడు 'క్రూడ్' యుద్ధానికి దారితీస్తోంది!!

- సాక్షి, బిజినెస్ డెస్క్

రష్యా చౌక చమురు దిగుమతి లాభాల్లో అధిక వాటా దేశీయ ప్రవేటు రంగ రీఫైనలరీ దక్కించుకుంటున్నాయి. ఉక్రెయిన్ యుద్ధం నేపథ్యంలో యూరప్‌తో సహా అనేక దేశాలు ఆంక్షలు, నిషేధం విధించడంతో రష్యా చమురుపై 'మాస్కో రాయితీ' ప్రకటించింది. ఈ క్రమంలో చమురు దిగుమతి బిల్లు తగ్గించుకునేందుకు భారత్ రష్యా నుంచి తక్కువ ధరకు చమురు కొనుగోలు చేస్తోంది. 2002 వరకు కేవలం 1 శాతంగా ఉన్న రష్యా చమురు దిగుమతులు 2025 ఆగస్టు చివరి నాటికి గణనీయంగా 37 శాతానికి చేరుకుంది. గత నాలుగేళ్లుగా భారత్ సగటున రోజుకు 1.5 మిలియన్ బ్యారెళ్ల రష్యా చమురు దిగుమతి చేసుకుంటోంది. ఇందులో 40 శాతానికి పైగా ప్రయివేటు రంగ రిఫైనరీలైన రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్, నయరా ఎనర్జీల సొంతం కావడం విశేషం!

మిగులు లాభాలన్నీ ప్రయివేటు రిఫైనరీలకే....

రష్యా దిగుమతుల్లో అధిక వాటా పొందుతున్న ప్రయివేటు రిఫైనరీలు చమురు శుద్ధి చేసి ఉత్పత్తులను యూరప్, ఆసియా దేశాలకు భారీగా ఎగుమతి చేసి గణనీయంగా లాభాలు గడించాయి. రష్యా ఉక్రెయిన్ యుద్ధం మూడో ఏడాదిలో జీ7+ దేశాలు భారత్, టర్కీలోని ఆరు రిఫైనరీలు నుంచి 18 బిలియన్ డాలర్లు (21 బిలియన్ డాలర్ల) విలువైన చమురు ఉత్పత్తులు దిగుమతి చేసుకున్నాయని ఫిన్లాండ్‌కు చెందిన సీఆర్ఈఏ థింక్‌ట్యాంక్ నివేదిక తెలిపింది. ఇందులో దాదాపు 9 బిలియన్ యూరో ఉత్పత్తులు రష్యా ముడి చమురుతో శుద్ధి చేసినవేనని సీఆర్ఈఏ పేర్కొంది. ఈ ఆరు రిఫైనరీలలో రిలయన్స్ చెందిన జామ్‌నగర్ శుద్ధి కార్మాగారం అగ్రస్థానంలో నిలిచింది. ఇక్కడి నుంచి జీ7+ దేశాలకు ఎగుమతి అయిన 12 బిలియన్ యూరోల్లో 4 బిలియన్ యూరోలకు పైగా రష్యా చమురుతోనే ఉత్పత్తి చేసినవని సీఆర్ఈఏ వివరించింది. ఈ జాబితాలో ప్రభుత్వరంగ ఓఎన్‌జీసీ మంగళూరు రిఫైనరీ నాలుగో స్థానంలో, నయరా ఎనర్జీ వడినార్ రిఫైనరీ ఆరోస్థానంలో ఉన్నాయి. దీనికి తోడు 'భారత్‌లో వ్యాపార కంపెనీలు రష్యా ఆయిల్‌ను రీసెల్లింగ్ చేసుకుంటున్నాయి. తద్వారా.. 16 బిలియన్ డాలర్ల అదనపు లాభాలను (దాదాపు రూ.1.35 లక్షల కోట్లు) పొందాయి' అంటూ అమెరికా ఆర్థిక మంత్రి స్కాట్ బెసెంట్ చేసిన వ్యాఖ్యలు 'రష్యా చౌక చమురు దిగుమతి లాభాల్లో అధిక వాటా ప్రైవేటు కంపెనీలు దక్కించుకుంటున్నాయి' అనే వాదనలను మరింత బలపరిచాయి.

ఇంధన ఎగుమతులతో వేల కోట్ల ఆదాయం

భారత్‌కు ఇంధన ఎగుమతులతో వేల కోట్ల ఆదాయం సమకూరుతోందని కస్టమ్స్ గణాంకాలు చెబుతున్నాయి. 2023–24లో 84.1 బిలియన్ డాలర్లు, 2024–25లో 63.3 బిలియన్ల డాలర్లు పెట్రోలియం ఉత్పత్తుల ఎగుమతులు జరిగాయి. ఇదే ఆర్థిక సంవత్సరంలో 24 బిలియన్ డాలర్లు డిజిల్ ఎగుమతులు, 15 బిలియన్ డాలర్ల జెట్ ఫ్యూయల్ ఎగుమతులు జరిగాయి. రష్యా ఉరల్స్ క్రూడ్ నుంచి నాణ్యమైన డీజిల్, జెట్ ఫ్యూయెల్ వంటి రవాణా ఇంధనాలు ఎక్కువగా తయారవుతున్నాయి. 2024–25లో 15.5 బిలియన్ డాలర్ల గ్యాసోలిన్, ఇతర చమురు ఉత్పతుల ఎగుమతులు జరగడం గమనార్హం.

ఎగుమతుల్లో రిలయన్స్ టాప్

ఈ ఏడాది భారత ఇంధన దిగుమతుల్లో వాల్యూమ్ పరంగా రిలయన్స్, నయారా ఎనర్జీలు రెండింటి వాటా 81 శాతంగా ఉన్నాయి. ఎగుమతుల్లో అధిక భాగం డీజిల్, జెట్ ఫ్యూయెల్ ఉన్నాయి. రోజుకు 9.14 లక్షల బ్యారెళ్ల ఎగుమతితో 71 శాతం వాటా రిలయన్స్‌దే. రిలయన్స్ జామ్‌నగర్ రిఫైనరీ జూన్‌లో రోజుకు 7.46 లక్షల బ్యారెళ్ల రష్యా చమురు దిగుమతి చేసుకుంది. ఇక్కడి నుంచి తన మొత్తం ఉత్పత్తి సామర్థ్యం 1.36 మిలియన్ల బీపీడీలో 67 శాతం ఎగుమతి చేసింది. మిగిలిన ఇంధన ఎగుమతుల్లో రోజుకు 1.18 లక్షల బ్యారెళ్లతో నయరా ఎనర్జీ, ఓఎన్‌జీసీకి చెందిన మంగళూరు రిఫైనరీ రోజుకు 1.14 లక్షల బ్యారెళ్లతో తర్వాతి స్థానాల్లో కొనసాగుతున్నాయి.

మొత్తం దిగుమతుల్లో రష్యా చమురు వాటా (%)

కంపెనీ	2024	2025
రిలయన్స్	34	47
నయరా	71	71
హెచ్ఎంఈఎల్ భటిండా	68	71
ఇండియన్ ఆయిల్	24	20
బీపీసీఎల్	37	29
హెచ్‌పీసీఎల్	43	20
ఓఎన్‌జీసీ మంగళూరు	52	53
మొత్తం భారత దిగుమతులు	38	37

సోర్స్: చమురు మంత్రిత్వ శాఖ, కెప్లర్

పరోక్ష సబ్సిడీలతో పీఎస్‌యూల లాభాలకు గండి

ప్రభుత్వరంగ రిఫైనరీ రష్యా చౌక చమురు మిగులు లాభాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వ 'స్థిర ఇంధన ధరల విధానం' చిల్లుపెడుతోంది. రష్యా ఆయిల్ ఇప్పటికీ బ్యారెల్ బ్రెంట్ క్రూడాయిల్ కంటే 2–3 డాలర్లు, యూఈఏ బ్యారెల్ క్రూడాయిల్ కంటే 5–6 డాలర్ల డిస్కౌంట్ ధరకే లభిస్తుంది. సాధారణంగా ఇది రీఫైనరీ సంస్థలకు దండిగా లాభాలను తెచ్చిపెడుతోంది. అయితే ప్రభుత్వ సంస్థలైన ఐటీసీ, బీపీసీఎల్, హెచ్‌పీసీఎల్‌లు రష్యా చమురు కొనుగోలు మిగులు లాభాలను పెట్రోల్, డిజిల్, ఎల్‌పీజీ తదితర పరోక్ష సబ్సిడీలకు వినియోగిస్తున్నాయి. గల్ఫ్, అమెరికా క్రూడాయిల్ ధరలతో పోలిస్తే, 2022 జనవరి నుండి 2025 జూన్ వరకు రష్యా డిస్కౌంట్ ధరలతో ముడి చమురు కొనుగోలు చేయడం ద్వారా భారత్ దాదాపు 15 బిలియన్ డాలర్లు ఆదా చేసిందని పరిశ్రమ గణాంకాలు చెబుతున్నాయి. ముఖ్యంగా 2023లో రష్యా రికార్డు స్థాయి డిస్కౌంట్‌తో భారత్ దాదాపు 7 బిలియన్ డాలర్ల వరకు ఆదా చేసింది. ఈ మొత్తంలో సింహభాగం రిలయన్స్, నయారా కంపెనీలకే దక్కింది.

హిటాచీ ఎనర్జీ రూ.300 కోట్ల పెట్టుబడులు

తయారీ సామర్థ్యాల విస్తరణ

న్యూఢిల్లీ: హిటాచీ ఎనర్జీ ఇండియా లిమిటెడ్ రూ.300 కోట్ల తాజా పెట్టుబడుల ప్రణాళికను ప్రకటించింది. తద్వారా మైసూరులో ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ ఇన్సులేషన్ మెటీరియల్ తయారీ సామర్థ్యాలను రెట్టింపు చేసుకోనున్నట్లు తెలిపింది. 2024 అక్టోబర్‌లో ప్రకటించినట్లు భారత్‌లో మొత్తం రూ.2,000 కోట్ల పెట్టుబడుల్లో ఇది భాగమని పేర్కొంది. తాజా పెట్టుబడులతో ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ గ్రేడ్ ప్రెస్‌బోర్డుల సరఫరాను పెంచుకోనున్నట్లు తెలిపింది. భారత్‌లో పెరుగుతున్న గ్రిడ్, రెన్యువబుల్ ఎనర్జీ అవసరాలకు మద్దతుగా నిలవడం పట్ల గర్విస్తున్నామని హిటాచీ ఎనర్జీ ఇండియా ఎండీ, సీఈవో ఎన్ వేణు ఈ సందర్భంగా పేర్కొన్నారు. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు, వాటి విడిభాగాలకు సంబంధించి భారత్‌లో, అంతర్జాతీయంగానూ డిమాండ్–సరఫరా మధ్య ఎంతో అంతరం ఉన్నట్లు చెప్పారు. ఈ డిమాండ్ అవసరాలను తీర్చేందుకు వీలుగా విస్తరణ చేపట్టినట్లు తెలిపారు. 2027 సంవత్సరం మధ్య నాటికి ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తవుతుందని, భారత్‌తోపాటు యూఏఈ, ఒమన్, కువైట్, సౌదీ అరేబియా, టర్కీ, ఇండోనేషియా, దక్షిణ కొరియా, దక్షిణాఫ్రికా మార్కెట్లకు సరఫరాను పెంచుకోవచ్చని చెప్పారు.

ప్యాసింజర్ వాహన విక్రయాలు 1-4% పెరగొచ్చు

రేటింగ్ ఏజెన్సీ ఇక్రా అంచనా

ముంబై: ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో దేశీయ ప్యాసింజర్ వాహన విక్రయాలు 1–4 శాతం పెరగొచ్చని రేటింగ్ సంస్థ ఇక్రా అంచనా వేసింది. డీలర్ల వద్ద అధిక నిల్వలు, బేస్ ఎఫెక్ట్‌ల కారణంగా అవుట్‌లుక్ వృద్ధిని పరిమితం చేసినట్లు రేటింగ్ సంస్థ తెలిపింది. అయితే ఓఈఎం (ఒరిజినల్ ఎక్విప్‌మెంట్ మ్యానుఫ్యాక్చర్లు)లు కొత్త మోడళ్ల ఆవిష్కరణ, జీఎస్‌టీ రేట్ల తగ్గింపు అవకాశాలు కొన్ని ప్రత్యేక విభాగాల్లో డిమాండ్‌కు తోడ్పడతాయని పేర్కొంది. ''పండుగ సీజన్‌కు ముందు ఓఈఎంలు ఇన్వెంటరీ నిల్వలను పెంచుకోవడంతో నెల వారీ ప్రాతిపదికన జూలై హోల్‌సేల్ అమ్మకాల్లో 8.9 శాతం వృద్ధి నమోదైంది. అయితే వార్షిక ప్రాతిపదికన ఫ్లాటుగా 3.4 లక్షల వాహనాలు అమ్ముడయ్యాయి. నెలవారీ ప్రాతిపదికన రిటైల్ అమ్మకాలు 10.4% వృద్ధి నమోదయ్యాయి. వార్షిక ప్రాతిపదకన స్వల్పంగా 0.8% క్షీణత నమోదైంది. ప్యాసింజర్ వాహన విక్రయాల్లో ఎస్‌యూవీలు 65–66% వాటా సాధించాయి. సమీప భవిష్యత్తులో యుటిలిటీ వాహనాలు పరిశ్రమ వృద్ధికి కీలక ప్రచోదకాలుగా మారాయి'' అని ఇక్రా వివరించింది.

జూలైలో హైరింగ్ డీలా

- నెలవారీగా 5.8 శాతం డౌన్
- ఇన్‌డీడ్ నివేదికలో వెల్లడి

ముంబై: సాధారణ ఉద్యోగ నియామకాలు (హైరింగ్) జూలైలో నెలవారీగా చూస్తే 5.8 శాతం నీరసించినట్లు ఉపాధి కల్పనా ప్లాట్‌ఫామ్ ఇన్‌డీడ్ పేర్కొంది. అయితే కరోనా మహమ్మారికు ముందు స్థాయితో పోలిస్తే 70 శాతం అధికంగా నమోదైనట్లు వెల్లడించింది. ఇన్‌డీడ్ నివేదిక ప్రకారం ఉపాధి కల్పన కొనసాగే వీలుంది. హైరింగ్ మందగించినప్పటికీ ఉపాధి కల్పనలో అత్యుత్తమ ప్రావీణ్యత ప్రధాన పాత్ర పోషించింది. వరుసగా రెండు నెలలు ఉద్యోగ కల్పన ఊపందుకున్న తదుపరి జూలైలో 5.8 శాతం క్షీణించింది. అయితే వార్షికంగా 2024 జూలైతో చూస్తే జాబ్ పోస్టింగ్స్ దాదాపు 15 శాతం వెనకడుగు వేశాయి. ఉపాధి కల్పనలో ఆరోగ్యపరిరక్షణ, లాజిస్టిక్స్ వృద్ధిలో ఉన్న వర్ధమాన రంగాలైనప్పటికీ.. టెక్నాలజీ యాంకర్ పాత్ర పోషిస్తోంది. గత మూడు నెలలుగా డేటా, అనలిటిక్స్ 15.4 శాతం అధికంగా ఉద్యోగాలకు తెరతీయగా.. లాజిస్టిక్స్ 14.3 శాతం, థెరపీ 13.7 శాతం, డెంటల్ 13.6 శాతం చొప్పున ఉపాధి కల్పనలో వృద్ధి చూపాయి. సాఫ్ట్‌వేర్ డెవలప్‌మెంట్ వేగంగా పుంజుకోకపోయినా.. గత మూడు నెలలుగా 9.2 శాతం స్థాయిలో ఉద్యోగాలు కల్పిస్తోంది. అయితే మరోవైపు మెడికల్ ఇన్ఫర్మేషన్‌లో 12.3 శాతం, ఫార్మసీలో 10.7 శాతం, ఎడ్యుకేషన్‌లో 8 శాతం, ఫిజిషియన్స్‌లో 7.8 శాతం చొప్పున ఉద్యోగ కల్పనలో క్షీణత నమోదైంది.

మదర్‌సన్ చేతికి యుటాకా

81 శాతం వాటా కొనుగోలు

న్యూఢిల్లీ: ఆటో విడిభాగాల దేశీ దిగ్గజం సంవర్ధన మదర్‌సన్ ఇంటర్నేషనల్ తాజాగా జపనీస్ కంపెనీ యుటాకా గికెన్‌లో 81 శాతం వాటా కొనుగోలు చేసింది. ఇందుకు 18.4 కోట్ల డాలర్లు(సుమారు రూ. 1,610 కోట్లు) వెచ్చించనుంది. జపనీస్ కంపెనీలో ఆటో రంగ దిగ్గజం హోండా మోటార్ ప్రస్తుతం 69.66 శాతం వాటా కలిగి ఉంది. మిగిలిన వాటా పబ్లిక్ చేతిలో ఉంది. కాగా.. యుటాకా గికెన్‌లో 81 శాతం వోటింగ్ రైట్స్‌ను కొనుగోలు చేసేందుకు బోర్డు అనుమతించినట్లు సంవర్ధన మదర్‌సన్ వెల్లడించింది. అంతేకాకుండా అనుబంధ సంస్థల ద్వారా షినిచీలో 11 శాతం వాటా సైతం సొంతం చేసుకోనున్నట్లు తెలియజేసింది. ఈ లావాదేవీల తదుపరి యుటాకాలో హోండా 19 శాతం వాటాతో కొనసాగనున్నట్లు పేర్కొంది. అయితే షినిచీలో 11 శాతం వాటా విలువను వెల్లడించలేదు. యుటాకా ప్రధానంగా మెటల్ కంపోనెంట్స్, అసెంబ్లీస్ తయారు చేస్తోంది. వెరసి రోటార్లు, మోటార్ల అసెంబ్లీస్, డ్రైవ్, బ్రేక్ సిస్టమ్స్, థర్మల్ మేనేజ్‌మెంట్ సిస్టమ్స్ తదితరాలు ఉత్పత్తి చేస్తోంది.

80,000 దిగువకు సెన్సెక్స్

- నిఫ్టీ నష్టం 74 పాయింట్లు
- మూడో రోజూ అమ్మకాలే
- కొనసాగిన ట్రంప్ టారిఫ్‌ల ప్రభావం

ముంబై: ట్రంప్ టారిఫ్‌ల ప్రభావంతో స్టాక్ మార్కెట్ మూడో రోజూ నష్టపోయింది. విదేశీ ఇన్వెస్టర్ల వరుస విక్రయాలు సెంటిమెంట్‌ను దెబ్బతీశాయి. ఫలితంగా శుక్రవారం సెన్సెక్స్ 271 పాయింట్లు నష్టపోయి 80వేల స్థాయి దిగువన 79,810 వద్ద నిలిచింది. నిఫ్టీ 74 పాయింట్లు కోల్పోయి 24,427 వద్ద ముగిసింది. అధిక వెయిటేజీ రిలయన్స్(–2.21%)ఇన్ఫోసిస్(–2%), హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ బ్యాంకు(–0.68%) నష్టపోయి సూచీల పతనానికి ప్రధాన కారణమయ్యాయి. ఉదయం కాసేపు లాభాల్లో ట్రేడైన సూచీలు తిరిగి నష్టాల్లోకి జారుకున్నాయి. ఇంట్రాడేలో సెన్సెక్స్ 339 పాయింట్లు క్షీణించి 79,742 వద్ద, నిఫ్టీ 96 పాయింట్లు కోల్పోయి 24,405 వద్ద ఇంట్రాడే కనిష్టాలు తాకాయి. అంతర్జాతీయ ఈక్విటీ మార్కెట్లు మిశ్రమంగా ట్రేడవుతున్నాయి.

- స్టాక్ సూచీలు రెండు శాతానికి పైగా పతనంతో 3 రోజుల్లో రూ.11.21 లక్షల కోట్ల ఇన్వెస్టర్ల సంపద తుడిచిపెట్టుకుపోయింది. దీంతో బీఎస్ఈలోని కంపెనీల మొత్తం మార్కెట్ విలువ రూ.443.65 లక్షల కోట్ల (5.05 ట్రిలియన్ డాలర్లు)కు దిగివచ్చింది.
- బీఎస్ఈలో రంగాల వారీ ఇండెక్సుల్లో రియల్టీ 1.33%, ఇంధన, ఐటీ, చమురు 1%, సర్వీసెస్ సూచీలు అరశాతం నష్టపోయాయి. మిడ్, స్మాల్ క్యాప్ సూచీలు 0.41%, 0.30 శాతం పతనమయ్యాయి. ఎఫ్ఎంసీజీ, ఇండస్ట్రియల్స్, క్యాపిటల్ గూడ్స్, కన్జూమర్ డ్యూరబుల్స్, విద్యుత్ షేర్లకు కొనుగోళ్ల మద్దతు లభించింది.
- వార్షిక సర్వ సభ్య సమావేశం నేపథ్యంలో రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్‌లో లాభాల స్వీకరణ చోటుచేసుకుంది. బీఎస్ఈలో షేరు 2.21% నష్టపోయి రూ.1,357 వద్ద స్థిరపడింది. ఇంట్రాడేలో 2.69% క్షీణించి రూ.1,350 వద్ద కనిష్టాన్ని తాకింది. షేరు రెండుశాతానికి పైగా నష్టపోవడంతో కంపెనీకి రూ. 41,409 కోట్ల నష్టం వాటిల్లింది. మార్కెట్ క్యాపిటలైజేషన్ రూ.18.36 లక్షల కోట్లకు దిగివచ్చింది.

ఎగుమతులకు త్వరలో బూస్ట్!

- పరిశ్రమ పరిరక్షణకు కట్టుబడి ఉన్న ప్రభుత్వం
- కేంద్ర వాణిజ్య శాఖ మంత్రి పీయుష్ గోయల్

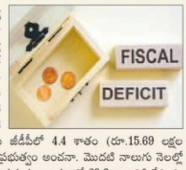
న్యూఢిల్లీ: ఎగుమతులకి, దేశీయంగా వినియోగానికి ఊతమిచ్చేందుకు ప్రభుత్వం త్వరలోనే పలు చర్యలు ప్రకటించనున్నట్లు కేంద్ర వాణిజ్య, పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి పీయుష్ గోయల్ తెలిపారు. ఇతర దేశాల ఏకపక్ష నిర్ణయాల వల్ల ప్రతికూల ప్రభావాలు పడకుండా పరిశ్రమను పరిరక్షించేందుకు కేంద్రం కట్టుబడి ఉందని ఆయన పేర్కొన్నారు. భారత ఎగుమతులపై అమెరికా 50 శాతం సుంకాలు విధించిన నేపథ్యంలో మంత్రి వ్యాఖ్యలు ప్రాధాన్యం సంతరించుకున్నాయి. అధిక టారిఫ్‌ల వల్ల కార్మిక శక్తి ఎక్కువగా ఉండే రసాయనాలు, రొయ్యలు, తోలు, పాదరక్షల్లాంటి పరిశ్రమలపై తీవ్ర ప్రతికూల ప్రభావం పడుతుందనే ఆందోళన నెలకొంది. వస్తు సేవల పన్నుల (జీఎస్‌టీ) సంస్కరణలతో దేశీయంగా తయారీ రంగానికి మరింత ఊతం లభిస్తుందని పరిశ్రమ వర్గాల సమావేశంలో పాల్గొన్న సందర్భంగా గోయల్ చెప్పారు. వచ్చే వారమే జీఎస్‌టీ కౌన్సిల్ భేటీ కానుండటంతో ఈ ప్రభావాలు త్వరలోనే కనిపిస్తాయని మంత్రి తెలిపారు. డిమాండ్ సత్వరం పెరిగేందుకు, దేశీయంగా తయారీకి బూస్టునిచ్చేందుకు తీసుకోవాల్సిన చర్యలను జీఎస్‌టీ మండలి సమావేశంలో పరిశీలించనున్నట్లు వివరించారు. 'ఎవరైనా సరే, సరైన వాణిజ్య ఒప్పందం కుదుర్చుకోవాలంటే మనం ఎల్లప్పుడూ సిద్ధంగానే ఉంటాం. కానీ, మనపై వివక్ష చూపేందుకు ప్రయత్నిస్తే మాత్రం.. ఆత్మవిశ్వాసం, ఆత్మగౌరవం గల 40 కోట్ల మంది భారతీయులు ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ తలొగ్గరు.. బలహీనపడరు. అంతా కలిసికట్టుగా ముందుకు సాగుతాం. కొత్త మార్కెట్లను అందిపుచ్చుకుంటాం. గతేడాది కన్నా ఈసారి మన ఎగుమతులు మరింతగా పెరుగుతాయని ధీమాగా చెబుతున్నాను' అని మంత్రి తెలిపారు. దిగుమతుల ఆధారిత దేశమైన భారత్ గతంలో కోవిడ్–19 మహమ్మారి, అణ్వాయుధపరమైన ఆంక్షలులాంటి ఎన్నో సవాళ్లను అధిగమించిందని చెప్పారు.

ప్రత్యామ్నాయ మార్కెట్లపై దృష్టి..

ప్రత్యామ్నాయ మార్కెట్లలో అవకాశాలను అందిపుచ్చుకోవడంపై దృష్టి పెడుతున్నామని మంత్రి వివరించారు. భారీ సుంకాలతో అంతర్జాతీయంగా ఏర్పడిన అనిశ్చితులను అధిగమించడంలో ఎగుమతిదార్లకు అన్ని విధాలా ప్రభుత్వం అండగా నిలుస్తుందని గోయల్ చెప్పారు. ఆస్ట్రేలియాతో ఆర్థిక, సాంకేతిక రంగాల్లో భాగస్వామ్యాలను కుదుర్చుకునేందుకు అవకాశాలు ఉన్నాయని, భారతీయ వ్యాపార సంస్థలు, వర్కర్లు, నిపుణులు వీటిని అందిపుచ్చుకోవాలని సూచించారు.

ద్రవ్యలోటు రూ.4.68 లక్షల కోట్లు

బడ్జెట్ అంచనాల్లో 29.9 శాతానికి చేరిక

న్యూఢిల్లీ: కేంద్ర ప్రభుత్వ ద్రవ్యలోటు (ఆదాయం-వ్యయాల మధ్య అంతరం) ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఏప్రిల్ నుంచి జూలై చివరికి (నాలుగు నెలల్లో) రూ.4,68,416 కోట్లకు చేరింది. 2025–26 సంవత్సరానికి ద్రవ్యలోటు జీడీపీలో 4.4 శాతం (రూ.15.69 లక్షల కోట్లు)గా ఉంటుందన్నది ప్రభుత్వం అంచనా. మొదటి నాలుగు నెలల్లో ద్రవ్యలోటు పూర్తి ఆర్థిక సంవత్సరం అంచనాల్లో 29.9 శాతానికి చేరింది. ఈ వివరాలను కంప్ట్రోలర్ జనరల్ ఆఫ్ అకౌంట్స్ (సీజీఏ) విడుదల చేసింది. గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో మొదటి నాలుగు నెలల్లో ద్రవ్యలోటు పూర్తి ఆర్థిక సంవత్సరం అంచనాల్లో 17.2 శాతంగానే ఉండడం గమనించొచ్చు. జూలై చివరికి ప్రభుత్వానికి రూ.10.95 లక్షల కోట్ల ఆదాయం సమకూరింది. ఇందులో రూ.6.61 లక్షల కోట్లు పన్నుల రూపంలో రాగా, రూ.4.03 లక్షల కోట్లు పన్నేతర ఆదాయం, రూ.29,789 కోట్లు నాన్ డెట్ రూపంలో (రుణేతర మార్గాలు) వచ్చింది. మొత్తం వ్యయాలు రూ.15.63 లక్షల కోట్లుగా ఉన్నాయి. ఇందులో రూ.12.16 లక్షల కోట్లు రెవెన్యూ వ్యయం కాగా, రూ.3.46 కోట్లు మూలధన రూపంలో ఖర్చయింది.

కామన్వెల్త్ గేమ్స్-2030 నిర్వహణకు భారత్ బిడ్

అహ్మదాబాద్: 2030లో కామన్వెల్త్ క్రీడలు నిర్వహణకు ఆసక్తి చూపిస్తున్న భారత్ తమ ప్రతిపాదనను మరింత ముందుకు తీసుకువెళ్లింది. ఈ పోటీల కోసం అధికారికంగా బిడ్‌ను దాఖలు చేసింది. భారత్‌లో అహ్మదాబాద్ వేదికగా తాము ఈ పోటీలు నిర్వహిస్తామని కూడా ఇందులో స్పష్టం చేసింది. దీనికి సంబంధించి కామన్వెల్త్ గేమ్స్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఇండియా, గుజరాత్ ప్రభుత్వం సంయుక్తంగా తమ ప్రతిపాదనను లండన్‌లోని కామన్వెల్త్ స్పోర్ట్‌కు అందించాయి. ఈ బృందానికి గుజరాత్ క్రీడా శాఖ మంత్రి హర్ష్ సంఘ్వీ నాయకత్వం వహించారు. జాతీయ క్రీడా దినోత్సవం అయిన ఆగస్టు 29న భారత్ తమ బిడ్‌ను సమర్పించడం విశేషం. 2030లో కామన్వెల్త్ క్రీడలు 100 ఏళ్లు పూర్తి చేసుకోనున్న నేపథ్యంలో ఈ ప్రతిష్టాత్మక పోటీలకు అహ్మదాబాద్ సరైన వేదికగా భావిస్తున్నట్లు ఈ ప్రతిపాదనలో వెల్లడించారు. 'వసుధైక కుటుంబం' అనే నేపథ్యంలో తాము పోటీలను నిర్వహిస్తామని 'అతిథిదేవోభవ' అంటూ అందరికీ స్వాగతం పలుకుతామని ఈ బిడ్‌లో భారత్ తమ ఉద్దేశాన్ని ప్రదర్శించింది.

4 బంతుల్లో 4 వికెట్లు

జమ్మూ కశ్మీర్ పేస్ బౌలర్ అఖీబ్ నబీ ఘనత

దులీప్ ట్రోఫీ మ్యాచ్‌లో అద్భుత ప్రదర్శన ● ఈస్ట్‌జోన్ తొలి ఇన్నింగ్స్ 230 ఆలౌట్ ● నార్త్‌జోన్ తొలి ఇన్నింగ్స్ 405

బెంగళూరు: దేశవాళీ టోర్నీ దులీప్ ట్రోఫీలో నార్త్ జోన్ పేసర్ అఖీబ్ నబీ వరసగా నాలుగు బంతుల్లో నాలుగు వికెట్లు పడగొట్టాడు. ఈస్ట్‌జోన్‌తో జరుగుతున్న క్వార్టర్ ఫైనల్లో ఈ జమ్మూకశ్మీర్ పేసర్ మొత్తంగా ఐదు వికెట్లతో ఆకట్టుకున్నాడు. ఫలితంగా ఈస్ట్ జోన్ తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో 56.1 ఓవర్లలో 230 పరుగులకు ఆలౌటైంది. విరాట్ సింగ్ (102 బంతుల్లో 69; 7 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) టాప్ స్కోరర్ కాగా... ఉత్కర్ష్ సింగ్ (49 బంతుల్లో 38; 8 ఫోర్లు), కెప్టెన్ రియాన్ పరాగ్ (47 బంతుల్లో 39; 3 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు), కుమార్ కుశాగ్ర (61 బంతుల్లో 29; 5 ఫోర్లు) తలా కొన్ని పరుగులు చేశారు. నార్త్‌జోన్‌కు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న టీమిండియా పేసర్ అర్ష్‌దీప్ సింగ్ 17 ఓవర్లు వేసి 51 పరుగులిచ్చి ఒక వికెట్ పడగొట్టాడు. గాయం నుంచి కోలుకొని తిరిగి వచ్చిన అర్ష్‌దీప్ సౌకర్యవంతంగా కనిపించాడు. హర్షిత్ రాణా 2 వికెట్లు తీశాడు. ఇన్నింగ్స్ 53వ ఓవర్‌లో నబీ 'హ్యాట్రిక్' నమోదు చేసుకున్నాడు. నాలుగో బంతికి విరాట్ సింగ్‌ను బౌల్డ్ చేసిన నబీ... ఐదో బంతికి మానిషి (0)ని వికెట్ల ముందు దొరకబుచ్చుకున్నాడు. ఆరో బంతికి ముఖ్తార్ హుస్సేన్ (0)ను కూడా క్లీన్‌బౌల్డ్ చేసి 'హ్యాట్రిక్' పూర్తి చేసుకున్నాడు. తన తదుపరి ఓవర్ తొలి బంతికి సూరజ్ జైస్వాల్ (10)ను కూడా నబీ పెవిలియన్ పంపాడు. దీంతో వరుసగా నాలుగు బంతుల్లో నాలుగు వికెట్లు ఖాతాలో వేసుకున్నాడు. ఫలితంగా 222/5తో ఉన్న ఈస్ట్ జోన్ జట్టు 8 పరుగుల వ్యవధిలో మిగిలిన ఐదు వికెట్లు కోల్పోయి 230 పరుగులకు పరిమితమైంది. ఈ ఐదు వికెట్లు నబీ ఖాతాలోనే చేరాయి. 'అర్ష్‌దీప్, హర్షిత్ రాణాతో కలిసి బౌలింగ్ చేయడం ఎంతో ఉపకరించింది. వారిద్దరూ దేశానికి ప్రాతినిధ్యం వహించారు. వారితో బంతి పంచుకోవడం ఇదే తొలిసారి. ఇలాంటి అవకాశం కోసం చాన్నాళ్లుగా చూస్తున్నా. ఆ ఇద్దరి నుంచి ఎంతో నేర్చుకున్నా. దాన్నే ఆచరణలో పెట్టాను' అని నబీ అన్నాడు. మరోవైపు జమ్మూకశ్మీర్ పేసర్ చక్కటి బంతులు వేస్తున్నాడని అర్ష్‌దీప్ కితాబిచ్చాడు. అంతకుముందు ఓవర్‌నైట్ స్కోరు 308/6తో రెండో రోజు తొలి ఇన్నింగ్స్ కొనసాగించిన నార్త్ జోన్ చివరకు 93.2 ఓవర్లలో 405 పరుగులకు ఆలౌటైంది. వికెట్ కీపర్ కన్హయ్య వాధ్వాన్ (152 బంతుల్లో 76; 6 ఫోర్లు) హాఫ్‌సెంచరీ సాధించగా... అఖీబ్ నబీ (33 బంతుల్లో 44; 5 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) విలువైన పరుగులు జతచేశాడు. ఇక రెండు బంతులే ఎదుర్కొనే అవకాశం దక్కించుకున్న అర్ష్‌దీప్ సింగ్ (12 నాటౌట్; 2 సిక్స్‌లు) ఆ రెండింటిని సిక్స్‌లుగా మలచడం విశేషం. ఈస్ట్ జోన్ బౌలర్లలో మానిషి 111 పరుగులిచ్చి 6 వికెట్లు పడగొట్టగా... మొహమ్మద్ షమీ ఒక వికెట్ తీశాడు. ముకేశ్ కుమార్‌కు వికెట్ దక్కలేదు. రెండో ఇన్నింగ్స్ ప్రారంభించడానికి ముందే నార్త్‌జోన్ జట్టు 183 పరుగుల ఆధిక్యంలో నిలిచింది. నార్త్ జోన్ ఆలౌట్‌కాగానే రెండో రోజు ఆట ముగిసింది.

అఖీబ్ నబీ

5
భారత దేశవాళీ ఫస్ట్‌క్లాస్ క్రికెట్‌లో 4 బంతుల్లో 4 వికెట్లు తీసిన ఐదో బౌలర్‌గా అఖీబ్ నబీ గుర్తింపు పొందాడు. గతంలో సదానంద్ మోహోల్ (1966లో), సైనీ (1988లో), ముధాసిర్ (2018లో), కుల్వంత్ ఖెజ్రోలియా (2024లో) ఈ ఘనత సాధించారు.

దానిశ్ డబుల్ సెంచరీ

సెంట్రల్ జోన్‌తో జరుగుతున్న మరో క్వార్టర్ ఫైనల్లో నార్త్ ఈస్ట్ జోన్ కష్టాల్లో పడింది. ప్రత్యర్థి భారీ స్కోరు వద్ద తొలి ఇన్నింగ్స్ డిక్లేర్ చేయగా... రెండో రోజు ఆట ముగిసే సమయానికి నార్త్ ఈస్ట్ జోన్ తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో 65 ఓవర్లలో 7 వికెట్ల నష్టానికి 168 పరుగులు చేసింది. కర్ణజీత్ (77 బంతుల్లో 48; 8 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) టాప్ స్కోరర్ కాగా... ఆశిష్ థాపా (35), అంకుర్ మలిక్ (31 బ్యాటింగ్; 3 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) ఫర్వాలేదనిపించారు. సెంట్రల్ జోన్ బౌలర్లలో ఆదిత్య ఠాకరే 3 వికెట్లు పడగొట్టగా... హర్ష్ దూబే రెండు వికెట్లు ఖాతాలో వేసుకున్నాడు. అంతకుముందు ఓవర్‌నైట్ స్కోరు 432/2తో శుక్రవారం తొలి ఇన్నింగ్స్ కొనసాగించిన సెంట్రల్ జోన్ 102 ఓవర్లలో 532/4 వద్ద ఇన్నింగ్స్ డిక్లేర్ చేసింది. రెండో రోజు మరో వంద పరుగులు జతచేసి ప్రత్యర్థిని బ్యాటింగ్‌కు ఆహ్వానించింది. దానిశ్ మాలేవర్ (222 బంతుల్లో 203; 36 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) డబుల్ సెంచరీ పూర్తి చేసుకున్నాడు. యశ్ రాథోడ్ (87 నాటౌట్; 11 ఫోర్లు) శుభమ్ శర్మ (34 నాటౌట్; 2 ఫోర్లు) రాణించారు. ప్రస్తుతం చేతిలో 3 వికెట్లు ఉన్న నార్త్ ఈస్ట జోన్... సెంట్రల్ జోన్ తొలి ఇన్నింగ్స్ స్కోరుకు ఇంకా 364 పరుగులు వెనుకబడి ఉంది.

దిల్‌బాగ్ సింగ్

భారత లిఫ్టర్లకు మరో ఏడు పతకాలు

● సాయిరాజ్ పరదేశీ రికార్డు స్వర్ణం
● కామన్వెల్త్ వెయిట్‌లిఫ్టింగ్ చాంపియన్‌షిప్

అహ్మదాబాద్: కామన్వెల్త్ వెయిట్‌లిఫ్టింగ్ చాంపియన్‌షిప్‌లో భారత లిఫ్టర్ల జోరు సాగుతోంది. పోటీల ఐదో రోజు మన లిఫ్టర్లు మరో ఏడు పతకాలు ఖాతాలో వేసుకున్నారు. సాయిరాజ్ పరదేశి రికార్డు బ్రేక్ చేస్తూ స్వర్ణం గెలుచుకున్నాడు. పురుషుల జూనియర్ విభాగంలో బరిలోకి దిగిన సాయిరాజ్ 88 కేజీల కేటగిరీలో మొత్తంగా 348 కేజీల (స్నాచ్‌లో 157 కేజీలు+క్లీన్ అండ్ జెర్క్‌లో 191 కేజీలు) బరువెత్తి అగ్రస్థానం దక్కించుకున్నాడు. ఈ క్రమంలో స్నాచ్‌లో కామన్వెల్త్ జూనియర్ రికార్డును (155 కేజీలు) సాయిరాజ్ అధిగమించాడు. 88 కేజీల సీనియర్ విభాగంలో స్వర్ణం నెగ్గిన కెనడా లిఫ్టర్ బ్రేడన్ కెనడీ (347 కేజీలు) కంటే... జూనియర్ స్థాయిలో బరిలోకి దిగిన సాయిరాజ్ ఒక కేజీ ఎక్కువ బరువెత్తడం విశేషం. ఈ విభాగంలో బరిలోకి దిగిన మరో భారత లిఫ్టర్ మూడుసార్లు కామన్వెల్త్ చాంపియన్ అజయ్ సింగ్ 315 కేజీల బరువెత్తి ఆరో స్థానంతో సరిపెట్టుకున్నాడు. 94 కేజీల విభాగంలో జాతీయ చాంపియన్ దిల్‌బాగ్ సింగ్ రజత పతకం గెలుచుకున్నాడు. శుక్రవారం పోటీల్లో దిల్‌బాగ్ సింగ్ మొత్తం 342 కేజీల (స్నాచ్‌లో 153 కేజీలు+క్లీన్ అండ్ జెర్క్‌లో 189 కేజీలు) బరువెత్తి రెండో స్థానంలో నిలిచాడు. మలేసియా లిఫ్టర్ మొహమ్మద్ ఫూజలి 343 కేజీలతో పసిడి గెలుచుకోగా... ఆస్ట్రేలియాకు చెందిన ఒలీవర్ సాక్స్‌టన్ (336 కేజీలు) కాంస్యం నెగ్గాడు. సీనియర్ మహిళల 86 కేజీల విభాగంలో వన్షిత వర్మ 222 కేజీల (95 కేజీలు+127 కేజీలు) బరువెత్తి కాంస్యం గెలుచుకుంది. 88 కేజీల యూత్ కేటగిరీలో షా హుసేన్ స్వర్ణం, హృదానంద దాస్ రజతం గెలుచుకున్నారు. 94 కేజీల జూనియర్, యూత్ విభాగాల్లో పర్వ్ చౌధరీ స్వర్ణాలు గెలిచాడు. 16 ఏళ్ల పర్వ్ మొత్తంగా 337 కేజీలు (149 కేజీలు+188 కేజీలు) బరువెత్తి అగ్రస్థానంలో నిలిచాడు.

భారత్ గురి భళా...

ఆసియా షూటింగ్ చాంపియన్‌షిప్‌లో 103 పతకాలతో అగ్రస్థానం

షిమ్‌కెంట్ (కజకిస్తాన్): గురి తప్పని లక్ష్యంతో అదరగొట్టిన భారత షూటర్లు ఆసియా షూటింగ్ చాంపియన్‌షిప్‌ను దిగ్విజయంగా ముగించారు. శుక్రవారం తెర పడిన ఈ మెగా ఈవెంట్‌లో సీనియర్, జూనియర్, యూత్ విభాగాల్లో కలిపి భారత షూటర్లు మొత్తం 103 పతకాలు నెగ్గి అగ్రస్థానంలో నిలిచారు. ఇందులో 52 స్వర్ణాలు, 26 రజతాలు, 25 కాంస్యాలు ఉండటం విశేషం. ఆఖరి రోజు నాన్ ఒలింపిక్ కేటగిరీ పురుషుల డబుల్ ట్రాప్ ఈవెంట్‌లో ప్రపంచ మాజీ చాంపియన్ అంకుర్ మిట్టల్ స్వర్ణ పతకం గెలిచాడు. 18 మంది షూటర్లు పోటీపడ్డ ఈ ఈవెంట్‌లో అంకుర్ 107 పాయింట్లు స్కోరు చేసి విజేతగా నిలిచాడు. అంకుర్, భానుప్రతాప్ సింగ్, హర్షవర్ధన్‌లతో కూడిన భారత జట్టు 264 పాయింట్లతో టీమ్ విభాగంలో కాంస్యం సాధించింది. మహిళల డబుల్ ట్రాప్ వ్యక్తిగత ఈవెంట్‌లో భారత్ క్లీన్‌స్వీప్ చేసింది. అనుష్క సింగ్ (93 పాయింట్లు), ప్రాణిల్ ఇంగ్లే (89), యెశాయ హఫీజ్ కాంట్రాక్టర్ (87) వరుసగా స్వర్ణ, రజత, కాంస్య పతకాలు గెలిచారు. అనుష్క, ప్రాణిల్, యెశాయ బృందం టీమ్ విభాగంలోనూ బంగారు పతకం సొంతం చేసుకుంది. పురుషుల 25 మీటర్ల సెంటర్ ఫైర్ పిస్టల్ ఈవెంట్‌లోనూ భారత షూటర్లు మెరిశారు. వ్యక్తిగత విభాగంలో రాజ్‌కన్వర్ సింగ్ సంధూ 583 పాయింట్లతో స్వర్ణ పతకం నెగ్గాడు. టీమ్ విభాగంలో రాజ్‌కన్వర్, గుర్‌ప్రీత్ సింగ్, అంకుర్ గోయల్‌లతో కూడిన భారత బృందం 1733 పాయింట్లతో బంగారు పతకాన్ని దక్కించుకుంది.

అంకుర్ మిట్టల్

సురభి బృందానికి రజతం

మహిళల 50 మీటర్ల రైఫిల్ ప్రోన్ వ్యక్తిగత విభాగంలో భారత షూటర్ మానిని కౌశిక్ (617.8 పాయింట్లు) కాంస్య పతకం గెలిచింది. తెలంగాణ షూటర్ రాపోలు సురభి భరద్వాజ్, మానిని, విదర్శలతో కూడిన భారత బృందం 1846 పాయింట్లతో రెండో స్థానంలో నిలిచి రజత పతకాన్ని సొంతం చేసుకుంది.

ఘనంగా క్రీడా దినోత్సవం

ధ్యాన్‌చంద్‌కు నివాళి అర్పించిన క్రీడాలోకం ● పలు కార్యక్రమాల నిర్వహణ

సాక్షి, హైదరాబాద్: జాతీయ క్రీడా దినోత్సవాన్ని శుక్రవారం దేశవ్యాప్తంగా ఘనంగా నిర్వహించారు. అటు కేంద్ర ప్రభుత్వంతో పాటు వేర్వేరు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా పలు కార్యక్రమాలు జరిపాయి. హాకీ దిగ్గజం ధ్యాన్‌చంద్ జయంతిని పురస్కరించుకొని ఆయనకు అటు క్రీడాకారులు, ఇటు అధికారులు నివాళులు అర్పించారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఆధ్వర్యంలో క్రీడా దినోత్సవం వేడుకగా జరిగింది. గచ్చిబౌలి స్టేడియంలో ఉన్న ధ్యాన్‌చంద్ విగ్రహానికి రాష్ట్ర క్రీడా మంత్రి వాకిటి శ్రీహరి పూలమాల వేసి ఆయనను స్మరించుకున్నారు. భారత హాకీని చిరస్థాయిగా నిలబెట్టిన ధ్యాన్‌చంద్‌ను స్ఫూర్తిగా తీసుకొని యువ ఆటగాళ్లు ఒలింపిక్స్‌లో పతకాలు సాధించడమే లక్ష్యంగా పెట్టుకోవాలని శ్రీహరి సూచించారు. క్రీడా దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని గత తొమ్మిది రోజులుగా స్పోర్ట్స్ అథారిటీ ఆఫ్ తెలంగాణ పలు కార్యక్రమాలు నిర్వహించింది. వీటికి ముగింపుగా శుక్రవారం ఆస్ట్రోటర్ఫ్ మైదానంలో ప్రత్యేక హాకీ మ్యాచ్ జరిగింది. క్రీడా దినోత్సవం సందర్భంగా తొలిసారి కోచ్‌ల సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుంటూ ప్రత్యేక బీమా పథకం 'గురు వందనం'ను ప్రభుత్వం ప్రారంభించింది. అనంతరం ఇటీవల జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో సత్తా చాటిన క్రీడాకారులకు నగదు పురస్కారాలు అందజేశారు. మొత్తం 41 మంది క్రీడాకారులకు కలిపి ఒక కోటి 29 లక్షల ప్రోత్సాహక బహుమతులు ఇచ్చారు. వరల్డ్ ఆర్చరీ అండర్-21లో స్వర్ణం గెలిచిన తానిపర్తి చికిత, పవర్‌లిఫ్టర్లు శ్రుతి, శ్రీచందన, భారత క్రికెట్ ఫీల్డింగ్ కోచ్ టి.దిలీప్, జూనియర్ వరల్డ్ రోల్‌బాల్ పోటీల్లో గెలిచిన ఎం. శ్రీకాంత్‌లకు తలా రూ. 5 లక్షల చొప్పున... షూటర్ ఇషా సింగ్, స్కేటర్లు మాకన్ సౌరవ్ సింగ్, కావ్యశ్రీలకు తలా రూ.4 లక్షలు అందజేశారు. పారా తైక్వాండో క్రీడాకారుడు గౌతమ్ యాదవ్‌కు కూడా రూ. 5 లక్షలు అందించారు. ఈ కార్యక్రమంలో తెలంగాణ క్రీడా సలహాదారు ఎ.జితేందర్ రెడ్డి, స్పోర్ట్స్ అథారిటీ చైర్మన్ శివసేనా రెడ్డి, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ సోనీబాలా దేవి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కెనడాలో ఇటీవల జరిగిన ప్రపంచ యూత్ ఆర్చరీ చాంపియన్‌షిప్‌లో స్వర్ణ పతకం సాధించిన తెలంగాణ అమ్మాయి చికితకు జ్ఞాపికను అందజేస్తున్న రాష్ట్ర క్రీడల మంత్రి వాకిటి శ్రీహరి

మధుశంక 'హ్యాట్రిక్'

● చివరి ఓవర్లో శ్రీలంకను గెలిపించిన పేసర్
● తొలి వన్డేలో 7 పరుగులతో జింబాబ్వే ఓటమి

హరారే: చివరి వరకు హోరాహోరీగా సాగిన పోరులో జింబాబ్వేపై శ్రీలంక విజయం సాధించింది. మూడు మ్యాచ్‌ల సిరీస్‌లో భాగంగా శుక్రవారం జరిగిన తొలి వన్డేలో శ్రీలంక 7 పరుగుల తేడాతో జింబాబ్వేను చిత్తు చేసింది. 299 పరుగుల లక్ష్యఛేదనలో 49 ఓవర్లు ముగిసేసరికి జింబాబ్వే 289/5తో నిలిచింది. జింబాబ్వే విజయానికి 6 బంతుల్లో 10 పరుగులు అవసరం కాగా... ఆఖరి ఓవర్ వేసిన 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' దిల్షాన్ మధుశంక (4/62) శ్రీలంకను గెలిపించాడు. తొలి మూడు బంతులకు వరుసగా సికందర్ రజా (87 బంతుల్లో 92; 8 ఫోర్లు), బ్రాడ్ ఇవాన్స్ (0), రిచర్డ్ నరావా (0)ను అవుట్ చేసి 'హ్యాట్రిక్' ఖాతాలో వేసుకున్నాడు. మిగిలిన మూడు బంతుల్లో రెండు పరుగులు మాత్రమే చేయగలిగిన జింబాబ్వే 7 పరుగుల తేడాతో ఓడింది. అంతకుముందు శ్రీలంక నిర్ణీత 50 ఓవర్లలో 6 వికెట్లకు 298 పరుగులు చేసింది.

మధుశంక

నిశాంక (92 బంతుల్లో 76; 12 ఫోర్లు), జనిత్ లియనాగె (47 బంతుల్లో 70 నాటౌట్; 6 ఫోర్లు, 3 సిక్స్‌లు), కమిందు మెండిస్ (36 బంతుల్లో 57; 4 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) అర్ధశతకాలతో ఆకట్టుకున్నారు. అనంతరం లక్ష్యఛేదనలో జింబాబ్వే 50 ఓవర్లలో 8 వికెట్లు కోల్పోయి 291 పరుగులకు పరిమితమైంది. బెన్ కరన్ (90 బంతుల్లో 70; 8 ఫోర్లు), కెప్టెన్ సీన్ విలియమ్స్ (54 బంతుల్లో 57; 7 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) హాఫ్ సెంచరీలతో సత్తా చాటారు. అయితే చివర్లో ఒత్తిడికి తట్టుకోలేకపోయిన జింబాబ్వే జట్టు పరాజయం పాలైంది. ఇరు జట్ల మధ్య ఆదివారం రెండో వన్డే జరగనుంది.

మోండో ట్రాక్ ఏర్పాటు...

న్యూఢిల్లీ: కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆధ్వర్యంలో క్రీడా దినోత్సవం రోజున పలు ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు జరిగాయి. నేషనల్ స్టేడియంలో ధ్యాన్‌చంద్ విగ్రహానికి పూలమాల వేసి క్రీడా శాఖ మంత్రి మన్‌సుఖ్ మాండవీయ నివాళి అర్పించారు. ప్రభుత్వం కొత్తగా తీసుకొచ్చిన స్పోర్ట్స్ బిల్ వల్ల మన క్రీడారంగం దశ, దిశ మారిపోతాయని... భవిష్యత్తులో అత్యుత్తమ క్రీడా వేదికగా భారత్ నిలుస్తుందని మాండవీయ ఈ సందర్భంగా వ్యాఖ్యానించారు. ధ్యాన్‌చంద్ జయంతిని పురస్కరించుకొని మన దేశంలోని క్రీడాకారులందరికీ ఆయన శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. అనంతరం జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ స్టేడియంలో కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన మోండో అథ్లెటిక్ ట్రాక్‌ను మంత్రి ప్రారంభించారు. అత్యుత్తమ నాణ్యతా ప్రమాణాలతో, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో రూపొందించిన ఈ ట్రాక్‌లో సెప్టెంబర్ 26 నుంచి వరల్డ్ పారా అథ్లెటిక్స్ చాంపియన్‌షిప్ నిర్వహిస్తారు. ఈ సందర్భంగా మంత్రి, మాజీ అథ్లెట్ అంజూ బాబీజార్జ్‌తో పాటు పలువురు క్రీడాకారులు, క్రీడాధికారులు కలిసి సరదాగా మైదానంలో పలు ఆటలు ఆడి సంబరాలు చేసుకున్నారు. మరోవైపు రాష్ట్రపతి భవన్‌లో జరిగిన ప్రత్యేక కార్యక్రమంలో పలువురు అథ్లెట్లతో రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము ముచ్చటించారు. జాతీయ క్రీడా దినోత్సవం సందర్భంగా దేశంలో ఆటగాళ్ల ఘనతలు గుర్తు చేస్తూ వారిపై ప్రత్యేక ప్రశంసలు కురిపించిన దిగ్గజాలు సచిన్ టెండూల్కర్, అభినవ్ బింద్రా... యువ క్రీడాకారులు ధ్యాన్‌చంద్ స్ఫూర్తితో అగ్రస్థాయికి చేరాలని ఆకాంక్షించారు.

ఒలింపియన్ అంజూ జార్జితో కలిసి 'టగ్ ఆఫ్ వార్' ఆట ఆడతున్న కేంద్ర క్రీడల మంత్రి మన్‌సుఖ్ మాండవీయ

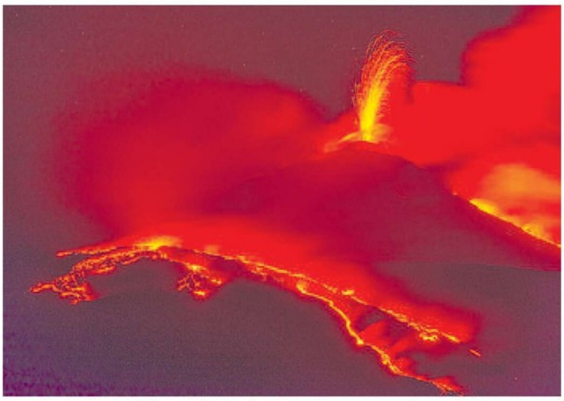

ఆలిండియా చెస్ టోర్నీ ప్రారంభం

సాక్షి, హైదరాబాద్: అవిభాజ్య ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర స్పీకర్, దివంగత దుద్దిళ్ల శ్రీపాదరావు స్మారకార్థం నిర్వహిస్తున్న ఆలిండియా ఓపెన్ బిలో 1600 'ఫిడే' రేటింగ్ చెస్ టోర్నీ శుక్రవారం మొదలైంది. సరూర్‌నగర్ ఇండోర్ స్టేడియంలో మూడు రోజులపాటు జరుగుతున్న ఈ టోర్నీని తెలంగాణ రాష్ట్ర క్రీడల మంత్రి వాకిటి శ్రీహరి ప్రారంభించారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర స్పోర్ట్స్ అథారిటీ (శాట్స్) చైర్మన్ శివసేనా రెడ్డితో వాకిటి శ్రీహరి సరదాగా గేమ్ ఆడారు. ఈ కార్యక్రమంలో హైదరాబాద్ జిల్లా చెస్ సంఘం అధ్యక్షుడు కేఎస్ ప్రసాద్, సరూర్‌నగర్ ఇండోర్ స్టేడియం డీఎస్‌డీఓ వెంకటేశ్వరరావు పాల్గొన్నారు. తొమ్మిది రౌండ్లపాటు జరగనున్న ఈ టోర్నీలో తొలి రోజు మూడు రౌండ్‌లు ముగిశాయి. వివిధ వయో విభాగాల్లో కలిపి మొత్తం 59 మంది క్రీడాకారులు తొలి మూడు గేముల్లో గెలిచి మూడు పాయింట్లతో ఆధిక్యంలో ఉన్నారు.

ఉక్రెయిన్ నౌకపై రష్యా దాడి

- నావికాదళ సిబ్బంది ఒకరు మృతి, మరికొందరు గల్లంతు
- నావికాడ్రోన్ మొదటిసారి ప్రయోగించిన రష్యన్ దళాలు

మాస్కో: ఉక్రెయిన్ నిఘా నౌక సింఫెరోపోల్‌పై రష్యా దాడి చేసింది. డానుబే నదీ ముఖద్వారం వద్ద ఉన్న ఉక్రెయిన్ యుద్ధనౌకపై రష్యా నావికాదళ డ్రోన్‌ను ఉపయోగించింది. ఈ దాడిలో నావికదళ సిబ్బంది ఒకరు మరణించగా.. అనేక మంది గాయపడ్డారు. మరికొందరు గల్లంతయ్యారు. ఈ ఘటనను ఉక్రెయిన్ నేవీ ధ్రువీకరించింది. 'దాడి తర్వాత పరిస్థితిని చక్కదిద్దేందుకు ప్రయత్నాలు కొనసాగుతున్నాయి. సిబ్బందిలో చాలామంది సురక్షితంగా ఉన్నారు. తప్పిపోయిన నావికుల కోసం అన్వేషణ కొనసాగుతోంది' అని నేవీ ప్రతినిధి డిమిట్రో ప్లెటెన్‌చుక్ తెలిపారు. హై-స్పీడ్ అన్‌క్రూడ్ సర్ఫేస్ (యూఎస్‌వీ) వాహనాన్ని ఉపయోగించి ఈ దాడి నిర్వహించినట్టు రష్యా రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ తెలిపింది. ఉక్రేనియన్ యుద్ధనౌకపై దాడి చేయడానికి రష్యన్ దళాలు నావికా డ్రోన్‌ను ఉపయోగించడం ఇదే మొదటిసారి. దీనిని 130 మైళ్ల దూరంలో ఉన్న ఆక్రమిత క్రిమియా నుంచి లేదా పెద్ద రష్యన్ నేవీ నౌక నుంచి ప్రయోగించి ఉండవచ్చని భావిస్తున్నారు. రిమోట్‌గా పనిచేసే పడవ ద్వారా ఈ దాడి జరిగిందని సైనిక విశ్లేషకుడు డెనిస్ ఫెడుటినోవ్ తెలిపారు. ఉక్రెయిన్ గతంలో నల్ల సముద్రంలోని రష్యా నౌకాదళాన్ని లక్ష్యంగా చేసుకుంది. అనేక రష్యన్ యుద్ధనౌకలకు నష్టం వాటిల్లినట్లు వార్తలొచ్చాయి. అయితే.. ఉక్రేనియన్ నావికాదళ నష్టాలు చాలా అరుదు. పూర్తిస్థాయి దండయాత్ర ప్రారంభమైనప్పటి నుంచి, రష్యా ఇతర దేశాల ఓడలతో సహా నల్ల సముద్రంలోని పౌర నౌకలను కూడా లక్ష్యంగా చేసుకుంది. దానికి ప్రతీకారంగానే ఉక్రేనియన్ సైనిక నిఘా గురువారం అజోవ్ సముద్రంలో ఒక చిన్న క్షిపణిని మోసుకెళ్ళే రష్యన్ యుద్ధనౌకను ఢీకొట్టింది. ఈ దాడుల్లో ఒక రష్యన్ క్షిపణి నౌక దెబ్బతిన్నది. ఈ నేపథ్యంలో బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్, స్లోవేనియా, డెన్మార్క్ మరియు గ్రీస్ మద్దతుతో ఉక్రెయిన్ అభ్యర్థన మేరకు యూఎన్ భద్రతా మండలి అత్యవసర సమావేశాన్ని నిర్వహిస్తోంది. సముద్రం, వైమానిక దాడుల్లో రష్యా డ్రోన్‌లను ఎక్కువగా ఉపయోగించడంపై ఈ సమావేశం దృష్టి సారిస్తుందని భావిస్తున్నారు.

ఇటలీలోని మౌంట్ ఎట్నా అగ్ని పర్వతం లావా విరజిమ్ముతూనే ఉంది. మండుతున్న లావా రెండు ప్రవాహాలుగా దిగువకు వస్తుండటాన్ని పైచిత్రంలో చూడొచ్చు

డ్రైవ్ చేస్తుండగా గుండెపోటు

- వెంటనే తోటి ఉద్యోగికి స్టీరింగ్ ఇచ్చిన డ్రైవర్
- ప్రాణాపాయంలోనూ మరువని విధి నిర్వహణ
- తప్పిన ఘోర బస్ ప్రమాదం
- ఆస్పత్రికి వెళ్లే సరికి ప్రాణాలు కోల్పోయిన డ్రైవర్

జోధ్‌పూర్: ఓ బస్సు డ్రైవర్ ప్రాణాపాయ స్థితిలోనూ విధి నిర్వహణకే ప్రాధాన్యమిచ్చారు. అకస్మాత్తుగా గుండెపోటుకు గురైన ఆయన ప్రమాదాన్ని శంకించి పక్కనున్న మరో డ్రైవర్ చేతికి స్టీరింగ్ అందించారు. ప్రయాణికుల ప్రాణాలను కాపాడిన ఆయనకు మాత్రం..దురదృష్టవశాత్తూ ఆ సమయంలో సరైన వైద్యం దొరకలేదు. దీంతో, ప్రాణాలు కోల్పోవాల్సి వచ్చింది. ఈ ఘటన రాజస్తాన్‌లో గురువారం చోటు చేసుకుంది. జోధ్‌పూర్-ఇండోర్ దూరప్రాంత బస్సు సర్వీసు డ్రైవర్‌గా సతీశ్ రావు డ్యూటీ ఎక్కారు. బస్సు కెల్వా రాజ్‌నగర్ సమీపంలోకి వచ్చే సరికి బస్సు నడుపుతున్న సతీశ్ రావుకు అస్వస్థతగా అనిపించింది. పరిస్థితి తీవ్రంగా మారిందని భావించిన ఆయన..పక్కనే ఉన్న మరో డ్రైవర్ చేతికి స్టీరింగ్ ఇచ్చారు. ఆ సమయంలో ఆయన ఆ నిర్ణయం తీసుకోలేకపోయినట్లయితే పెను ప్రమాదం సంభవించి ఉండేది. డ్రైవింగ్ బాధ్యతలు చేపట్టిన మరో ఉద్యోగి సతీశ్ రావుకు గోమతి చౌరాహాలో మందుల కోసం ప్రయత్నించారు. అయితే, ఆ సమయంలో మందుల దుకాణాలన్నీ మూసేసి ఉన్నాయి. గోమతి చౌరాహా దాటేసరికి సతీశ్ పరిస్థితి మరింత విషమంగా మారింది. దెసురి నల్ ఘాట్ వద్దకు వచ్చే సరికి తోటి డ్రైవర్ పైనే పడిపోయారు. దెసురి ఆస్పత్రికి బస్సుతోపాటు ఆయన్ను తీసుకువచ్చారు. అప్పటికే, ఆయన చనిపోయినట్లు వైద్యులు ధ్రువీకరించారు. తోటి డ్రైవర్‌పై సతీశ్ రావు పడిపోవడం చూసిన పక్కనున్న ప్రయాణీకురాలు కేకలు వేయడం, మిగతా వారు వచ్చి ఆయన్ను సరిగా కూచోబెట్టి పరిచర్యలు చేస్తుండటం సీసీటీవీ ఫుటేజీలో రికార్డయ్యాయి.

ఏనుగును ఎలుక ఢీకొడుతున్నట్టుగా ఉంది

భారత్‌పై అమెరికా చర్యల పట్ల అమెరికన్ ఆర్థికవేత్త వ్యాఖ్య

వాషింగ్టన్: రష్యా నుంచి ముడి చమురు కొనుగోలు చేసినందుకు భారత్‌ను శిక్షించాలనే ప్రయత్నంలో అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ విధించిన సుంకాలు ఆ దేశానికే ఎసరు తెస్తున్నాయి. భారత్ పట్ల అమెరికా వైఖరిపై ట్రంప్ ప్రభుత్వం సొంత ఆర్థిక వేత్తలనుంచే విమర్శలను ఎదుర్కొంటోంది. భారత్‌పై అమెరికా సుంకాల చర్యలు ఏనుగును ఎలుక పిడికిలితో ఢీకొట్టినట్టుగా ఉందని అమెరికన్ ఆర్థికవేత్త రిచర్డ్ వోల్ఫ్ విమర్శించారు. ప్రపంచంలోనే అత్యంత కఠినమైన వ్యక్తిలా అమెరికా వ్యవహరిస్తోందని, కానీ తనను తానే దహించుకుంటోందని విచారం వ్యక్తం చేశారు. ట్రంప్ సుంకాలు బ్రిక్స్ కూటమిని పోషిస్తున్నాయని ఆయన హెచ్చరించారు. బ్రిక్స్‌ను విజయవంతమైన ఆర్థిక ప్రత్యామ్నాయంగా అమెరికా అభివృద్ధి చేస్తోందని గుర్తు చేశారు. కాగా, భారతీయ ఉత్పత్తులపై ట్రంప్ విధించిన 50 శాతం సుంకాలు బుధవారం నుంచి అమల్లోకి వచ్చాయి. ఈ నేపథ్యంలో తాజా పరిణామాలపై రష్యా టుడేకు ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో వోల్ఫ్ మాట్లాడారు.

బ్రిక్స్ దేశాలను బలోపేతం చేస్తోంది..

'భూమిపై అతిపెద్ద దేశం భారత్. సోవియట్ యూనియన్ కాలం నుంచే అమెరికాతో భారత్‌కు బలమైన సంబంధాలున్నాయి. ఈ విషయాన్ని ట్రంప్ మర్చిపోతున్నారు. భారత్‌కు అమెరికా మార్కెట్ గేట్లు మూసేస్తే.. ఆ దేశం తన ఎగుమతులను విక్రయించడానికి ఇతర దేశాలను వెదుక్కుంటుంది. చమురును అమ్ముకునేందుకు రష్యా ఇతరత్రా మార్కెట్లను సిద్ధం చేసుకున్నట్లే.. భారత్ కూడా ఇతరత్రా మార్కెట్లను తయారు చేసుకోగలదు. ప్రపంచ జీడీపీలో బ్రిక్స్ కూటమిలోని చైనా, భారత్, రష్యా, బ్రెజిల్, ఇండోనేషియా వంటి దేశాల వాటా 35 శాతం దాకా ఉంది. జీ7 దేశాల జీడీపీ వాటా 28 శాతమే. ఈ నేపథ్యంలో అమెరికా చర్యలు బ్రిక్స్ దేశాలను బలోపేతం చేస్తాయి. పశ్చిమ దేశాలకు ఆర్థిక ప్రత్యామ్నాయంగా మారుస్తాయి' అని వోల్ఫ్ వ్యాఖ్యానించారు.

రిచర్డ్ వోల్ఫ్

అమెరికా దిగుమతిదారులకూ ప్రమాదం..

'ప్రస్తుతం భారత్, చైనా, బ్రెజిల్ వంటి దేశాల్లో వస్తువులు, సేవలను చౌకగా పొందుతున్న కంపెనీలు అమెరికాకు తరలే అవకాశమే లేదు. అందుకు ట్రంప్ చేస్తున్న ప్రయత్నాలు కూడా ఫలించవు. ఇప్పటికే అమెరికాలో కొత్త ఉద్యోగాలు లేవు. సుంకాల వల్ల అమెరికన్ ఎగుమతిదారులూ రిస్క్‌ను ఎదుర్కొంటున్నారు. వాళ్లు విదేశీ మార్కెట్లను కోల్పోయే అవకాశం ఉంది. ఇప్పటికే అమెరికాకు ట్రిలియన్ డాలర్ల అప్పులున్నాయి. విదేశీ అప్పులపై అమెరికా ఇంకా ఎంతకాలం నిలువగలదనేది పెద్ద ప్రశ్న. ఇదే పరిస్థితి కొనసాగితే అమెరికా అప్పులపై వడ్డీల భారం పెరిగిపోతుంది. తద్వారా అమెరికా బలహీనపడుతుంది' అని వోల్ఫ్ విశ్లేషించారు.

బ్రిక్స్ దేశాలకు బెదిరింపులు..

బ్రిక్స్ పది దేశాలతో కూడిన సమూహం. ఇందులో బ్రెజిల్, రష్యా, భారతదేశం, చైనా, దక్షిణాఫ్రికా, ఈజిప్ట్, ఇథియోపియా, ఇండోనేషియా, ఇరాన్, యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ సభ్యదేశాలుగా ఉన్నాయి. ఈ కూటమి పాశ్చాత్య ఆర్థిక ఆధిపత్యాన్ని ఎదుర్కోవడమే లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. డాలర్ ఆధిపత్యాన్ని సవాలు చేయడానికి ప్రత్యామ్నాయాలను అన్వేషిస్తోంది. అయితే.. ట్రంప్ అనేక సందర్భాల్లో బ్రిక్స్‌ను వేగంగా అంతరించిపోతున్న ఒక చిన్న సమూహంగా తోసిపుచ్చారు. రెండోసారి అధికారంలోకి వచ్చాక ఫిబ్రవరిలో ఏకంగా బ్రిక్స్ చచ్చిపోయిందన్నారు. డాలర్‌ను కాదని ఉమ్మడి కరెన్సీని సృష్టించడానికి ప్రయత్నిస్తే.. సభ్య దేశాలపై 100 శాతం సుంకాలు విధిస్తామని బెదిరించారు.

పుతిన్ చర్చలకు రావాలి: ఈయూ చీఫ్

బ్రస్సెల్స్: ఉక్రెయిన్‌పై దాడులను రష్యా తక్షణమే నిలిపేయాలని, శాంతి చర్చలకు ముందుకు రావాలని యురోపియన్ యూనియన్ కమిషన్ చీఫ్ ఉర్సులా వాన్‌డెర్ లేయన్ కోరారు. ఉక్రెయిన్ రక్షణ, భద్రత, శాశ్వత స్థిరత్వానికి యూరప్ నుంచి మద్దతను ఆమె పునరుద్ఘాటించారు. కీవ్‌పై రష్యా వైమానిక దాడుల్లో 21 మంది మరణించడం పట్ల ఆమె ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. పుతిన్ చర్చలకు రావాలి, సామాన్య పౌరులు, మౌలిక సదుపాయాలపై రష్యా నిరంతర దాడులను యూరప్ సహించబోదన్నారు. ఉక్రెయిన్‌కు విశ్వసనీయ భద్రతా హామీలతో పాటు న్యాయమైన, శాశ్వత శాంతి నెలకొల్పేందుకు తమ మద్దతు ఉంటుందని నొక్కి చెప్పారు. అందుకోసం ధైర్యవంతులైన ఉక్రేనియన్ సాయుధ దళాలను బలోపేతం చేయడంలో ముఖ్యమైన పాత్ర పోషిస్తామన్నారు. దాడిని అంతకుముందు ఎక్స్‌లోనూ ఆమె ఖండించారు. 'రష్యా కనికరంలేని బాంబు దాడుల్లో మరో రాత్రి పీడకలలా మిగిలింది. అమాయకుల ప్రాణాలను బలిగొంది. ఇది కీవ్‌లోని మా ప్రతినిధి బృందాన్ని కూడా తాకింది. మా ప్రతినిధి బృందం సిబ్బంది సురక్షితంగా ఉన్నారు. పౌర మౌలిక సదుపాయాలపై రష్యా తన విచక్షణారహిత దాడులను వెంటనే ఆపాలి. న్యాయమైన, శాశ్వత శాంతి కోసం చర్చలలో చేరాలి' అని ఆమె ఎక్స్ పోస్టులో పేర్కొన్నారు. ఈ దాడులను బ్రిటన్ సైతం ఖండించింది. శాంతి చర్చలకు ఎదురుదెబ్బగా అభివర్ణించింది.

తామరస్సేరి పాస్‌ను పునరుద్ధరించండి

నితిన్ గడ్కరీకి ప్రియాంకా గాంధీ లేఖ

న్యూఢిల్లీ: తామరస్సేరి పాస్‌ను తిరిగి తెరవడానికి తక్షణమే చర్యలు తీసుకోవాలని కేంద్ర రోడ్డు రవాణా శాఖ మంత్రి నితిన్ గడ్కరీకి వాయనాడ్ ఎంపీ ప్రియాంక గాంధీ లేఖ రాశారు. వాయనాడ్ ప్రజలకు ఏకైక దారి ఆ ఘాట్ రోడ్డని, ఆలస్యం చేయకుండా ఆ రోడ్డును పునరుద్ధరించాలని ఆమె కోరారు. మంగళవారం సాయంత్రం లక్కిడి వ్యూ పాయింట్ సమీపంలో కొండ చరియలు విరిగిపడ్డాయి. రోడ్డుపై భారీ రాళ్లు, మట్టి పడిపోయాయి. కొండచరియలు విరిగిపడటం దాదాపు మూడు రోజులుగా రోడ్డుపై అంతరాయం కొనసాగుతోంది. నిరంతర వర్షాలు, కొండచరియలు విరిగిపడతాయన్న ఆందోళనతో అధికారులు ట్రాఫిక్‌ను నిషేధించారు. ఈ రహదారిలో వర్షం లేనప్పుడు మాత్రమే చిన్న వాహనాలను పాస్‌లోకి అనుమతించాలని జిల్లా యంత్రాంగం నిర్ణయించింది. తదుపరి నోటీసు వచ్చే వరకు భారీ వాహనాలు నిషేధించింది. దీంతో.. కోజికోడ్‌కు వెళ్లాలనుకునే వయనాడ్ ప్రజలు తీవ్ర ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారని ఆమె లేఖలో పేర్కొన్నారు. ఈ రోడ్డుపై బురదను నివారించడానికి, అవసరమైన చర్యలను అధ్యయనం చేసేందుకు వెంటనే నిపుణుల కమిటీని పంపాలని ఆమె కేంద్రాన్ని కోరారు.

అదనపు కట్నం కోసం యాసిడ్ తాగించారు

అమ్రోహా: అదనపు కట్నం కోసం కోడలును వేధించిన అత్తామామలు, చివరికి ఆమెతో యాసిడ్ తాగించారు. 17 రోజులపాటు ప్రాణాలతో పోరాడిన ఆమె.. చివరకు మృతి చెందారు. ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని అమ్రోహాలో ఆగస్టు 11న జరిగిన ఘటన ఆలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చింది. అమ్రోహాకు చెందిన గుల్ ఫిజా ఏడాది కిందట ఖేడా గ్రామానికి చెందిన పర్వేజ్‌ను వివాహం చేసుకున్నారు. పెళ్లి అయినప్పటి నుంచే గుల్ ఫిజాను కట్నం కోసం అత్తమామలు, ఇతర కుటుంబ సభ్యులు వేధిస్తున్నారు. రానురాను వేధింపులు దారుణంగా మారాయి. ఎలాగైనా ఆమెను వదిలించుకోవాలనుకున్న అత్తింటి కుటుంబం.. ఆగస్టు 11న, గుల్ ఫిజాతో బలవంతంగా యాసిడ్ తాగించారు. ఇది తెలిసిన వెంటనే ఆమెను మొరాదాబాద్‌లోని ఆసుపత్రికి తరలించారు. అక్కడ 17 రోజులపాటు చికిత్స పొందిన గుల్ ఫిజా పరిస్థితి విషమించడంతో మరణించింది. తన బిడ్డను వరకట్నం కోసం వేధించి, చివరకు చంపేశారని బాధితురాలి తండ్రి ఫిర్యాదు చేశారు. దీంతో గుల్ ఫిజా భర్త పర్వేజ్, అతని కుటుంబ సభ్యులపై వరకట్న వేధింపులు, దాడి, ఇతర అభియోగాల కింద పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు. గుల్ ఫిజా మరణించడంతో హత్య అభియోగాలు జోడించనున్నారు. పోస్ట్ మార్టం నివేదిక తర్వాత నిందితులపై హత్య అభియోగాలు నమోదు చేస్తామని పోలీసులు తెలిపారు.

అమెరికాలో నడి రోడ్డుపై గట్కా విన్యాసాలు.. సిక్కు వ్యక్తిని కాల్చి చంపిన పోలీసులు

లాస్‌ఏంజెలెస్: అమెరికాలో నడి రోడ్డుపై ప్రాచీన యుద్ధ విద్యను ప్రదర్శించిన ఓ సిక్కు వ్యక్తిని అమెరికా పోలీసులు కాల్చి చంపారు. జూలై 13వ తేదీన చోటుచేసుకున్న ఈ ఘటనకు సంబంధించిన వీడియో ఫుటేజీని లాస్‌ఏంజెలెస్ పోలీసు విభాగం తాజాగా విడుదల చేయడంతో విషయం వెలుగులోకి వచ్చింది. లాస్‌ఏంజెలెస్‌లోని క్రిప్టో డాట్ కామ్ అరెనా వద్ద గుర్‌ప్రీత్ సింగ్(35) వేటకత్తిని పట్టుకుని తిప్పుతుండగా హెచ్చరించామని, లక్ష్యపెట్టకపోగా తమపైకి దాడికి యత్నించాడని పోలీసులు అంటున్నారు. ఈ క్రమంలో జరిపిన కాల్పుల్లో అతడు చనిపోయాడని చెబుతున్నారు. పోలీసులు చెబుతున్న వేటకత్తి, పంజాబ్ ప్రాచీన యుద్ధ విద్యలో భాగమైన గట్కాలో వాడే రెండంచుల కత్తి. సిక్కు మత పరమైన, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలప్పుడు దీనిని ప్రదర్శిస్తుంటారు. అయితే, షార్టు, తలపాగాను ధరించిన ఓ వ్యక్తి రెండడుగుల పొడవైన కత్తితో బెదిరించాడంటూ ఓ వ్యక్తి ఫిర్యాదు చేయడంతో తమ సిబ్బంది రద్దీగా ఉండే ఆ ప్రాంతానికి వెళ్లారని పోలీసు విభాగం తెలిపింది. 'కత్తిని నేలపై పడేసి, లొంగిపోవాలని పదేపదే కోరగా, నిరాకరించిన అతడు కత్తితో నాలుకను కోసుకునేందుకు యత్నించాడు. సమీపంలోకి చేరుకుంటున్న పోలీసులపైకి బాటిల్ విసిరి, తన కారులో అక్కడి నుంచి తప్పించుకునేందుకు యత్నించాడు. పోలీసులు వెంబడించగా నిర్లక్ష్యంగా డ్రైవ్ చేస్తూ పలు వాహనాలను ఢీకొట్టాడు. వేగంతో వెళ్తూనే కారులో నుంచి కత్తిని చూబుతూ బెదిరించాడు. కత్తిని విసిరేందుకు యత్నించగా కాల్పులు జరపాల్సి వచ్చింది. బుల్లెట్ గాయాలైన అతడు అనంతరం ఆస్పత్రిలో కన్నుమూశాడు' అని పోలీసులు వివరించారు.

ఓట్ చోరీపై బీజేపీ నేతల్లో భయం

కాంగ్రెస్ నేత రాహుల్ గాంధీ

సివాన్: ఎన్నికల కమిషన్ సాయంతో కేంద్రంలోని మోదీ ప్రభుత్వం ఓట్ చోరీకి పాల్పడి దొరికిపోవడంతో బీజేపీ నేతల్లో భయం మొదలైందని కాంగ్రెస్ నేత రాహుల్ గాంధీ వ్యాఖ్యానించారు. ఇది ఆరంభం మాత్రమేనని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఇటువంటి మరికొన్ని అక్రమాలను ముందుముందు బయటపెడతామన్నారు. నరేంద్ర మోదీ ఏం చేసిన బిహార్‌లో ఓట్ చోరీ మాత్రం జరగనివ్వబోమని స్పష్టం చేశారు. బిహార్‌లోని సివాన్‌లో శుక్రవారం ఓటర్ అధికార్ యాత్ర సందర్భంగా ప్రజలనుద్దేశించి ఆయన మాట్లాడారు. 'మీ ఓట్లను దొంగిలించి బీజేపీ ఎన్నికల్లో గెలుస్తూ వస్తోంది. ఇకపై అలా జరగనివ్వం' అని ఆయన పేర్కొన్నారు. రాష్ట్రంలో చేపట్టిన ఓటరు జాబితా స్పెషల్ ఇంటెన్సివ్ రివిజన్‌లో తొలగించిన 65 లక్షల ఓట్లు దళితులు, అత్యంత వెనుకబడిన వర్గాలు, వెనుకబడిన కులాలు, పేదలకు చెందినవేనని ఆయన విమర్శించారు.

ఆ సొమ్ము దేవతలది.. ప్రభుత్వానిది కాదు..!

ఆలయ నిధులను ప్రభుత్వం వాడటంపై మద్రాస్ హైకోర్టు వ్యాఖ్య

చెన్నై: ఆలయ నిధులను ఫంక్షన్ హాళ్ల నిర్మాణానికి మళ్లించాలంటూ తమిళనాడు ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఆదేశాలను మద్రాస్ హైకోర్టు కొట్టివేసింది. ఆలయ నిధులను ప్రజల లేదా ప్రభుత్వ సొమ్ముగా భావించడానికి వీల్లేదని స్పష్టం చేసింది. జస్టిస్ ఎస్ఎం సుబ్రమణియమ్, జస్టిస్ జి అరుల్ మురుగన్‌ల మదురై డివిజన్ బెంచ్ ఈ మేరకు ఇటీవల తీర్పు వెలువరించింది. ఆలయాలకు విరాళాలుగా అందిన సొమ్ము, దానం చేసిన ఆస్తులు దేవతకే చెందుతాయి. దేవతకే వాటిపై న్యాయబద్ధమైన హక్కుంది. ఆలయాలు లాభదాయక సంస్థలు కావు. ఆలయాల సంపదను హిందూ రెలీజియస్ అండ్ చారిటబుల్ ఎండోమెంట్స్(హెచ్ఆర్ అండ్ సీఈ)చట్టం అనుమతించిన ప్రయోజనాలకు మాత్రమే వినియోగించాలి' అని ధర్మాసనం స్పష్టం చేసింది. హిందూ మత సంస్థలను పర్యవేక్షించే అధికారం ఈ చట్టం ద్వారా ప్రభుత్వానికి లభిస్తుంది. ఆలయ నిధులను భక్తులు లేదా దాతలు ఉద్దేశించిన మతపరమైన ప్రయోజనాల కోసం మాత్రమే ఉపయోగించేలా రాష్ట్రం చర్యలు తీసుకోవాలని చెబుతోంది. ఈ చట్టానికి ఇతర అర్థాలు చెబుతూ ఆలయ నిధులను దుర్వినియోగం చేయడానికి ప్రభుత్వం చేసే ఎలాంటి ప్రయత్నమైనా ఆమోదయోగ్యం కాదు. అది హిందువుల ప్రాథమిక హక్కును ఉల్లంఘించినట్లే అవుతుంది' అని ధర్మాసనం తీర్పులో పేర్కొంది. రూ.80 కోట్ల ఖర్చుతో రాష్ట్రంలోని 27 ఆలయాల్లో కల్యాణ మంటపాలు నిర్మిస్తామని ఇటీవల రాష్ట్ర దేవాదాయ శాఖ మంత్రి శేకర్ బాబు అసెంబ్లీలో చేసిన ప్రకటనను సవాల్ చేస్తూ దాఖలైన పిటిషన్‌పై హైకోర్టు పైవిధంగా తీర్పు వెలువరించింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు చెల్లవని స్పష్టీకరించింది.

రెండుసార్లు భేటీ కానున్న మోదీ, జిన్‌పింగ్

బీజింగ్: చైనాలోని టియాంజిన్‌లో ఆదివారం షాంఘై సహకార సంస్థ(ఎస్‌సీవో) శిఖరాగ్రం సందర్భంగా ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ, అధ్యక్షుడు జిన్‌పింగ్ రెండు పర్యాయాలు భేటీ కానున్నారు. అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్ మొదలుపెట్టిన టారిఫ్‌ల దాడి నేపథ్యంలో ఇద్దరు నేతలు ద్వైపాక్షిక సంబంధాలను బలోపేతం చేసుకుంటారని భావిస్తున్నారు. జపాన్ పర్యటన ముగించుకుని ప్రధాని మోదీ శనివారం సాయంత్రం టియాంజిన్ చేరుకుంటారు. ఆదివారం మధ్యాహ్నం టియాంజిన్‌లో జిన్‌పింగ్‌తో సమావేశమవుతారు. అనంతరం ఎస్‌సీవో సందర్భంగా ఏర్పాటైన విందుకు ముందుగా రెండోసారి ఇద్దరు నేతలు చర్చలు జరిపే అవకాశముందని విశ్వసనీయ వర్గాలు తెలిపాయి. సోమవారం రష్యా అధ్యక్షుడు వ్లాదిమిర్ పుతిన్‌తో ద్వైపాక్షిక సంబంధాల బలోపేతమే లక్ష్యంగా భేటీ అవుతారు. అనంతరం ఆయన రోమ్‌కు పయనమవుతారు. ప్రధాని మోదీ చైనా పర్యటన ఏడేళ్ల తర్వాత ఇదే మొదటిది.

గాజాలో మరణాలు 63 వేలు

గాజా సిటీ: ఇజ్రాయెల్, హమాస్ మధ్య గాజాలో 22 నెలలుగా జరుగుతున్న యుద్ధంలో మృతి చెందిన పాలస్తీనియన్ల సంఖ్య 63 వేలు దాటిందని శుక్రవారం గాజా ఆరోగ్య విభాగం తెలిపింది. మొత్తం 63,025 మంది చనిపోయారని క్షతగాత్రుల సంఖ్య లక్షల్లోనే ఉంటుందని తెలిపింది. గాజా నగరాన్ని ఆక్రమించుకునేందుకు ఇజ్రాయెల్ ఆర్మీ పాల్పడుతున్న విధ్వంసం కారణంగా జనం వలసలు, కరువు పరిస్థితులు మరింత తీవ్ర రూపం దాల్చాయని పరిశీలకులు అంటున్నారు. ఇలా ఉండగా, గాజా నగరాన్ని శుక్రవారం ఇజ్రాయెల్ ఆర్మీ యుద్ధ ప్రాంతంగా ప్రకటించింది.

మద్దతు కోరుతూ ఎంపీలందరికీ లేఖలు

ఉపరాష్ట్రపతి అభ్యర్థి సుదర్శన్ రెడ్డి వెల్లడి

న్యూఢిల్లీ/ముంబై: తన అభ్యర్థిత్వాన్ని బలపర్చాలని కోరుతూ లోక్‌సభ, రాజ్యసభ ఎంపీలందరికీ లేఖలు రాయనున్నట్లు ఉప రాష్ట్రపతి పదవికి పోటీ పడుతున్న బి.సుదర్శన్‌రెడ్డి వెల్లడించారు. తనకు అవకాశమిస్తే రాజ్యాంగ పరిరక్షణకు పాటుపడుతానని చెప్పారు. భారత రాజ్యాంగంతో తన ప్రస్థానం ఆంధ్రప్రదేశ్ బార్ కౌన్సిల్‌లో 1971లో సభ్యత్వం తీసుకున్నప్పటి నుంచి ప్రారంభమైందని తెలిపారు. 'నేను ఏ రాజకీయ పార్టీ సభ్యుడిని కాదు. ఏరాజకీయ పార్టీ లేదా సంస్థలో ఎన్నడూ సభ్యత్వం తీసుకోలేదు. భవిష్యత్తులోనూ తీసుకోను. ఈ ఒకే ఒక్క కారణంతోనే ఉపరాష్ట్రపతి ఎన్నికల్లో నా అభ్యర్థిత్వాన్ని బలపర్చాలని అన్ని రాజకీయ పార్టీల నాయకులను కోరుతూ సవివరంగా లేఖ రాస్తా. ఆత్మప్రబోధానుసారం ఓటేయాలని కోరుతా' అని వివరించారు. అవకాశమిస్తే బీజేపీ అభ్యర్థిని కూడా కలుస్తానన్నారు. ఇద్దరు దక్షిణాది అభ్యర్థుల మధ్యే పోటీ జరుగుతోందన్న వాదనను ఆయన ఖండించారు. 'ఇది ఇద్దరు వ్యక్తుల మధ్య జరిగే పోటీ మాత్రమే. మన జాతి ఒక్కటే. దేశం ఒక్కటే' అని ఆయన అన్నారు. ఉపరాష్ట్రపతి ఎన్నిక ప్రచారంలో భాగంగా అంతకుముందు సుదర్శన్ రెడ్డి, శివసేన(యూబీటీ)చీఫ్ ఉద్ధవ్ ఠాక్రే, ఎన్‌సీపీ(ఎస్‌పీ) అధ్యక్షుడు శరద్ పవార్‌ను కలుసుకున్నారు. తమ పార్టీతోపాటు మహా వికాస్ అఘాడీలోని పార్టీలు కూడా సుదర్శన్ రెడ్డికే మద్దతిస్తామని ఠాక్రే చెప్పారు. యావత్ ప్రతిపక్షం సుదర్శన్ రెడ్డి వెనుకే ఉంటుందని శరద్ పవార్ స్పష్టం చేశారు. ఇలా ఉండగా, ఉపరాష్ట్రపతి పదవికి పోటీ పడుతున్న సుదర్శన్ రెడ్డికి మద్దతివ్వ వద్దంటూ నక్సల్ హింస బాధితులు ఎంపీలకు విజ్ఞప్తి చేశారు. మావోయిస్టులకు వ్యతిరేకంగా వస్తున్న ప్రజా ఉద్యమాన్ని ఆయన ఆపారని ఆరోపించారు. బస్తర్ శాంతి సమితి(బీఎస్ఎస్) బ్యానర్‌తో ఢిల్లీలో శుక్రవారం కొందరు మీడియాతో మాట్లాడారు. సల్వా జుడుం రద్దు కారణంగా తమ ఉద్యమం బలహీనపడటంతోపాటు ఎందరో జీవితాలు నాశనమయ్యాయన్నారు.

గుజరాత్ బిట్‌కాయిన్ దోపిడీ కేసు.. బీజేపీ మాజీ ఎమ్మెల్యే, మాజీ ఐపీఎస్ సహా 14 మందికి జీవిత ఖైదు

అహ్మదాబాద్ కోర్టు సంచలన తీర్పు

అహ్మదాబాద్: 2018 నాటి బిట్‌కాయిన్ దోపిడీ, బిల్డర్ కిడ్నాప్ కేసులో అహ్మదాబాద్ ప్రత్యేక కోర్టు శుక్రవారం సంచలన తీర్పు వెలువరించింది. బీజేపీ మాజీ ఎమ్మెల్యే నళిన్ కొటాడియా, మాజీ ఐపీఎస్ అధికారి జగదీశ్ పటేల్ సహా 14 మందికి జీవిత ఖైదు విధించింది. శైలేష్ భట్ అనే బిల్డర్‌ను అపహరించిన ఆరోపణలు ఎదుర్కొన్న వారిలో పలువురు గుజరాత్ పోలీసు అధికారులు సైతం ఉండటం గమనార్హం. వివరాలివీ...శైలేష్ భట్, అతడి సన్నిహితులు కలిసి సూరత్‌కు చెందిన ధావల్ మవానీ అనే వ్యక్తి నుంచి రూ.150 కోట్ల విలువైన బిట్ కాయిన్లను దొంగతనం చేసినట్లు నళిన్ కొటాడియా, అతడి బ్యాచ్‌కు సమాచారం అందింది. దీంతో, వారు భట్‌ను దోచుకునేందుకు పథకం వేశారు. ఈ కుట్రలో వారు పలువురు పోలీసు ఉన్నతాధికారులను సైతం కలుపుకున్నారు. ఇందుకు పథకం రచించిన సీబీఐ ఇన్‌స్పెక్టర్ సునీల్ నాయర్ రూ.5 కోట్లు ముట్టాయి. ఇతర పోలీసులతో కలిసి భట్ దగ్గరున్న అప్పట్లో రూ.12 కోట్ల విలువున్న బిట్‌కాయిన్లను దౌర్జన్యంగా లాక్కున్నారు. వీరు భట్ నుంచి 200 బిట్‌కాయిన్లను బలవంతంగా లాక్కోవడంతోపాటు, రూ.32 కోట్లు డిమాండ్ చేశారు. అనంతరం భట్ దీనిపై పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. సీఐడీ క్రైం బ్రాంచి రంగంలోకి దిగి సమగ్ర దర్యాప్తు చేపట్టింది. నిందితులుగా తేలడంతో అమ్రేలీ ఎస్పీ జగదీశ్ పటేల్‌తోపాటు అనంత్ పటేల్ తదితర ఇతర పోలీసు అధికారులను అరెస్ట్ చేసింది. సాక్ష్యాలు, ఆధారాల ఆధారంగా విచారణలో 15 మంది నిందితులకుగాను ఏసీబీ స్పెషల్ కోర్టు 14 మందిని దోషులుగా తేల్చింది. జతిన్ పటేల్‌పై ఉన్న అన్ని ఆరోపణలను కొట్టివేస్తూ తీర్పు వెలువరించింది.

వలసదారుల పడవ మునిగి 50 మంది మృతి

నోవాక్‌చొట్(మారిటానియా): ఆఫ్రికా దేశం మారిటానియా తీరంలో ఘోర విషాదం చోటుచేసుకుంది. వలసదారుల పడవ మునిగి కనీసం 50 మంది జలసమాధి కాగా, మరో 100 మంది వరకు గల్లంతయ్యారు. గాంబియా నుంచి సుమారు 160 మంది వలసదారులతో వారం క్రితం బయలుదేరిన ఈ పడవ మంగళవారం ఉదయం ప్రమాదానికి గురైందని మారిటానియా కోస్ట్ గార్డ్ చీఫ్ మహ్మద్ అబ్దల్లా శుక్రవారం తెలిపారు. తమ ఎంహెయిజిరత్ తీరంలో దిగాలనే తొందరగా ఎక్కువ మంది ఒకే వైపునకు చేరుకోవడంతో ఘటన చోటుచేసుకుందని వివరించారు. తాము 17 మందిని కాపాడామన్నారు. 50 వరకు మృతదేహాలు ఒడ్డుకు కొట్టుకు వచ్చాయని, మిగతా వారు గల్లంతయ్యారని తెలిపారు. ప్రమాదానికి గురైన పడవలో సెనెగల్, గాంబియా తదితర దేశాల వారున్నట్లు పేర్కొన్నారు.

ఉత్తరాఖండ్‌లో మళ్లీ మేఘ విస్ఫోటం

ఐదుగురు మృతి, 11 మంది గల్లంతు

డెహ్రాడూన్: ఉత్తరాఖండ్‌లోని పలు ప్రాంతాల్లో శుక్రవారం ఉదయం సంభవించిన క్లౌడ్‌బరస్ట్ సంబంధిత ఘటనల్లో ఐదుగురు చనిపోగా, 11 మంది జాడ గల్లంతయింది. చమోలి, రుద్రప్రయాగ్, తెహ్రి, బాగేశ్వర్ జిల్లాలపై ఆకస్మిక వర్షాలు, వరదలతో కొండచరియలు విరిగిపడి ఇళ్లు ధ్వంసం కాగా, పలువురు బురద మట్టి, బండరాళ్ల కింద సజీవ సమాధి అయ్యారు. ఈ నెల 23వ తేదీన చమోలి జిల్లా థరాలిలో క్లౌడ్ బరస్ట్ బీభత్సం సృష్టించడం తెల్సిందే. అంతకు ముందు ఈ నెల 5న ఉత్తరకాశీ జిల్లా ధరాలీని సగానికి సగం వరదలు ఊడ్చిపారేశాయి. అప్పట్లో 9 మంది ఆర్మీ సిబ్బంది సహా 69 మంది కనిపించకుండాపోయారు. తాజా వరదల్లో బాగేశ్వర్ జిల్లా పౌసరి గ్రామంలో ఆరేడు ఇళ్లు నేలకూలి ఇద్దరు చనిపోగా ముగ్గురు గల్లంతైనట్లు అధికారులు తెలిపారు. చమోలి జిల్లా మొపాట గ్రామంలో ఇల్లు కూలి దంపతులు చనిపోయారు. పదుల సంఖ్యలో పశువులు కొట్టుకుపోయాయి. ఎడతెరిపి లేకుండా కురుస్తున్న భారీ వర్షాలతో రుద్రప్రయాగ్ జిల్లా బసుకేదార్‌లో ఇల్లు కూలి ఒకరు చనిపోయారు. మరో నలుగురు శిథిలాల కింద చిక్కుకున్నారు. రహదారి దెబ్బతినడంతో సహాయ బృందాలు అక్కడికి చేరుకోవడం సాధ్యం కావడం లేదని ఎస్పీ అక్షయ్ ప్రహ్లాద్ చెప్పారు. తెహ్రి జిల్లాలోని బుద్ధ కేదార్‌లో పలు ఆలయాలు కొండ చరియల కింద కూరుకుపోయాయి. బాలగంగ, ధర్మగంగ, భిలన్‌గంగ, అలకానంద, మందాకిని నదులు పొంగిప్రవహిస్తున్నాయి. కొండ చరియలు విరిగిపడిన కారణంగా బద్రీనాథ్ జాతీయ రహదారి మూతబడింది. కేదార్‌నాథ్ హైవే సైతం నాలుగు రోట్ల దెబ్బతినడంతో రాకపోకలు బందయ్యాయి. బాగేశ్వర్, చమోలి, డెహ్రాడూన్, రుద్రప్రయాగ్ జిల్లాల్లో వచ్చే 24 గంటలపాటు భారీ నుంచి అతి భారీ వర్షాలు కురిసే ప్రమాదముందని వాతావరణ విభాగం రెడ్ అలెర్ట్‌ను, చంపావత్, హరిద్వార్, పితోర్‌గఢ్, ఉధమ్‌సింగ్ నగర్, ఉత్తరకాశీ జిల్లాలకు ఆరంజ్ అలెర్ట్‌ను జారీ చేసింది.

గెర్రి మాండరింగ్ అంటే అర్థం?

సివిల్స్, గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం
జనరల్ స్టడీస్
ఇండియన్ పాలిటీ

పార్లమెంటరీ పద్ధతులు - పారిభాషిక పదజాలం

పార్లమెంట్ సమావేశాల్లో వివిధ చర్చలు, తీర్మానాలు, ఓటింగ్ మొదలైన ప్రక్రియలుంటాయి. పార్లమెంట్‌లో ఉపయోగించే ప్రతి పదానికి ప్రత్యేక అర్థం ఉంది. పార్లమెంటరీ ప్రక్రియను బ్రిటన్ రాజ్యాంగం నుంచి గ్రహించారు.

Session - సమావేశ కాలం: పార్లమెంటు సమావేశాలు ప్రారంభమైన మొదటి రోజు నుంచి చివరి రోజు వరకు ఉన్న మధ్య కాలాన్ని సమావేశాల కాలం అంటారు. సమావేశాలను అవసరాన్ని బట్టి ఎన్ని రోజులైనా నిర్వహించుకోవచ్చు. నిబంధన- 85 ప్రకారం ఆరు మాసాలకు ఒకసారి, సంవత్సరానికి రెండుసార్లు జరపాలి.

Agenda - ఎజెండా: పార్లమెంటులో చర్చించాల్సిన కార్యక్రమాల పట్టికను ఎజెండా అంటారు. ఎజెండాను సభ వ్యవహారాల కమిటీ నిర్ణయిస్తుంది. ఈ కమిటీలో 15 మంది సభ్యులు ఉంటారు. వీరిలో 10 మందిని లోక్‌సభ నుంచి, 5 గురిని రాజ్యసభ నుంచి తీసుకుంటారు. దీని అధ్యక్షుడిగా స్పీకర్ ఉంటారు.

Dissolution - సభ రద్దు: రాజకీయ అనిశ్చిత పరిస్థితి సమయంలో లోక్‌సభ పదవీ కాలం పూర్తి కాకముందు లేదా అయిన తర్వాత నిబంధన- 85 ప్రకారం రాష్ట్రపతి లోక్‌సభను రద్దు చేస్తారు.

Adjournment - సభ వాయిదా: సభా కార్యక్రమాలను నిర్వహించేందుకు తగిన పరిస్థితి లేనప్పుడు సభల అధ్యక్షులు సభలను వాయిదా వేస్తారు. తిరిగి ఎప్పుడు సమావేశం అవుతాయో వాయిదా వేసినప్పుడే ప్రకటిస్తారు. దాని ప్రకారం తిరిగి సభలు సమావేశం అవుతాయి.

Sine-die - నిరవధిక వాయిదా: సభ కార్యక్రమాలను నిర్వహించేందుకు తగిన పరిస్థితి లేనప్పుడు సభాధ్యక్షులు సభను వాయిదా వేస్తారు. తిరిగి ఎప్పుడు సమావేశం అవుతాయో తర్వాత ప్రకటిస్తారు. దాని ప్రకారం సభలు సమావేశం అవుతాయి.

Prorogue - దీర్ఘకాలిక వాయిదా: సభ సమావేశాలు ముగియడం లేదా పరిసమాప్తం కావడాన్ని దీర్ఘకాలిక వాయిదా అంటారు. రాష్ట్రపతి దీర్ఘకాలిక వాయిదా వేస్తారు. తిరిగి రాష్ట్రపతి పిలుపు ఇచ్చేంత వరకు సభలు వాయిదా పడతాయి. గరిష్ఠంగా ఆరు నెలలు వాయిదా పడొచ్చు.

Question Hour - ప్రశ్నోత్తరాల సమయం: సమావేశాల్లోని ప్రతిరోజూ మొదటి గంటనే ప్రశ్నోత్తరాల సమయంగా పేర్కొంటారు. ఈ సమయంలో సభాధ్యక్షుడి పూర్వానుమతితో సభ్యులు ప్రశ్నలు అడుగుతారు. వాటికి సంబంధిత మంత్రి సమాధానం ఇస్తారు. ప్రశ్నలు ప్రధానంగా రెండు రకాలు..

1. నక్షత్రం గుర్తు ఉన్న ప్రశ్నలు: అంటే ప్రాధాన్యత గల ప్రశ్నలు. వీటికి సమాధానాలను మౌఖికంగా ఇస్తారు. వీటి విషయంలో అనుబంధ ప్రశ్నలను అడగవచ్చు.
2. నక్షత్రం గుర్తు లేని ప్రశ్నలు: అంటే ప్రాధాన్యత లేని ప్రశ్నలు. వీటికి సమాధానాన్ని సంబంధిత మంత్రి లిఖిత పూర్వకంగా ఇస్తారు. వీటి విషయంలో అనుబంధ ప్రశ్నలను అడిగే అవకాశం లేదు.

Zero Hour - శూన్య కాలం: ప్రశ్నోత్తరాలు - భోజన సమయానికి మధ్య గల సమయమే.. శూన్య కాలం. ఈ టైమ్‌లో సభాధ్యక్షుడి ఆమోదం తీసుకొని అప్పటికప్పుడు వివిధ సమస్యలపై సభ్యులు ప్రశ్నలు అడుగుతారు. మంత్రులు సమాధానం ఇస్తారు. ఇది పార్లమెంట్ ప్రక్రియలో పేర్కొనలేదు. ఈ పదాన్ని మీడియా ప్రవేశపెట్టింది. 1962 నుంచి పాటిస్తున్నారు.

Calling attention motion - సావధాన తీర్మానం: ఏదైనా అత్యంత ముఖ్యమైన, ప్రజాసంబంధ అంశంపై సంబంధిత మంత్రి నుంచి అధికారికంగా సమాధానం రాబట్టేందుకు ఈ తీర్మానం ప్రవేశపెడతారు. దీన్ని ప్రవేశపెట్టేందుకు ఇద్దరు సభ్యుల మద్దతుతో సభాధ్యక్షుడికి నోటీస్ జారీ చేయాలి. అధ్యక్షుడు అంగీకరిస్తే సంబంధిత మంత్రి సమాధానం ఇస్తారు. దీన్ని 1954 నుంచి ఉపయోగిస్తున్నారు.

Half an Hour Discussion - అరగంట చర్చ: లోక్‌సభలో సోమ, బుధ, శుక్రవారాల్లో, రాజ్యసభలో ఏ రోజైనా లేదా ప్రతిరోజైనా చివరి అరగంటను కేటాయించుకోవచ్చు. ఈ సమయంలో ప్రశ్నోత్తరాలకు తగిన ప్రాధాన్యత లభించని అంశాలపై చర్చిస్తారు.

Short Duration Discussion - స్వల్ప కాలిక చర్చ: ప్రజా సంబంధమైన ముఖ్యాంశాల మీద సభ్యులు చర్చ లేవనెత్తవచ్చు. సభా కార్యక్రమాల చివర దీన్ని స్పీకర్ అనుమతిస్తారు. ఇందులో ఓటింగ్ ఉండదు.

No confidence Motion - అవిశ్వాస తీర్మానం: ప్రభుత్వం ప్రజా విశ్వాసం కోల్పోయిందని భావించినా లేదా ప్రజా సమస్యల పట్ల నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరించినా ఆ ప్రభుత్వాన్ని తొలగించేందుకు ఈ తీర్మానాన్ని ప్రతిపక్షాలు ప్రవేశపెడతాయి. దీన్ని ప్రవేశపెట్టేందుకు లోక్‌సభ సభ్యుల్లో 50 మంది మద్దతుతో స్పీకర్‌కు నోటీస్ జారీ చేయాలి. స్పీకర్ ఆమోదిస్తే తీర్మానం చర్చకు వస్తుంది. అనంతరం ఓటింగ్ జరుపుతారు. ఈ ఓటింగ్‌కు హాజరై ఓటువేసిన సభ్యులు సాధారణ మెజార్టీతో తీర్మానాన్ని ఆమోదిస్తే ప్రభుత్వం కూలిపోతుంది. మొట్టమొదట 1961లో నెహ్రూ ప్రభుత్వంపై జె.బి. కృపలానీ ఈ తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించారు. ఎక్కువ సార్లు (8) పి.వి. నరసింహారావు ప్రభుత్వంపై ప్రవేశపెట్టారు. ఈ తీర్మానం ద్వారా 1999లో అటల్ బిహారి వాజ్‌పేయి ప్రభుత్వం కూలిపోయింది.

Confidence Motion - విశ్వాస తీర్మానం: ప్రజా విశ్వాసం తమ ప్రభుత్వానికి ఉందని నిరూపించుకునేందుకు అధికార పక్షం తనపై తాను పెట్టుకునే తీర్మానం. ఇది లోక్‌సభలో సాధారణ మెజార్టీతో నెగ్గాలి. లేకుంటే ప్రభుత్వం కూలిపోతుంది. ఈ తీర్మానం ద్వారా వి.పి.సింగ్ (1990) ప్రభుత్వం పడిపోయింది.

Quorum - నిర్దిష్ట పూర్వక సంఖ్య: నిబంధన -100 ప్రకారం పార్లమెంట్ కోరం సభాధ్యక్షుడితో కలుపుకొని 1/10. కోరం అంటే పార్లమెంట్ సమావేశాలకు హాజరు కావాల్సిన సభ్యుల సంఖ్య. కోరం లేకుంటే సమావేశాలను వాయిదా వేయవచ్చు.

Adjournment motion - వాయిదా తీర్మానం: అత్యంత ముఖ్యమైన సమకాలీన సమస్యలను సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చేందుకు ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెడతారు. దీన్ని ప్రవేశపెట్టేందుకు లోక్‌సభ సభ్యుల్లో 50 మంది మద్దతుతో నోటీస్ జారీ చేయాలి. స్పీకర్ ఆమోదిస్తే తీర్మానం చర్చకు వస్తుంది.

Lame duck session: గత లోక్‌సభలో సభ్యులుగా ఉండి ప్రస్తుత లోక్‌సభకు పోటీచేసి ఓడిపోయిన వారితో ప్రస్తుత లోక్‌సభ సభ్యులు జరిపే చివరి సమావేశం. ఇది బ్రిటన్‌లో ఉంటుంది. మన దేశంలో లేదు.

Filibustering - ఫిలిబస్టరింగ్: పార్లమెంట్ కార్యక్రమాల్లో ఒక బిల్లు ఆమోదం పొందకుండా చేసేందుకు సభ్యులు ఉద్దేశపూర్వకంగా చేసే దీర్ఘకాలిక ఉపన్యాసం.
సభ సమయం ముగిసేందుకు ఇబ్బందులు సృష్టించడం.

Gerry mandering-గెర్రిమాండరింగ్: అధికార పార్టీ నియోజకవర్గాల సరిహద్దులను తమకు అనుకూలంగా మార్చుకోవడం. ఎన్నికల్లో విజయం సాధించేందుకు చేసే ప్రయత్నం.

Floor Crossing - ఫ్లోర్ క్రాసింగ్: ప్రతిపక్ష పార్టీ నుంచి అధికార పక్షంలోకి పార్టీ ఫిరాయిస్తే ఫ్లోర్ క్రాసింగ్‌గా పేర్కొంటారు.

Carpet Crossing - కార్పెట్ క్రాసింగ్: అధికార పక్షం నుంచి ప్రతిపక్షంలోకి పార్టీ ఫిరాయిస్తే కార్పెట్ క్రాసింగ్‌గా పేర్కొంటారు.

Crossing - క్రాసింగ్: ఒక ప్రతిపక్ష పార్టీ నుంచి మరో ప్రతిపక్ష పార్టీలోకి మారడం.

Carpetbagger - కార్పెట్ బెగ్గర్: ఒక స్థానికేతర అభ్యర్థి స్థానిక అభ్యర్థిపై ఎన్నికల్లో పోటీ చేసి ఎన్నిక కావాలనుకోవడమే కార్పెట్ బెగ్గింగ్.

గిలెటిన్: పార్లమెంట్ సమావేశాల ముగింపు దశలో వివిధ బిల్లులపై సమగ్రమైన చర్చ జరిపేందుకు తగిన సమయం లేని సందర్భంలో ఎలాంటి చర్చ లేకుండానే బిల్లులను ఆమోదించడాన్ని 'గిలెటిన్' అని పేర్కొంటారు.

హంగ్ పార్లమెంట్: లోక్‌సభకు జరిగిన సాధారణ ఎన్నికల్లో ఏ పార్టీ సంపూర్ణమైన మెజార్టీని సాధించనప్పుడు ఏర్పడే పరిస్థితిని 'హంగ్ పార్లమెంట్' లేదా 'త్రిశంకు సభ' అంటారు.

Horse Trading - హార్స్ ట్రేడింగ్: లోక్‌సభ లేదా విధాన సభ ఎన్నికల్లో ఏ పార్టీ పూర్తి మెజార్టీ సాధించనప్పుడు ప్రభుత్వ ఏర్పాటుకు అవసరమైన మెజార్టీని సాధించేందుకు సభ్యుల కొనుగోలు కోసం జరిపే బేరసారాలను 'హార్స్ ట్రేడింగ్' అంటారు. .

గత పరీక్షల్లో అడిగిన ప్రశ్నలు

1. జీరో అవర్ (Zero Hour) అంటే?
   1) ముందుగా నోటీస్ ఇవ్వకుండానే అత్యంత ముఖ్యమైన విషయాలు లేవనెత్తడం
   2) లోక్‌సభలో ద్రవ్య బిల్లును ప్రవేశపెట్ట డం
   3) ప్రతిపక్ష పార్టీల మనవిని పరిశీలించడం
   4) ఉదయం, మధ్యాహ్నం సెషన్‌లకు మధ్య భోజన విరామం
2. అవిశ్వాస తీర్మాన మనవిని స్పీకర్ అనుమతించాలంటే ఎంత మంది లోక్‌సభ సభ్యుల మద్దతు ఉండాలి?
   1) 35 2) 50
   3) 25 4) 20

సమాధానాలు: 1) 1; 2) 2;

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. గ్యాలప్‌పోల్ అంటే ఏమిటి?
   1) ప్రతిపక్షాల అభిప్రాయాన్ని తీసుకోవడం
   2) సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయాన్ని కోరడం
   3) ప్రజాభిప్రాయాన్ని సేకరించడం
   4) ఎన్నికల ప్రచారం
2. గెర్రి మాండరింగ్ అంటే అర్థం?
   1) నియోజకవర్గ సరిహద్దులను మార్చడం
   2) ఓటర్లను ప్రభావితం చేయడం
   3) సైనిక పరిపాలన విధించడం
   4) ఏదీ కాదు
3. పార్లమెంటరీ ప్రక్రియలో పేర్కొనని పదం?
   1) ప్రశ్నల గంట (Question Hour)
   2) శూన్య కాలం (Zero Hour)
   3) దీర్ఘకాలిక వాయిదా (Prorogue)
   4) వాయిదా తీర్మానం (Adjournment Motion)
4. 'గిలెటిన్' తీర్మానం అంటే?
   1) బిల్లులను చర్చించి ఓటింగ్ జరపడం
   2) సమావేశ గడువు ముగిసేలోగా బిల్లులన్నింటినీ మూకుమ్మడిగా ఆమోదించడం
   3) 1, 2 4) ఏదీకాదు
5. మనదేశంలో మొదట ఏ లోక్‌సభ ద్వారా 'హంగ్ పార్లమెంట్' ఆవిర్భవించింది?
   1) 9వ లోక్‌సభ
   2) 10వ లోక్‌సభ
   3) 8వ లోక్‌సభ
   4) ఏదీకాదు
6. మన పార్లమెంట్‌లో ఉపయోగించని పదం ఏది?
   1) Lame - duck - session
   2) Point of order
   3) Censure motion
   4) Vote on Account
7. పార్లమెంటరీ కమిటీల్లో అతిపెద్ద కమిటీ?
   1) ప్రభుత్వ ఖాతాల సంఘం
   2) ప్రభుత్వ అంచనాల సంఘం
   3) ప్రభుత్వ ఉపక్రమాల సంఘం
   4) సభ వ్యవహారాల సంఘం
8. ఏ కమిటీకి కంప్ట్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ 'మిత్రునిగా, మార్గదర్శిగా, తాత్వికునిగా' వ్యవహరిస్తారు?
   1) జీతభత్యాల కమిటీ
   2) సభ హక్కుల కమిటీ
   3) ప్రభుత్వ ఖాతాల సంఘం
   4) గ్రంథాలయ కమిటీ
9. వీటిలో ఏ కమిటీకి స్పీకర్ అధ్యక్షుడిగా కొనసాగుతారు?
   1) ప్రభుత్వ ఉపక్రమాల కమిటీ
   2) ప్రభుత్వ ఖాతాల కమిటీ
   3) సభ వ్యవహారాల కమిటీ
   4) ప్రభుత్వ అంచనాల కమిటీ
10. ఒక బిల్లు స్వభావాన్ని బట్టి నిబంధన 110 ప్రకారం ఆ బిల్లు సాధారణ బిల్లు లేదా ఆర్థిక బిల్లు అని ఎవరు నిర్ణయిస్తారు?
    1) రాష్ట్రపతి
    2) కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి
    3) లోక్‌సభ స్పీకర్
    4) అటార్నీ జనరల్
11. జీరో అవర్ కాలపరిమితి ఎంత?
    1) ఒక గంట
    2) 45 నిమిషాలు
    3) అర్ధ గంట
    4) నిర్ణీత సమయం ఉండదు
12. నక్షత్రం గుర్తు గల ప్రశ్నలకు సమాధానాలను ఎలా ఇస్తారు?
    1) లిఖితపూర్వకంగా
    2) మౌఖికంగా
    3) 1, 2
    4) ఏవీకాదు
13. ఆర్థికేతర బిల్లును రాష్ట్రపతి ఆమోదానికి పంపినప్పుడు?
    1) ఆమోదించవచ్చు
    2) పునఃపరిశీలనకు పంపవచ్చు
    3) తన వద్దే ఉంచుకోవచ్చు
    4) పైవన్నీ
14. నిబంధన 120 ప్రకారం పార్లమెంట్ వ్యవహారాల్లో ఏ భాషను ఉపయోగించాలి?
    1) సభ్యుని మాతృభాష
    2) హిందీ
    3) ఇంగ్లిష్
    4) అన్నీ
15. ఆర్థిక కమిటీల్లో ఏ కమిటీ సంయుక్త పార్లమెంటరీ కమిటీ?
    1) ప్రభుత్వ ఖాతాల కమిటీ
    2) అంచనాల కమిటీ
    3) దత్త శాసనాల కమిటీ
    4) ఎస్సీ, ఎస్టీలపై కమిటీ
16. వీటిలో సరికానిది?
    1) బడ్జెట్ - ఆర్టికల్ -112
    2) ఉమ్మడి సమావేశం - 108
    3) తాత్కాలిక బడ్జెట్ - 116
    4) పార్లమెంట్ - 78

సమాధానాలు

1) 3; 2) 1; 3) 2; 4) 2;
5) 1; 6) 1. 7) 2; 8) 3;
9) 3; 10) 3; 11) 4; 12) 2;
13) 4; 14) 4; 15) 1; 16) 4;

పదజాలానికి అర్థంలో జరిగే మార్పును ఏమంటారు?

టెట్/డీఎస్సీ- ప్రత్యేకం
తెలుగు

అర్థ పరిణామం

భాషలోని వర్ణాలు, ధ్వనులు, వాక్య నిర్మాణం, వ్యాకరణ నిర్మాణం మారినట్లుగానే అర్థాలు కూడా మారడం సహజం. నన్నయ భారతంలో 'కంపు' అనే పదాన్ని వాసన అనే అర్థంలో వాడారు. నేటి భాషలో అది చెడు వాసన అనే అర్థంగా మారింది. ప్రతి పదానికీ చరిత్ర ఉంది. ఒక మాటకు ఒకే అర్థం కాకుండా అనేకార్థాలుంటాయి. కొత్త కొత్త భావాలు, ఆలోచనలు, అవసరాలు వచ్చినప్పుడు ఉన్న పదాలనే కొత్త సందర్భాల్లో వాడటం వల్ల కొత్త అర్థాలు ఏర్పడటం సహజం. పాతకాలంలో ఇల్లు అంటే పూరిల్లు అనే అర్థం ఉండేది. ఆధునిక కాలంలో ఇల్లు అంటే పెంకుటిల్లు, డాబా, మేడ, అపార్ట్‌మెంట్ అనే అర్థాల్లో రూఢమైంది.

అర్థ పరిణామానికి హేతువులు

అర్థ పరిణామానికి స్థూలంగా ప్రధానమైన ఐదు కారణాలను పేర్కొనవచ్చు. అవి..

- నాగరికతలో మార్పు రావడం
- చారిత్రక కారణాల వల్ల కొన్ని పదాలు ప్రసిద్ధిలోకి వచ్చి అర్థాంతరంలో ఉపయోగించడం వల్ల
- అలంకారిక ప్రయోగం
- పరిసరాల్లో మార్పు రావడం
- భావాభివ్యక్తిలో మార్పు
- ఇవేకాకుండా ప్రకరణార్థాలు, నానార్థాలు, శ్లేషార్థాలు, పలుకుబడులు, జాతీయాలు, వ్యాకరణార్థాలు, పర్యాయపదాల వల్ల అర్థాల్లో మార్పు వస్తుంది.

అర్థ పరిణామ భేదాలు

భాషావేత్తలు.. అర్థ వ్యాకోచం, అర్థ సంకోచం, అర్థ సౌమ్యత లేదా అర్థ గౌరవం, అర్థ గ్రామ్యత లేదా అర్థాపకర్ష, లక్ష్యార్థాలు, కేవల సంకేతార్థాలు, వస్తు పరిణామం, అలంకారిక ప్రయోగం, లోక నిరుక్తి వంటి బేధాలను పేర్కొన్నారు. వాటిని పరిశీలిద్దాం..

అర్థ వ్యాకోచం లేదా అర్థ విస్తృతి

ఒక పదం పాతకాలంలో పరిమితార్థంలో ఉండి, తర్వాత కాలంలో విశాలార్థంలో విస్తృతం కావడాన్ని అర్థ వ్యాకోచం లేదా అర్థ విస్తృతిగా పేర్కొనవచ్చు. ఆంగ్లంలో దీన్ని Extention of the meaning అంటారు. అర్థ వ్యాకోచానికి కొన్ని ఉదాహరణలు..

- **చెంబు:** రాగి లోహంతో చేసిన దాన్నే ప్రాచీన కాలంలో చెంబు అనేవారు. నేడు ఏ లోహంతో చేసినా చెంబు అంటున్నారు. ప్రత్యేకార్థం నుంచి విస్తృతార్థంలో ఇత్తడి చెంబు, ప్లాస్టిక్ చెంబు, వెండి చెంబు అని వ్యవహరిస్తున్నారు.
- **నూనె:** ప్రాచీన కాలంలో నువ్వుల నుంచి తీసినదాన్నే నూనెగా పరిమితార్థంలో వ్యవహరించేవారు. ప్రస్తుతం వేరుశెనగ, కొబ్బరి, సన్‌ఫ్లవర్ నుంచి తీసిన వాటిని కూడా నూనెగానే సామాన్య అర్థంలో వాడుతున్నారు.
- **అష్టకష్టాలు:** ప్రాచీన కాలంలో ఎనిమిది రకాలైన కష్టాలను పేర్కొన్నారు. అవి.. 1) దేశాంతర గమనం (విదేశాలకు వెళ్లడం) 2) భార్యా వియోగం 3) ఆపదల్లో బంధు దర్శనం 4) శత్రుస్నేహం 5) నీచ ఉచ్ఛిష్ట భోజనం 6) పరాన్న భోజన ప్రతీక్షణం 7) అప్రతిష్ట 8) దారిద్ర్యం. నేడు వీటినే అసంఖ్యాకమైన కష్టాలు అనే అర్థంలో వాడుతున్నారు.
- **అవధాని:** ప్రాచీన కాలంలో అవధానం చేసే వ్యక్తినే అవధాని అనేవారు. నేడు బ్రాహ్మణుల పేర్ల చివర అవధాని చేరుతోంది. ఇక్కడ అర్థ విస్తృతి జరిగింది.
- **కమ్మలు:** ప్రాచీన కాలంలో తాటి ఆకులతో చేసి చెవులకు ధరించే ఆభరణాలనే కమ్మలనేవారు. నేడు చెవులకు ధరించే బంగారం, వెండి, ప్లాస్టిక్ ఆభరణాలన్నింటినీ విస్తృతార్థంలో కమ్మలంటున్నారు.

అర్థ సంకోచం

ప్రాచీన కాలంలో విస్తృతార్థంలో ఉండి నేడు పరిమితార్థానికి వచ్చిన పదాలను అర్థ సంకోచం అంటారు. అర్థం కుంచించుకుపోవడమే అర్థ సంకోచం.

ఉదాహరణ:

- ప్రాచీన కాలంలో స్త్రీ, పురుషులిద్దరూ ధరించే వస్త్రాలను చీర, కోక అనేవారు. ఇప్పుడు కేవలం స్త్రీలు ధరించే వస్త్రాలు అనే అర్థంలో పరిమితమయ్యాయి.
- పూర్వం అవ్వ అనే పదాన్ని స్త్రీ అనే సామాన్య అర్థంలో వాడేవారు. ఇప్పుడు కేవలం వృద్ధ స్త్రీ అనే అర్థానికే పరిమితమైంది.
- పని, ప్రయత్నం అనే అర్థంలో ప్రాచీనకాలంలో ఉద్యోగం అనే పదం వాడేవారు. నేడు కేవలం ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు, పారిశ్రామిక సంబంధమైన సంస్థల్లో చేసే ఉద్యోగం అనే అర్థంలో పరిమితమైంది.
- **శ్రాద్ధం:** దీనికి పూర్వం శ్రద్ధతో చేసే పని అనే అర్థం ఉండేది. ఇప్పుడు చనిపోయిన వారికి నిర్వహించే కర్మకాండగా రూఢమైంది.
- **అర్థ సంకోచం జరిగిన కొన్ని పదాలు:** వ్యవసాయం, మృగం, ఆరాధ్యుడు, సంభావన, నెయ్యి, సాహెబ్, జంగమ, కర్మ.

అర్థ సౌమ్యత లేదా అర్థ గౌరవం లేదా అర్థోత్కర్ష

పూర్వకాలంలో నిందార్థంలో వాడిన పదాలు కాలక్రమంలో విశిష్టార్థ బోధకాలై వాటికి అర్థ గౌరవం కలిగినప్పుడు వాటిని అర్థ సౌమ్యత లేదా అర్థోత్కర్ష అంటారు.

ఉదాహరణలు:

- **సభికులు:** ప్రాచీన కాలంలో జూదగాళ్లు అనే అర్థంలో వాడేవారు. నేడు సభలోని వారు అనే గౌరవార్థంలో వాడుతున్నారు.
- **వైతాళికులు:** పూర్వం రాజును నిద్రలేపే వారు అనే అర్థంలో వాడేవారు. ప్రస్తుతం సంస్కర్తలు, మూఢాచారాలపై అవగాహన కలిగించే వారు అనే గౌరవార్థంలో వాడుతున్నారు.
- **ముహూర్తం:** గతంలో నిమిష కాలం, అల్పకాలం అనే అర్థంలో వాడేవారు. ప్రస్తుతం పవిత్రమైన శుభకార్యాలు నిర్వహించే కాలం అనే అర్థంలో రూఢమైంది.
- **మర్యాద:** 'హద్దు' అనే అర్థంలో ఉండేది. నేడు గౌరవం అనే అర్థంలో వాడుతున్నారు.
- **అదృష్టం:** కనిపించనిది అనే అర్థం ఉండేది. నేడు సంపద, భాగ్యం అనే అర్థంలో ఉంది.
- **అంతస్తు:** మేడ పై భాగం అనే అర్థంలో పూర్వం వాడేవారు. ప్రస్తుతం పరువు, ప్రతిష్ట అనే అర్థ గౌరవాన్ని సంతరించుకుంది.
- ఆంగ్లంలో Knight అనే పదం Servant అనే అర్థంలో పాతకాలంలో ఉండేది. ప్రస్తుతం ప్రజ్ఞాశాలి అనే అర్థంలో వాడుతున్నారు.
- nice అనే పదం stupid అనే అర్థంలో ఉండేది. నేడు అందమైన అనే అర్థంలో వాడుతున్నారు.

అర్థ గ్రామ్యత లేదా అర్థాపకర్ష లేదా అర్థ న్యూనత

ప్రాచీనకాలంలో గౌరవార్థంలో ఉండి కాలక్రమంలో నిందార్థంలో ప్రయోగిస్తున్న పదాలను అర్థ గ్రామ్యత లేదా అర్థాపకర్ష అంటారు.

- **కంపు:** ఒకనాడు సువాసన అనే అర్థం ఉండేది. ప్రస్తుతం దుర్వాసన అనే అర్థంలో వాడుతున్నారు.
- **ఛాందసుడు:** పూర్వకాలంలో వేద పండితుడు అనే అర్థంలో వాడేవారు. ప్రస్తుతం అమాయకుడు, లోకజ్ఞానం లేనివాడు అనే నిందార్థంలో వాడుతున్నారు.
- **కర్మ:** పూర్వం పని అనే అర్థంలో వాడేవారు. ప్రస్తుతం పితృకర్మ అనే అర్థానికి పరిమితమైంది.
- **దేవదాసి:** ఒకప్పుడు దేవాలయాల్లో నృత్య గానాదులు నిర్వహించే స్త్రీ అనే అర్థం ఉండేది. ప్రస్తుతం వేశ్యకు పర్యాయపదంగా మారింది.
- **సాని:** పూర్వం రాణి, దొరసాని అనే గౌరవార్థంలో వాడేవారు. ప్రస్తుతం వేశ్య, వ్యభిచారిణి అనే అర్థంలో వాడుతున్నారు.

అర్థాపకర్ష జరిగిన కొన్ని పదాలు: కళావంతులు, కైంకర్యం, పూజ్యం, ఘటం మొదలైనవి.

లక్ష్యార్థ సిద్ధి

పదాలకు అసలు అర్థాలతోపాటు కొన్ని లక్ష్యార్థాలు ఏర్పడి రూఢికెక్కాయి. లక్ష్యార్థాలకు అనేక మూలాలుంటాయి. లక్ష్యార్థాలు ఏర్పడేందుకు 1) ఆధార ఆదేయ సంబంధం 2) కార్యకారణ సంబంధం 3) అశాంశి సంబంధం ఉంటుంది.

1. **ఆధార ఆదేయ సంబంధం:** ప్రాచీనార్థం, ముష్టి - పిడికిలి, నేడు భిక్ష, భిక్షం ఆధారమైంది.

పిడికిలి కాబట్టి భిక్ష అనే లక్ష్యార్థం ఏర్పడింది.

2. **కార్యకారణ సంబంధం:** పూర్వం దాహం అనే పదానికి దహించడం, తపించడం అనే అర్థాలు ఉన్నాయి. కార్యకారణ సంబంధం వల్ల దప్పిక, దాహం అనే లక్ష్యార్థాలు ఏర్పడ్డాయి.
3. **లక్ష్యలక్షణ సంబంధం:** ప్రాచీనార్థంలో సూది.. వస్త్రాలు కుట్టేందుకు ఉపకరించేది. ప్రస్తుతం డాక్టర్లు వాడే ఇంజక్షన్ అనే లక్ష్యార్థంలో సూది వాడుతున్నారు.

కేవలం సంకేతార్థాలు

ఒక పదానికి జన వ్యవహారంలో ఒక అర్థం ఉండగా, ఒక వృత్తి, విజ్ఞాన శాస్త్రపరంగా ఆ పదాన్ని ప్రత్యేక అర్థంలో వాడతారు. ఇలాంటి వాటిని సంకేతార్థాలు అంటారు.

1. **వాయువు:** సామాన్యార్థం గాలి (ప్రాచీన కాలం), నేడు పశువైద్యులు, పశువులకు వచ్చే వ్యాధిని గాలి అంటున్నారు. ఇది సంకేతార్థం.
2. **ద్రవ్యం:** ప్రాచీనార్థం.. ధనం, డబ్బు. నేడు ఆధునిక విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తలు, పదార్థం అనే సంకేతార్థంలో వాడుతున్నారు.
3. **ఇంధనం:** ఇంతకుముందు వంట చెరకు, చిదుకులు, పెట్రోలు వంటి అర్థాల్లో వాడేవారు. నేడు ఆధునిక విజ్ఞాన శాస్త్రం ప్రకారం ఉష్ణశక్తినిచ్చే చమురు, బొగ్గు వంటి వాటికి సంకేతార్థంగా వాడుతున్నారు.

వస్తు పరిణామం

ఒక పదం ప్రాచీన కాలంలో సూచించే వస్తు రూపం, నిర్మాణం మొదలైన వాటిలో కాలక్రమంలో వచ్చిన భేదాన్ని సూచించే విస్తృతిని వస్తు పరిణామం అంటారు.

1. లక్కపిడతలు అంటే పూర్వం పిల్లలు ఆడుకొనే లక్కతో చేసిన బొమ్మలు. ప్రస్తుతం లక్కబొమ్మలే కాకుండా కర్ర, లోహంతో చేసిన బొమ్మలను కూడా లక్కపిడతలు అంటున్నారు. ఇది వస్తు పరిణామం.
2. **ఆయుధం:** ప్రాచీన కాలంలో విల్లు, గద, కత్తి వంటివి ఆయుధాలు. నేడు తుపాకీ, రైఫిల్, ఫిరంగి, అణ్వస్త్రాలు వంటి వాటిని ఆయుధాలుగా పిలుస్తున్నారు. ఇది వస్తు పరిణామం.

అలంకారిక ప్రయోగం

అలంకారికమైన పోలికను చెప్పడం వల్ల జరిగే అర్థ పరిణామాన్ని అలంకారిక ప్రయోగం అంటారు.

ఉదా॥ ఆమె రంభ, వాడు మన్మథుడు

1. రంభ, మన్మథుడు వంటి ఉపమానాల ద్వారా వారు సౌందర్యవంతులనే అర్థం స్ఫురిస్తుంది.
2. **ఎండ నిప్పులు చెరుగుతోంది** - ఎండ తీవ్రతను సూచించేందుకు నిప్పు ఉపమానాన్ని జోడించినందున ఇది అలంకారిక ప్రయోగం.
3. **చూపుల వెన్నెలలు:** చూపుల చల్లదనాన్ని సూచించేందుకు వెన్నెల ఉపమానాన్ని ప్రయోగించినందున ఇది అలంకారిక ప్రయోగం.

- తీపి మాటలు, చేదు నిజం, పచ్చి అబద్ధం, వంటివి అలంకారిక ప్రయోగాలు.

లోక నిరుక్తి

కొందరు తమకు పరిచయమున్న పదాలను తమకు పరిచయం లేని పదాలస్థానంలో వాడతారు. కాలక్రమేణా అవి జన వ్యవహారంలో బహుళ ప్రాచుర్యం పొందుతాయి. అలాంటి పదాల మార్పును లోక నిరుక్తి అంటారు.

1. **నారద సింహాచలం:** జన వ్యవహారంలో నార్త్ సింహాచలం నారద సింహాచలంగా మారింది. నార్త్ సింహాచలం ఒక రైల్వే స్టేషన్ పేరు. అది తెలియనివారు నారద సింహాచలంగా పిలవడంతో అలాగే ప్రసిద్ధి చెందింది. అదేవిధంగా బోరన్ మిఠాయి, మొక్కజొన్న, చక్రకేళి, మధురవాడ వంటి పదాలు లోక నిరుక్తికి ప్రసిద్ధాలు.

గత పోటీ పరీక్షల్లో అడిగిన ప్రశ్నలు

1. కిందివాటిలో అర్థ సంకోచం జరిగిన పదాలు? (టెట్, జనవరి 2012)
   1) చందమామ, వస్తాదు, కోక
   2) ఛాందసుడు, కైంకర్యం, పత్రం
   3) సీసా, నూనె, ముష్టి
   4) ఆరాధ్యుడు, సీసా, పత్రం
2. దివంగతులగు, శివైక్యం చెందు మాటల్లో జరిగిన అర్థపరిణామం? (టెట్, జనవరి 2012)
   1) అర్థ సంకోచం 2) లోక నిరుక్తి
   3) లక్ష్యార్థ సిద్ధి 4) సభ్యోక్తి

సమాధానాలు: 1) 4 2) 4

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. పదజాలానికి అర్థంలో జరిగే మార్పును ఏమంటారు?
   1) ధ్వని పరిణామం 2) శబ్ద పరిణామం
   3) అర్థ పరిణామం
   4) వ్యాకరణ పరిణామం
2. నన్నయ భారతంలో వాడిన కంపు పదంలో ప్రస్తుతం జరిగిన అర్థ పరిణామం?
   1) అర్థ న్యూనత 2) అర్థాపకర్ష
   3) అర్థ గ్రామ్యత 4) పైవన్నీ
3. తెలుగులో అర్థ పరిణామాన్ని గురించి మొట్టమొదట పరిశోధన చేసిన భాషావేత్త?
   1) ఆచార్య దొణప్ప
   2) ఆచార్య జి.ఎన్.రెడ్డి
   3) ఆచార్య యల్.చక్రధరరావు
   4) ఆచార్య చేకూరి రామారావు
4. కింది పదాల్లో అర్థ వ్యాకోచానికి ఉదాహరణలు?
   1) కంపు, సంభావన, మృగం
   2) ధర్మరాజు, కమ్మ, పత్రం
   3) చెంబు, నూనె, ధర్మరాజు
   4) ఛాందసుడు, సాని, కమ్మ
5. ప్రాచీనకాలంలో విస్తృతార్థంలో ఉండి ఇప్పుడు పరిమితార్థానికి పరిమితమైతే అది ఏ అర్థ పరిణామం?
   1) అర్థ వ్యాకోచం 2) అర్థ సంకోచం
   3) అర్థ గ్రామ్యత 4) లోక నిరుక్తి
6. ప్రాచీన కాలంలో గౌరవార్థంలో ఉండి ప్రస్తుతం నిందార్థానికి దిగజారితే దాన్ని ఏ అర్థ పరిణామం అంటారు?
   1) అర్థ సౌమ్యత 2) వస్తు పరిణామం
   3) అర్థోత్కర్ష 4) అర్థ సంకోచం
7. సాని, కైంకర్యం, కర్మ, దేవదాసి వంటి పదాల్లో జరిగిన అర్థ పరిణామం?
   1) అర్థ సంకోచం 2) అర్థ న్యూనత
   3) సభ్యోక్తి 4) మృదూక్తి
8. తుపాకీ, రైఫిల్, ఫిరంగి వంటి పదాల్లో జరిగిన అర్థ పరిణామం?
   1) లోక నిరుక్తి 2) అలంకార ప్రయోగం
   3) వస్తు పరిణామం 4) అర్థ సంకోచం
9. వాచ్యం చేయకూడని పదాల అర్థాన్ని నూతన పద బంధాలతో చెప్పడాన్ని ఏ అర్థ పరిణామం అంటారు?
   1) అర్థ గ్రామ్యత 2) సభ్యోక్తి
   3) మృదూక్తి 4) అర్థోత్కర్ష
10. సభికులు, అంతస్తు, అదృష్టం పదాల్లో జరిగిన అర్థ పరిణామం ఏది?
    1) అర్థ సంకోచం 2) అర్థ వ్యాకోచం
    3) అర్థోత్కర్ష 4) లోక నిరుక్తి
11. ముష్టి - ఇంజక్షన్, దాహం వంటి పదాల్లో జరిగిన అర్థ పరిణామాన్ని ఏమంటారు?
    1) వస్తు పరిణామం 2) లక్ష్యార్థ సిద్ధి
    3) లోక నిరుక్తి 4) అర్థ సంకోచం
12. చనిపోవు, కులాల పేర్లు, గర్భవతి వంటి పదాల్లో జరిగిన అర్థ పరిణామం ఏది?
    1) అర్థ గౌరవం 2) అర్థ గ్రామ్యత
    3) సభ్యోక్తి 4) మృదూక్తి
13. దీపం కొండెక్కింది, నల్లపూసలు పెరిగిపోయాయి వంటి పదాలు ఏ అర్థ పరిణామానికి ఉదాహరణలు?
    1) సభ్యోక్తి 2) మృదూక్తి
    3) అర్థ గౌరవత 4) అర్థ సంకోచం
14. మొక్కజొన్న, నారద సింహాచలం, చక్రకేళి, వంటి పదాలు ఏ అర్థ పరిణామానికి ఉదాహరణలు?
    1) సభ్యోక్తి 2) లక్ష్యార్థ సిద్ధి
    3) లోక నిరుక్తి
    4) అర్థ గౌరవం

సమాధానాలు

1) 3; 2) 4; 3) 2; 4) 3;
5) 2; 6) 3; 7) 2; 8) 3;
9) 2 10) 3; 11) 2; 12) 3;
13) 2; 14) 3..

గైర్ ముల్కీ ఉద్యమం ఎక్కడ ప్రారంభమైంది?

స్వతంత్ర భారతదేశంలో హైదరాబాద్ రాష్ట్రం

ఈ అంశానికి ఎంతో చారిత్రక నేపథ్యం ఉంది. టీఎస్‌పీఎస్సీ గ్రూప్స్ సిలబస్‌లో ఈ అంశాన్ని ప్రముఖంగా పొందుపర్చారు. కాబట్టి పోటీ పరీక్షలకు సన్నద్ధమయ్యేవారు ఈ అంశాన్ని మూడు భాగాలుగా విభజించుకొని ప్రిపేరవ్వాలి. బూర్గుల రామకృష్ణారావు నాయకత్వంలో ఏర్పాటైన మంత్రి వర్గం గురించి ప్రధానంగా అధ్యయనం చేయాలి. 1952లో జరిగిన ముల్కీ ఆందోళనలకు కూడా ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. వీటి గురించి తెలుసుకునే క్రమంలో మూడు విషయాలపై పూర్తి అవగాహన కలిగి ఉండాలి. అవి..

1. స్థానిక ఉద్యోగాలు - ఒక డిమాండ్.
2. సిటీ కాలేజ్ సంఘటన - ప్రాధాన్యం
3. జస్టిస్ జగన్‌మోహన్ రెడ్డి కమిటీ నివేదికలోని ముఖ్యాంశాలు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఏర్పాటు, ప్రత్యేక తెలంగాణ డిమాండ్, చర్చలు, రాష్ట్రాల పునర్వ్యవస్థీకరణ కమిషన్ (ఎస్సార్సీ) ఆవిర్భావం, కారణాలు, ఎస్సార్సీలోని ప్రధానాంశాలు, సిఫారసుల గురించి క్షుణ్నంగా తెలుసుకోవాలి. వీటితోపాటు చిన్న రాష్ట్రాలు, ఎస్సార్సీపై రాజ్యాంగ నిర్మాత బి.ఆర్. అంబేద్కర్ ఆలోచనలను కూడా అధ్యయనం చేయాలి.

బూర్గుల రామకృష్ణారావు మంత్రివర్గం

స్వతంత్ర భారతదేశానికి సార్వత్రిక ఎన్నికలు తొలిసారిగా 1952లో జరిగాయి. ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా జరిగిన ఈ ఎన్నికల్లో హైదరాబాద్ రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ ఘన విజయం సాధించింది. బూర్గుల రామకృష్ణారావు ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ఆయన మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలోని షాద్‌నగర్ నియోజక వర్గం నుంచి గెలుపొందారు. హైదరాబాద్ రాష్ట్ర రాజ్‌ప్రముఖ్ ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ 1952 మార్చి 6న కింగ్ కోఠిలోని తన నివాసంలో బూర్గులతో ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేయించారు.

బూర్గుల రామకృష్ణారావు మంత్రివర్గం

1. బి.రామకృష్ణారావు - సీఎం
2. బిందు దిగంబర రావు - హోం శాఖ
3. గోపాలయ సుబ్బు క్రిష్ణ మెల్కోటె- ఆర్థిక శాఖ
4. మర్రి చెన్నారెడ్డి - వ్యవసాయ, పౌరసరఫరాల శాఖ
5. దేవిసింగ్ చౌహాన్ - గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ
6. సి. జగన్నాథరావు - న్యాయశాఖ
7. అన్నారావు ఘనముఖి-పంచాయతీరాజ్
8. పూల్‌చంద్ గాంధీ - ఆరోగ్య, విద్యాశాఖ
9. నవాబ్‌జంగ్ బహదూర్ - పబ్లిక్ వర్క్స్
10. శంకర్ డియో - సామాజిక సేవలు
11. వి.బి.రాజు - సమాచార, ప్రణాళిక, కార్మిక
12. కె.వి.రంగారెడ్డి - అటవీ, కస్టమ్స్, ఎక్సైజ్
13. కొరటికర్ వినాయక రావు - వాణిజ్యం, పరిశ్రమల శాఖ

హైదరాబాద్ రాష్ట్ర మంత్రివర్గ నిర్మాణ, పరిపాలనాపరమైన ముఖ్యాంశాలు

- బూర్గుల రామకృష్ణారావు హైదరాబాద్ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కాలంలోనే వరంగల్‌లో గైర్ ముల్కీ(స్థానికేతరులు) ఉద్యమానికి అంకురార్పణ జరిగింది.
- హైదరాబాద్ రాష్ట్ర ప్రతిపక్ష నాయకుడు వి.డి. దేశ్‌ముఖ్ (మరాఠ్వాడ సుబా). ప్రతిపక్ష పార్టీ పేరు 'పీపుల్స్ డెమోక్రటిక్ ఫెడరేషన్'.
- బి. రామకృష్ణారావు కేబినెట్‌లో పనిచేసిన ఏకైక ఆంధ్ర నాయకుడు వి.బి.రాజు. ఆయన సికింద్రాబాద్ శాసనసభ స్థానానికి ఎన్నికయ్యారు.
- టి. హయగ్రీవాచారి అధ్యక్షతన వరంగల్‌లో మొదటి విశాలాంధ్ర మహాసభ 1950లో జరిగింది. హైదరాబాద్ రాజధానిగా విశాలాంధ్రను వెంటనే ఏర్పాటు చేయాలని ఈ మహాసభలో పట్టుబట్టారు.
- శ్రీశ్రీ అధ్యక్షతన 1954లో రెండో విశాలాంధ్ర మహాసభ హైదరాబాద్‌లో జరిగింది.
- 1956లో ఢిల్లీలో జరిగిన పెద్ద మనుషుల ఒప్పందంలో హైదరాబాద్ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి హోదాలో బి.రామకృష్ణారావు పాల్గొన్నారు. 1956 అక్టోబర్ 31 వరకు ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా కొనసాగారు.
- పెద్ద మనుషుల ఒప్పందం తర్వాత 1956 నవంబర్ 1న ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడింది. బి.రామకృష్ణారావు కేరళ గవర్నర్‌గా నియమితులయ్యారు.

స్థానికులకు ఉద్యోగాలు - ముల్కీ ఉద్యమం (1952)

1948లో పోలీసు చర్య అనంతరం హైదరాబాద్ సంస్థానం భారతదేశంలో విలీనమైంది. తర్వాత దాదాపు నాలుగేళ్లపాటు హైదరాబాద్ సంస్థానాన్ని స్థానికేతరులే పరిపాలించారు. రెండేళ్లపాటు సైనికపాలన ఉండగా, మరో రెండేళ్లు అధికారులు హైదరాబాద్ రాష్ట్రాన్ని పాలించారు. ఇంగ్లిష్, తెలుగు స్పష్టంగా రావనే సాకుతో ఈ కాలంలో చాలామంది స్థానికులను ఉద్యోగాల నుంచి తొలగించారు. మద్రాసు నుంచి, బయటి ప్రాంతాల నుంచి చాలా మందిని రప్పించారు. తహశీల్దార్ల నుంచి కార్యదర్శుల వరకు అనేక ఉద్యోగాల్లో స్థానికేతరులనే నియమించారు. ఇలా ఒక సమాంతర వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసుకొని నాలుగేళ్లపాటు పరిపాలన సాగించారు. ఇతర ప్రాంతాల నుంచి వచ్చిన అధికారులు దొంగ ముల్కీ సర్టిఫికెట్‌లను జారీ చేసి బయటి వారిని ఉద్యోగాల్లో నియమించుకున్నారు. ఇక్కడి ప్రజల పట్ల గైర్ ముల్కీలు(స్థానికేతరులు) అహంభావాన్ని ప్రదర్శించి, అవమానపర్చేవారు. ఇక్కడి వారితో అవహేళనగా మాట్లాడేవారు. ఉన్నతస్థాయి అధికారుల వల్ల అనేక అవమానాలకు గురైన స్థానికుల్లో చైతన్యం పెరిగింది. 1951లో ముల్కీల నిర్వచనాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం సవరించింది. ఈ సవరణ ప్రకారం వరసగా 15 ఏళ్లపాటు స్థానికంగా నివాసం ఉన్నవారంతా ముల్కీలవుతారు. దీనికి ఏవిధమైన ప్రమాణ పత్రం సమర్పించాల్సిన అవసరం లేదు. ఆ తర్వాత కేంద్రం మళ్లీ ముల్కీ అర్హతను 12 ఏళ్లకు కుదించింది. దీంతో స్థానికుల్లో ఆగ్రహావేశాలు వ్యక్తమయ్యాయి.

మొదటి సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో తమ హక్కులను సాధించుకోవాలని తెలంగాణ ప్రజలు భావించారు. 1952లో అధికారంలోకి వచ్చిన బూర్గుల రామకృష్ణారావు ప్రభుత్వం సంయమనాన్ని పాటిస్తూ ముల్కీల సవరణల జోలికి పోలేదు. 1952 మార్చిలో బూర్గుల ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టాక.. ముల్కీ హక్కులను పునరుద్ధరించాలని, విద్యావంతులైన స్థానికులకు ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించాలని ప్రజలు డిమాండ్ చేశారు. గైర్ ముల్కీ ఉద్యమం క్రమంగా విస్తృతమైంది. ప్రజల్లో చైతన్యం పెరగడంతో హక్కుల సాధన కోసం ఉద్యమించారు.

గైర్ ముల్కీ ఉద్యమంలో ప్రధానంగా వినిపించిన నినాదం 'మద్రాసీ గో బ్యాక్, ఇడ్లీ సాంబర్-గో బ్యాక్'. 1952 జూన్ 26న వరంగల్‌లో విద్యార్థుల నాయకత్వంలో గైర్ ముల్కీ ఉద్యమం ప్రారంభమైంది. అయిదు రోజులపాటు నిరంతరంగా కొనసాగింది. 1952 జూలై 31న విద్యార్థులంతా కలిసి ఒక తీర్మాన పత్రాన్ని ఆమోదించి, ఆందోళన విరమించారు.

తీర్మాన పత్రంలోని అంశాలు

'దొంగ ముల్కీ పత్రాలతో ఉద్యోగాల్లో ప్రవేశించిన స్థానికేతరులపై విచారణ జరపాలి. ప్రభుత్వం వారిని తొలగించి స్థానికుల నిరుద్యోగ సమస్య తీర్చాలి. ఇక మీదట సరైన రుజువు లేనిదే ముల్కీ సర్టిఫికెట్లు ఇవ్వరాదు' అని ఐక్య విద్యార్థి సంఘం కోరింది.

ఈ తీర్మానాన్ని వరంగల్ కాంగ్రెస్ పార్టీ మున్సిపల్ కౌన్సిలర్ ఎ.బుచ్చయ్య ప్రవేశపెట్టారు. దానికి విద్యార్థులు అంగీకరించేలా కృషి చేశారు. ఆయన కృషి వల్లే హన్మకొండ ఉన్నత పాఠశాల విద్యార్థులు కూడా ఈ తీర్మానానికి అంగీకరించారు. ఈ విధంగా స్థానిక నిరుద్యోగ యువకులు చైతన్యవంతులై తమ హక్కుల సాధన కోసం ఉద్యమించారు. 1952 ఆగస్టు 7న ఖమ్మం ప్రాంతంలో కూడా గైర్ ముల్కీ ఉద్యమం తలెత్తింది. ఈ ఉద్యమాలన్నీ స్థానికులకు జరిగిన అన్యాయాలు, వారు ఎదుర్కొన్న అవమానాలకు వ్యతిరేకంగా జరిగినవే. నాటి తెలంగాణ సమాజంలో ఆవిర్భవించిన ఈ ఉద్యమాలన్నీ చైతన్య స్ఫూర్తితో వచ్చినవే. వీటి వెనుక ఎవరి ప్రోద్బలం లేదు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల్లో ఇతర ప్రాంతాల వారికి, ఇతర రాష్ట్ర ఉద్యోగులకు అవకాశం ఇస్తున్నందుకు; ఇతర రాష్ట్ర విద్యార్థులకు ఇక్కడి పాఠశాలు, కళాశాల్లో ప్రవేశాలు కల్పిస్తున్నందుకు నిరసనగా స్థానిక విద్యార్థులు రెండు రోజులపాటు సమ్మె చేశారు. 1952 ఆగస్టు 8న వరంగల్ జిల్లా మానుకోట (మహబూబాబాద్)లో దాదాపు వెయ్యి మంది విద్యార్థులు పాఠశాలకు, కళాశాలలకు వెళ్లకుండా ప్రదర్శనలు చేస్తూ 'బే ముల్కీలు వాపసు పోవాలి' అని నినాదాలు చేశారు. విద్యార్థుల నాయకత్వంలో సంఘటితమై బలమైన ఉద్యమం రూపుదిద్దుకుంది. వరంగల్ విద్యార్థి సంఘం పిలుపు మేరకు ఈ ఉద్యమం పెద్ద ఎత్తున జరిగింది. దీంతో ముల్కీ నిబంధనలను సవరించి, కఠినతరం చేయడానికి ప్రభుత్వం మంత్రివర్గ ఉప సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేయాలనే ఆలోచనలో ఉందని 1952 ఆగస్టు 10న అన్ని పత్రికల్లో వార్త వచ్చింది.

గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం
జనరల్ స్టడీస్
తెలంగాణ చరిత్ర

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. హైదరాబాద్ రాష్ట్రంలో తొలిసారిగా ఎన్నికలు ఎప్పుడు జరిగాయి?
ఎ) 1952 ఫిబ్రవరి బి) 1950 ఫిబ్రవరి
సి) 1949 ఫిబ్రవరి డి) 1951 ఫిబ్రవరి
2. బూర్గుల రామకృష్ణారావు ప్రభుత్వానికి ముఖ్య సలహాదారుడు ఎవరు?
ఎ) జె.ఎన్.చౌదరి బి) ఎం.కె.వెల్లోడి
సి) నవాబ్‌జంగ్ బహదూర్
డి) మీర్ అలీఖాన్
3. బూర్గుల రామకృష్ణారావు మంత్రివర్గంలో ఆంధ్రుడైన వి.బి. రాజు ఏ శాఖకు మంత్రిగా వ్యవహరించారు?
ఎ) కార్మిక, ప్రణాళిక బి) విద్య, ఆరోగ్యం
సి) సాంఘిక సంక్షేమం డి) పరిశ్రమలు
4. హైదరాబాద్ రాష్ట్ర ఎన్నికల్లో అత్యధిక మెజార్టీతో గెలుపొందిన వారు?
ఎ) బి. రామకృష్ణారావు
బి) మెల్కోటే సి) రావి నారాయణరెడ్డి
డి) మర్రి చెన్నారెడ్డి

సమాధానాలు

1) ఎ; 2) బి; 3) ఎ; 4) సి.

Mr. Rajan is working as a Programmer

Model questions

Directions: Read the questions carefully and answer them.

1. Four of the following five are alike in a certain way and so form a group. Which is the one that does not belong to the group?
A) Sand B) Stone C) Cement D) Brick E) Wall
Explanation: Sand, stone, Cement and Brick are the raw materials.
Ans: E
2. If Yellow is called Green, Green is called Black, Black is called White, White is called Red, Red is called Blue, Blue is called Orange then what is the colour of milk?
A) White B) Black
C) Red D) Green
E) None of these
Explanation: The colour of milk is white, and white is called red.
Ans: C
3. Pointing to a photograph Seema said "He is the only grandson of my mother's father-in-law, and my father has neither brother nor sister". How is the man in photograph related to Seema?
A) Father B) Uncle
C) Cousin D) Brother
E) None of these
Ans: D
4. If '+' means '×', '×' means '+', '+' means '–' and '–' means '+' what is the value of
17 + 15 – 135 × 9 ÷ 70?
A) 270 B) 240 C) 170
D) 200 E) None of these
Ans: D
5. If it is possible to make a meaningful word from the fourth, the sixth, the eighth and the eleventh letters of the word GOURMANDISE using each letter only once first letter of the word is your answer. If more than one such word can be formed your answer is X. If no such word can be formed your answer is Y.
A) D B) R C) M D) X E) Y
Explanation: READ, DEAR, DARE. **Ans:** D
6. Four of the following five are alike in a certain way and so form a group. Which is the one that does not belong to the group?
A) Silver B) Gold C) Nickel
D) CopperE) Brass
Explanation: Brass is an alloy where as the remaining are elements. **Ans:** E

7. In a certain code EXTRA is written as % 5 # 73 and NOSE is written as 4@8%; how is STORE written in that code?
A) 5#@7% B) 8#@7%
C) 8#@%5 D) 8@75%
E) None of these
Ans: B
8. In a row of children facing North, Shamika is third to the right of Nikhil who is seventeenth from the right end of the row. Ravi is fifth to the left of Shamika and is twentieth from the left end. Total how many children are there in the row?
A) 39 B) 38 C) 37
D) Cannot be determined
E) None of these
Explanation: Shamika is 14th from the right end. Ravi is 19th from the right end.
20 + 19 – 1 = 38 **Ans:** B
9. How many such pairs of letters are there in the word EXAMINATION each of which has as many letters between them in the word, as they have in the English alphabet?
A) None B) One C) Two
D) Three E) None of these
Explanation: EI, NO **Ans:** C
10. In a certain code ACQUIRE is written as EIRUQAC, how is DENSITY written in that code?
A) YTISNDE B) YITSNDE
C) YTISNDE D) YITSNDE
E) None of these
Explanation: The letters in the word ACQUIRE
A=1, C=2, Q=3, U=4, I=5, R=6, E=7 are rearranged as 7564312
Ans: D

Directions (Q. No. 11-16): Study the following information carefully and answer the questions given below.

An organization wants to recruit System Analysts. The following conditions apply.

The candidate must:

i) be an engineering graduate in Computer/IT with at least 60% marks.
ii) have working experience in the field of Computer at least for 2 years after acquiring the requisite qualification.
iii) have completed minimum 25 years and maximum 30 years of age as on 1.12.2015.
iv) be willing to sign a bond for Rs. 50,000.
v) have secured minimum 55% marks in selection test.

However, if a candidate fulfills all other conditions except-

a) At i) above, but is an Electronics Engineer with 65% or more marks the case is to be referred to the General Manager (GM)-IT.

b) At iv) above, but has an experience of at least 5 years as a Software Manager, the case is to be referred to the VP.

In each question below, detailed information of candidate is given. You have to carefully study the information provided in each case and take one of the following courses of actions based on the information and the conditions given above. You are not to assume anything other than the information provided in each question. All these cases are given to you as on 01.12.2015. You have to indicate your decision by marking answers to each question as follows. Mark answer-

BANK EXAMS
REASONING

A) If the case is to be referred to VP.
B) If the case is to be referred to GM.
C) If the data provided is not sufficient to take a decision.
D) If the candidate is to be selected.
E) If the candidate is not to be selected.

11. Ms. Suneeta is an IT Engineer with 60% marks at graduation as well as in selection test. She is working as a Software Engineer for last 3 years after completing engineering degree and has completed 27 years of age. She is willing to sign the bond of Rs. 50,000.
12. Rakesh Rao is a Computer Engineer Graduate and thereafter is working as a Software Manager for past 6 years. He has secured 72% marks at graduation and 67% marks in selection test. His date of birth is 5th December 1986. He is not willing to sign the bond for Rs. 50,000.
13. Nishant is an Electronics Engineer passed out in June 2012 at the age of 22 years. Since then he is working as a Programmer in a software company. He has passed the selection test with 66% marks and is willing to sign the bond.
14. Abhijit is a Computer Engineer with 65% marks passed out in 2011 at the age of 22 years. Since then he is working as a Software Engineer, in a private firm. He is willing to sign the bond for the required amount. He has secured 63% marks in selection test.
15. Giridhar is working as a Software Engineer in a reputed company for past 4 years after completing Computer Engineering wi-th 68% marks. He has cleared the selection test with 75% marks & is willing to sign the bond. His DOB is December 17, 1988.
16. Mr. Rajan is working as a Programmer for the last 6 years in an engineering firm after passing engineering examination. He has passed Electronics Engineering with 76% marks. His date of birth is 16.05.88. He has cleared the selection test with 62% marks and is willing to sign the bond for Rs. 50,000.

Explanations:

11. Ms.Suneeta fulfils all the conditions. Hence she is to be selected. **Ans:** D
12. Rakesh Rao fulfils all the conditions except (iv) but he has been working as a software manager for the last 6 years so according to (b) his case is to be referred to V.P. **Ans:** A
13. Since the marks obtained by Nishant in graduation are not given. So the data provided is not sufficient to take a decision.
Ans: C
14. Abhijit fulfils all the conditions. Hence he is to be selected.
Ans: D
15. Giridhar fulfils all the conditions. Hence he is to be selected.
Ans:D
16. Mr.Rajan does not fulfil the condition (i) But he passed the Electronics Engineering will more than 65%. Hence according to (a) his case is to be referred to G.M.
Ans: B
17. **Directions:** Given a statement followed by two assumptions numbered I and II. You have to consider the statement and the following assumptions and decide which of the assumptions is implicit in the statement.
Mark (A) if only assumption I is implicit
Mark (B) if only assumption II is implicit
Mark (C) if either I or II is implicit
Mark (D) if neither I or II is implicit

Statement: Even with the increase in the number of sugar factories in India, we still continue to import sugar.

Assumptions:

I) The consumption of sugar per capita has increased in India.
II) Many of the factories are not in a position to produce sugar to their fullest capacity.

Explanation: As the statement says that despite increase in the number of sugar factories in India we are still continuing to import sugar, it must be that either the consumption of sugar has increased or many of the factories are not producing sugar to the maximum capacity.
Ans: C

విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

తెలంగాణ ఎస్ఆర్‌టీఆర్ఐలో నిరుద్యోగులకు ఉచిత శిక్షణ

తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి చెందిన పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖకు చెందిన స్వామి రామానంద తీర్థ గ్రామీణ సంస్థ(ఎస్ఆర్‌టీఆర్ఐ) ద్వారా నిర్వహిస్తున్న దీన్ దయాల్ ఉపాధ్యాయ గ్రామీణ కౌశల్య యోజన పథకం ద్వారా అందిస్తున్న ఉద్యోగ ఆధారిత సాంకేతిక శిక్షణా కోర్సులలో ఆసక్తి ఉన్న గ్రామీణ ప్రాంత నిరుద్యోగ యువతీ, యువకుల నుంచి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» **కోర్సుల వివరాలు:** అకౌంట్స్ అసిస్టెంట్(ట్యాలీ), కంప్యూటర్ హార్డ్‌వేర్ అసిస్టెంట్, ఆటో మొబైల్ టూ వీలర్ సర్వీసింగ్, సోలార్ సిస్టమ్ ఇన్‌స్టాలేషన్ అండ్ సర్వీస్.
» **కోర్సు వ్యవధి:** మూడున్నర నెలలు.
» **అర్హత:** కోర్సును అనుసరించి సంబంధిత విభాగంలో డిగ్రీ(బీకాం), ఇంటర్మీడియట్, పదో తరగతి, ఐటీఐలో ఉత్తీర్ణులై ఉండాలి. గ్రామీణ ప్రాంత అభ్యర్థులై ఉండాలి. చదువు మధ్యలో ఉన్నవారు అర్హులు కారు.
» **వయసు:** 18 నుంచి 30 ఏళ్లు ఉండాలి.
» **దరఖాస్తు విధానం:** ఆఫ్‌లైన్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి. దరఖాస్తును స్వామి రామానంద తీర్థ గ్రామీణ సంస్థ, జలాల్‌పూర్ గ్రామం, పోచంపల్లి మండలం, యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లా, తెలంగాణ-508284 చిరునామకు పంపించాలి.
» **పూర్తి వివరాలకు వెబ్‌సైట్:** https://www.srtri.com/

ఇండియా ఎగ్జిమ్ బ్యాంక్‌లో ఆఫీసర్ పోస్టులు

ఇండియా ఎగ్జిమ్ బ్యాంక్‌లో ఒప్పంద ప్రాతిపదికన వివిధ విభాగాల్లో ఆఫీసర్ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» **మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య:** 08.
» **పోస్టుల వివరాలు:** ఆఫీసర్-కార్పొరేట్ కమ్యూనికేషన్స్ గ్రూప్-02, ఆఫీసర్-ఇన్విరాన్‌మెంటల్, సోషల్ అండ్ గవర్నెన్స్-02, ఆఫీసర్-ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ గ్రూప్-04.
» **అర్హత:** పోస్టును అనుసరించి సంబంధిత విభాగంలో పీజీ ఉత్తీర్ణతతో పాటు పని అనుభవం ఉండాలి.
» **వయసు:** 31.08.2025 నాటికి 35 ఏళ్లు ఉండాలి.
» **వేతనం:** సంవత్సరానికి రూ.14.32 లక్షలు.
» **ఎంపిక విధానం:** పర్సనల్ ఇంటర్వ్యూ ఆధారంగా ఎంపికచేస్తారు.
» **దరఖాస్తు ఫీజు:** జనరల్, ఓబీసీ అభ్యర్థులకు రూ.600. మహిళా అభ్యర్థులకు రూ.100.
» **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
» **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తు ప్రారంభతేది:** 01.09.2025.
» **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తులకు చివరితేది:** 21.09.2025.
» **వెబ్‌సైట్:** https://www.eximbankindia.in/